

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra Muzikologie

**55 LET MEZINÁRODNÍHO VARHANNÍHO
FESTIVALU V OLOMOUCI 1969–2023**

THE 55 YEARS OF THE INTERNATIONAL
ORGAN FESTIVAL IN OLOMOUC 1969–2023

Diplomová práce

Petr Vacek

Studijní obor: Muzikologie

Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.,

doc. Mgr. Jana Spáčilová, Ph.D.

Olomouc 2024

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval zcela samostatně a uvedl v ní veškerou literaturu, prameny i další informační zdroje, které jsem použil.

V Pardubicích dne 3. dubna 2024

Petr Vacek

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucím své práce, doc. PhDr. Evě Vičarové, Ph.D., a doc. Mgr. Janě Spáčilové, Ph.D., která daný úkol po doc. Vičarové převzala, a to za odborné vedení, a také Mgr. art. Ivaně Kalině Tabak, dramaturgyni Moravské filharmonie Olomouc a produkční Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci, za vzornou a laskavou pomoc při hledání archivních pramenů.

V Pardubicích dne 3. dubna 2024

Petr Vacek

ÚVOD.....	1
1 STAV BĀDÁNÍ.....	3
1.1 Literatura k tématu.....	3
1.2 Englerovy varhany.....	4
1.3 Prameny.....	5
1.4 Kvalifikační práce.....	6
2 POJEM „VARHANNÍ FESTIVAL“.....	8
3 STRUČNÁ HISTORIE VARHANNÍCH FESTIVALŮ.....	12
3.1 Varhanní festivaly v českých zemích.....	15
3.2 Typologie varhanních festivalů.....	17
4 MEZINÁRODNÍ VARHANNÍ FESTIVAL V OLOMOUCI (1969–2023).....	19
4.1 Okolnosti vzniku.....	19
4.2 Englerovy varhany v kostele sv. Mořice.....	21
4.3 Organizační problematika.....	26
4.3.1 Hlavní osobnosti dramaturgie.....	31
4.3.1.1 Antonín Schindler.....	31
4.3.1.2 Karel Martínek.....	33
4.4 Mezinárodní varhanní festival v televizi.....	35
4.5 Interpreti.....	38
4.6 Provedený repertoár.....	42

4.6.1	Premiéry.....	45
4.6.2	Skladby s orchestrem.....	45
4.6.3	Spolupráce s ansámblly.....	46
4.6.4	Skladby a aranže samotných interpretů.....	46
4.6.5	Recitace ve spojení s varhanami.....	47
4.6.6	Improvizace.....	47
4.7	Historie festivalu.....	48
4.7.1	První éra A. Schindlera (1969–1989).....	48
4.7.2	Druhá éra A. Schindlera (1990–2010).....	53
4.7.3	Éra K. Martínka (2011–2023).....	58
4.8	Výběr z recenzí – festivalová recepce.....	63
4.8.1	Stráž lidu.....	63
4.8.2	Hudební rozhledy.....	67
4.8.3	Internetové portály.....	71
5	SONDY DO PROGRAMŮ DALŠÍCH VARHANNÍCH FESTIVALŮ.....	76
	ZÁVĚR.....	78
	RESUMÉ.....	82
	SUMMARY.....	83
	ZUSAMMENFASSUNG.....	84
	POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE.....	85
	SEZNAM TABULEK.....	92
	PŘÍLOHA 1 – 55 tabulek s detailními programy jednotlivých ročníků.....	93
	PŘÍLOHA 2 – rozhovory.....	149

PŘÍLOHA 3 – korespondence s varhaníky.....	155
PŘÍLOHA 4 – přepis části korespondence z osobního fondu A. Schindlera M 8–57 v SOkA Olomouc.....	161
PŘÍLOHA 5 – přepis zápisu z osobního alba A. Schindlera z jeho osobního fondu M 8–57 v SOkA Olomouc.....	166
PŘÍLOHA 6 – fotografické ukázky.....	167
ANOTACE.....	171

ÚVOD

Toto téma si autor vybral proto, jelikož je sám profesionálním varhaníkem a na některých varhanních festivalech měl tu možnost vystoupit. Nedíval se tedy na danou problematiku pouze z teoretické roviny, ale i z té praktické, tedy přímo očima aktéra. Dalším důvodem byl fakt, že tento druh festivalů zůstává stranou teoretické reflexe, přičemž *Mezinárodní varhanní festival v Olomouci*¹ naposledy zpracoval Petr Lyko (nar. 1981), a to od jeho počátku až do roku 2012.² Vzhledem k tomu, že šlo v tomto případě o souhrnný pohled, nabízela se možnost podívat se na tuto kulturní událost znovu a detailněji, přičemž zahrnout dalších jedenáct let a pokusit se reflektovat všech 55 ročníků. Prameny s ním spojené byly dobře dostupné, pečlivě nashromážděné a jejich držitelé ochotní ke spolupráci a pomoci. Autor je též častým návštěvníkem varhanních koncertů a na některé píše recenze pro internetový portál *KlasikaPlus.cz* a v neposlední řadě se aktivně se zajímá i organologii a dokumentuje neznámé nástroje prostřednictvím odborných studií.

Prvním cílem této diplomové práce bylo přinést detailní popisy jednotlivých ročníků, kde bude patrné kdo, kdy, kde a co hrál. Ty se budou nacházet v tabulkách v Příloze 1. Druhým cílem bylo daný festival porovnat s podobnými kulturními událostmi nejen v České republice, ale i v zahraničí. Třetí pak představovalo vyhodnocení jeho přínosu pro kulturní dění nejen v Olomouci, ale i v kontextu celé České republiky.

Práce má kromě úvodu a závěru celkem pět kapitol. V první se nastiňuje stav bádání, tedy stav literatury a pramenů. Ve druhé kapitole autor definuje pojem „varhanní festival“ a ve třetí se věnuje stručné historii tohoto druhu kulturní události u nás i v zahraničí, nastíní zde také svou vlastní typologii varhanních festivalů. Čtvrtá je stěžejní, jelikož obsahuje historii MVFO, samotné okolnosti jeho vzniku, historii hlavního festivalového nástroje, jímž jsou velké varhany Michaela Englera (1688–1760) v kostele sv. Mořice v Olomouci dokončené roku 1745, popis provedeného repertoáru i jména interpretů. Nechybí ani popis nezbytné organizační struktury a s ní spojené životopisy hlavních osobností festivalu – Antonína Schindlera a Karla

¹ Dále i zkratka MVFO.

² Předtím o něm psal jeho zakladatel Antonín Schindler, viz Stav bádání.

Martínka. Pátá kapitola přináší sondy do programů dalších varhanních festivalů. Závěr obsahuje shrnutí celé práce, komparaci i další zjištěná fakta.

Rozčlenění jednotlivých ročníků do skupin autor provedl jednak dle působení obou dramaturgů, v případě Schindlera i dle obecně-historických mezníků. První etapa festivalu tedy počala rokem 1969 a směřovala k roku 1989, tedy k takzvané Sametové revoluci a změně komunistického režimu na demokratický. Další pak začala rokem 1990 a skončila Schindlerovým úmrtím v září 2010. Třetí etapa počala rokem 2011 a vedla až do září 2023, kdy proběhl 55. ročník.

1 STAV BĀDÁNĪ

1.1 Literatura k tĕmatu

Jedinā vĕdeckā studie, pojednāvající o zvolenĕm tĕmatu, byla kapitola *Mezinārodní varhannĭ festival*³ od Petra Lyka v publikaci *Hudba v Olomouci 1945–2013* od kolektivu autorŭ pod vedenĭm Jana Viĉara. V obecnĕch parametrech pojednala o období let 1969–2012, pŕiĉemŕ některĕ postuláty bylo tŕeba korigovat, neboť nebyly zcela sprāvnnĕ (napŕříklad ten, ŕe Svatomoŕickĕ varhany byly největší v Āeskĕ republice, tĕŕ poĉet jejich rejstŕĭkŭ uvádĕl autor chybnĕ), a celou studii do konkrĕtnĕjší podoby rozpracovat i aktualizovat. Lykova pŕáce pŕināší vzhledem k omezenĕmu rozsahu danĕmu koncepci kolektivnĭ monografie jmĕna pouze některĕch interpretŭ a nāzvy pouze některĕch skladeb, pŕiĉemŕ konkrĕtnĕji popisuje jen vybranĕ, modelovĕ roĉnĭk 2003. Tĕŕ ŕivotopisy Antonĭna Schindlera a Karla Martĭnka byly velmi struĉnĕ a stejnĕ tak i historie Englerovĕch varhan by si zaslouŕila vĭce pozornosti.

Podstatnā byla i broŕura *40 let Mezinārodního varhannĭho festivalu v Olomouci 1969–2008*⁴ od Antonĭna Schindlera, kterā obsahovala jeho ũvodnĭ slovo a takĕ soupis vŕech vystoupivŕích umĕlcŭ i provedenĕch skladeb v danĕm ĉasovĕm období.

Publikací, jĭŕ bylo moŕnĕ se pro zvolenĕ tĕma inspirovat, nesla nāzev *Promĕny Brnĕnskĕho varhannĭho festivalu*⁵ od nĕkolika autorŭ pod vedenĭm Judity Kuĉerovĕ. Pŕedstavuje jedinou knihu pojednāvající o fenomĕnu varhannĭch festivalŭ u nās. Z tĕto pŕáce si vzal autor pŕĭklad v soupisu vŕech interpretŭ i s roky jejich ũvĭnkovānĭ, v zamĕření na premiĕry skladeb i v popisech vybranĕch roĉnĭkŭ.

Mŭŕeme konstatovat, ŕe tĕma varhannĭch festivalŭ je dosti opomĭjenĕ a pĭŕe se o nĕm vĕjimeĉnĕ. O dost lĕpe na tom jsou hudebnĭ festivaly jako takovĕ, existujĭ

³ LYKO, Petr. Mezinārodní varhannĭ festival. In: VIĀAR, Jan (ed.). *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackĕho v Olomouci, 2014, s. 257–263. ISBN 978-80-244-3629-6.

⁴ SCHINDLER, Antonĭn. *40 let Mezinārodního varhannĭho festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravskā filharmonie Olomouc, [2008]. ISBN 978-80-254-7468-6.

⁵ KUĀEROVĀ, Judĭta (ed.). *Promĕny Brnĕnskĕho varhannĭho festivalu*. 1. vyd. Brno: Klub moravskĕch skladatelŭ, Masarykova univerzita, 2020. ISBN 978-80-210-9639-4.

například publikace *60 pražských jar*⁶ od Antonína Matznera či *Smetanova Litomyšl: příběh festivalu*⁷ Šárky Vieweghové. Též i diplomových prací je v tomto okruhu nepoměrně více. Můžeme jmenovat například *Hudební festival Znojmo v kontextu hudební kultury města*⁸ a mnohé další studie.

1.2 Englerovy varhany

K poznání historie Englerových varhan autorovi posloužil 2. díl *Barokního varhanářství na Moravě: Varhany*⁹ od Jiřího Sehnala, informace o jejich staviteli Michaelu Englerovi lze čerpat z 1. dílu téže publikace od stejného autora.¹⁰ V roce 2023 vydala farnost kostela sv. Mořice příležitostný tisk s názvem *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*.¹¹ Ten představoval doposud nejvýznamnější literaturu ke svatomořickým varhanám, jelikož obsahovala nové a aktuální poznatky. Naopak její velmi slabou stránkou byla skutečnost, že daná brožura neobsahovala seznam použitých informačních zdrojů, tudíž ani žádné poznámky pod čarou. Nesplňuje tedy požadavky na odbornou publikaci. U jednotlivých textů ani přesně nevíme, kdo byl jejich autorem, jelikož na konci byl uveden pouze soupis všech autorů, kteří se na tvorbě brožury podíleli. Autorem poslední kapitoly s názvem

⁶ MATZNER, Antonín. *60 pražských jar*. Praha: Togga, 2006. ISBN 80-903735-0-X.

⁷ VIEWEGHOVÁ, Šárka. *Smetanova Litomyšl: příběh festivalu*. Litomyšl: Smetanova Litomyšl, 2018. ISBN 978-80-904919-7-7.

⁸ LUDVÍKOVÁ, Jarmila. *Hudební festival Znojmo v historickém kontextu hudební kultury města*. Brno, 2017. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Martin Flašar, Ph.D.

⁹ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě. Díl 2: Varhany*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004. ISBN 8024408872.

¹⁰ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě. Díl 1: Varhanáři*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2003. ISBN 80-7275-042-9.

¹¹ GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023.

K dějinám hudby a varhan u sv. Mořice v Olomouci (strany 27–35) je však dle dotazu autora práce organolog Arcidiecéze olomoucké Jan Gottwald (nar. 1982).

1.3 Prameny

Hlavní prameny pro tuto diplomovou práci představovaly programové brožury, jednotlivé programy i korespondence mezi A. Schindlerem a umělci, které se nacházely v archivu Moravské filharmonie Olomouc.¹² Dále autor pracoval s recenzemi, a to jednak z olomoucké *Stráže lidu, Hudebních rozhledů*, časopisu *Harmonie* či internetových portálů *KlasikaPlus.cz* a *OperaPlus.cz*. Provedl též rozhovory s Karlem Martínkem, současným dramaturgem MVFO, a Ivanou Kalinou Tabak, produkční festivalu i dramaturgyní MFO. Ty obsahuje v přepsané podobě Příloha 2. Příloha 3 poskytne odpovědi na několik otázek týkajících se festivalu a festivalových varhan, jež autor zašle zde interpretům, kteří zde vystoupili.

K co nejlepšimu poznání osobnosti A. Schindlera i organizační problematiky MVFO využil autor i jeho doposud nezpracované pozůstalosti, jež je uložena ve Státním okresním archivu Olomouc, zn. M 8–57, číslo listu NAD 39. Jedná se o materiál v rozsahu 4,5 běžného metru, jež obsahuje zejména Schindlerovy osobní materiály, fotografie, alba, plakáty, kritiky na jeho koncerty, programy jeho koncertů, kroniky varhan kostela sv. Mořice i složky s korespondencí a dalšími písemnými materiály některých ročníků MVFO. Ty pomohly dokreslit organizační problematiku této kulturní události. Právě kroniky mořických varhan obsahují zápisy od interpretů, jejich fotografie a v několika případech i vlepené zápisy témat, jež oni sami využili k improvizaci. V Příloze 4 se nachází ukázka přepsané Schindlerovy korespondence mezi ním a skladatelem Petrem Ebenem, Příloha 5 zahrnuje i přepis zápisu z osobního alba A. Schindlera. Příloha 6 pak fotografické ukázky kronik a dalších materiálů.

Mezi další prameny patřily i zvukové a audiovizuální záznamy. CD s názvem *Mezinárodní varhanní festival Olomouc – 50 let*¹³ obsahovalo celkem jedenáct reprezentativních zvukových ukázek z let 1969 až 2011, jež pořídil Československý a

¹² Dále i zkratka MFO.

¹³ *Mezinárodní varhanní festival Olomouc – 50 let* [CD]. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, 2018.

později Český rozhlas Olomouc. Můžeme na něm slyšet zvuk nástroje a kvalitu interpretace z již prvního ročníku festivalu. Na každé stopě se nachází pouze jednotlivá skladba, případně jednotlivé její věty. Tento disk má velkou uměleckou hodnotu, představuje totiž to nejlepší z daného období. Konkrétněji jej autor vyhodnotí v kapitole 4.6.3 Éra K. Martínka.

V archivu České televize lze dohledat i videozáznamy několika koncertů MVFO, které tehdy natáčela Československá televize Ostrava, později Česká televize – televizní studio Ostrava. Za časů minulého režimu i po jeho pádu byly tyto recitály vysílány v rámci televizního vysílání. Následně se nacházely na vybraných internetových kanálech YouTube. Nyní lze dohledat pouze ukázkou z roku 1998. Kompletní seznam všech vytvořených televizních pořadů obsahuje kapitola 4.4. V badatelně České televize v Brně byly všechny dostupné ke zhlédnutí.

V archivu Českého rozhlasu Olomouc se nachází mnoho pořízených snímků zachycujících většinu koncertů za celou éru festivalu.

Pro potřeby programových sond do dalších varhanních festivalů použil autor jednak jejich programové brožury a také internetové stránky daných akcí.

1.4 Kvalifikační práce

V oblasti vysokoškolských absolventských prací existovala diplomová práce s názvem *Mezinárodní varhanní festivaly v Olomouci*¹⁴ od Antonína Havelky z roku 1988, ve které autor psal o prvních dvaceti ročnících MVFO, a to podobným způsobem, jako autor této diplomové práce, avšak v daleko skromnější míře. Bakalářská práce z oboru Hudební produkce na HAMU Praha s názvem *Organizace varhanních festivalů*¹⁵ stručně pojednávala o olomouckém, brněnském, pražském a dalších festivalech především z hlediska jejich organizace a ekonomických aspektů.

¹⁴ HAVELKA, Antonín. *Mezinárodní varhanní festivaly v Olomouci*. Olomouc, 1988. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce prof. PhDr. Vladimír Hudec, DrSc.

¹⁵ BERÁNKOVÁ, Michaela. *Organizace varhanních festivalů*. Praha, 2018. Bakalářská práce. Akademie múzických umění v Praze, Hudební a taneční fakulta. Vedoucí práce Ing. Roman Bělor.

Autorka Michaela Beránková čerpala z osobních konzultací s tehdejší manažerkou MVFO Markétou Kvapilovou, dramaturga Karla Martínka se jí nepodařilo kontaktovat, jak stojí na straně 13, a tak je daná práce pouze okrajovým příspěvkem k tématu, jež obsahuje i nepřesnosti a chyby.¹⁶

¹⁶ Modelovou studií by zřejmě mohla být diplomová práce *Mezinárodní hudební festival "Varhanní duchovní hudba ve Filipově"* od Jiřího Chluma. Bohužel je na theses.cz nedostupná a autor na emaily nereagoval. Dále viz CHLUM, Jiří. *Mezinárodní hudební festival "Varhanní duchovní hudba ve Filipově"*. Ústí nad Labem, 2016. Diplomová práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce doc. PhDr. Ivana Ašenbrennerová, Ph.D.

2 POJEM „VARHANNÍ FESTIVAL“

Než objasníme pojem *varhanní festival*, musíme nejdříve vyložit výchozí termín *festival*. Dle *Grove Music Online* se jedná o „obecný termín, odvozený z latinského slova *festivitas*, pro společenské setkání často za účelem oslavy nebo díkůvzdání. Tato setkání měla původně rituální povahu a byla spojena s mytologickými, náboženskými i etnickými tradicemi. Od prvopočátku se festivaly vyznačovaly použitím hudby, často ve spojení s hraným dramatem. V současné době existuje hudební festival jako nezávislá kulturní instituce, která může zahrnovat i jiné formy umění. Soutěžní hudební festival si zachoval i rysy zápasu připomínající festivalové dění z dřívějších dob.“¹⁷

V *Slovníku české hudební kultury* je pojem *festival* definován jako „specifická kulturní akce“.¹⁸ Jeho náplní bývá prezentace estetických aktivit, umělecké tvorby a tak dále. V případě, že hudba tvoří obsahovou dominantu, mluvíme o *hudebním festivalu*. Ten definujeme jako rozsáhlou, mnohdy více dnů trvající slavnost, jejíž náplní jsou hudební události. Mohou se konat pravidelně i nepravidelně a představují vrchol koncertní sezony daného místa. Výraz *festival* znamená v anglickém jazyce slavnost, původ termínu je však starofrancouzský. Východisko mu představuje latinské adjektivum *festivus* (sváteční), jež je odvozeno od *festus* (svátek). V Anglii se konaly hudební slavnosti pod názvem *festival* již v 18. století. V německy mluvících zemích to byly *Festspiele*.¹⁹

Pojmy *Feste und Festspiele* jsou v díle *Die Musik in Geschichte und Gegenwart: allgemeine Enzyklopädie der Musik* definovány jako označení pro

¹⁷ YOUNG, Percy M., BOWLES, Edmund A., MCGUIRE, Charlie E. a Jeniffer WILSON. Pojem <Festival> In: *Grove Music Online* [online]. 1. srpen 2014 [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/om-o-9781561592630-e-0000049527?rskey=7yN2AD&result=1>

¹⁸ MACEK, Petr (ed.). *Slovník české hudební kultury*. 1. vyd. Praha: Editio Supraphon Praha, 1997, s. 216.

¹⁹ Ibidem.

představení, jež se vyznačují vysokou uměleckou kvalitou a špičkovou interpretací, trvající většinou několik dní či týdnů.²⁰

Konkrétní definice našeho termínu tedy v literatuře chybí. Autor jej tedy pojímá jako hudební festival, v němž mají dominantní úlohu varhany, tedy jako sérii varhanních koncertů, které nemusí být jen sólové, ale i doplněné o instrumentalisty, pěvecké sólisty, sbor či orchestr. Zásadní kritérium představuje jasné časové ohraničení, které danou událost odliší od koncertní řady. Směrodatným je i název události, který by měl obsahovat sousloví *varhanní festival*,²¹ přičemž klíčová je definice pořadatelů – jestli danou událost nazvou varhanním festivalem, tak jím je. Existují i případy, kdy je hranice velmi tenká a daný festival by mohl být i koncertní řadou (například Český varhanní festival, který trvá skoro šest měsíců), kde se prvek festivity vytrácí.²²

Stěžejním stimulem pro založení varhanního festivalu představuje existence kvalitních a umělecky hodnotných varhan v daném prostoru, o čemž se například v naší zemi můžeme přesvědčit: varhany M. Englera v kostele sv. Mořice v Olomouci, přestavěné varhany Abrahama Starcka z Lokte v bazilice sv. Jakuba v Praze a tak dále. Těžko by mohl festival probíhat na nástroji průměrné či podprůměrné kvality jen proto, aby generoval zisk.²³ Určitou roli může hrát i vazba daného místa na konkrétní osobu – například *Organové dni Jozefa Grešáka* v Bardějově, které se konají v rodišti tohoto slovenského skladatele, ačkoli se zde mimořádné varhany nenacházejí.

Může jej pořádat instituce (například MFO) či spolek (Život pro varhany, Svatojakubské Audite Organum a tak dále).

²⁰ BLUME, Friedrich (ed.). *Die Musik in Geschichte und Gegenwart: allgemeine Enzyklopädie der Musik. Band 4, Fede-Gesangspädagogik*. Kassel: Bärenreiter, 1955, s. 104.

²¹ V Německu však tamní varianta daného sousloví není povinná, třebaže existuje například *Orgelfestival Augspurg* či *Orgelfestival Düsseldorf*. Za varhanní festival můžeme považovat i *Orgel Herbst in der Nikolaikirche Leipzig* či *Intentionaler Orgelsommer im Berliner Dom*, neboť mají festivalový charakter.

²² Například Schindlerův varhanní cyklus ve Václavkově sále Vlastivědného muzea v Olomouci, který předcházela MVFO, či abonentní řada Stříbrná v sále Filharmonie Hradec Králové, kterou tvořilo pět varhanních recitálů v průběhu celé sezony.

²³ S tímto se můžeme setkat v rámci turistických koncertů v Praze, kde probíhají v různých kostelích častokrát opakované koncertní řady předvádějící ten nejznámější repertoár v různé kvalitě.

Jeho organizace není tak náročná, protože se častokrát jedná o řadu sólových recitálů, přičemž v mnoha případech už daný interpret nepotřebuje ani registrátora či obraceče listů, když má adekvátně připravený notový materiál, aby si strany mohl obracet sám. O paměťových kombinacích platí totéž, také není potřeba asistenta. U starších nástrojů, jež neoplývají paměťovým systémem, jsou potřeba i dva registroři, každý z jedné strany (například v případě hry na velké varhany bratří Riegrů v katedrále sv. Václava v Olomouci), nicméně vždy záleží na požadavcích hráče. Jsou i tací, kteří hrají vždy sami.

Stačí tedy s umělci domluvit termín koncertů, časy zkoušek u nástroje, programy a honoráře. Dále je nutné zajistit ubytování i průvodce zejména pro hráče s ciziny, aby zbytečně nebloudili po městě a neztráceli čas. Pak je nutné zablokovat dané termíny v kostele a zajistit propagaci v podobě plakátů, brožur, reklamních předmětů, internetových stránek festivalu a portálů pro klasickou hudbu, televizních či rozhlasových spotů. Pak je nutné stanovit výši vstupného, která nebývá vysoká.²⁴

Úkol dramaturga spočívá v tom, aby vybral ty nejlepší interprety, dal příležitost i mladým laureátům soutěží, přidělil danému ročníku určitý podtitul a poukázal v něm na výročí skladatelů, která by se měla odrazit v koncertních programech. Dále musí dát pozor na to, aby se skladby během daného ročníku neopakovaly.

Z ekonomického hlediska není varhanní festival z výše uvedených důvodů finančně náročný. Zcela jiná situace nastane při angažování orchestru či sboru, kdy náklady na honoráře razantně stoupnou, to je ale výjimečné. V případě MVFO hradil v letech 1969–1989 veškeré náklady stát. Po roce 1989 byl financován z dotací, sponzorských darů a vstupného, tedy vícezdrojově. Podobná je situace i u dalších festivalů. V případě, že je dotovaný, tak nesmí být ziskový. Kromě finančních nákladů na honoráře je nutné počítat i s pronájmy kostela, které mohou například v našem hlavním městě nebo Olomouci představovat celkem vysokou částku, pronájmy varhan (sic!) a zajištění servisu i ladění nástroje před každým koncertem. Kromě honoráře pro umělce bývá zvykem, že pořadatel hradí i cestovní výdaje, viz Schindlerova éra, nicméně záleží na domluvě s konkrétním umělcem.

²⁴ Roku 2023 činilo vstupné na *Mezinárodním varhanním festivalu Audite Organum* v Praze 400 Kč (plné) a 200 Kč (zlevněné), v Olomouci polovinu.

Dle dochovaných kritik a osobního svědectví autora práce si varhanní festivaly nemohou stěžovat na nezájem publika. V dobách minulého režimu jej tvořilo mnoho mladých lidí, kteří tak vyjadřovali protest proti komunistické totalitě. V současnosti je skladba publika pestrá, přičemž se nejedná jen o návštěvníky z řad věřících posluchačů, ale i o odbornou veřejnost, příznivce varhanního umění, náhodné jedince i turisty.

Kromě varhanních festivalů a koncertních řad můžeme v tomto okruhu ještě zmínit takzvané *varhanní půlhodinky* či *varhanní matiné*, které se konají v kostelích po bohoslužbách. Na ně se vstupné zásadně neplatí. Na mysli má autor práce například takzvanou *Varhanní hudbu* v bazilice svatého Jakuba v Praze, jež se koná po celý rok vždy v neděli od 10:30. Jedná se půlhodinové produkce sólového varhanního umění. Jejich hlavní interpretkou a pořadatelkou je MgA. Irena Chřibková (nar. 1959). Předvádí na nich repertoár vysoké úrovně v kvalitní interpretaci. V tomto okruhu můžeme dále jmenovat *Varhanní laudes*, které se konalo v Chrámu sv. Mořice v Olomouci roku 2017 nebo v současnosti probíhající *Nedělní varhanní půlhodinky* v bazilice na Svaté Hoře u Příbrami, které souvisí s dostavěním třimanuálových mechanických varhan stavitelem Vladimírem Šlajchem (nar. 1955). Na nich účinkují hráči z naší země i ze zahraničí a konají se v neděli od 14:00 od května do začátku října. Zcela unikátní jsou série koncertních vystoupení v kostele sv. Petra a Pavla v Čáslavi, jež nesou název *Terapie varhanní hudbou*. Ty jsou spojené s osobou zdejšího faráře Dmytra Romanovského (nar. 1990), který je pořádá ve večerních hodinách rovněž v neděli.

3 STRUČNÁ HISTORIE VARHANNÍCH FESTIVALŮ

Za určitý počátek pravidelných a samostatných koncertů varhanní hudby můžeme považovat hudební produkce městského varhaníka Jana Pieterszoon Sweelincka (1562–1621) v Oude Kerk v Amsterdamu, kde měl tehdy velmi pravděpodobně povinnost hrát vždy hodinu ráno a hodinu večer před bohoslužbami, nebo po nich. Jelikož kostel náležel představitelům kalvinismu, kteří varhanní hru během bohoslužeb nepřipouštěli, mohl hrát jen mimo ně. Těžiště jeho hry zřejmě spočívalo v improvizaci. Představitelé města si vodili významné návštěvníky na Sweelickovy produkce, aby si poslechli jejich „Orfea Amsterdamu“.²⁵

Koncerty, takzvané *Abendmusik* (*Abendspiele*), jsou doloženy roku 1646 a spojeny s Franzem Tunderem (1614–1667), německým varhaníkem a skladatelem, který je pořádal v Marienkirche v Lübecku. Ty představovaly nejprve jen varhanní recitály, na které pak později navázalo provádění vokálně-instrumentálních děl a v případě Tunderova nástupce Dietricha Buxtehudeho (1637–1707) i oratorií. Konaly se ve čtvrtky pro obchodníky čekající na otevření burzy,²⁶ později i jiné dny a svátky. Dnešním pokračováním jsou takzvané *Orgelmusik zum Markt* v Německu či Rakousku, kde zní především hudba pro královský nástroj.

Abendmusik financovali místní podnikatelé, kteří chtěli velmi pravděpodobně napodobit tradici obecních varhanních recitálů v Nizozemí. V Marienkirche v Lübecku zanikly až v důsledku napoleonských válek. Vstup na ně byl volný a donátoři byli odměňováni dobrým místem k sezení i tištěnými librety.²⁷

²⁵ TOLLEFSEN, Randal H. a Pieter DIRKSEN (rev.). Heslo <Sweelinck, Jan Pieterszoon> In: *Grove Music Online* [online]. 2001 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/om-o-9781561592630-e-0000027206?rskey=XUCmxE&result=3>

²⁶ SNYDER, Kerala J. Heslo <Tunder, Franz> In: *Grove Music Online* [online]. 2001 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/om-o-9781561592630-e-0000028576?rskey=kz3XiB&result=1>

²⁷ SNYDER, Kerala J. Heslo <Abendmusik> In: *Grove Music Online* [online]. 2001 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z:

Nemůžeme opomenout, že v rámci varhanních koncertů účinkoval i Johann Sebastian Bach (1685–1750), ačkoli Christoph Wolff konstatoval, že je tato oblast sférou nejméně zdokumentovanou, třebaže musel mnohokrát v životě koncertovat.²⁸ V Bachově *Nekrologu* se dochovala zpráva o vystoupení v kostele sv. Kateřiny v Hamburku roku 1722, kde hrál skoro dvě hodiny pro městskou radu a další představitele města, a to v rámci konkurzu o místo varhaníka.²⁹ Dne 1. prosince 1736 pak koncertoval v drážďanském kostele Frauenkirche na právě dokončených varhanách Gottfrieda Silbermanna.³⁰

Ačkoli máme doloženou koncertní činnost Felixe Mendelssohna-Bartholdyho,³¹ Césara Francka či Marcela Duprého, který za život realizoval na 2000 recitálů,³² tak nejstarším varhanním festivalem na světě je *International Organ Festival Haarlem* v Nizozemí. Založen byl roku 1951 z iniciativy města Haarlem, a to za účelem představení místních varhan Christiana Müllera z roku 1738. Mezinárodní improvizační soutěž se konala v tom roce, Mezinárodní letní akademie roku 1955. Od roku 1986 se tato událost koná bienálně v měsíci červenci. V současnosti se odehrává na třech různých nástrojích: Müllerových varhanách v kostele Svatého Bava, nástroji Aristida Cavallé-Colla v sále filharmonie a varhanách Josepha Adema v katedrále v Haarlemu.³³

<https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/om-o-9781561592630-e-0000000040?rskey=uSFYDZ&result=1>

²⁸ WOLFF, Christoph. *Johann Sebastian Bach*. Praha: Vyšehrad, 2011, s. 305.

²⁹ Ibidem, s. 217.

³⁰ TŮMA, Jaroslav. *Bach na Svaté Hoře*. Praha: Arta Music ve spolupráci s AMU, 2022, s. 40.

³¹ BUSCH, Hermann J. a Mathias GEUTING (ed.). *Lexikon der Orgel. Orgelbau–Orgelspiel–Komponisten und ihre Werke–Interpreten*. 3. vyd. Německo: Laaber, 2011, s. 459–460.

³² SLIMÁČKOVÁ-MICHÁLKOVÁ, Jana. *Přehled skladatelů varhanní hudby*. Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2015, s. 83.

³³ The Organs. In: *International Organ Festival Haarlem* [online], [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.organfestival.nl/en/29/the-organs>

Roku 1957 vznikl *International Festival of Organ Music in Oliwa*. Jedná se o nejstarší událost tohoto typu v Polsku. Koná se každoročně během července až srpna pouze v oliwské katedrále v městě Gdaňsk.³⁴

St Albans International Organ Festival představuje bienální záležitost, která byla založena Peterem Hurfordem (1930–2019), britským varhaníkem, učitelem a skladatelem, roku 1963 ve městě St Albans, a to v souvislosti s postavením nových katedrálních varhan.³⁵ V jeho rámci se koná i světově významná interpretační a improvizací soutěž. Je však atypický tím, že kromě varhanních recitálů zahrnuje i koncerty symfonické, komorní a jazzové hudby. V roce 2023 se konal od 15. do 23. července a je spojen s více nástroji.³⁶

Vysloveně soutěžní charakter má také *Albert Schweitzer Organ Festival Hartford*, který se koná pouze v hartfordské Trinity Chapel ve státu Connecticut v USA, a to od roku 1998. Tvoří jej recitál vítěze minulého ročníku, pak soutěžní klání a nakonec festivalový koncert, kde účinkuje i orchestr a sbor. Celá akce se koná pouze během dvou zářijových dnů.³⁷

Nejstarší varhanní festival na Slovensku vznikl roku 1970 v Košicích a nese název *Medzinárodný organový festival Ivana Sokola*. Původně byl součástí Košického hudebního jara, ale roku 1996 se od něj osamostatnil. Jeho iniciátorem a posléze organizátorem i dramaturgem byl slovenský varhanní virtuos Ivan Sokol (1937–2005). Tento festival od počátku pořádá Státní filharmonie Košice.³⁸

³⁴ Information. In: *International Festival of Organ Music in Oliwa* [online]. [cit. 2023-08-20]. Dostupné z: <https://its-poland.com/attraction/international-festival-of-organ-music-in-oliwa>

³⁵ WEBB, Stanley a Paul HALE (revis.) Pojem <Hurford, Peter (John)> In: *Grove Music Online* [online]. 30. duben 2020 [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/om-o-9781561592630-e-0000013586#omo-9781561592630-e-0000013586>

³⁶ The Festival. In: *St Albans Organ Festival* [online], [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://organfestival.com/the-festival/>

³⁷ About the Festival. In: *Albert Schweitzer Organ Festival Hartford* [online], [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.asofhartford.org/about>

³⁸ Medzinárodný organový festival Ivana Sokola. In: *Štátna filharmónia Košice* [online]. Copyright Štátna filharmónia Košice © 2018. [cit. 2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.sfk.sk/mofis>

3.1 Varhanní festivaly v českých zemích

V katedrále sv. Václava v Olomouci máme doložené první varhanní produkce v podání dómského varhaníka a posléze i kapelníka Antonína Petzolda (1858–1931), který je realizoval v letech 1886–1914, a to během nedělních tichých mší.³⁹ První série varhanních koncertů v Praze, tedy nikoli festivaly, jsou u nás spjaté s Bedřichem Antonínem Wiedermannem (1883–1951), českým varhanním virtuozem, pedagogem a skladatelem. Jeho legendární recitály a *Nedělní matiné* se ve Smetanově síni Obecního domu v Praze konaly již v letech 1920 až 1932.⁴⁰ V Emauzském klášteře v Praze, kde od roku 1941 působil jako varhaník, pořádal krátce po svém nástupu takzvané *Hodinky emauzské*. Jednalo se o kratší koncerty před, nebo po mši svaté.⁴¹ Po jeho odchodu do baziliky sv. Jakuba v témže městě uskutečňoval tento umělec cyklus *Varhanních hodin* každou středu. V tom pokračoval i po konci druhé světové války.⁴²

Nejstarším varhanním festivalem u nás je *Mezinárodní varhanní festival v Olomouci* založený roku 1969. Ten je hlavním předmětem této práce.

Druhým v pořadí je *Brněnský varhanní festival* založený roku 1981 Alenou Veselou (nar. 1923), původně pod názvem *Přehlídka mladých českých varhaníků*, o rok později *Festival mladých varhaníků Brno*. Teprve od roku 1983 nese současný název. V současnosti se koná v několika kostelích v Brně i okolních městech, nicméně jeho současné centrum se nachází v Kostele Nanebevzetí Panny Marie v Brně. Organizačně stojí na osobnosti koncertní varhanice Hany Bartošové a jejího asistenta Zdeňka Gottvalda, ačkoli jej oficiálně pořádá Klub moravských skladatelů, člen Asociace hudebních vědců a umělců.⁴³ Ročník 2023 se konal od konce května do

³⁹ VIČAROVÁ, Eva. *Hudba v olomoucké katedrále 1872–1985*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, s. 114.

⁴⁰ KAISER, Martin Maxmilian. *Bedřich Antonín Wiedermann: česká varhanní legenda*. [Praha]: VR Atelier, 2022, s. 73

⁴¹ *Ibidem*, s. 30.

⁴² *Ibidem*, s. 89. Na Wiedermanna navázal Jiří Ropek (1922–2005) a v současnosti Irena Chříbková, viz kapitola 2.

⁴³ KUČEROVÁ, Judita (ed.). *Proměny Brněnského varhanního festivalu*. 1. vyd. Brno: Klub moravských skladatelů, Masarykova univerzita, 2020, nestránkováno.

začátku července a tvořilo jej osm recitálů v Brně, doprovodných koncertů v dalších městech bylo šest.⁴⁴ Podtitul zněl „Století s varhanami“, což souviselo s oslavou 100. narozenin zakladatelky festivalu.

Třetím v pořadí je *Mezinárodní varhanní festival*, jenž se koná v bazilice svatého Jakuba v Praze. Pořádá jej Svatojakubské Audite Organum, které založil minorita, Páter Oldřich Prachař, a to společně s významnou koncertní umělkyní Irenou Chříbkovou, na níž stojí hlavní díl organizace. Založen byl roku 1996, nicméně myšlenky na jeho vznik se datují rokem 1990.⁴⁵ Koná se od srpna do konce září a tvoří jej 8 recitálů pouze v bazilice, kde je k dispozici kromě velkých varhan ještě chórový nástroj v boční galerii.

S osobou varhaníka Michala Novenka (nar. 1962) jsou spjaty hned dva festivaly, a to *Organum Hydraulicum*, které se konalo v letech 1994–2004 v městech na řece Vltavě během července.⁴⁶ Dále to je dodnes existující *Orlicko-kladský varhanní festival*, který vznikl roku 1997 jako protipól festivalu komorní hudby Camerata Nova Náchod. Původně se měl jmenovat *Podorlický varhanní festival*, nicméně z důvodu připojení polského regionu Glacensis nese současný název.⁴⁷ Koná se během září až října v různých městech a obcích na daném území. Například roku 2023 jej tvořilo 18 koncertů.⁴⁸ Vystupují na něm v zásadě ti stejní umělci každý rok.

Český varhanní festival založil varhaník a dirigent Adam Viktora (nar. 1973) roku 2007. V jeho rámci se konají nejen koncerty, ale i exkurze. Netypický je tím, že není spjatý s žádným kostelem ani městem, ale probíhá po celé České republice na

⁴⁴ Brněnský varhanní festival 2023 – 43. ročník. In: *Klub moravských skladatelů* [online]. [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://varhany.nomi.cz/festival/>

⁴⁵ *25 let Mezinárodního varhanního festivalu* [DVD]. Irena Chříbková, 2019.

⁴⁶ DYKASTOVÁ, Kateřina. *Přínos Michala Novenka české hudební kultuře*. Olomouc, 2022. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, s. 27.

⁴⁷ *Ibidem*, s. 29.

⁴⁸ Orlicko-kladský varhanní festival. Program 25. ročníku 2023. Nové Město nad Metují: VH Print Nové město nad Metují, 2023.

hodnotných historických varhanách, jež chce propagovat.⁴⁹ Roku 2023 jej tvořilo 43 koncertů od května do října. Typově je svou délkou na pomezí s koncertní řadou.

Svatovítské varhanní večery. Mezinárodní varhanní festival v katedrále sv. Víta se koná od roku 2011 v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě. Jeho dramaturgem je Josef Kšica mladší (nar. 1952), tamní regenschori. V roce 2023 sestával z pěti koncertů od počátku července do 1. srpna.⁵⁰ Nekonkuruje tedy podobné události ve svatojakubské bazilice.

Tereziňský varhanní festival založila Michaela Fišerová roku 2015 v souvislosti s dokončením generální rekonstrukce varhan v kostele Vzkříšení Páně v Tereziňě. Tvoří jej tři koncerty během září až října v Počaplech a Tereziňě.⁵¹

Nejmladším varhanním festivalem u nás je *Varhanní Vysočina* založená roku 2021, zcela spjatá s daným regionem. Z něj totiž pochází zakladatelé festivalu Alfred Habermann a Lukáš Dvořák, nicméně jej pořádá spolek Život pro varhany. Koná se na různých místech a roku 2023 se v jeho rámci konal též mistrovský kurz s americkým varhaníkem Nathanem Laubem.⁵²

3.2 Typologie varhanních festivalů

Na základě zjištěných poznatků autor navrhuje typologii, dle které se tyto události dají roztrždit.

A) Místo konání varhanního festivalu

1. festivaly spojené s jedním kostelem/katedrálou: Mezinárodní varhanní festival Audite Organum v bazilice sv. Jakuba v Praze, Svatovítské varhanní večery,

⁴⁹ O festivalu. In: *Český varhanní festival* [online]. © 2018– 2022 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://www.ceskevarhany.cz/o-festivalu/>

⁵⁰ Svatovítské varhanní večery. Festivalový katalog 2023. Praha, Metropolitní kapitula u sv. Víta, 2023.

⁵¹ Úvodní slovo k festivalu. In: *Tereziňský varhanní festival* [online]. [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://varhannifestival-terezin.cz/uvod>

⁵² O festivalu Varhanní Vysočina. In: *Festival Varhanní Vysočina* [online]. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.varhannivysocina.cz/ofestivalu/>

International Festival of Organ Music in Oliwa, Albert Schweitzer Organ Festival Hartford

2. festivaly spojené s více kostely/katedrálami v jednom městě/obci: Brněnský varhanní festival, Mezinárodní varhanní festival v Olomouci, Mezinárodní organový festival Ivana Sokola, International Organ Festival Haarlem

3. festivaly spojené s určitou lokalitou/regionem/zemí: Orlicko-kladský varhanní festival, Varhanní Vysočina, Český varhanní festival

B) Spojist varhanního festivalu se soutěží

1. soutěžní festivaly: St Albans International Organ Festival, Albert Schweitzer Organ Festival Hartford

2. nesoutěžní festivaly: Mezinárodní varhanní festival v Olomouci, Brněnský varhanní festival, Svatovítské varhanní večery, International Festival of Organ Music in Oliwa

Bylo pozoruhodné, že soutěžní festivaly se nacházely jen ve Velké Británii, Spojených státech amerických a Nizozemí, a potvrzovaly tak definici pojmu *festival* obsaženou v Grove Music Online. Všude jinde tomu bylo naopak.

4 MEZINÁRODNÍ VARHANNÍ FESTIVAL V OLOMOUCI (1969–2023)

Tato kapitola tvoří jádro práce. Autor zde pojednává o okolnostech vzniku MVFO, Englerových varhanách v kostele sv. Mořice – hlavním festivalovém nástroji, organizační problematice, jeho zakladateli Antonínu Schindlerovi a nástupci Karlu Matínkovi, kompletní historii MVFO, interpretech, provedeném repertoáru, televizních záznamech a festivalové recepci, jež byla vytvořena na základě dohledaných kritik.

4.1 Okolnosti vzniku

Vznik *Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci* byl zcela spojený s osobou Antonína Schindlera (1925–2010), jeho zakladatele. Ten měl velký zájem o propagaci varhanní hudby pro olomouckou veřejnost. Činil tak již dříve, když organizoval cykly abonentních koncertů ve Václavkově sále Vlastivědného muzea na náměstí Republiky v Olomouci.⁵³ První ročník se konal od září 1961 do června 1962 a zahajoval jej Jiří Reinberger.⁵⁴ Tomu předcházely Schindlerovy přednášky o hudebních nástrojích, významných skladatelích varhanní hudby a následně i samostatné recitály, kde vystoupili kromě českých a slovenských umělců (Ján Valach, Martin Kampelsheimer, Alena Veselá a další) například i nizozemský hráč Piet Post (1919–1979), který později účinkoval na prvním ročníku MVFO.⁵⁵ Zde nově postavené, dvoumanuálové varhany z roku 1957 s opusovým číslem 3224 firmy Rieger-Kloss z Krnova,⁵⁶ první situované mimo sakrální prostor v Olomouci, tedy představovaly první impuls

⁵³ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 2.

⁵⁴ Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

⁵⁵ První dva ryze sólové varhanní koncerty se v Olomouci dle Schindlera konaly roku 1948 v Husově sboru Církve československé husitské, a to na nově postavených varhanách podniku Rieger-Kloss z Krnova s pneumatickou trakturou. Ty tam stojí dodnes. Takzvané *duchovní hodinky*, kde zaznívala sólová varhanní hudba, se konaly dle stejného autora přibližně do roku 1938 v katedrále sv. Václava, kostele Panny Marie Sněžné a v kostele svatého Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně. Viz Programová brožura 10. ročníku MVFO 1978, s. 5.

⁵⁶ Varhany z Václavkova sálu míří do gymnázia. In: *Statutární město Olomouc* [online]. 21. května 2011 [cit. 2023-08-23]. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/10434>

k založení festivalu.⁵⁷ Nicméně hlavním stimulem bylo provedení generální rekonstrukce třimanuálových barokních varhan M. Englera ve farním kostele sv. Mořice v Olomouci, kde Schindler působil jako varhaník. Ta probíhala v letech 1959 až 1971, nicméně její letopočty se s v různých pramenech i literatuře odlišují.

První ročník festivalu se uskutečnil roku 1969 a předcházelo mu dle A. Schindlera slavnostní zahájení v jeho podání společně s barytonistou Čěnkem Mlčákem, sólisty opery v Ostravě.⁵⁸ Původně měl být MVFO bienální, nakonec se ale díky velkému úspěchu prvního ročníku konal každoročně.⁵⁹

Schindler ve své publikaci *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008* zmiňoval i politicko-ideologický dopad MVFO na život ve městě. Jedna skupina lidí jej obviňovala z toho, že znesvěcuje sakrální prostor pořádáním koncertů. Jiní jej naopak podezřívají z toho, že záměrně láká lidi do kostela, aby mohl uskutečňovat skrytou náboženskou propagandu.⁶⁰ Tyto názory odrážejí atmosféru doby, v níž událost vznikala. Skutečností je, že po II. vatikánském koncilu se církev začala otevírat věřícím i společnosti, ovšem konzervativní představitelé církve se se světskými prvky v církevním prostředí neradi smiřovali. Na straně druhé je nutné připomenout liberalizační tendence ve společnosti v druhé polovině 60. let, násilně přerušené vstupem vojsk Varšavské smlouvy roku 1968. Vznik festivalu lze považovat za jakýsi pandán této nadějně doby. Je však zřejmé, že doba normalizace nesla existenci koncertů v kostele nelibě. Samostatnou otázkou estetického charakteru je pojmání kostela jako koncertní síně, v níž se setkává profánní publikum s tím duchovním, tleská se a tak dále.

Dále ještě musíme zmínit, že paralelně s festivalem probíhaly i další koncertní řady varhanních recitálů v tomto městě. Byly to *Sobotní podvečery u varhan*, jež se

⁵⁷ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 2.

⁵⁸ Úvodní slovo A. Schindlera v programové brožuře 25. ročníku MVFO 1993, s. 4.

⁵⁹ Ibidem. A. Schindler původně uvažoval i o založení paralelního festivalu mladých varhaníků, aby tito měli kde účinkovat. Nakonec je ale zařazoval přímo do jednotlivých ročníků MVFO. Viz Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOkA Olomouc.

⁶⁰ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 3.

konaly primárně v letech 1977 až 1996 v kostele Panny Marie Sněžné. Pořádal je olomoucký vědec a pedagog na Univerzitě Palackého v Olomouci, PhDr. Zdeněk Fridrich, CSc (1927–2002). Inspirací mu bylo dokončení generální opravy tamních barokních varhan od J. G. Halbicha z Králík firmou Rieger-Kloss, na které měl zásadní podíl právě on.⁶¹

V katedrále sv. Václava se od roku 1978 do 1985 konala takzvaná varhanní *Nocturna*, na nichž zaznívaly i sólové kompozice určené pro královský nástroj. Jsou spojená s místním regenschorim a skladatelem Stanislavem Vrbíkem (1907–1987),⁶² který tuto funkci zastával v letech 1977 až 1985.

4.2 Englerovy varhany v kostele sv. Mořice

Po velkém požáru, který roku 1709 značně poškodil interiér svatomořického kostela,⁶³ uzavřel zdejší probošt František Řehoř hrabě Gianini (1693–1758), markýz z Carpineta, k 1. dubnu 1729 smlouvu na stavbu nových třímanuálových varhan o 36 rejstřících a zvonkohře s Josefem Emanuelem Heintzlerem (1691–1736), nicméně jejich dokončení zabránily průtahy ve stavbě a varhanářova smrt roku 1736.⁶⁴ Následně uzavřel téhož roku probošt Gianini smlouvu s kroměřížským stavitelem Kryštofem Zikmundem Klemblem (c. 1678–1736), který měl Heintzlerovo dílo dokončit, nicméně i ten ještě téhož roku zemřel.⁶⁵ O dokončení nástroje se pak ucházel Jan Jakub Ryšák z Nisy (+ c. 1748) a olomoucký stavitel Adam König (+1755/6). Gianiniho přátelé ve Slezsku doporučovali Michaela Rödera, nicméně nakonec oslovil Michaela Englera (6. září 1688, Vratislav – 15. ledna 1760, tamtéž), varhanáře

⁶¹ VIČAR, Jan (ed.). *Varhany a jejich funkce v Čechách a na Moravě 1600-2000: in honorem Jiří Sehnal*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003, s. 39.

⁶² VIČAROVÁ, Eva. *Hudba v olomoucké katedrále 1872–1985*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, s. 164.

⁶³ SCHNDLER, Antonín. *Varhany Michaela Englera u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Vlastivědný ústav, 1966, s. 7.

⁶⁴ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 2: Varhany. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004, s. 274.

⁶⁵ *Ibidem*.

působící v polské Vratislavi (polsky Wrocław).⁶⁶ Ten dorazil na pozvání roku 1737 do Olomouce a vypracoval návrh na dostavbu rozestavěných varhan, který představoval zásadní změnu v původní Heintzlerově koncepci.⁶⁷ Dílo stavěl v letech 1740–1745, přičemž jeho dokončení předcházela řada složitých jednání. Kolaudace a slavnostní prezentace nástroje se uskutečnila dne 21. září 1745. Celková cena společně s výzdobou nástroje a zřejmě i kůru činila neuvěřitelných 18 902 zlatých, 40 krejcarů a 2 denáry,⁶⁸ přičemž původní Heintzlerova cena činila dle smlouvy jen 1 500 zlatých.⁶⁹ Zprvu se spoléhalo na finanční dary věřících, nicméně nakonec se investor zavázal částku uhradit sám, a proto se nachází v horní části prospektu jeho erb. Realitou ale bylo, že i on si musel půjčit a celou částku Englerovi nikdy nezaplatil. Ten následkem toho zkrachoval a o dlužené peníze se přel ještě jeho syn Benjamin.⁷⁰

Engler vytvořil unikátní dílo o 44⁷¹ rejstřících⁷² a 2 328 pišťalách,⁷³ rozložených do spodního stroje, hlavního stroje, horního stroje a pedálu, jež bylo ve

⁶⁶ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 1: Varhanáři. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2003, s. 52.

⁶⁷ Například chtěl předělat takzvané krátké velké oktávy v manuálech i pedálu (vynechání tónů Cis, Dis, Fis a jiné pořadí kláves v této poloze) na ty klasické, pouze s vynecháním tónů Cis, Dis. Potom měl v plánu udělat nové, širší vzduchovody pro manuálové vzdušnice, sedm šlapacích měchů místo šesti, jiné řešení hrací (tónové) i rejstříkové traktury a tak dále. Viz SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 2: Varhany. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004, s. 275.

⁶⁸ GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023, s. 30.

⁶⁹ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 2: Varhany. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004, s. 272.

⁷⁰ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 2: Varhany. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004, s. 278.

⁷¹ Přesněji můžeme napsat 41 reálných a 3 vzniklé jen zapnutím jiné zásuvky pro nižší ladění, jež rozeznělo adekvátní pišťaly.

⁷² Kompletní dispozice Englerova nástroje se nachází na straně 277 druhého dílu *Barokního varhanářství na Moravě* J. Sehnala. Jedná se o přepis dobového slavnostního tisku.

⁷³ GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023, s. 29.

své době považováno za unikátní, největší a nejpokrokovější na celé Moravě.⁷⁴ Přezdívalo se mu „Královna moravských varhan“.⁷⁵ Naladěné byly v takzvaném chórovém tónu,⁷⁶ avšak zvláštní táhlo klaviatury spodního stroje umožnilo posunutí trček pod klávesami o jeden tón, a tak jej nepřímo přeladit do takzvaného komorního tónu.⁷⁷ V pedále bylo možné takto změnit výšku tří konkrétních rejstříků, a to pomocí zapnutí daných manubrií.⁷⁸ Výzdobu varhanní skříně zhotovil hněvotínský stolař Jan Jiří Ehrlich, figurální výzdobu s dekorem pak olomoučtí sochaři Filip Sattler a Jan Antonín Richter.⁷⁹

Již v 80. letech 18. století se objevily nedostatky a stav nástroje vyžadoval opravu. Dochovaly se návrhy od Antona Staudingera, Jana Haase, Josefa Sebastiana Staudingera a dva od Benjamina Englera.⁸⁰ Nástroj byl opraven, zvukově vylepšen a přeladěn do nižšího ladění. Konkrétně roku 1812 provedl další zásah Michal Oranský. o 31 let později dostavěl vídeňský varhanář Christoph Erler (1783–1854) dva jazykové hlasy do pedálu, vyměnil Vox humana 8' za Fagott-Oboe 8' a celý nástroj vyčistil a naladil. Roku 1896 výrazně zasáhl Josef Mader (1857–1935), a to se souhlasem arcidiecézního kurátora Josefa Nešvery.⁸¹ Do všech manuálů i pedálu dostavěl tóny Cis, Dis, dále Mixturu z horního stroje nestylově nahradil jemnějším Salicionálem 8'

⁷⁴ KRÁTKÝ, Jiří a Štěpán SVOBODA. *Nejvýznamnější varhany v České republice*. Brno: CPress, 2019, s. 159.

⁷⁵ Historie varhan. In: *Varhany v kostele sv. Mořice* [online]. © 2021 Římskokatolická farnost svatého mořice Olomouc [cit. 2023-08-29]. Dostupné z: <https://varhany.moric-olomouc.cz/historie>

⁷⁶ Vyšší než takzvaný komorní tón, a¹= c. 460 Hz.

⁷⁷ Nižší než takzvaný chórový tón, a¹= c. 415 Hz.

⁷⁸ S potřebou a s tím související existencí různých typů ladění v rámci jednoho nástroje se můžeme setkat u mnoha varhan. Například v takzvaných Benátských varhanách, jež se nacházejí pod kupolí salzburského dómu, je obsažen jeden rejstřík naladěný v temperatuře Vallotti, ačkoli je zbytek nástroje vystaven ve středotónovém ladění. Důvodem byl požadavek na hru basso continua v ansámblech, které by na rejstříky naladěné ve středotónovém ladění nebylo možné. Viz METZGER, Heribert. *Die Orgeln im Dom zu Salzburg*. Salzburg: Metropolitankapitel zu Salzburg, 2011, s. 31.

⁷⁹ GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023, s. 29.

⁸⁰ Ibidem, s. 31.

⁸¹ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 2: Varhany. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004, s. 278.

(typická romantizující úprava), a Englerovu Gambu 8' nahradil novými píšťalami téhož rejstříku. Roku 1924 provedla rozsáhlou údržbu firma Neusser z Nového Jičína, a to bez jakýchkoli zásahů do podoby nástroje.⁸²

Z důvodu špatného stavu varhan v době po konci druhé světové války byl celý nástroj z podnětu A. Schindlera od roku 1955 nejprve restaurován do původní Englerovy podoby, avšak z rozhodnutí koncertních umělců a organologů se v roce 1961 začal již dokončený nástroj přestavovat a rozšiřovat do nové podoby.⁸³ Tuto práci provedl závod Továrna na varhany (neoficiálně Rieger-Kloss), národní podnik, z Krnova. Kolaudace se uskutečnila roku 1971, přičemž celková cena se pohybovala kolem 3 milionů Kčs.⁸⁴ Nástroj obdržel dle katalogu děl závodu opusové číslo 3287.⁸⁵ V podstatě se jednalo o obestavění Englerova nástroje dalšími píšťalami, rejstříky a stroji a také o sladění staré části s novou. Výsledkem byly varhany o pěti manuálech (nový rozsah: C–c⁴) a pedálu (C–g¹) s elektrickou trakturou, 94 rejstřících, 7 980 píšťalách a dvou hracích stolech:⁸⁶ novým pětimanuálovým (s originálním zaoblením vnitřních ploch – takzvané čtvrtvejce) a tím Englerovým třimanuálovým původním (s bohatými intarziemi; z něj bylo možné ovládat pouze Englerův nástroj).⁸⁷ Díky tomu zde bylo možné interpretovat veškerou varhanní literaturu, čehož se právě

⁸² VIČAROVÁ, Eva, ed. *Hudba v Olomouci – historie a současnost I: in honorem Pavel Čotek*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2003, s. 130.

⁸³ GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023, s. 31.

⁸⁴ Historie varhan. In: *Varhany v kostele sv. Mořice* [online]. © 2021 Římskokatolická farnost svatého mořice Olomouc [cit. 2023-08-29]. Dostupné z: <https://varhany.moric-olomouc.cz/historie>

⁸⁵ LYKO, Petr. *Varhanářská firma Rieger*. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2017, s. 139.

⁸⁶ Detailní dispozici lze nalézt například v programové brožuře ke 40. ročníku MVFO na stranách 26–27. Tu nyní na stranách 33–34 citované publikace od J. Gottwalda a kolektivu autorů *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*, 2023.

⁸⁷ SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 2: Varhany. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004, s. 278.

v rámci MVFO bohatě využívalo. V současné době (rok 2024) má 95 rejstříků⁸⁸ a 8012 píšťal,⁸⁹ nicméně se tyto počty v odborné literatuře překvapivě liší.⁹⁰

V letech 1998 až 1999 došlo k modernizaci nového hracího stolu firmou Rieger-Kloss z Krnova – bylo přidáno mezirelé varhan, dále řídicí jednotka firmy Peterson, která umožnila paměťové kombinace typu Setzer či počítačové napojení varhan na systém MIDI.⁹¹

Rokem 2015 započala jednání ohledně podoby další potřebné generální rekonstrukce nástroje. Po složitých diskuzích vyhrála varianta, která představovala konzervaci současného stavu a celkovou opravu za pomoci nejmodernějších technologií a restaurátorských postupů.⁹² V letech 2017 a 2020 se konalo náročné výběrové řízení, jež nakonec vyhrála firma *Orglarstvo Škrabl, d.o.o.*, ze Slovinska. Jejím subdodavatelem se stala olomoucká dílna *Organ-Service* varhanáře-restaurátora Ivo Roháče.⁹³ Rekonstrukce probíhala v letech 2020 až 2023, cena se dostala z necelých 31 milionů na 42 milionů Kč. Ta byla uhrazena z fondů Evropské unie,

⁸⁸ V 90. letech byla instalována první elektrická zvonkohra, která se však mezi rejstříky nepočítá. Do pedálu byl přidán hlas Akustik 21 1/3'. Během poslední generální opravy (2020–2023) jej nahradili reálným rejstříkem Unterstaz 64', který nemá jinde v Evropě obdoby. Viz GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023, s. 32.

⁸⁹ Historie varhan. In: *Varhany v kostele sv. Mořice* [online]. © 2021 Římskokatolická farnost svatého mořice Olomouc [cit. 2023-08-29]. Dostupné z: <https://varhany.moric-olomouc.cz/historie>

⁹⁰ Například P. Lyko píše v citované studii na straně 259 o 102 rejstřících. J. Sehnal na straně 278 druhého dílu *Barokního varhanářství na Moravě* o 110 rejstřících a tak dále.

⁹¹ LYKO, Petr. Mezinárodní varhanní festival. In: VIČAR, Jan (ed.). *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 259.

⁹² Ve hře byla i pietní obnova původního Englerova nástroje s odstraněním dodatků přidaných během generální rekonstrukce v letech 1961–1971 či rozdělení varhan na nástroj nový a starý s dobovým temperovaným laděním. Více viz TŮMA, Jaroslav. Odborná polemika. Varhany u svatého Mořice v Olomouci. Jaká je čeká budoucnost? In: *OperaPlus: Váš průvodce světem hudby, opery, tance* [online]. 17. prosince 2017 [cit. 2023-08-29]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/odborna-polemika-varhany-u-svateho-morice-olomouci-jaka-ceka-budoucnost/>

⁹³ Historie varhan. In: *Varhany v kostele sv. Mořice* [online]. © 2021 Římskokatolická farnost svatého mořice Olomouc [cit. 2023-08-29]. Dostupné z: <https://varhany.moric-olomouc.cz/historie>

konkrétně z Integrovaného regionálního operačního programu, a také z darů.⁹⁴ Slavnostní požehnání opraveného nástroje a následný koncert se uskutečnil dne 1. září 2023 v 18:00 v podání amerického varhaníka Nathana J. Lauba.

Englerovy vyrhany jsou považovány za největší v České republice,⁹⁵ avšak dle počtu píš'al jsou větší varhany v minoritské bazilice svatého Jakuba v Praze, kde se jich nachází 8 277.⁹⁶ Naopak rejstříků mají o čtyři méně a taktéž pouze čtyři manuály. Rozsahy klaviatur jsou shodné s těmi svatomořickými. Záleží tedy na úhlu pohledu a vybraných kritériích, dle kterých budeme velikost posuzovat. Podle počtu píš'al se však jednoznačně největší nástroj v České republice nachází v Praze. Těm přikládá autor primát, ačkoli si uvědomuje, že velikost není v žádném případě atributem kvality hudebního nástroje.⁹⁷

4.3 Organizační problematika

Od začátku je hlavním garantem i organizátorem festivalu Moravská filharmonie Olomouc. Autor proto předkládá výčet ředitelů, neboť právě jejich rozhodování mělo vliv na průběh i existenci MVFO. Většina programových brožur obsahovala jejich úvodní slova.

Ředitelé MFO v letech 1969–doposud:

Jaromír Dadák (ve funkci 1969–1971)

Přemysl Chudoba (1972–1990)

Antonín Schindler (1990)

⁹⁴ GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023, s. 32.

⁹⁵ Například zmínky v mnohých programových brožurách MVFO.

⁹⁶ KRÁTKÝ, Jirí a Štěpán SVOBODA. *Nejvýznamnější varhany v České republice*. Brno: CPress, 2019, s. 202.

⁹⁷ Hudební skladatel Petr Eben považoval velké Englerovy svatomořické varhany za jedny z nejkrásnějších, viz Příloha 5.

Pavel Sonnewend (1991–1992)⁹⁸

Vladislav Kvapil (1993–2017)

Jonáš Harman (2018–doposud)

Prvním dramaturgem a hlavním organizátorem prezidentem se stal roku 1969 Antonín Schindler, po jeho smrti se roku 2011 ujal dané funkce Karel Martínek. Dále byli nápomocni administrativní pracovníci a pracovnice MFO, kteří představovali organizační oporu, přičemž v některých programových brožurách jim A. Schindler přímo děkoval.⁹⁹ Nezapomněl ani na registrátory a registrátorky, tedy asistenty při hře varhaníka, bez nichž by byla zvukově pestrá hra hůře realizovatelná. Mají na starost i otáčení listů notového materiálu.¹⁰⁰

V letech 1969 nesl veškeré finanční náklady MVFO Československý socialistický stát, a proto si mohl dovolit diktovat podmínky jeho podoby:¹⁰¹

- a) každý ročník měl mít pět koncertů (pouze několikrát jich bylo šest, a to díky pocitu útlaku slovenských interpretů),
- b) dva umělci měli pocházet ze západních zemí, dva z východních a jeden měl být český (účastníky ze zahraničí pomohla zprostředkovávat umělecká agentura Pragokonzert),
- c) interpret nesměl být knězem,
- d) v programech nesměl být uvedený žádný náboženský text.¹⁰²

⁹⁸ VIČAR, Jan (ed.). *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 95.

⁹⁹ Například Programová brožura 20. ročníku MVFO 1988, s. 7.

¹⁰⁰ Tuto činnost vykonával v minulosti například sám Antonín Schindler, Melánie Pustějovská, Schindlerova dcera Michaela Najdekrová, M. Navrátilová, Irena Chřibková, manželé Syrkovi, Václav Metoděj Uhlíř a Jiří Stodůlka, regenschori a titulární varhaník kostela sv. Mořice.

¹⁰¹ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 3.

¹⁰² Toto se však nedodržovalo, viz programy prvního ročníku 1969. Při televizních přenosech pak kamera nesměla zachytit žádný náboženský předmět.

Po přizvaných umělcích Schindler požadoval, aby hráli kromě standardního repertoáru i kompozice autorů jejich vlasti.¹⁰³ Tím chtěl zabránit opakování těch nejznámějších skladeb. Ti, kteří se specializovali na dané období či skladatele, mohli zahrát program dle jejich zaměření. Vždy si nechal zaslat více programových návrhů, z nichž si vybral.¹⁰⁴

Festival získal věhlas již záhy po svém vzniku, a proto Schindler dostával mnoho nabídek k účinkování od varhaníků z celého světa.¹⁰⁵ Již na prvním ročníku vystoupily světové špičky svého oboru, přičemž se každý ročník další plánoval přibližně tři roky dopředu. Schindler proto musel stanovit kritéria výběru, která byla více než náročná:¹⁰⁶

- a) povinnost absolutoria hry na varhany z vysoké umělecké školy,
- b) laureátství v alespoň jedné velké mezinárodní varhanní soutěži,
- c) pravidelná koncertní činnost na světových akcích a festivalech, natáčení LP a CD nahrávek, záznamy pro rozhlas i televizi.¹⁰⁷

Od roku 1990 stát do dramaturgie již nijak nezasahoval, nicméně nastal problém s obstaráváním finančních prostředků. V současnosti například festival funguje v režimu takzvaného vícezdrojového financování, kdy část nákladů hradí MFO, dále se žádá o granty Ministerstvo kultury, Olomoucký kraj a statutární město Olomouc. Určitou složku představuje také vstupné na koncerty a sponzorské dary. O

¹⁰³ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 4.

¹⁰⁴ Schindlerův nástupce Karel Martínek dával interpretům větší volnost, viz rozhovor č. 1 v Příloze 2.

¹⁰⁵ Viz dochovaná korespondence v archivu MFO.

¹⁰⁶ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 4.

¹⁰⁷ Tyto podmínky jsou dochované i v korespondenci mezi varhaníky a Schindlerem. Většina uložených žádostí nebyla vyslyšena s odkazem na vysoké požadavky na úroveň interpretů. Některým dokonce doporučoval možnost organizace vlastního koncertu ve sv. Mořici a vyčíslil konkrétní finanční náklady na pronájem.

potřebě sponzorů psal i Schindler.¹⁰⁸ V současnosti (rok 2024) je hlavním donátorem MVFO Olomoucký kraj.¹⁰⁹

Od šedesátých let začal A. Schindler pořádat varhanní exkurze, kde byly zájemcům představeny Englerovy varhany za symbolické vstupné. Zájem o ně se ještě prohloubil díky promítání výkonu varhaníka na plátno umístěné dole před chrámovými lavicemi, přičemž do roku 2008 jej navštívil necelý půl milionu lidí.¹¹⁰ Dělo se tak i v rámci MVFO před některým z koncertů. Dále jsou s ním spojené dokonce i mistrovské interpretační a improvizací kurzy, které představovaly v rámci českých varhanních festivalů unikát.¹¹¹

Z iniciativy ředitele Vladislava Kvapila se MVFO stal členem Asociace hudebních festivalů, a to z rozhodnutí jeho valné hromady dne 22. března 2001.¹¹²

Roku 2019 se stala produkční MVFO Ivana Kalina Tabak,¹¹³ která je zároveň i dramaturgyní MFO. Od této doby byl jeho program představován na tiskové konferenci.

Již od třetího ročníku MVFO se vydávaly programové brožury, předtím pouze jednotlivé programy bez textů o skladatelích a kompozicích.¹¹⁴ Ta se postupně ze své zlaté barvy dostala přes bílou až k dlouho užívané oranžové. Obsahovaly kromě úvodních slov, programů, doprovodných textů i rejstříkovou dispozici Englerova modernizovaného nástroje a loga sponzorů. Od nástupu dramaturga K. Martínka došlo

¹⁰⁸ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 4.

¹⁰⁹ Viz rozhovor s I. Kalinou Tabak, Příloha 2.

¹¹⁰ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 5.

¹¹¹ Ty se konaly například v roce 2016 s Olivierem Latrym nebo v roce 2018 s Thomasem Ospitem, oba působí jako profesori Národní konzervatoře hudby a tance v Paříži. V současnosti se konají podobné akce i na *Mezinárodním varhanním festivalu Zdeňka Pololánika* v České Třebové.

¹¹² SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 1 a 5.

¹¹³ Mag. art. Ivana Kalina Tabak (nar. 1979), klavíristka a muzikoložka srbského původu.

¹¹⁴ Na to měl velmi pravděpodobně vliv kritik Miroslav Klimeš, který v jedné recenzi otištěné ve *Stráži lidu* absenci těchto textů kritizoval. Viz KLIMEŠ, Miroslav. Varhanní festival skončil. In: *Stráž lidu. Obdeník okresního výboru KSČ v Olomouci*, 11. října 1969, roč. 49, č. 121, s. 2.

nejen v tomto ohledu k velké změně – začaly se tisknout jiné, modernější brožury s novým designem, takže ten původní vzhled zaniknul.

Festivalové logo bylo dílem Františka Bělohlávka (1924–2019), výtvarníka vyznamenaného Cenou města Olomouce v roce 2003. Tvořilo jej pět teček (signatura M. Englera na píšťálách) a silueta kostela sv. Mořice v písmeni O (Olomouc).¹¹⁵ To se od třetího ročníku užívalo až do toho pětapadesátého.

Podmínkou zdárného průběhu byl i vstřícný postoj ze strany duchovního správce kostela sv. Mořice, kterým byl Páter František Hanáček (nar. 1952),¹¹⁶ i Arcibiskubství olomouckého, které schvalovalo jednotlivé koncertní programy MVFO. Kostel sv. Mořice i další sakrální budovy (katedrála sv. Václava a jiné) byly na každý koncert pronajímány za konkrétní finanční obnos.

Termíny koncertů se v průběhu času měnily – například první ročníky začínaly na konci září a trvaly až do října, přičemž se uskutečňovaly v pondělky, středy a pátky od 19:30. Pátý ročník proběhl celý v srpnu. Další pak od konce srpna do září, přičemž postupně se ustálily pondělky a čtvrtky jako jediné koncertní dny. Od dvacátéhošestého ročníku se uskutečňoval pouze během měsíce září výhradně v tyto dny od 19:00.

Schéma koncertu od prvního do posledního ročníku 2023 zůstalo nezměněné – A. Schindler, dnes K. Martínek, na úvod koncertu přivítal umělce dole před chrámovými lavicemi. Varhaník posléze odešel na kůr a po konci programu se ještě šel dolů uklonit a převzít kytice a dary.

Každý koncert prvního ročníku MVFO navštívilo dle Schindlera kolem 1 300 návštěvníků, někteří zřejmě jako protest proti tehdejšímu režimu,¹¹⁷ nicméně i dnes je účast hojná. Ráznou změnu přinesla až pandemie nemoci Covid-19, kdy se v daném

¹¹⁵ Programová brožura 40. ročníku MVFO 2008, s. 28.

¹¹⁶ Rodák z Kunovic u Uherského Hradiště, absolvent Kněžského semináře v Litoměřicích. Od roku 1991 farářem kostela sv. Mořice, o dva roky později jeho děkanem.

¹¹⁷ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 3.

období účast razantně snížila.¹¹⁸ Dle produkční I. Kaliny Tabak je v současnosti nejvíce navštívený první a závěrečný koncert. Půlkulatý 55. ročník navštívilo celkem 2 007 posluchačů.¹¹⁹

Propagace MVFO se uskutečňuje prostřednictvím internetových stránek MFO, facebookové stránky MFO, plakátů, portálů *KlasikaPlus.cz*, *OperaPlus.cz*, Olomouckou televizí *oltv.cz* i regionálním tiskem. Nicméně tento festival je tak známý, že si jej zájemci vyhledají sami.

Cena vstupného je dlouhodobě příznivá. V počátcích činila pouze 12 Kčs (plné vstupné) a 6 Kčs (poloviční pro studenty, seniory a postižené), přičemž bylo možné si pořídit i abonmá za 50 Kčs (plná cena) a 25 Kč (poloviční). Ta se postupně zvyšovala a po roce 1989 vystoupala až na 100 Kč a 50 Kč,¹²⁰ pak na 150 Kč a 70 Kč, přičemž v roce 2023 činila 200 Kč a 100 Kč.

4.3.1 Hlavní osobnosti dramaturgie

4.3.1.1 Antonín Schindler

Narodil se 25. května 1925 v obci Dvorce na Bruntálsku, přičemž dětství strávil do roku 1938 v Krnově. Jeho maminka byla zpěvačkou, otec soudním úředníkem. O sedm let později se natrvalo usadil v Olomouci, kde vystudoval Slovanské gymnázium a Vyšší hudební školu. Na Masarykově univerzitě v Brně absolvoval roku 1951 hudební vědu a dějiny umění, přičemž svá studia varhanní hry zahájil u Konrada Schmitze, dále se zdokonalil u profesora Karla Waltera ve Vídni.¹²¹ Roku 1945 se stal

¹¹⁸ Například v roce 2020 navštívilo festival přibližně 1 200 diváků, což bylo skoro o polovinu méně než v letech předcházejících. Viz KALINA TABAK, Ivana. Závěrečná zpráva o realizaci projektu 489 2020, s. 2.

¹¹⁹ KALINA TABAK, Ivana. Závěrečná zpráva o realizaci projektu Mezinárodní varhanní festival Olomouc 2023 (55. ročník). Olomouc, 2023.

¹²⁰ SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008], s. 4.

¹²¹ PLÁNSKÝ, Bohumil (ed.). *Krnov: město královského nástroje = Jägerndorf: die Stadt des königlichen Instrumentes*. Krnov: Město Krnov, 2007, s. 233.

varhaníkem v kostele sv. Mořice v Olomouci, o osm let později ředitelem kůru. Roku 1948 založil a vedl hudební oddělení Vlastivědného muzea v Olomouci a již v roce 1945 stál u zrodu MFO, přičemž byl i jejím členem (houslistou, violistou, varhaníkem) a jeden rok stál v jejím čele jako ředitel. Působil též jako organolog a campanolog Arcidiecéze olomoucké a intenzivně se věnoval i vědecké a badatelské činnosti.¹²² Kromě vybudování varhan ve Václavkově sále se též zasloužil o varhany v olomoucké Redutě, tehdejší Fučíkově sále, které se dnes nachází v budově ZUŠ Žerotín.¹²³ Roku 1993 obdržel Sudetoněmeckou kulturní cenu, o čtyři roky později Cenu města Olomouce za kulturní činnost, roku 1999 pak od tehdejšího olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera Medaili Svatého Jana Sarkandra za práci pro církev a věrnou službu varhaníka. Významné pro něj bylo získání titulu doctor honoris causa od Univerzity Palackého v Olomouci roku 2005. O tři roky později převzal Cenu Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury. Po většinu život byl spjat s varhanářskou firmou Rieger-Kloss v Krnově, kde působil jako zaměstnanec a externí poradce.¹²⁴ Zemřel 9. září 2010 v nemocnici během druhého koncertu 42. ročníku MVFO. Užíval titul prof., ačkoli jím nikdy ve skutečnosti nebyl.

Dle dochovaných koncertních programů¹²⁵ můžeme soudit, že byl vynikajícím varhaníkem i improvizátorem, neboť jeho koncerty obsahovaly náročný a někdy i málo známý repertoár, téměř vždy končil improvizací na témata z publika. Interpretoval hudbu G. Frescobaldiho, G. F. Walthera, D. Buxtehudeho, J. S. Bacha, M. Regera, J. Langlaisa, F. Schimda, Pieta Posta, D. Kardoše, J. Ropka a dalších. Od 40. let účinkoval nejen v Olomouci, ale i v Praze, Brně, Bratislavě a dalších městech. V orchestru Moravské filharmonie Olomouc hrál varhanní part ve Dvořákově kantátě *Stabat mater op. 58*, rapsodii pro orchestr *Taras Bulba*, několikrát s ní dokonce provedl i *Koncert pro varhany a orchestr d moll* Georga Friedricha Händela, a to roku 1955 v tehdejší Fučíkově sále. Jeho první zahraniční varhanní koncert se uskutečnil na Varšavském hudebním jaru v roce 1958, za přelomový debut a posléze i největší

¹²² Například citovaná studie *Varhany Michaela Englera u sv. Mořice v Olomouci* z roku 1966 nebo článek *O mořických varhanách* z roku 2005 a mnoho dalších.

¹²³ Antonín Schindler – 10 let od úmrtí. In: *Programová brožura 52. ročníku MVFO 2020*, nečíslovaná strana.

¹²⁴ *Ibidem*.

¹²⁵ Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

úspěch v kariéře pak pokládal vystoupení na Holland festivalu v Haarlemu roku 1967, které mu dle jeho slov otevřelo dveře do světa.¹²⁶ Vystoupil i v Římě, Budapešti, Vídni a dalších městech.

K jeho kompozičnímu odkazu náleží hudba k výpravné ruské pohádce *Carevna Žabka* od Niny Gernětové, hudba k loutkové divadelní hře *Zlatovláska* v režii Zdarka Popa, hudba k pohádce *O ptáku Ohniváku a lišce Ryšce* od K. J. Erbena a Z. Popa, píseň *Nová armáda míru*, znělky Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci a Fora Olomouc – druhé zmíněné z roku 1989.

Schindler byl též autorem zvonkohry na olomoucké radnici, opravoval také zvonkohru ve věži katedrály sv. Václava v Olomouci a rekonstruoval i zvonkohru v Gdaňsku.

Zajímal se o osobu a život německého skladatele Ericha Skoczeka (1908–1945), který se narodil v Olomouci, a W. A. Mozarta, což dokládá jeho spis *W. A. Mozart a Svobodné zednářství*,¹²⁷ který vydal vlastním nákladem. Dále je autorem skript *Ladění a intonace píšťalových varhan*.¹²⁸ K jeho nejznámějším titulům můžeme řadit pětidílnou řadu knih s názvem *Tajemná Olomouc, aneb Olomouc, jak ji neznáte*,¹²⁹ jež vznikla z rozhovorů s A. Schindlerem pro olomoucký kulturní měsíčník *Kdy-kde-co*.

A. Schindler představoval velmi významnou osobnost města Olomouce, jeho stopa je dodnes hmatatelná především v Mezinárodním varhanním festivalu, který dle dochované pozůstalosti představoval důležitou část jeho života.

4.3.1.2 Karel Martínek

Narodil se roku 1979 v Olomouci. Zde studoval nejprve matematiku a fyziku na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého, později obor Muzikologie na Filozofické fakultě. V letech 2004–2009 se zdokonaloval ve hře na varhany na

¹²⁶ Ibidem.

¹²⁷ SCHINDLER, Antonín. *W. A. Mozart a Svobodné zednářství*. Olomouc, 1998.

¹²⁸ SCHINDLER, Antonín. *Ladění a intonace píšťalových varhan*. Varhany Krnov, 1985.

¹²⁹ První díl pětidílné série: SCHINDLER, Antonín. *Tajemná Olomouc, aneb, Olomouc jak ji neznáte*. Region. Olomouc: Votobia, 1998. ISBN 80-7198-330-6.

Janáčkově akademii múzických umění v Brně pod vedením prof. Kamily Klugarové a ve varhanní improvizaci u prof. Karla Pokory. Již během studií se aktivně zúčastnil řady interpretačních kurzů, jež vedli přední světoví varhaníci – například Susan Landale, Martin Sander, Günther Kaunzinger, Julian Gembalski, Reitze Smits a další. Zároveň se zúčastnil několika interpretačních a improvizčních soutěží – můžeme jmenovat Pražské jaro či Schwäbisch Gmünd. V roce 2014 zahájil soukromé studium improvizace pod vedením Philippe Lefebvra, titulárního varhaníka katedrály Notre-Dame v Paříži, jež trvá doposud.¹³⁰ Věnoval se také doktorskému studiu na Janáčkově akademii múzických umění.

Vedle interpretace širokého spektra varhanní literatury představuje jeho doménu improvizace. V Olomouci začal uvádět tematické večery inspirované biblickými texty, jež kombinovaly improvizční plochy s mluveným slovem. Pohnutkou k vytvoření tohoto projektu bylo dílo Petra Ebena *Labyrint světa a ráj srdce* na texty Jana Ámose Komenského. Adventem roku 2012 zahájil svůj velký projekt s názvem *Varhanní Bible*, kdy na svém YouTube-kanále zveřejňoval improvizace na všechny kapitoly této nejznámější knihy. Improvizaci také Martínek vyučoval v letech 2007–2009 na Církevní konzervatoři Opava. Následně začal působit jako pedagog varhanní hry a improvizace na Konzervatoři Evangelické akademie v Olomouci.

V letech 1994–2008 působil jako varhaník v olomoucké katedrále sv. Václava. Od roku 2010 do 2019 pak byl varhaníkem v kostele sv. Mořice v Olomouci. Od října 2020 opět působí v olomoucké katedrále, a to ve funkci ředitele kůru a varhaníka.¹³¹

Pravidelně spolupracoval s významnými moravskými hudebními tělesy, jako byly například Moravská filharmonie Olomouc, Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, Akademický sbor Žerotín, pěvecký sbor Campanella a jiné. Natočil několik CD pro česká a americká vydavatelství a podílel se i na tvorbě některých dokumentárních filmů pro Univerzitu Palackého.

¹³⁰ Biografie. In: *Karel Martínek/varhaník* [online]. © 2016 by Karel Martínek [cit. 2023-09-03]. Dostupné z: <https://www.karelmartinek.cz/kopie-biography>

¹³¹ Ibidem.

Věnoval se také kompozici – kromě skladeb pro sólové varhany vytvořil několik skladeb pro klavír a díla pro sbor a orchestr, z nichž některé byly oceněny na skladatelských soutěžích.¹³²

Koncertoval doma i v zahraničí (Francie, Itálie, Polsko, Slovensko, Rakousko, Německo, Nizozemí, Finsko, Švédsko, Ukrajina). V rámci svých koncertních cest vystoupil ve významných evropských chrámech, jako například v katedrále Notre-Dame v Paříži, katedrále v Turíně, dómu sv. Štěpána ve Vídni a dalších.¹³³ Dne 29. září 2023 zahájil svůj projekt s názvem *A ted' Bacha*, ve kterém měl v plánu provést v průběhu několika let kompletní varhanní dílo J. S. Bacha, a to na nástroji v presbytáři katedrály sv. Václava v Olomouci.

A. Schindler pro něj představoval zásadní osobnost jeho života, která měla na jeho další kariéru zásadní vliv.¹³⁴

4.4 Mezinárodní varhanní festival v televizi¹³⁵

Název pořadu v ČST/ČT	Délka	Interpret	Ročník MVFO	Poznámka
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1978	neuveдено	Ivan Sokol	1978	
Mezinárodní varhanní festival Olomouc	neuveдено	Sándor Margittay	1978	

¹³² Roku 2019 se přihlásil do skladatelské soutěže o zkomponování skladby pro nové varhany v katedrále sv. Víta, jež vypsalо Hudební nakladatelství Českého rozhlasu a Nadační fond Svatovítské varhany, a uspěl spolu s dalšími dvěma soutěžícími – konkrétně se svou *Svatovítskou fantazií*. Dále viz Soutěž o varhany v nové katedrále už zná finalisty. In: *Český rozhlas* [online]. 26. listopad 2020 [cit. 2023-09-03]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/soutez-o-skladbu-pro-nove-varhany-ve-svatovitske-katedrale-uz-zna-finalisty-8370062>

¹³³ Biografie. In: *Karel Martínek/varhaník* [online]. © 2016 by Karel Martinek [cit. 2023-09-03]. Dostupné z: <https://www.karelmartinek.cz/kopie-biography>

¹³⁴ Viz rozhovor s K. Martínkem, Příloha 2.

¹³⁵ Zpracováno dle emailové odpovědi z Archivu České televize Praha ze dne 6. 12. 2023.

Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1980	neuveveno	Jan Hora	1980	
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1980	neuveveno	Malcom Rudland	1980	
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1982	neuveveno	Martin Haselböck	1982	1. půle Haselböckova recitálu
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1982	neuveveno	Martin Haselböck	1982	2. půle Haselböckova recitálu
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1983	41:11	Heribert Breuer	1983	1. půle Breueroва recitálu
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1983	38:57	Heribert Breuer	1983	2. půle Breueroва recitálu
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1984	28:29	Milan Šlechta	1984	
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1988	41:13	Imtraud Krüger	1988	
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1989	47:48	Piet Kee	1989	1. půle Keeova recitálu
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1989	35:38	Piet Kee	1989	2. půle Keeova recitálu
Křesťanská neděle	60:00	Arturo Sacchetti	1991	více reportáží, pouze ukázka ze Sacchettiho recitálu v délce c. 20 minut
Varhanní koncert	38:06	Arturo Sacchetti	1991	zbytek Sacchettiho recitálu
Mezinárodní varhanní festival Olomouc 1997	42:59	Jevgenija Semeina	1997	

Mezinárodní varhanní festival Olomouc	39:40	G. Kaunzinger, J. Semeina, P. Kee, M. Haselböck, M. Rudland	1998, 1997, 1989, 1982, 1980 [pelmel ukázek]	pořad o třicetileté historii festivalu z pohledu A. Schindlera, tehdejšího olomouckého arcibiskupa J. Graubnera, tehdejšího rektora Univerzity Palackého L. Dvořáka a tehdejšího ředitele MFO V. Kvapila
Pocita Petru Ebenovi	45:54	Irena Chřibková, MFO, dirigent F. Preisler	1999	pořad o P. Ebenovi, pouze ukázky ze Symphonia gregoriana z daného ročníku, užity i záznamy mimo MVFO – například Okna pro trubku a varhany v podání M. Kejmara a M. Šlechty, natočeno v Praze
J. S. Bach: Hudební obětina	57:10	I. Anýž, P. Hejný, S. Ishikawa, Y. Oshima, B. Matoušek, J. Tůma	2000	

Tabulka 1: Soupis všech pořadů zachycujících MVFO, jež pořídila ČST, později ČT.

Z daného soupisu vyplývá, že vytvořené pořady neobsahovaly celé recitály, ačkoli původní záznamy je musely zachycovat v kompletní délce. Například v případě koncertu J. Semeiny chyběla *I. symfonie c moll pro varhany* Ch. M. Widora. Ve třech případech byly dané koncerty rozděleny do dvou pořadů, takže dohromady tvořily záznam celého daného večera (recitály M. Haselböcka, H. Breuera, P. Keea).

První záznamy byly černobílé, pozdější barevné. Zejména v období do roku 1989 zachycovaly kamery prospekt varhan, detaily hráčů a publikum. Záměrně se vyhýbaly zobrazování sakrálních předmětů, proto byl často vidět strop a klenby kostela. Oltář byl vidět až v záznamu z roku 1989. Pro poznání historie MVFO je nepřínosnější pořad s názvem *Mezinárodní varhanní festival z roku 1998*, který obsahuje informace, které jinde nejsou uvedeny – například ta od tehdejšího ředitele Moravské filharmonie Olomouc Vladislava Kvapila, že A. Schindlera jmenovalo vedení MFO prezidentem Mezinárodního varhanního festivalu.

4.5 Interpreti

V této podkapitole jsou řazena jména interpretů v chronologickém pořadí, a to v rámci jednotlivých zemí, které jsou uspořádány podobným způsobem.

Česká republika¹³⁶

Jiří Reinberger (1969, 1974, 1976), Alena Veselá (1970, 1985, 1994), Milan Šlechta (1972, 1984), Kamila Klugarová (1973, 1981, 1989), Jiří Rópek (1975), Josef Pukl (1977), Karel Pokora (1979), Petr Sovadina (1980, 1988), Jan Hora (1980), Václav Rabas (1983), Věra Heřmanová (1986, 1992, 1995, 2003), Melánie Pustějovská (1989, 1997), Jiřina Pokorná (1991), Jaroslav Tůma (1995, 1998, 2000, 2000¹³⁷, 2003, 2005, 2009), Petr Planý (1999, 2006), Irena Chřibková (1999, 2004, 2009, 2017), Eva Bublová (2000), Tomáš Thon (2004, 2009), Kateřina Chroboková (2006, 2010, 2015), Pavel Kohout (2007), Petr Čech (2007, 2014), Karel Paukert (2008), Marek Kozák (2010), Drahošlav Gric (2010), Aleš Bárta (2011, 2018), Karel Martínek (2011, 2015,

¹³⁶ Dříve například i ČSSR, ČSR.

¹³⁷ Nejedná se o chybu – Tůma hrál v tom roce dvakrát.

2018, 2020, 2022), Petr Rajnoha (2012), Martin Jakubiček (2012), Michael Bártek (2013), Drahomíra Matznerová (2013), Pavel Černý (2014, 2020), Pavel Svoboda (2016, 2019), Michaela Káčerková (2021), Markéta Schley-Reindlová (2022), Kateřina Málková (2023), Pavla Salvová (2023), Jan Rotrekl (2023)

Slovensko¹³⁸

Ferdinand Klinda (1971, 1987, 1995), Ivan Sokol (1976, 1978), Irma Skuhrová (1982), Vladimír Rusó (1986, 1988), Emília Dzemjanová (1990, 1999), Imrich Szabó (2001), Bernadetta Šuňavská (2009, 2018), Zuzana Ferjenčíková (2011), Monika Melcová (2012), Marek Vrábel (2013)

Německo

Christian Colum (1971), Michael Scheinder (1971, 1977, 1980), Anton Göttler (1973), Johannes-Ernst Köhler (1974, 1976, 1979), Peter Shwarz (1978, 1982), Hans Otto (1983), Heribert Breuer (1983), Erich Piasetzki (1985), Hans-Günther Wauer (1988), Imtraud Krüger-Tarr (1988, 1994), Christoph F. Lorenz (1991), Rose Kirn (1991, 1997), Heinz Lohmann (1993), Günther Kaunzinger (1993, 1996, 1998, 2004), Ruth Spitzenberger (1994), Viktor Lukas (1995), Pater Dominikus Trautner, OSB (1997), Markus Eichenlaub (2001), Klaus Linsenmeyer (2002), Gerhard Weinberger (2006, 2007), Beatrice-Maria Weinberger (2007), Johannes Gebhardt (2011), Martin Sander (2014), Carsten Klomp (2015), Franz Lörch (2017), Bernhard Klapprot (2020), Franz Josef Stoiber (2021), Axel Flierl (2023)

Rakousko

Hans Haselböck (1969, 1973, 1990, 1992, 1998), Martin Haselböck (1982), Kurt Rapf (1993), Franz Danksagmüller (1998), Bruno Oberhammer (1999), Emanuel Amtmann (2001), Gunther Rost (2009, 2010), Ernst Wally (2012)

Belgie

Herman Verschraegen (1969), Stanislas Deriemaeker (1984), Edward Geest (2017)

Nizozemí

¹³⁸ Dříve například i ČSSR, ČSR.

Piet Post (1969, 1976), Gijsbert Lekkerkerker (1988), Piet Kee (1989), Gerard Legierse (2001), Reitze Smits (2005, 2008), Ben van Oosten (2014, 2022)

Francie

Jean-Jacques Grunenwald (1969), Odile Pierre (1970), Arlette Heudron (1975), Louis Robilliard (1979), Susan Landale (1996), Michel Estellet-Brun (1997), Philippe Brandeis (1999), Naji Hakim (2003, 2005, 2008), Olivier Latry (2008, 2016), Jean Gillou (2008), Thierry Escaich (2013), Philippe Lefebvre (2014), Jean-Pierre Leguay (2015), Baptiste-Florian Marle-Ouvrard (2017), Thomas Ospital (2018), Daniel Roth (2018), Maurice Clerc (2019), Vincent Dubois (2020), Frédéric Blanc (2021), David Cassan (2023)

Maďarsko

Ferenc Gergely (1970), Sebestyén Pécsi (1971), Endré Kovacs (1973), István Ella (1975), Sándor Margittay (1978), Zuzsa Elekes (1980, 1982, 1990), István Baroti (1984), Miklós Székely (1988), Balázs Szabó (2023)

USA

Catharine Crozier (1970), David Pizzaro (1972, 1974, 1979, 1992), Mary E. Skalicki (1973), John Scott (1983), James Welch (1989, 1991), Merrill N. Davis III. (1998, 2004), Jmes Kibbie (2005), Justin Bischof (2006, 2012), Nathan J. Laube (2021)

Polsko

Józef Serafin (1970), Feliks Raczkowski (1974), Jan Jargoň (1977), Leon Bator (1983), Mirosława Semeniuk-Podraza (1986), Jerzy Dziubiński (1989), Anna Dzioba (1991), Alfréd Bączkowicz (2001), Julian Gembalski (2002, 2003), Joachim Grubich (2010), Henryk Gwardak (2015), Marek Stefański (2015), Agnieszka Radawan-Stefański (2015), Władysław Szymański (2016), Michał Markuszewski (2019), Karol Mossakowski (2022)

Rusko¹³⁹

Oleg Jančenko (1979, 1987), Boris Romanov (1982), Jevgenija Semeina (1997), Timur Chaliullin (2020)

¹³⁹ Dříve SSSR.

Ukrajina

Georgij Kurkov (2011)

Itálie

Wijnand van den Pol (1971, 1975), Elsa Bolzonello Zoja (1981), Stefano Innocenti (1984), Mario Duella (1990), Rino Rizatto (2000, 2002), Luisella a Emilio Traverso (2000), Ennio Cominetti (2001), Gregory d'Agostino (2003), Roberto Bertero (2007), Adriano Falcioni (2013), Giampolo Di Rosa (2016, 2019), Sergio Orabona (2016), Paolo Oreni (2018), Eugenio Maria Fagiani (2021)

Vatikán

Arturo Sacchetti (1991)

Španělsko

José Enrique Avarra Jarne (1987, 1992, 2005)

Estonsko

Hugo Lepnurm (1972)

Litva

Leopold Digrys (1985), Jevgenije Lisicina (1989)

Finsko

Markku Heikinheimo (1978), Tuomas Pyrhönen (2017)

Švýcarsko

André Luy (1972, 1977), Georges H. Pantillon (1992), Georges Athanasiadès (1996, 2007), Lionel Rogg (1999)

Švédsko

Ture Olsson (1974), Gunar Idenstam (2022)

Dánsko

Michael Austin (1985)

Norsko

Björn Boysen (1987)

Rumunsko

Joseph Gerstenengst (1972), Victor Dan (1975, 1984), Ilse Maria Reich (1981), Felicain Rosca (1986)

Bulharsko

Neva Kristeva-Naumov (1973, 1977, 1981), Janka Hekimova (1987)

Chorvatsko¹⁴⁰

Željko Marasović (1978), Ljerka Očić-Turkulin (1990), Mario Perestegi (2006)

Velká Británie

Jeniffer Bate (1976, 1981), Malcolm Rudland (1980), David Titterington (1993), Gillian Weir (1995), D'Arcy Trinkwon (2004), Richard Brasier (2019)

Austrálie

Elisabeth Brinsden (1985)

Japonsko

Mari Kodama (1986), Kei Koito (1994), Masaaki Tsukioka (2002)

Korea

Yang-Hee Yun (1993), Myung-Ja Cho Kim (1996)

Izrael

Elisabeth Roloff (1994)

4.6 Provedený repertoár

Během celé doby trvání MVFO bylo provedeno velké množství skladeb. Nejprve můžeme daný repertoár dle obsazení rozdělit na skladby sólové, pak na doplněné o

¹⁴⁰ Dříve Jugoslávie.

další nástroje a nakonec na varhanní koncerty s doprovodem orchestru. Dominuje první skupina.

Dále jej můžeme také rozdělit dle autorů, a to na kompozice známějších skladatelů, které se občas opakovaly, a na díla neznámých skladatelů, která zazněla třeba jen jednou. V té první se nacházel Johann Sebastian Bach, Dietrich Buxtehude a Johann Pachelbel. Z hudby 19. století nechyběl César Franck, Charles-Maria Widor ani Louis Vierne. Z německých autorů této doby byl častokrát zařazen Felix Mendelssohn-Bartholdy, pak Franckův protipól Max Reger, další velikán tvorby pro královský nástroj, a Ferenc Liszt. Z hudby 20. století to byl Marcel Dupré i Olivier Messiaen. Z české hudby zněl nejčastěji Petr Eben, dále i Miloslav Kabeláč či František Xaver Brixi.

K sekci neznámých autorů můžeme nejprve přiřadit díla anonymních mistrů, například Varšavskou tabulaturu od neznámého skladatele a další podobné památky. Dále pak vlámského G. Scronxe či evangelického pastora z bulharského Kronstadtu Daniela Cronera. A. Schindler totiž po interpretech požadoval, aby hráli díla ze své vlasti, jak stojí výše. Díky tomu mohlo u nás zaznít mnoho děl v premiéře, což bylo pro českou varhanní kulturu nesmírně přínosné. Do tohoto okruhu můžeme dále jmenovat i polské autory jako byli A. Zelechowski, A. Rochazcewski, Jan Podbielskiy, Tadeusz Machl či Feliks Novowejski. Dále maďarské skladatele Gábora Lisznyaie, Pála Kadosu, Rudolfa Marose či Frigyes Hidase. Z rumunských pak ještě Mateie Kozmu, Tudora Ciorteiu, Alfreda Mendelssohna či Andrease Porfetyeho. Z chorvatských Franjo Dugana, Franjo Lučiće, Andjelko Klubučara nebo Stanislava Prepreka. Z amerických to byli William Selby, Normen Coke-Jephcott, Richard Donoven či Herbert Fromm.

Autor práce vytvořil přehledovou tabulku četnosti zařazování vybraných autorů v rámci jednotlivých koncertů, a to prostřednictvím jejich děl v rozmezí let 1969 až 2023.¹⁴¹ Řazení jmen v tabulce je chronologické a pokrývá stěžejní autory hudby pro královský nástroj. Má však pouze přibližnou vypovídající hodnotu, nicméně tento způsob se zdál autorovi oproti sčítání provedených skladeb lepší, neboť by nastal

¹⁴¹ V případě, že byla během daného večera obsažena jedna nebo více skladeb daného skladatele, počítal se vždy jedenkrát.

problém s tím, jak počítat třeba jen jednu větu ze symfonie, když by jiní hráli celou, a také by byla potíž s počítáním opakovaně přednesených skladeb.¹⁴²

Jan Pieterszoon Sweelinck	6
Johann Pachelbel	6
Dietrich Buxtehude	23
Johann Sebastian Bach	192
Wolfgang Amadeus Mozart	17
Felix Mendelssohn-Bartholdy	31
César Franck	56
Max Reger	42
Ferenc Liszt	33
Charles-Maria Widor	26
Louis Vierne	38
Marcel Dupré	28
Olivier Messiaen	30
Petr Eben	31

Tabulka 2: Četnost zařazování vybraných skladatelů prostřednictvím jejich děl v letech 1969–2023.

Z tabulky vyplývá, že nejčastěji zněla hudba J. S. Bacha, pak C. Francka a M. Regera, což není při znalosti repertoáru varhaníků z celého světa překvapivé. Je i v souladu s tím, co se na konzervatoři a akademii nejčastěji hraje. Hudba Sweelinckova i Pachelbova zněla nejméně.

Mezi nejčastěji hrané skladby náležela *Toccata a fuga d moll BWV 565* J. S. Bacha, *Preludium a fuga na jméno B–A–C–H* od F. Liszta a *Chorál č. 2 h moll* a *č. 3 a moll* C. Francka. Často byly zařazovány díla, jež nějakým způsobem zpracovávaly téma B–A–C–H: například již zmíněné od F. Liszta, dále od Miloše Sokoly či Eugena Suchoně.

K pozurohodným dramaturgickým počínům můžeme řadit provedení všech *Osmnácti lipských chorálů*, třikrát v historii MVFO pak *Dogmatických chorálů*,

¹⁴² Metodiku počítání provedených děl uskutečnil P. Lyko na s. 259 své studie *Mezinárodní varhanní festival*.

Umění fugy a Hudební obětiny J. S. Bacha. Pozoruhodný byl i recitál složený pouze z děl F. Mendelssohna-Bartholdyho.

4.6.1 Premiéry

Chronologicky první premiéru vůbec představovalo *Šest studií pre organ* Iljy Zelenky, které zazněly roku 1976 v podání Ivana Sokola, a dále *Deux visions* v interpretaci Petra Planého od olomouckého autora Pavla Čotka, jež byly zařazeny v rámci ročníku 1996. Zatím poslední premiérováným dílem v rámci MVFO byl *Dopis svatého Mořice* pro žestě a varhany od sólotrumpetisty MFO a skladatele Ondřeje Mořky, který uzavřel první koncert ročníku 2023. Můžeme ještě zmínit, že se v rámci ročníku 1987 uskutečnila československá premiéra kompozice *Hommage à Dietrich Buxtehude* od Petra Ebena, a to v podání Ferdinanda Klindy. Obecně je velmi pravděpodobné, že velká část neznámých skladeb od regionálních autorů daných přizvaných interpretů zazněla tehdy v rámci MVFO v československé, později české premiéře. Celkově se dá říci, že repertoár z let 1969 až 1989 obsahoval velké množství cizích skladeb, které se ani dnes známějšími nestaly.

4.6.2 Skladby s orchestrem

Ve spolupráci s Moravskou filharmonií Olomouc¹⁴³ zazněly *Varhanní koncerty* G. F. Händela, F. X. Brixiho (například F dur, C dur či dva v D dur), dále od J. Haydna. Nechyběl ani *Koncert pro varhany, smyčce a tympány g moll* F. Poulenca, *Pontem video* od S. Bodorové či *Symfonická fantázie na B-A-C-H pre organ a orchester* Eugena Suchoně. Dále zde byla provedena *Symfonie č. 3 in F* Miloslava Kabeláče, *Symphonia gregoriana* P. Ebena či *Koncertantní symfonie pro varhany, harfu, tympány a smyčce op. 31* Jana Hanuše. V souvislosti s badatelským zaměřením A. Schindlera zde zazněl *Koncert pro varhany a orchestr* olomouckého rodáka E. Skoczka, *Paradise Lost* od Norberta Linkeho, *Suita č. 3 G dur pro varhany a smyčce* O. Respighiho, *Koncert pro varhany a orchestr op. 52* Flora Peeterse či *Symfonie č. 3 c moll s varhanami op. 78* od Camilla Saint-Saënsena. Dirigenty těchto provedení byli

¹⁴³ Konkrétně na ročnících: 1., 3., 4., 9., 18., 19., 27., 31., 34.–36., 38., 41.–45., 53.

Vít Micka (nar. 1935), Libor Mathauser (nar. 1945), Otakar Trhlík (1922–2005), Jaroslav Kyzlink (nar. 1973), Piotr Baron (1965–2020), František Preisler junior (1973–2007), Alfonso Scarano (nar. 1968) či Petr Šumník (nar. 1952), pedagog Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci a Janáčkovy Konzervatoře v Ostravě.

4.6.3 Spolupráce s ansámblly

Z instrumentálních ansámblů, které byly přizvány, můžeme jmenovat Camerata Moravia s uměleckým vedoucím Vítem Mužíkem, Barocco sempre giovane s Josefem Krečmerem či Moravia Brass Band s dirigentem Chuheiem Iwasakim. Dále měla možnost dramaturgicky obohatit MVFO vokální uskupení Schola Gregoriana Pragensis Davida Ebena (nar. 1965) či Svatomichalská gregoriánská škola Brno Josefa Gerbricha (nar. 1956).

4.6.4 Skladby a aranže samotných interpretů

Častokrát se během 55 let stalo, že interpret zařadil do programu svou vlastní kompozici. A tak už v rámci prvního ročníku MVFO zazněla *Missa per Organo in tempore inquietudinis* Pieta Posta a o sedm let později i jeho *Variace na Mein junges Leben hat ein End* a výběr z *Deseti improvizací*. Jan Jargoń zahrál svůj *Triptychon* a Neva Kristeva-Naumov své *Heterofonocké miniatury*. Umělkyně Jeniffer Bate přednesla svou *Toccata on a theme of M. Shaw* a Elisabeth Brindsen zahrála *Fantazii „Salve Regina“*. Japonská varhanice Mari Kodama představila svou *Fantazii „Etenraku“* a *Varhanní suitu „Čtvero ročních období v Japonsku“*. Slovenský hráč Vladimír Rusó zahrál v rámci ročníku 1986 svou *Fantazii* a později i *Toccatu*. Piet Kee přednesl roku 1989 své *Wachet auf, ruft uns die Stimme* a skladatel i interpret Naji Hakim svou *Ouverturu Libanaise, Le Tombeau d'Olivier Messiaen* či *Le Bien-aimé*. Jean Gillou pak své vlastní *Dětské scény*, Daniel Roth výběr z *Livre d'orgue pour le Magnificat* a Ernst Wally, varhaník dómu sv. Štěpána ve Vídni, *Fantasii super Salve Regina*. Thierry Escaich, pedagog na Národní konzervatoři hudby a tance v Paříži nehrál své vlastní skladby, které mu interpretovali jiní, jako například *Evokace II*, ale *Ground II* pro varhany a bicí. Eugenio Maria Fagiani publiku představil své *Victimae Paschali Luades op. 96*.

V oblasti aranží vystoupivších umělců můžeme zmínit úpravu *Vážných variací* a klavírního *Preludia a fugy e moll* F. Mendelssohna-Bartholdyho, které přednesl věhlasný intepret a pedagog Reitze Smits. Roberto Bertero představil svou varhanní aranží *Sonatiny* B. Bartóka. Zuzana Ferjenčíková předvedla svou verzi *Patetické sonáty op. 13 č. 8* L. van Beethovena a Gimpolo di Rosa svou úpravu *Sonáty pro klavír č. 21 op. 53* zvanou „*Valdštejnská*“ od téhož autora. Slovenská umělkyně Bernadetta Šuňavská zahrála své úpravy dvou *Preludií a fug* z cyklu *24 preludií a fug* Dimitrije D. Šostakoviče, *Symfonii pro dechové nástroje* I. Stravinského a sextetu *Mládí* Leoše Janáčka. Günther Kaunzinger i Kurt Rapf přednesli své vlastní transkripce *Obrázků* z *výstavy* Modesta Petroviče Musorgského. Timur Chaliullin z Ruska přednesl ve vlastním zpracování díla svých krajanů, a to *Květinový valčík* P. I. Čajkovského a *Passacagliu* z opery *Lady Macbeth Mcenského újezdu* D. D. Šostakoviče. Jan Rotrekl provedl svou verzi první věty *Italské symfonie op. 90* F. Mendelssohna-Bartholdyho pro varhanní duo, dále totožné úpravy *Capriol suite* od Petera Warlocka a výběr z *Byzantských skic* Henryho Muleta.

4.6.5 Recitace ve spojení s varhanami

Varhaník Tomáš Thon vystoupil společně s hercem Markem Ebenem a společně přednesli *Labyrint světa a ráj srdce* Markova otce Petra Ebena. Jedná se o cyklus zapsaných improvizací prokládaných recitací textu J. A. Komenského ze stejnojmenné knihy. Thomas Ospital improvizoval na téma *Stvoření světa* a Karol Mossakowský ztvárnil v rámci improvizované suity *Cestu Izraelitů do země zaslíbené*. V obou případech se přednesu zhostil herec Moravského divadla Olomouc Pavel Hekela (nar. 1954).

4.6.6 Improvizace

V programech MVFO měla významný podíl i improvizace, což souviselo s tím, že A. Schindler a K. Martínek jí byli vyhlášení. Již na prvním ročníku improvizovali Piet Post a Jean-Jacques Grunenwald. Dále Ferenc Gergely, Johann E. Köhler, Louis Robilliard, Hans-Günther Wauer, Hans Haselböck, Günther Kaunzinger, Merril N. Davis III., Philippe Brandeis, Julian Gembalski, Naji Hakim, Olivier Latry, Thomas

Ospital, Daniel Roth, Vincent Dubois, David Cassan či Karol Mossakowski. Z českých hráčů ji zařadili Jaroslav Tůma či Karel Martínek. V tomto ohledy byly jedinečně dva recitály amerického umělce Justina Bischofa, které sestávaly pouze z improvizací!¹⁴⁴ Naopak někteří varhaníci během svých vystoupení neimprovizovali vůbec, určitě tedy nemůžeme říci, že by byla součástí každého recitálu. V naprosté většině případů tvořily jedno číslo programu, tedy improvizaci na určité téma.¹⁴⁵

4.7 Historie festivalu

V této podkapitole autor uvedl pouze ty nejzajímavější momenty MVFO a nekompletní programy jednotlivých koncertů, a to z toho důvodu, že je detailně vypracoval v Příloze 1.

4.7.1 První éra A. Schindlera (1969–1989)

A. Schindlerovi se podařilo již na první ročník MVFO 1969, který čítal pět recitálů, přizvat tehdejší špičky varhanního umění, jak stojí výše. První koncert patřil Jiřímu Reinbergerovi, tedy intepretu, kterému Schindler rovněž svěřil první koncert svého prvního abonentního koncertního cyklu ve Václavkově sálu Vlastivědného muzea v Olomouci v září 1961. Na prvním festivalovém koncertu spoluúčinkovala Moravská filharmonie pod vedením dirigenta Víta Micky a společně zahráli, kromě dalších sólových děl, *Koncert pro varhany a orchestr F dur F. X. Brixiho*. Ten představuje zahajovací dílo celého festivalu. Prvním sólovým kusem byla *Passacaglia D. Buxtehudeho*, bohužel bez bližšího určení tóniny a čísla v programu.

2. ročník 1970¹⁴⁶ zahájil maďarský umělec Ferenc Gergely, jenž hrál pouze díla německé a maďarské provenience – zde můžeme podtrhnout dvě části z málo

¹⁴⁴ Hrál *Hommage à J. S. Bach, à A. Vivaldi, à M. Reger, à O. Messiaen; Fantazii a fugu, Symfonii: Allegro maestoso, Scherzo, Adagio a Finale–Vivace, Fantazii a fugu na BACH, Svatomořickou mši (pocta L. Marchandovi), Toccatu a fugu na REGER* a další.

¹⁴⁵ V kronikách varhan sv. Mořice jsou v několika případech vlepené notové papíry se záznamy témat, jež byly při improvizaci užity, viz Příloha 6.

¹⁴⁶ A. Schindler chtěl na tento ročník pozvat významného francouzského skladatele a varhaníka Oliviera Messiaena. Ten však prostřednictvím agentury Pragokonzert nabídku odmítl s tím, že již nekonzertuje

hrané *Varhanní mše* maďarského autora Zoltána Kodályho, přičemž Catharine Crozier z USA zařadila *Passacagliu na téma B–A–C–H* českého skladatele Miloše Sokoly. Závěr ročníku patřil unikátnímu provedení všech *Osmnácti lipských chorálů BWV 651–668* J. S. Bacha v podání Aleny Veselé, která je zde též natočila i pro Československý rozhlas a dlouhohrající desky Supraphonu.

V rámci 5. ročníku 1973¹⁴⁷ vystoupila česká hráčka Kamila Klugarová (nar. 1948), která předvedla průřez českou varhanní tvorbou. Vrcholem jejího recitálu bylo uvedení celé *Nedělní hudby* P. Ebena. Vídeňan Hans Haselböck představil díla německá a francouzská, přičemž sérii uzavřel Endré Kovacs z Maďarska, jenž hrál pouze skladby ze své domoviny, tedy od Frigyesa Hidase a od Istvána Kolosse.¹⁴⁸

7. ročník 1975 zahajoval rumunský varhaník Victor Dan, který přednesl díla ze své vlasti, a to od Daniela Cronera a Alfreda Mendelssohna. Interpretoval i *Šestou sonátu d moll op. 65* F. Mendelssohna-Bartholdyho a *Meditaci „Bůh mezi námi“* Oliviera Messiaena. Wijnand de Pol zahrál kromě *Sonáty č. 1* Paula Hindemitha dokonce i *Variaci na recitativ op. 40* Arnolda Schönberga, tedy autora, se kterým se ve varhanní literatuře takřka nesetkáme. Pátý koncert patřil Jiřímu Ropkovi, žákovi Bedřicha Antonína Wiedermanna, který měl na programu jeho slavné *Impetuoso*, *Nocturno* či technicky velmi náročnou *Toccatu a fugu f moll*. Kromě *Cesty ticha* Luboše Sluky přednesl i své vlastní dílo, a to *Variace na „Victimae Paschali Laudes“*. S tímto opusem se můžeme dodnes setkat v programech nejen českých varhaníků, neboť se jedná o kvalitní dílo, jež vydalo Talacko Music, s. r. o., pražské hudební vydavatelství.

a pouze komponuje. Místo sebe doporučil Raffiho Ourgandjiana, který se věnoval interpretaci jeho děl. Viz dopis od Československé umělecké agentury Pragokonzert řediteli MFO J. Dadákovi ze dne 9. 3. 1970. Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

¹⁴⁷ A. Schindler chtěl na tento ročník přizvat slavného francouzského varhaníka z pařížské katedrály Notre Dame Pierra Cochereau (1924–1984), evidentně bohužel neúspěšně. Viz dopis od K. Cardové z MFO panu Karlíčkovu z agentury Pragokonzert ze dne 16. 5. 1972. Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

¹⁴⁸ Původně měl tento ročník zakončovat dánský varhaník Knud Vada, kterého doporučoval Milan Šlechta. Viz dopis od M. Šlechty A. Schindlerovi ze dne 22. 11. 1972. Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

Zahájení 8. ročníku 1976¹⁴⁹ se z důvodu nemoci Jevgenje Lisiciny opět ujal J. Reinberger. Johannes E. Köhler provedl *Umění fugy* J. S. Bacha, což můžeme považovat za vsutku mimořádný počin. Jeniffer Bate zahrála díla neznámých anglických autorů Johna McCaba a Herberta N. Howellsa. Slovenský virtuos Ivan Sokol (1937–2005)¹⁵⁰ interpretoval díla košického skladatele Jozefa Podprockého, *Baladu o dvou rovnoběžkách* Juraje Hatrika a v premiéře *Šest studií* Iljy Zelenky.

První koncert jubilejního 10. ročníku 1978 patřil Željko Marasovićovi z Jugoslávie. Ten publikum seznámil s neznámými autory své vlasti – například s Franjo Duganem, Stanislavem Preprekem či Andjelkem Klobučarem, a to prostřednictvím jeho *Druhé sonáty*. Nastudoval i dvě *Toccaty* Otmara Máchy či *Invokaci* Klementa Slavického. Ze západního Berlína zavítal Peter Schwarz, který zahrál *Monumentum* Rudolfa Kelteborna a *Fantazii f moll K 594* Wolfganga Amadea Mozarta. Ivan Sokol návštěvníkům předvedl recitál sestavený pouze z děl F. Mendelssohna-Batholdyho. Ten zde pak nahrál pro vydavatelství OPUS Bratislava na dlouhohrající desky.

12. ročník 1980 otevřela Zsuzsa Eleks, která hrála kromě preludií a fug J. S. Bacha i skladby svých krajanů, a to Maďarů Eleka Huzelly (*Epilog na B–A–C–H*), Erzsébeta Szönyho a *Toccatu* Ference Farkase. Svůj recitál uzavřela rozměrnou *Fantazií a fugou na „Ad nos ad salutarem undam“* Ference Liszta. Malcolm Rudland z Velké Británie přednesl kromě hudby Franka Bridge, Francise Jacksona, *Sonátu pro varhany* Edwarda Elgara i první část z cyklu *Laudes* P. Ebena. Petr Sovadina zahrál náročnou *Sonatu bravuru* Zdeňka Pololánika a *Dvě chorální fantazie* P. Ebena, jež vznikly z improvizací. Jan Hora přednesl tehdy nové kompozice: *Hallelujah* M. Kopelenta, *Monolit* Milana Slavického a *Tři ritornely* Jiřího Temla.

Následující ročník 1981 byl zcela výjimečný, neboť na něm vystoupily pouze ženy. Nejprve Neva Kristeva-Naumov, pak Ilse Maria Reich, poté Kamila Klugarová, která připravila celý cyklus *Faust* P. Ebena. Elsa Bolzonello Zolla hrála pouze italskou

¹⁴⁹ V září roku 1976 navštívil ruský skladatel Dimitrij Kabalevskij kůr kostela sv. Mořice, kde A. Schindler mistrovi improvizoval na jeho jméno v tónech C–A–B–A, E–Es–H. Viz Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

¹⁵⁰ Původně byl pozván slovenský varhaník Ferdinand Klinda, viz Osobní fond A. Schindlera, M. 8–57 v SOKA Olomouc.

hudbu a Jeniffer Bate měla na programu Petera Dickinsona a Herberta Normana Howellse.

15. ročník 1983 se nesl ve znamení 110. výročí narození Maxe Regera, což se odrazilo v jeho dramaturgii. Vůbec první vítěz Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro v oboru varhany roku 1958, Václav Rabas, od něj zahrál jeho *Consolation*. Dále měl na programu skladby B. M. Černohorského, Jana Zacha, *Tři toccaty* O. Máchy, *Cestu ticha* Luboše Sluky a *Fantazii d moll* Miloslava Kabeláče. Hans Otto přednesl *Sonátu c moll 94. žalm* Julia Reubkeho a světoznámý virtuos John Scott z Velké Británie představil publiku hudbu anglických autorů – Williama Byrda, Johna Bulla, Johna Stanleyho či Kennetha Leinghtona.

16. ročník 1984 patřil oslavám Roku české hudby. Victor Dan předvedl *Toccatu a fugu D dur* českého barokního mistra Josefa Ferdinanda Norberta Segera, *Passacagliu quasi toccatu sul thema B–A–C–H* Miloše Sokoly a celou *Nedělní hudbu* Petra Ebena. *Moto ostinato* od P. Ebena a stejné dílo od Miloše Sokoly přednesl také István Baroti z Maďarska. Průřez českou tvorbou představil Milan Šlechta a konkrétně zahrál *Impromptu op. 135b* J. B. Foerstera, *Toccatu dramaticu* Petra Fialy a *Improvizaci* Jiřího Dvořáčka. Vrcholem bylo provedení celého cyklu *Laudes* P. Ebena.¹⁵¹

Zahajovací koncert 17. ročníku 1985 patřil Leopoldu Digrysovi, zasloužilému umělci Litvy, a byl věnován 40. výročí osvobození Československé republiky Sovětskou armádou. Elisabeth Brindsen z Austrálie, někdejší pedagožka teplické konzervatoře, zahrála společně s Moravskou filharmonií Olomouc dva *Varhanní koncerty* G. F. Händela a sólově i svou vlastní skladbu *Fantazie „Salve Regina“*. Varhanice Alena Veselá společně s cembalistkou Zuzanou Růžičkovou provedla souborně *Dogmatické chorály*¹⁵² J. S. Bacha, a to tak, že varhanní zpracování pro manuál a pedál hrála A. Veselá a verze manualiter, tedy bez pedálu, Z. Růžičková.

¹⁵¹ Původně měl hrát i *Koncert pro varhany a orchestr in Dis* Karla Blažeje Kopřivy za doprovodu MFO, viz dopis z 8. 1. 1984 A. Schindlerovi od M. Šlechty. Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

¹⁵² Další možné názvy: *Třetí díl klavírních cvičení* nebo *Německá varhanní mše*. Většinou se dané dílo hraje celé na varhany.

První dva koncerty tohoto ročníku byly v historii MFO prvně přenášeny na barevné televizní obrazovky umístěné před lavicemi.

Ryze polský repertoárem zahájila 18. ročník 1986 Miroslawa Semeniuk-Podraza, návštěvníci dokonce mohli vyslechnout i neznámou *Kantátu op. 26* pro sólové varhany Henryka M. Góreckého. Vladimír Rusó provedl komplet *Tři skladeb pro velké varhany* Césara Francka i svou vlastní *Fantazii*. Japonka Mari Kodama interpretovala především kompozice japonské, včetně dvou svých vlastních – *Fantazie „Etenraku“* a *Čtvero ročních dob v Japonsku*. Věra Heřmanová zahrála společně s Moravskou filharmonií Olomouc *Koncert pro varhany a orchestr D dur F. X. Brixiho* a *Pontem video – koncert pro varhany, smyčce a bicí* české autorky Sylvie Bodorové, tedy dílo, které Heřmanová premiérovala pod vedením dirigenta Jiřího Bělohávkova ve Dvořákově síni pražského Rudolfiny.

Jubilejní 20. ročník 1988 čítal poprvé v historii šest koncertů, a to z důvodu daného výročí. Zahájil jej Vladimír Russó a zahrál skladby Josefa Pantaleona Roškovského či velkou *Fantáziu-Sonátu* od slovenského autora Jána Levoslava Belly. Petr Sovadina provedl *Fresky* Klementa Slavického a Imtraud Krüger *Toccatu sextu* Georga Muffata, největší skladbu J. S. Bacha pro varhany – *Toccatu a fugu F dur BWV 540* a na závěr virtuosní *Tři tance* Jehana Alaina. Miklős Székely měl na programu varhanní transkripci Bartókova *Mikrokosmu* a tři věty ze *Sonáty* Frigyesa Hidase.

21. ročník 1989, který můžeme nazvat jako poslední předrevoluční, čítal stejně jako ten předchozí šest večerů. První patřil americkému umělci Jamesi Welchovi, který přednesl *Allegretto* ze *Sonáty es moll* Horatio Parkera nebo *Variace na píseň Amerika* Charlese Ivese. Kamila Klugarová připravila celou *Nedělní hudbu* P. Ebena k jeho životními jubileu a společně s Moravskou filharmonií Olomouc také *Koncert pro varhany, smyčce a tympány g moll* Francise Poulenca.¹⁵³ Litevská varhanice Jevgenie Lisicina předvedla *Fantazii* Alexandra Glazunova a *Passacagliu* D. D. Šostakoviče.

¹⁵³ Původně měla K. Klugarová hrát *Druhý varhanní koncert* P. Ebena. Nakonec však kvůli nepodařené realizaci snížení ladění svatomořických varhan (údajně $a^1 = 511$ Hz při 20 °C) krnovským závodem Rieger-Kloss zařadila *Nedělní hudbu*. Viz kopie dopisu z 10. 8. 1989 P. Ebenovi od A. Schindlera uložená v osobním fondu A. Schindlera, M 8–57 v SOkA Olomouc. Celkově však daná programová změna nedává smysl, neboť Ebenův *První varhanní koncert*, jenž byl hrán v kostele sv. Mořice několikrát, má takřka identické orchestrální obsazení, schází jen vibrafon a pozouny.

Polák Jerzy Dziubiński zahrál kromě náročné *Taneční toccaty* Antona Heilera i rozměrnou *Chorální fantazii „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ op. 52 č. 5* Maxe Regera. Melánie Pustějovská zahrála náročnou *Druhou sonátu* M. Regera i *Fresku-sonátu-fantazii* Jiřího Gemrota.

4.7.2 Druhá éra A. Scindlera (1990–2010)

První ročník po takzvané Sametové revoluci v listopadu 1989, konkrétně dvaadvacátý v roce 1990, přímo navázal na ten předcházející, a to v počtu koncertů – bylo jich opět netypicky šest. Otevřela jej Jiřina Pokorná s *Pražským pastorale* Zdeňka Lukáše a oběma *Fantaziemi op. 42* M. Kabeláče. Na jejím koncertu bylo též pozoruhodné provedení všech *Tři chorálů pro velké varhany* C. Francka. Emília Dzemjanová přednesla *Dve prelúdiá ve starom slohu* E. Suchoně, s nimiž se i dnes málokdy můžeme setkat, potom skladbu *A Festive Voluntary* P. Ebena a *Vlámskou rapsodii* Flora Peeterse. Zsuzsa Elekes provedla dílo *Madonna, Scherzo* od Antalffy-Zsirosse a *Tři tance* Jehana Alaina. Hans Haselböck improvizoval na moravskou lidovou píseň „Vrbe jož se zelenajó“.

První recitál 25. ročníku 1993, který se uskutečnil po rozdělení České a Slovenské republiky na dva samostatné státy dne 1. ledna toho roku, patřil Heinzovi Lohmannovi, který se představil i jako skladatel, a to svou vlastní skladbu *Toccata variata 82 Veni sancte spiritus*.¹⁵⁴ Těžiště koncertu Günthera Kaunzingera spočívalo v *Osmé symfonii* Ch. M. Widora a improvizaci, David Titterington přednesl hlavně díla francouzského 19. století a také výběr z cyklu *Faust* P. Ebena. Kurt Rapf se představil jako skladatel a také jako aranžér ve své vlastní transkripci *Obrázků z výstavy* Modesta P. Musorgského. Korejka Yang-Hee Yun připravila výběr z *Byzantských skic* H. Muleta a také tvorbu autorů své vlasti – *Dodori for Organ* od Sung-Jae Lee a *Fragment for Organ* Isanga Yuna.

¹⁵⁴ A. Schindler původně zval k zahájení daného ročníku Petra Ebena. Ten však odmítl s odůvodněním, že nemá žádná nová témata k improvizaci a že bude v tu dobu zrovna přednášet v Anglii. Viz korespondence z 4. 11. 1992 od A. Schindlera a odpověď P. Ebena ze 14. 11. 1992, Příloha 4. Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOKA Olomouc.

26. ročník 1994 byl ryze ženský, stejně jako před 13 lety. Japonka Kei Koito hrála pouze německou hudbu, Imtraud Krüger-Tarr přednesla kromě *Contrapunctu* č. 1 J. S. Bacha i tvorbu lotyšskou a estonskou, konkrétně *Improvizaci na jméno Alain* od Aivarise Kalēise a *Variace na B–A–C–H* Margerse Zariņše. Varhanice Alena Veselá společně s cembalistkou Zuzanou Růžičkovou opět provedla *Dogmatické chorály* J. S. Bacha.

Následující 27. ročník 1995 se nesl v duchu 50. výročí založení Moravské filharmonie Olomouc a 250. výročí postavení varhan M. Englera v kostele sv. Mořice,¹⁵⁵ proto bylo původně v plánu hned osm recitálů, a to pouze českých hráčů!¹⁵⁶ Nakonec se ale tato idea neuskutečnila. Sérii otevřela věhlasná virtuoska Gillian Weir z Velké Británie a zahrála kupřikladu *Salamancu* Guy Boveta či *Vánoční variace* Marcela Duprého. Jaroslav Tůma přednesl *Fantazii f moll K 608* W. A. Mozarta i Regerovu *Chorální fantazii op. 52 č. 5*, na závěr programu improvizoval. Věra Heřmanová interpretovala *Druhou chorální fantazii „Svatý Václave“* P. Ebena a *Ecce homo z Fresek* Klementa Slavického. Ferdinand Klinda hrál neobvykle pouze varhanní koncerty s doprovodem Moravské filharmonie Olomouc, a to za řízení Otakara Trhlíka – konkrétně *Koncery B dur a g moll* od G. F. Händela a *Concerto romano* Alfreda Castela. Němec Viktor Lukas připravil *Andante F dur K 616* W. A. Mozarta a *Hudební žert na Dorfmusikantensextett* W. A. Mozarta Hermana Berlinského.

Susan Landale měla tu čest zahájit následující rok 1996,¹⁵⁷ vrchol jejího recitálu představovala *Symfonie č. 6* L. Vierna. Olomoučan a vyučující na pedagogické

¹⁵⁵ Na počest Englerových varhan měl původně vystoupit česko-švýcarský interpret Bedřich Janáček (1920–2007). A. Schindler dokonce chtěl, aby se místo něj zhostil závěrečného koncertu, jenž již tehdy nebyl schopen realizovat ze zdravotních důvodů. Schindler by se tedy prvně v historii MFO stal nejen organizátorem, ale i interpretem. Nakonec se tak nestalo. Viz kopie dopisu B. Janáčkově ze dne 7. 2. 1995. Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOkA Olomouc.

¹⁵⁶ Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOkA Olomouc.

¹⁵⁷ Daný ročník měl být tím posledním, jenž se konal pod záštitou MFO, či dokonce posledním ročníkem vůbec! Vyplývá to z kopie dopisu ze dne 2. 8. 1996 řediteli MFO Vladislavu Kvapilovi, kde si A. Schindler stěžoval na velké množství sponzorských reklam ve festivalové brožuře. Navíc se tento sponzor údajně na daném ročníku MVFO vůbec nepodílel, měl sponzorovat činnost orchestru. Viz Osobní fond A. Schindlera, M 8–57 v SOkA Olomouc.

fakultě Univerzity Palackého v Olomouci Petr Planý uskutečnil premiéru *Deux visions* olomouckého skladatele Pavla Čotka. Korejka Myung-Ja Cho Kim přednesla z hudby své země *Sori č. 8* od Young-Yu Lee a Günther Kaunzinger zahrál *Passacagliu c moll BWV 582* J. S. Bacha, *První sonátu d moll* Alexandra Guilmanta a ten rok rok podruhé *Symfonii č. 6* L. Vierna – kompletním uvedením několika vícevětých děl můžeme daný koncert považovat za vrchol ročníku.¹⁵⁸

Melánie Pustějovská nastudovala pro první koncert 29. ročníku 1997 *Velký symfonický kus* C. Francka, a především *Čtyři biblické tance* P. Ebena. Prvním knězem, který účinkoval na MVFO, byl Pater Dominikus Trautner, OSB – ten přednesl *Druhou sonátu op. 60* Maxe Regera. Nejpozoruhodnější večer představoval recitál čtrnáctileté Jevgenije Semeiny z Petrohradu, která se tak stala nejmladší hráčkou v historii MVFO. Toto zázračné dítě, které vynikalo i ve hře na klavír, posluchače zaujalo *Preludiem g moll* D. Buxtehudeho, *Preludiem a fugou c moll BWV 546* J. S. Bacha, *Fantazii f moll K 608* W. A. Mozarta, *Preludiem, fugou a variací op. 18* C. Francka, *Gotickou suitou op. 25* L. Boëllmanna a *První symfonii c moll pro varhany* Ch. M. Widora. Michael Estellet-Bruno interpretoval především díla českého skladatele Josefa Kličky (1855–1937), a to *Fantazii na chorál sv. Václava* a *Fantazii f moll*.

Jubilejní 30. ročník 1998 lze charakterizovat jako improvizální, neboť v něm měla improvizace dosud největší podíl. Představovala například velkou část programu Hanse Haselböcka, který tak činil v různých formách na témata českých duchovních i světských písní, včetně jedné melodie P. Ebena, a to i ve stylu J. S. Bacha. V případě Jaroslava Tůmy, který nahradil původně ohlášenou Michelle Hradeckou,¹⁵⁹ zaujímala

¹⁵⁸ Petr Eben navrhoval v dopise A. Schindlerovi datovaném Velikonocemi 1996 uvedení svých *Čtyř biblických tanců* v podání Ireny Chřibkové a tanečniců, a to na MVFO 1997. A. Schindler odpověděl v dopisu ze dne 12. 4. 1996, že někdy v budoucnu ano, ale rozhodně ne v požadovaném roce, neboť plánoval každý ročník vždy minimálně tři roky dopředu, a určitě bez choreografie, neboť by ji arcibiskupství neschválilo. Viz Osobní fond A. Schindlera, M. 8–57 v SOKA Olomouc. Přepsané dopisy se nachází v Příloze 4.

¹⁵⁹ Důvod programové změny lze nalézt v dochované korespondenci mezi A. Schindlerem a umělci, jež se nachází v archivu MFO. Ta obsahuje kopii Schindlerova dopisu ze dne 7. prosince 1998 adresovaného M. Hradecké, kde jí vyčítá náhlou omluvu ze své účasti z důvodu nemoci. Psal jí, že není dobré dělat si nepřátele a předem si řádně nepřehrát zadané skladby, konkrétně například *Tanec na*

pouze závěrečné číslo. Nejinak tomu bylo i v případě Merrila N. Davise III., Franze Danksagmüllera, jenž zastoupil Japonku Kei Koito, a Günthera Kaunzingera, který předvedl i svou vlastní transkripci Musorgského *Obrázků z výstavy*. V rámci tohoto ročníku se udál největší počet změn v přizvaných umělcích.

32. ročník 2000 poukazoval na 250. výročí úmrtí J. S. Bacha, a tak recitál Evy Bublové byl utvořen především z jeho děl. Jaroslav Tůma, který ten rok účinkoval dvakrát, měl rovněž své vystoupení postavené na jeho dílech, ale zařadil i skladbu *Tusta Zdeňka Lukáše*. Čtvrtý recitál patřil prvně v historii varhannímu duu, a to manželům Traversovým. Kromě výběru z *Umění fugy* J. S. Bacha zahráli i *Fantazii d moll op. 87* Adolpha Friedricha Hesseho či *Variace na velikonoční píseň* anglického skladatele Johna Ruttera. Pátý večer byl unikátní – zazněl na něm *Koncert pro varhany a orchestr BWV 1052* J. S. Bacha (původně cembalový), a především *Hudební oběť*, kde měl roli sólisty i člena ansámblu Jaroslav Tůma.

V rámci následujícího 33. ročníku 2001 bylo zařazeno pět varhaníků z partnerských biskupství Olomouckého arcibiskupství, a to na jejich vlastní žádost, které bylo možné vyhovět až daný rok. Můžeme jej tedy nazvat jako rok chrámových varhaníků, tedy nikoli prvotřídních hvězd královského nástroje.

35. ročník 2003 zahajoval Jaroslav Tůma, a to s díly J. S. Bacha, *První fugou na jméno BACH op. 60* R. Schumanna, *Dvěma chorálovými předehrami* B. A. Wiedermanna, a především celou *Nědělní hudbou* P. Ebena. Vystoupení Juliana Gembalského mělo těžiště v jeho improvizačním umění a kompozicích J. S. Bacha i Ch.-M. Widora. Francouzský skladatel Naji Hakim hrál především svá vlastní díla, jež dodnes vydávají prestižní hudební vydavatelství. Věra Heřmanová zahrála na závěr ročníku společně s Moravskou filharmonií *Koncert g moll pro varhany, smyčce a tympány* F. Poulenca a místo původně plánové *Koncertantní symfonie op. 31 pro varhany, harfu, tympány a smyčcový orchestr* Jana Hanuše *Koncert pro varhany a orchestr* F. X. Brixioho.

První recitál 36. ročníku 2004 patřil Merrillo N. Davisovi III., který přednesl úvodní a závěrečnou část z *Also sprach Zarathustra* Richarda Strausse. Tomáš Thon

špendlíkové hlavičky pro varhany a orchestr M. Helmse či *Osamělé sochy – freska pro varhany a orchestr* dirigenta programu Víta Micky. V podstatě jí obvinil z neserióznosti.

provedl společně s hercem a recitátorem Markem Ebenem *Labyrint světa a ráj srdce* P. Ebena. D'Arcy Trinkwon zařadil *Procházky po Provance* Eugéna Reuchsela či závažnou *Fantazii a fugu na B–A–C–H op. 46* Maxe Regera a Günther Kauzinger interpretoval všechny *Čtyři biblické tance* P. Ebena. Můžeme tedy o tomto ročníku hovořit jako o ročníku „ebenovském“. Irena Chřibková zahrála *Sweet sixteenths (Hravé šestnáctky – koncertní ragtime pro varhany)* od Williama Albrighta, virtuosní *Sonatu Eroicu op. 94* Josepha Jongena a *Koncertantní symfonii op. 31* J. Hanuše za doprovodu orchestru.

Na 38. ročníku 2006 zahrál Petr Planý *Canzonu* Giuseppe Guamiho, a to zřejmě prvně v dějinách MVFO na pozitiv Antonína Jiřího Shacka z roku 1716, jež se nachází před kněžištěm. Na velké varhany pak provedl jemu samotnému věnovanou skladbu Jana Grossmanna „*Petr – skála*“ pro varhany a smyčcové kvarteto, pak také výběr z Reuchselových *Procházek po Provance* a *Adagio* a *Postludium* z *Glagolské mše* L. Janáčka. Recitál Justina Bischofa byl výjimečný, neboť sestával pouze z improvizací! Gerhard Weinberger předvedl svou transkripci Mozartovy *Intrády a fugy C dur K 399* i *Chorální fantazii na chorál „Jak krásně svítí jitřenka“ op. 40 č. 1* Maxe Regera. Kateřina Chroboková provedla společně s Moravskou filharmonií Olomouc *Koncert pro varhany o orchestr* Ericha Skoczeka (1908–1945 ?), tedy autora, jemuž se A. Schindler badatelsky věnoval.

Jubilejní 40. ročník 2008 byl festivalem tří francouzských hvězd, konkrétně titulárního varhaníka katedrály Notre Dame v Paříži Oliviera Latryho, pak Jean Gillou, titulární varhaníka v kostele sv. Eustacha tamtéž a Naji Hakima. Všichni hráli především francouzskou hudbu a všichni též na závěr svých programů improvizovali. Karel Paukert na úvod svého recitálu improvizoval *Zdravici Olomouci*, pak zahrál *Frammenti* Karla Husy, jež jemu samotnému byly autorem dedikovány, nebo *Albion II* pro elektronickou pásku a varhany (sic!) od Greg d'Agostina. Třetí koncert patřil Reitze Smitsovi, který provedl vlastní transkripci *Stvoření světa* Daria Milhauda, *Sonáty pro čtyřruční klavír* F. Poulenca i výběr z jeho vlastních *Five Light Pieces*.

41. ročník 2009 zahájila Irena Chřibková společně s Moravskou filharmonií Olomouc, přičemž hlavním číslem večera byla *Symfonie č. 3 in F op. 33* Miloslava Kabeláče. Předtím zahrála *Druhou symfonii op. 20* Louise Vierna a *Koncert a moll podle Vivaldiho BWV 593* J. S. Bacha. Gunther Rost interpretoval Viernovu *Šestou*

*symfonii op. 59, Preludium a fugu h moll BWV 869 z 1. dílu Dobře temperovaného klavíru J. S. Bacha, Koncert d moll podle Vivaldiho BWV 569 a Dvě skici op. 41 Marcela Duprého. Jaroslav Tůma hrál Letniční sonátu Zdeňka Pololánika a Ciaconu d moll J. S. Bacha pro sólové housle v úpravě Wilhelma Middelschultheho. Bernadetta Šuňavská, připravila vlastní transkripci dechového sextetu L. Janáčka *Mládí, Vánoční variace* M. Duprého a *Sonátu c moll 94. žalm* Julia Reubkeho. Tomáš Thon spolu a vokálním ansámblem Schola Gregoriana Pragensis zahrál nejprve výběr z cyklů *Labyrint světa a ráj srdce, Faust* a *Job* P. Ebena. Vrchol večera představovalo společné provedení kompozice *Suita liturgica*, ve kterém se střídá zpěv s varhanní hrou.*

V rámci 42. ročníku 2010, jenž se nesl v duchu 260. výročí úmrtí J. S. Bacha a 325. výročí narození G. F. Händela, přizval A. Schindler dva laureáty varhanních soutěží – Marka Kozáka, teprve sedmnáctiletého, a Drahoslava Grice. Na závěr ročníku přednesl Gunther Rost svou transkripci *Goldbergových variací BWV 988* J. S. Bacha a *Fantazii a fugu na B–A–C–H op. 46* M. Regera.

4.7.3 Éra K. Martínka (2011–2023)

Podobu 43. ročníku 2011 navrhnul nový dramaturg Karel Martínek. Ten také tehdy prvně v historii MVFO vystoupil, a to na závěrečném koncertu, kde společně s violoncellistou Tomášem Jamníkem zahrál *Sonátu a moll pro violoncello a varhany op. 60* M. Duprého a od téhož skladatele i *Hrdinskou poemu* za spoluúčasti členů Moravské filharmonie Olomouc pod vedením dirigenta Petra Šumníka. Na prvním večeru festivalu se představil Aleš Bárta, a to *Koncertem pro varhany a smyčce* Roberta di Marina a *Suitou G dur pro varhany a smyčce* Ottorina Respighiho. Na recitálu Johannese Gebhardta a trumpetisty Jana Příbyla zazněla hudba W. Bolcoma, Volkera Bräutigama, Milese Davise (sic!), Victora Younga a *Libertango* Ástora Piazzolly. Zuzana Ferjenčíková předvedla svou vlastní transkripci *Patetické sonáty op. 13 č. 8* L. van Beethovena i dvě aranže symfonických básní F. Liszta, a to *Orfeus* a *Prometheus* od Jeana Gillou.

45. ročník 2013 zahájil Adriano Falcioni, jenž interpretoval *Toccatu a fugu d moll BWV 565* J. S. Bacha a zejména *Koncert pro varhany a orchestr op. 52* Flora

Peeterse. Tento koncert se konal v rámci národního zahájení Dnů evropského dědictví. Recitál Michaela Bártka nesl podtitul „Pocta svatému Václavu“, a tak se vyznačoval svatováclavskou tematikou v české varhanní hudbě – zahrál daná díla od P. Ebena, J. Kličky, J. Snížkové či V. Nováka. Drahomíra Matznerová spolu s trumpetistou Miroslavem Laštovkou přednesla například *Chorální předehru „Wachet auf, ruft uns die Stimme“* od J. S. Bacha, pak pak *Ave Maria* od Á. Piazzolly či *Variace na píseň „Over the Rainbow“* olomouckého rodáka Emila Viklického. Hlavní hvězdu ročníku představoval Thierry Escaich, profesor Národní konzervatoře hudby a tance v Paříži, který přivezl francouzskou hudbu, včetně svého vlastního *Groundu II pro varhany a bicí nástroje*, v němž účinkoval i Ladislav Bilan mladší.

46. ročník 2014 se nesl v duchu Roku české hudby. Pavel Černý, vítěz Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro v oboru hra na varhany roku 1994 a pedagog HAMU Praha, hrál pouze českou hudbu včetně suity pro žesťové sexteto a varhany *Pocta anonymovi Jiřího Ropka*. Zařadil i *Vigilii* B. Martinů a *Fantazii d moll op. 32/I* M. Kabeláče. Philippe Lefebvre, varhaník katedrály Notre Dame v Paříži, především improvizoval, a to na témata A. Dvořáka, B. Smetany i L. Janáčka. Těžiště recitálu Bena van Oostena, výtečného interpreta francouzské hudby 19. století, tkvělo ve *Třetí symfonii fis moll op. 28* L. Vierna a Martin Sander přednesl kromě německé hudby i kompletní cyklus *Laudes* P. Ebena.

47. ročník 2015 čítal šest koncertů a zahájil jej K. Martínek a spolu se souborem Jumping Drums pod vedením Ivo Batouška. Společně zahráli například *Toccata a fuga d moll BWV 565* J. S. Bacha v Batouškově úpravě pro varhany a bicí nástroje či improvizovanou suitu *Žalm 150*. Svým místem byl zcela neobvyklý koncert umělkyně KATT – Kateřiny Chrobokové, který se prvně v historii MVFO konal mimo kostel sv. Mořice, a to v Redutě, velkém koncertním sále MFO. Zde zazněla opět Bachova *Toccata a fuga BWV 565*, ale sólově, pak Bachova *Toccata d moll „dórická“ BWV 538*, a především její vlastní autorská tvorba – *Bogorodiče djévo* a výběr z *Inside The Apple*. Z hlediska absence pišťalových varhan v daném sále musela Chroboková hrát na digitální nástroj. Carsten Klomp, autor dvoudílné varhanní školy *Orgelspiel von Anfang an* od vydavatelství Butz z Bonnu, předvedl vlastní transkripci *Goldbergových variací* J. S. Bacha. Závěrečný koncert patřil varhannímu duu, a to manželům Stefaňským z Polska. Na programu měli *Koncert pro varhany a orchestr F dur op. 4 č. 4* G. F. Händela, kde sólistu doprovázel soubor Camerata Moravia pod uměleckým

vedením Víta Mužíka, koncertního mistra MFO, dále *Dvojitou fugu cmoll „Vater unser“* J. G. Rheinebergera a *Fantasiu op. 113 b* G. A. Merkela.

48. ročník 2016 měl za cíl připomenout 100. výročí úmrtí Maxe Regera, viz kapitola 5, a tak byla ve většině programů zahrnuta jeho hudba. Pavel Svoboda, který ten rok debutoval, od něj zahrál výběr z *Trií op. 47* a dále například Bachovu *Toccatu E dur BWV 566* či *Évocation II* T. Escaiche. Chorální variace J. Pachelbela přednesl na pozitiv A. J. Shacka. Giampolo di Rosa zahrál Regerovu *Chorální fantazii „Ein feste Burg ist unser Gott“ op. 27* či vlastní úpravu Beethoveny *Valdštejnské sonáty C dur č. 21 op. 53*, přičemž pozoruhodný byl i *Ricercar à 6* z Hudební obětiny BWV 1079 J. S. Bacha. Władysław Szymbański provedl *Introdukci a passacagliu d moll* WoO M. Regera, *Fantazii f moll* Konstanty Gorskiho či výběr z *Momenti d'organo* P. Ebena. Recitál Oliviera Latryho sestával především z orchestrálních a klavírních transkripcí a Bachovy skladby *Passacaglia c moll BWV 582*.

Jubilejní 50. ročník 2018 se nesl v duchu významného výročí MVFO, v souvislosti s ním pořadatelé vytvořili vizuálně kvalitní programovou brožuru i první festivalové CD s názvem *Mezinárodní varhanní festival Olomuoc – 50 let.*¹⁶⁰ Každý večer měl nově také krátký, charakteristický podtitul, dřívě byly i v délce věty, ale začal je vytvářet až Karel Martínek, kerému patřil první koncert – ten byl věnován 100. výročí založení Československého státu. K pozoruhodným dramaturgickým

¹⁶⁰ Na tomto CD se nachází celkem 11 zvukových live-tracků pořízených rozhlasem v celkové délce 72 minut a 47 vteřin. Všechny zvukové ukázky jsou vynikající, dokládají vysokou kvalitu přizvaných umělců a dokumentují i zvuk Englerových varhan již v roce 1969, tedy v době, kdy generální rekonstrukce ještě probíhala. Všechny jsou sólové, s výjimkou poslední stopy. Je zde obsažena první věta ze *Symfonie č. 6 op. 42/2* Ch.-M. Widora v podání Jeana-Jacques Grunenwalda (datum koncertu: 8. 10. 1969), *Toccata a fuga f moll* B. A. Wiedermanna v pojetí Ferdinanda Klindy (10. 9. 1971) a *Fuga c moll* J. Zacha (název chybně „Fuga a moll“, autor také špatně – nejedná se o F. X. Brixiho) v interpretaci Jiřího Reinbergera (26. 8. 1974). Hans Haselböck nádherně improvizuje na téma hanácké písně „*Vrbe jož se zelenajó*“ (3. 9. 1992), Gillian Wier hraje *Salamancu* G. Boveta (4. 9. 1995) a Günther Kaunzinger hraje *Sicilianu* ze *Suity pro varhany op. 5* M. Duruflého (17. 9. 1998). Na dalších třech stopách je zachycena interpretace *Koncertu C dur BWV 594* J. S. Bacha v podání Jeana Gillou (15. 9. 2008), Olivier Latry hraje *Deux Évocations* T. Escaiche (8. 9. 2008). Závěrečnou skladbu představuje *Hrdinská poema op. 33* M. Duprého, které se zhostil Karel Martínek společně se členy MFO za řízení Petra Šumníka (19. 9. 2011). Krásné výkony ruší hluk z publika jen minimálně, většina z nich je technicky bezchybných.

zajímavostem můžeme zařadit nastudování *Sinfonietty* L. Janáčka v úpravě pro varhany od Berta van Stama či Martínkovu improvizaci na témata *Svatováclavského chorálu* a české státní hymny. Na dalším večeru zahrál Paolo Oreni, a to například transkripci symfonické básně *Prometheus* F. Liszta od J. Gillou či Mozartovo *Adagio a fugu c moll K 546* od stejného upravovatele. Vrchol recitálu Thomase Ospitala spočíval v improvizaci na texty knihy Genesis s názvem *Stvoření světa*, kde se recitace ujal olomoucký herec Pavel Hekela. Aleš Bárta vystoupil společně se saxofonistou Romanem Fojtíčkem a přednesli *Sonátu* Leonarda Vinciho, *Ariu Sonátu* Eugéne Bozzy či *Druhou píseň pro saxofon a varhany* Vladimíra Wimmera. Bernadetta Šuňavská se představila opět jako aranžérka, neboť přednesla vlastní úpravu *Symfonie pro dechové nástroje* I. Stravinského či dvě *Preludia a fugy z 24 preludií a fug* D. D. Šostakoviče. Daniel Roth, dlouholetý titulární varhaník chrámu sv. Sulpicia v Paříži, měl na programu pouze francouzskou hudbu 19. a 20. století, včetně výběru z jeho vlastní *Livre d'orgue pour le Magnificat*.

51. ročník 2019 se podruhé v historii MVFO konal i mimo kostel sv. Mořice, a to dvakrát v katedrále sv. Václava. Původně se měl uskutečnit kvůli ohlášené generální opravě Englerových varhan zcela mimo domovské místo, nakonec se však datum opravy posunulo, a tak se pouze několi večerů konalo jinde. Angličan Richard Brasier hrál *Toccatu a fugu* Ch. H. Parryho či úpravu *Pátého nocturna* J. Fielda. Pavel Svoboda zahrál společně s pardubickým souborem Barocco sempre giovane, a to dvě *Chrámové sonáty* W. A. Mozarta či *Koncert d moll pro housle, varhany a smyčce RV 541* v úpravě Vincenta Bouchera.

52. ročník 2020 poukazoval na 150. výročí narození L. Vierna a taktéž na 10. výročí úmrtí A. Schindlera. Kvůli rekonstrukci Englerových varhan se poprvé v historii MVFO přesunul zcela mimo kostel sv. Mořice, a to do katedrály sv. Václava a kostela Panny Marie Sněžné. Karel Martínek spolu s žesťovým souborem MFO zahrál *Triumfální pochod op. 65 č. 59* Sigfrieda Karga-Elerta a *Hrdinskou poemu* Marcela Duprého. Připravil i kompozice L. Vierna a *Pět versettů na Victimae paschali laudes* T. Escaiche. Původně pozvaného Američana Nathana Laubeho musel z důvodu celosvětové pandemie nemoci Covid-19, která komplikovala existenci nejen

hudebním festivalům,¹⁶¹ musel nahradit Pavel Černý. Ten nachystal program s podtitulem „Bach očima romantiků“ a posluchače seznámil například s *Fugou č. 2 E dur* Clary Schumannové nebo s *Preludiem a fugou na smrt F. Mendelssohna-Bartholdyho* K. F. Pitsche. Recitál Bernharda Klapprotta byl velmi neobvyklý, v takové podobě první v dějinách festivalu. Hrál totiž sám střídavě na varhany kostela Panny Marie Sněžné a na cembalo – přecházel tedy mezi kůrem a prostorem před kněžištěm, před kterým bylo cembalo umístěné. Jeho repertoár sestával z děl velkých barokních mistrů klávesové hudby, přičemž byl rozdělený do tří dialogů, které vždy tvořily skladby pro cembalo a varhany.

54. ročník 2022 se nesl v duchu 200. výročí narození Césara Francka, viz kapitola 5, a tak jeho opusy zařadila většina hudebníků do svého programu. Sérii pěti koncertů opět zahájil sám dramaturg K. Martínek, a to spolu s hráči na bicí nástroje Ladislavem Bilanem otcem a Ladislavem Bilanem synem. Společně zahráli *Bolero na téma Charlese Raqueta* od Pierra Cocehreau, jež velmi nápadně připomínalo stejnojmennou kompozici M. Ravela, zde však pro varhany a bicí nástroje. Vrchol večera představovala Martínkova *Improvizovaná mše Salve Regina* o pěti částech. Karol Mossakowski, absolutní vítěz Mezinárodní varhanní soutěže Pražské jaro v oboru varhany roku 2014, zahrál kromě své úpravy *Preludia a fugy h moll op. 35* pro klavír F. Mendelssohna-Bartholdyho a především improvizovanou suitu na recitované texty ze Starého Zákona s názvem *Cesta Izraelitů do zaslíbené země*. Recitál švédského varhaníka Gunnara Idenstama byl uzavřen cyklem improvizací pro neklidnou dobu s názvem *Peaceful Organ* a poslední koncert toho roku nesl podtitul „*Varhany jako orchestr – perly varhanního symfonismu*“, což skvěle vystihlo program nizozemského umělce Bena van Oostena, který interpretoval díla Josepha Guye Marii Roparta, L. Vierna, C. Francka a A. Guilmanta.

55. ročník 2023 se mohl opět konat v kostele sv. Mořice, neboť renovace Englerových varhan byla již zdárně dokončena, nicméně jeden koncert se konal v katedrále sv. Václava, a to recitál varhanního dua Pavla Salvová a Jan Rotrekl – umělci totiž potřebovali k provedení cyklu *Mutationes* P. Ebena dvojce varhany, a tak

¹⁶¹ Tehdy platila povinnost nosit roušky či respirátory, později bylo též nutné předkládat negativní testy na dané onemocnění, později i certifikáty o očkování proti Covid-19. Pravidla se velmi nelogicky proměňovala a bylo nutné je sledovat, neboť hrozily postihy ze strany Krajských hygienických stanic. Jednalo se tedy o požadavky a restrikce, které tehdy byly pro všechny bezprecedentní.

využili ty hlavní na kůru a druhé, menší v presbytáři. Roku 2023 se připomínalo 150. výročí narození Maxe Regera a 100. výročí narození György Ligetiho. První večer festivalu nesl výstižné pojmenování „*Velkolepý návrat varhanního festivalu do chrámu sv. Mořice*“ a vystoupila na něm varhanice Kateřina Málková a soubor Moravia Brass Band s dirigentem Chuheiem Iwasakim. Málková zahrála *Fantazii G dur BWV 572* J. S. Bacha na starý Englerův hrací stůl, pak dvě miniatury Arvo Pärta na ten moderní s pěti manuály. Její hru prokládal ansámbl svým repertoárem, společně zahráli až závěrečný *Dopis svatého Mořice* od Ondřeje Mořky, skladatele a sólotrumpetisty MFO. David Cassan zahájil i uzavřel své vystoupení dvěma velkými improvizacemi, z nichž jedna byla na českou duchovní píseň ve stylu J. S. Bacha a druhá tvořila triptych, doprostřed umístil *Symfonii č. 3 fis moll op. 28* L. Vierna. Poslední koncert s podtitulem „*Max Reger jubilující*“ patřil Balázsi Szabó, jenž připravil výběr z jeho *Suity č. 1 op. 16* a *Fantazii a fugu na B-A-C-H op. 46*. Pozoruhodným bodem jeho programu byl *Hungarian Rock* György Ligetiho, původně určený pro cembalo. Pouze tento koncert natáčel Český rozhlas Olomouc.

4.8 Výběr z recenzí – festivalová recepce

Autor v této podkapitole přepsal ty nejhodnotnější kritiky za celých 55 let MVFO formou citací, neboť ty mohly nejlépe popsat nejen kvalitu uměleckých výkonů, ale také vyjádřit atmosféru během jednotlivých koncertů.

4.8.1 Stráž lidu

Již první koncert 1. ročníku 1969 recenzoval olomoucký kritik Miroslav Klimeš ve *Stráži lidu* a nešetřil slovy chvály.¹⁶² Napsal následující: „[...] Reinberger se v interpretaci všech skladeb projevil především jako výtečný znalec stylové problematiky, což se projevilo především v citlivém registrování, nemluvě již o skvělé manuálové a pedálové technice. Zejména v Regerově díle využil prof. Reinberger všech předností mořických varhan, které zejména svou širokou barevnou škálou

¹⁶² mik. Varhanní festival. In: *Stráž lidu. Obdeník okresního výboru KSČ v Olomouci*. 2. 10. 1969, roč. 47, č. 117, s. 1.

působí oslnivě. Koncertem Jiřího Reinbergera byl festival zahájen rozhodně šťastně a lze se jen těšit na další večery“.

Závěrečný koncert i průběh celého ročníku hodnotil stejný recenzent. Tentokrát však již tolik nechválil: „[...] Moravská filharmonie jako pořadatelka festivalu může být s jeho průběhem spokojena. Podařilo se získat umělce, z nichž žádný nebyl pod dobrou evropskou úrovní, dva varhaníci – náš J. Reinberger a Francouz J. J. Grunenwald patří ke světové špičce. [...] Kromě varhanního koncert F. X. Brixiho v Reinbergerově podání jsme však postrádali úplně českou varhanní tvorbu – Černošský by se jistě nevyjímal špatně, stejně jako některá díla soudobá (např. P. Eben). Jestliže prof. Piet Post je tak horlivým propagátorem české hudby v Holandsku, pak je s podivem, že do svého olomouckého vystoupení nezařadil jedinou naši skladbu. V dalších ročnících by mělo vedení Moravské filharmonie uvažovat více o dramaturgických souvislostech. [...] Zájem publika rozhodně předčil očekávání. Zejména je potěšitelná účast mnoha mladých lidí. Využijí-li pořadatelé v budoucnu všech dobrých zkušeností z prvního ročníku festivalu, může v Olomouci zapustit kořeny akce, která by byla ozdobou každé kulturní metropole“.¹⁶³

O koncertu S. Pécsiho a W. van de Pola v rámci ročníku 1971 napsal M. Klimeš následující: „[...] Olomoucký koncert profesora Pécsiho připomněl tak trochu loňskou dramaturgickou koncepci festivalu, kdy zahraniční hosté představili publiku tvorbu skladatelů svých zemí. V programu prof. Pécsiho byly výhradně skladby maďarských autorů [...] Většina provedených skladeb byla věnována prof. Pécsimu, který je hrál z paměti a většinou sám registroval, což vzbuzuje obdiv. [...] Ve svém festivalovém vystoupení připomněl van de Pol vývoj italské varhanní hudby od 16. století do dneška. V první části programu dominovaly skladby Girolama Frescobaldiho... [...] Soudobá italská hudba byla zastoupena Fantazií V. Mortariho, varhanní mší L. Massima a zvukově monumentální Passacaglií L. F. Tagliaviniho. Massimova skladba (autor je žákem Respighiho) využívá účinně výrazových kontrastů a zvukových

¹⁶³ KLIMEŠ, Miroslav. Mezinárodní varhanní festival skončil. In: *Stráž lidu. Obdeník okresního výboru KSČ v Olomouci*. 11. 10. 1969, roč. 49, č. 121, s. 2.

možností varhan zejména v tónbrech a kompozičně byla nejpozoruhodnější. Umělec z Itálie splnil beze zbytku úkol, který se předsevzal.“¹⁶⁴

Týž autor se ujal i recenze na zahajovací koncert 4. ročníku MVFO a konstatoval: „[...] Lepnurm je již zralým interpretem, má také pověst výtečného pedagoga a již delší dobu s úspěchem reprezentuje tradiční estonskou lidovou hudbu a kulturu. Lze říci, že dramaturgie jeho významu byla vzorová a odpovídala tomu, co by měly jednotlivé koncerty varhanního festivalu přinášet. Lepnurm zařadil v úvodu díla velkých mistrů barokní polyfonie Dietricha Buxtehudeho (Preludium a fuga e moll) a Johanna Sebastiana Bacha (Dvě chorálové předehry, Toccata a fuga d moll – dórická). Zejména v posledním čísle Bachově zaujal interpret velmi uměřeným, stylově čistým a zřetelným podáním, svědčícím o dokonalé znalosti bachovské faktury.“¹⁶⁵

Není obvyklé, aby sám organizátor určité kulturní události byl i jejím recenzentem v tisku. V případě A. Schindlera tomu tak bylo, a tak autor práce musel přinést i jeho kritiky, jež uveřejňoval pod šifrou -er-. Takto hodnotil výkon Josefa Pukla a Moravské filharmonie Olomouc, která byla tehdy usazena na kůru, a to v rámci 9. ročníku MVFO: „[...] V dalších skladbách (Sokola, Eben, Janáček a Klička) přesvědčil umělec nejen mistrovskou technikou, ale i mimořádným smyslem pro vytváření barevných prvků, kde snad jen místy nadměrně užitá tremola působila poněkud rušivě. [...] Výkon jak umělce, tak orchestru byl velmi kvalitní, přesný a zvukově ucelený“.¹⁶⁶

Jaroslav Čech se stal recenzentem ročníku 1980 a uvedl: „[...] V pondělí 1. září jsme přivítali prof. dr. Michaela Schneidera z NSR, který patří mezi největší světové varhaníky současné doby. Nebyl v Olomouci poprvé a jeho letošní umělecký výkon zůstane trvalou vzpomínkou pro všechny milovníky varhanní hudby. [...] Profesor Schneider dal zaznít snad všem rejstříkům a píšťalám naší královny varhan.

¹⁶⁴ KLIMEŠ, Miroslav. Další koncertu varhanního festivalu. In: *Stráž lidu. Obdeník OV KSČ v Olomouci*. 9. 9. 1971, roč. 51, č. 106, s. 4.

¹⁶⁵ KLIMEŠ, Miroslav. Estonský umělec zahájil varhanní festival. In: *Stráž lidu*. 7. 9. 1972, roč. 52, č. 106, s. 4.

¹⁶⁶ -er-. 9. mezinárodní varhanní festival. In: *Stráž lidu*. 22. 9. 1977, roč. 77, č. 112, s. 4.

Rozezněl chrámový prostor nesčetnými variacemi a dal tak nahlédnout všem přítomným do světa klasického varhanního umění“.¹⁶⁷

A. Schindler hodnotil koncert V. Rabase v rámci ročníku 1983: „Hned v první skladbě večera (J. S. Bacha: Preludium a fuga h moll BWV 544), interpretované spíše ve francouzském pojetí Bacha, navodil [Rabas] nejen skvěle slavnostní atmosféru večera, ale demonstroval na tomto díle přesvědčivě své zkušenosti a znalosti v oblasti interpretace barokní hudby. [...] Hluboce citová skladba L. Sluky (Cesta ticha), interpretovaná velmi promyšleně pestrobarevnou registrací, zanechala nesporně zvláštní – až depresivní náladu. Kulminačním bodem večera byla skladba M. Kabeláče Fantazie d moll. Skutečně skvěle uzavřela bohatý, interpretačně a technicky velmi obtížný, ale krásný program prvního večera.“¹⁶⁸

Na výkon Hanse Otta nešetřil Schindler slovy chvály: „[...] hrál tak skvěle, že je obtížné zaujmout k jeho výkonu střízlivé kritické stanovisko. Všechny skladby koncertu byly tak dokonale a perfektně interpretovány, že mu nelze ani po technické stránce – kde dominovala vedle brilantní techniky naprosto bezkazová hra – ani po rejstříkové stránce, kde bezezbytku využil barevného bohatství mořického nástroje – nic vytknout. [...] Byl to tedy vpravdě koncert „s visačkou kvality“, který nejen nadchl publikum, ale také vlastního umělce, který vystupoval v ČSSR poprvé a jistě si z festivalu odnáší ty nejlepší dojmy“.¹⁶⁹

Recitál M. Šlechty v rámci ročníku 1984 byl ve Stráži lidu zhodnocen následovně: „[...] Vyvrcholením první poloviny koncertu se stalo Preludium a fuga D dur J. S. Bacha, kde především v technicky náročné fuze zahrané ve velmi rychlém tempu interpret potvrdil vysoký stupeň virtuozity. [...] Doc. Milan Šlechta potvrdil své vynikající hráčské kvality a navíc posluchačům dokázal, že naše česká varhanní hudba patří ve světovém měřítku k nejvyspělejší a nejnáročnější. Tři vynucené přídávky byly výstižným vděkem spokojeného publika“.¹⁷⁰

¹⁶⁷ ČECH, Jaroslav. Světoví umělci v Olomouci. In: *Stráž lidu*. 9. 9. 1980, roč. 80, č. 106, s. 5.

¹⁶⁸ -er-. Mezinárodní varhanní festival. Václav Rabas a Leon Bator. In: *Stráž lidu*. 3. 9. 1983, roč. 83, č. 104, s. 4.

¹⁶⁹ -er-. Mezinárodní varhanní festival Olomouc '83. Host z NDR. In: *Stráž lidu*. 8. 9. 1983, roč. 83, č. 106, s. 4.

¹⁷⁰ -ra-. Třetí festivalový koncert. Hold české varhanní hudbě. In: *Stráž lidu*. 8. 9. 1984, roč. 84, č. 107, s. 4.

Unikátní provedení *Dogmatických chorálů* J. S. Bacha recenzoval opět sám Schindler: „Již kombinace cembalo–varhany, jak si to autor přál, byla nevšední. I když subtilní a ušlechtilé jemný zvuk cembala samozřejmě nemohl co do decibelů konkurovat monumentálním mořickým varhanám, vznikla kombinací těchto dvou nástrojů zajímavá atmosféra. Suverénní virtuózní a interpretačně i technicky naprosto dokonalý výkon zasl. umělkyně Z. Růžičkové – to byl zážitek, o kterém lze hovořit jedině v superlativech. Pokud jde o provedení varhanní části večera, držela se interpretka striktně typicky bachovské registrace s maximálním využitím původní dispozice mořického nástroje. Také zde lze s velkým uznáním hovořit o výborném provedení všech, někdy až mimořádně obtížných partií. Škoda, že interpretace některých částí byla poznamenána jistou nervozitou (agogika). Souborným provedením *Dogmatických chorálů*, z nichž nejčastěji mají umělci v repertoáru jen několik částí, nejen vyvrcholil letošní varhanní festival, ale byl vzdán skvělý hold letošnímu jubilantovi – J. S. Bachovi“.¹⁷¹

4.8.2 Hudební rozhledy

První recenze na činnost MVFO v odborném periodiku *Hudební rozhledy* vyšla roku 1977 a jejím autorem byl olomoucký muzikolog a skladatel Jan Vičar. Zhodnotil celý 9. ročník a podal návrhy na zlepšení, přičemž uvedení počtu návštěvníků a jejich věkové složení na jednom koncertu působí dnes až neuvěřitelně. Koncert J. Pukla, který byl recenzován i ve *Stráži lidu* A. Schindlerem,¹⁷² popsal také on. Můžeme tedy porovnávat různé pohledy na tentýž koncert: „[...] Na závěrečném koncertu (8. 9.) účinkoval Josef Pukl a Moravská filharmonie Olomouc za řízení Víta Micky. Interpretačně velmi hodnotný koncert se bohužel rozdělil do dvou odlišně závažných rovin. Velmi přínosné bylo uvedení *Passacaglie* na B-A-C-H a *Toccaty* M. Sokoly, které zahrál Pukl s výbornou technikou a působivou registrací, *Finále z Ebenovy Nedělní hudby*, v němž interpret sugestivně podtrhl obsahovou stránku skaldby, a *Postludia* L. Janáčka, v němž zdůraznil vzletnost a jas. Volba obou varhanních

¹⁷¹ -er-. Hold velikánovi světové hudby. In: *Stráž lidu*. 21. 9. 1985, roč. 85, č. 111, s. 4.

¹⁷² Strana 65 této diplomové práce.

koncertů s doprovodem orchestru nebyla bez problémů. Uvedení Brixho Koncertu F dur pro varhany a orchestr lze přijmout s ohledem na povinnou úctu k tomuto skladateli i některé aktuální hodnoty jeho skladby. Kličkův Koncert d moll pro varhany a orchestr je však skladba tak dlouhá a přes poctivou práci autora dnes tak málo zajímavá, že zejména v úplném závěru festivalu působila jako dramaturgický omyl. K dalšímu zkvalitnění úspěšného olomouckého varhanního festivalu by do budoucna přispěla některá drobná opatření. Programová brožura festivalu je neúplná bohužel právě v informacích (jistě těžko dostupných) o méně známých skladbách a skladatelích příslušné země, čímž je dramaturgický záměr festivalu – seznámit posluchače s varhanní hudbou různých národů – oslaben. Bylo by třeba také pomoci posluchačům lépe se orientovat v pořadu koncertů, například vyznačením přestávek mezi skladbami zesílením a ztlumením světel nebo dokonce slovním úvodem jednotlivých skladeb. Vzhledem ke specifčnosti festivalu a netradičnímu publiku, které tvoří na každém koncertu takřka dva tisíce většinou mladých posluchačů, by to stálo za úvahu¹⁷³.

Olomoucký muzikolog a organolog Zdeněk Fridrich se taktéž zhostil jeho zhodnocení. Některé jeho názory jsou však pozoruhodné a značně osobité (například vysvětlení, proč mladí lidé poslouchají varhanní hudbu, viz níže), o MVFO konstatoval následující: „[...] Za 16 ročníků poskytl festival příležitost uslyšet vpravdě reprezentaci současné světové varhanní tvorby, umožnil získat kontakty a obohatit repertoár našich varhaníků. Těchto poznatků by bylo možno dále využít v distribuci našich hudebnin. Festival zdaleka není záležitostí jen olomouckého regionu. Sjíždějí se zájemci téměř z celé naší republiky, kapacita chrámu mnohdy nestačí pojmout posluchače. Specialisté jistě sledují vývoj a nové obzory ve varhanním umění. Většina publika však přichází za zvukem varhan, který je patrně hlavní příčinou jakési renesance varhan v celém světě, tedy i v zemích bez varhanní tradice, například v SSSR či Japonsku. Asentimentální, monumentální a mejastátní projev varhan, který má pevnou rytmickou pulsaci, působí spíše rozumově než citově, má mnoho společného dokonce s moderní, pregnantně rytmizovanou nonartificiální hudbou, přitahuje proto také značnou část mládeže a vrstvy, které inklinují spíše k racionálně technickému způsobu myšlení a životnímu stylu. Dá se tedy říci, že varhany byly vždy

¹⁷³ VIČAR, Jan. 9. Mezinárodní varhanní festival. In: *Hudební rozhledy*, 1977, roč. 30, č. 11, s. 486.

a zůstávají moderním, aktuálním nástrojem a neutuchající zájem o festival tuto skutečnost jen potvrzuje“.¹⁷⁴

Muzikoložka Alena Burešová napsala: [...] Pro varhaníky světové pověsti je lákavé hrát na tomto festivalu, neboť zde mohou uplatnit nejen tradiční varhanní literaturu, ale také tvorbu země, z níž pocházejí. Pozoruhodné možnosti skýtá i mohutná zvuková kubatura prostoru. [...] Chrám sv. Mořice pojme celkem 2000 sedících posluchačů. V posledních letech festival navštěvují kolektivy a jednotlivci z celé Moravy, dokonce i z Rakouska a NSR, celkově převažuje mladá posluchačské generace. Festivalu se dostává i jisté pozornosti sdělovacích prostředků prostřednictvím nahrávek Československého rozhlasu a Československé televize. S živým ohlasem se setkaly citlivě vedené přímé obrazové přenosy během koncertů a video záznamy, které pořizovalo Audiovizuální centrum Mohelnice“ [...].¹⁷⁵

A. Burešová pak hodnotila i provedení Saint-Saënsovy *3. symfonie* a *Ztraceného ráje* N. Linkeho v rámci 34. ročníku: „[...] Závěrečný koncert byl monumentální. Moravská filharmonie za řízení Piotra Barona a vynikajícího varhaníka Juliana Gembalského uvedla 3. symfonii C. Saint-Saënsa c moll, op. 78 společně s varhaníkem Julianem Gembalskim a *Ztracený ráj* (Paradise Lost) Norberta Linkeho. P. Baron žije v Polsku, specializuje se na chrámovou hudbu. Vztah k soudobé tvorbě osvědčil i uvedením programní skladby Norberta Linkeho, v němž tvoří varhany další zvukové pásmo vedle orchestru. Skladatel kombinuje mahlerovsky kantabilní melodiku s krátkými motivky, roztržštěnými do jednotlivých nástrojů (výraznou roli přitom má smyčcové quasi concertino tří houslí a violoncella), sdružovaných do tónových shluků, klastrů, témbřů. Vše vrcholí náhlým zlomem po dvanáctitónovém akordu varhan a po několika dalších vzryvech skladby evokuje marné hledání. 3. symfonie Saint-Saënsa patří k dílům, která nebyvají hrána příliš často. P. Baron byl však dobrým průvodcem v jejím nejednoduchém myšlenkovém světě, orchestr řídil s respektem vůči pozdně romantické citovosti a se smyslem pro výrazovou uměřenost.

¹⁷⁴ FRIDRICH, Zdeněk. Varhany v Olomouci mezinárodně. In: *Hudební rozhledy*, 1984, roč 37, č. 12, s. 547.

¹⁷⁵ BUREŠOVÁ, Alena. Varhanní hudba v Olomouci. In: *Hudební rozhledy*, 1990, roč. 43, č. 1, s. 23.

Zvláště působivě vyzněla závěrečná gradace v poslední větě, směřující ke katarzi po bolestném hledání smíru“.¹⁷⁶

Sám Karel Martínek byl autorem ohlédnutí za 35. ročníkem MVFO: „Je jen málo pravidelných kulturních akcí, který by přetrvaly bez zásadnějších změn po několik desetiletí. Jedním z takových počínů je Mezinárodní varhanní festival Olomouc, který letos oslavil malé jubileum 35 let svého trvání. Nutno poznamenat, že v olomouckém regionu je to fenomén zcela ojedinělý a výjimečný. Vždyť co může být výmluvnějším důkazem této skutečnosti, než neutuchající zájem posluchačstva či účast opravdových špiček světového varhanního umění? Festival je bez nadsázky opravdovou hudební slavností města a jeho váhu dokládá mimo jiné také nedávné přijetí do rodiny Asociace festivalů České republiky. Pravidelné návštěvy posluchačů ze sousedního Německa a Rakouska také dokládají zjevný přesah významu festivalu za hranice regionu a národa. O to více překvapuje, že za vznikem a celými 35 lety života festivalu stojí prakticky jediná osoba – prof. Antonín Schindler. Je bezesporu tvalou zárukou vysoké umělecké úrovně a kvalitní dramaturgie a nezbyvá než doufat, že se na tom v dohledné době nic nezmění. [...] Naji Hakin, varhaník basiliky Sacré-Coeur v Paříži byl zárukou naprosto špičkové kvality třetího festivalového koncertu. Tím spíš, uvědomíme-li si, že je ve varhanním světě považován za nástupce Oliviera Messiaena. Jeho vlastní kompozice, které do programu zařadil, to bezpochyby dokládají. Messiaenův duch na posluchače dýchal z každého tónu a Hakimova skladba Náhrobek Messiaenův jistě jen přispěla k důstojnému uctění památky jednoho z největších skladatelů dvacátého století. [...] Bohužel netrpělivě očekávaný koncert Věry Heřmanové a Moravské filharmonie, kde měla zaznít Koncertantní symfonie op. 31 pro varhany, harfu, tympány a smyčcový orchestr Jana Hanuše a Koncert pro varhany, smyčce a tympány Francise Poulenca nedopadl zcela dle očekávání. Místo ohlášené symfonie Jana Hanuše byl proveden Koncert pro varhany a orchestr F. X. Brixiho. To by nebylo nic tak neobvyklého, méně obvyklý však byl výkon samotné Věry Heřmanové. Nedůvěru vzbuzovaly zejména skladby francouzských mistrů, které tvořily výplň mezi oběma orchestrálními kusy. Vše bylo prodchnuto nervozitou a nejistotou. Pocity ze závěrečného koncertu jsem tedy měl velmi rozporuplné. Jisté

¹⁷⁶ BUREŠOVÁ, Alena. Podzim v Olomouci. In: *Hudební rozhledy*, 2002, roč. 55, č. 11, s. 26–27.

však je, že tradice varhanní hudby je v Olomouci stále živá a zájem posluchačů veliký“.¹⁷⁷

4.8.3 Internetové portály

Zdeňka Plachá recenzovala večer Kateřiny Chrobokové v rámci ročníku 2010 na portále OperaPlus.cz: „[...] V pondělí 6. září byl v chrámu svatého Mořice v Olomouci zahájen již 42. ročník prestižního Mezinárodního varhanního festivalu. Letos bez jeho duchovního otce profesora Antonína Schindlera, jemuž vážná choroba poprvé za těch 42 roků znemožnila jeho slavnostní zahájení. Jak před koncertem jeho protagonistka řekla, velmi si váží možnosti si na tomto festivalu zahrát, protože tak dlouhá tradice a vysoké renomé festivalu zaručí vždy velmi poučené obecenstvo a zajímavou interpretační příležitost pro všechny účinkující. Kateřina Chroboková si zvolila velmi náročný program. V úvodu zazněl Koncert d moll Johanna Sebastiana Bacha. Za doprovodu komorního obsazení Moravské filharmonie zazněly všechny tři části v naprosto čisté a průzračné podobě v takovém zvuku, v jakém si asi Bacha představuje většina z nás. Bylo to skutečně příjemné zahájení koncertu. Zajímavostí je, že tento koncert pro varhany a orchestr nebyl původně takto koncipován, ale sám Bach podle svědectví svých současníků býval sólistou při realizaci koncertů s doprovodem orchestru. Obecenstvo tedy mělo opravdu vzácnou příležitost poslechnout si rekonstrukci kantát upravených pro varhany a orchestr. [...] Závěr koncertu patřil dalšímu francouzskému skladateli Francisovi Poulencovi a jeho Koncertu pro varhany a orchestr. Kateřina Chroboková má i k jeho hudbě blízký vztah, nahrála totiž i jeho Koncert champêtre pro cembalo. V dirigentovi Petru Šumníkovi našla navíc také vyznavače a znalce tohoto skladatele (Petr Šumník totiž nastudoval také jeho operu *Dialogy karmelitek*). Myslím, že se vše promítlo v úžasném vyznění i interpretaci tohoto díla. Kateřina Chroboková opět ukázala, že tzv. moderní či současnou vážnou hudbu prostě interpretovat umí. Po velice dlouhém a nadšeném potlesku nakonec Kateřina Chroboková i dvakrát přidávala. Nejprve Preludium G Dur BWV 541 Johana

¹⁷⁷ MARTÍNEK, Karel. Ohlédnutí za Mezinárodním varhanním festivalem v Olomouci. In: *Hudební rozhledy*, 2003, roč. 56, č. 11, s. 35–36.

Sebastiana Bacha a na rozloučenou ještě úryvek ze Sinfonie d moll Padre Davida da Bergama“.¹⁷⁸

Brněnská muzikoložka, odbornice na varhanní hudbu a interpretaci Jana Michálková Slimáčková zhodnotila na internetovém portálu Harmonie recitál Pavla Svobody v rámci ročníku 2016 následovně: „[...] Není divu, že Pavel Svoboda, úspěšný účastník prestižní bachovské soutěže (od jejího vzniku v roce 1950 pouze čtvrtý Čech!), přilákal do mořického chrámu spoustu nadšených zájemců, včetně představitelů kulturního, politického a církevního života. Koncert uvedla chorální partita Johanna Pachelbela na píseň Was Gott tut, das ist wohlgetan (Co Bůh činí, vše dobré jest), která se zpívá i v českém prostředí. Cenné bylo, že interpret k jejímu provedení využil varhanní pozitiv z roku 1716 (tedy letos třisetletý), který postavil Antonín Jiří Schack a který stojí v boční chrámové lodi. Pouze šestirejstříkový nástroj (bez pedálu) svým zvukem překvapivě zaplnil celý kostel. Varhaník využil jemných sólových hlasů (např. v krásné pomalé chromatické variaci) i různých zvukových kombinací, předvedl brilantní prstovou techniku, stylovou artikulaci, zdobení a hlavně se vyrovnal s technickými úskalími pozitivu, totiž klávesami menších rozměrů. Další skladby pocházely z pera Johanna Sebastiana Bacha, každá byla odlišného typu. [...] Recitál uzavřela Evokace II (1996) od francouzského varhaníka, skladatele a profesora pařížské konzervatoře Thierryho Escaiche, který na olomouckém festivalu před několika lety sám vystoupil, ale jehož hudba se u nás provádí ojediněle. Efektní soudobá skladba činila improvizální dojem; nad tepajícím pedálem zněly jakoby zlomky různých melodií, gregoriánského chorálu, renesančních kusů, fanfáry, clustery apod., přičemž střídaly různé manuály; právě v Evokaci mohli návštěvníci vychutnat videoprojekci Svobodovy hry nejvíce. Nadšené publikum aplaudovalo vstoje a přimělo varhaníka ke dvěma přídávům – slavné Toccate z Widorovy Páté symfonie a líbeznému Mozartovu Andante F dur. Pavel Svoboda, rodák z Opočna, nyní doktorand pražské AMU, je ve svých osmadvaceti letech zcela vyzrálým umělcem“.¹⁷⁹

¹⁷⁸ PLACHÁ, Zdeňka. Zářijová Olomouc ve znamení varhan. In: *OperaPlus.cz* [online]. 12. 9. 2010. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/zarijova-olomouc-ve-znameni-varhan/>

¹⁷⁹ SLIMÁČKOVÁ MICHÁLKOVÁ, Jana. Český varhanní virtuos v Olomouci. In: *Harmonie* [online]. 6. 9. 2016 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/kritiky/cesky-varhanni-virtuos-v-olomouci.html>

O koncertu B. Klappporta v rámci téhož ročníku napsal František Hamajda následující: „[...] Zajímavé byly tonální nuance mezi skladbami večera, které také přispěly ucelenosti programu (Dialog I: a moll – A dur; Dialog II: d moll – d moll – g moll; Dialog III: g moll – G dur). Druhým hlavním důvodem ucelenosti bylo poměrně úzce vymezené období baroka a převaha skladeb osoby Johanna Sebastiana Bacha, který měl letos v červenci 270. výročí úmrtí. Taková specifikace s sebou přináší posluchačsky poměrně náročný program, což bylo znát především u Anglické suity č. 3, kdy byl už leckterý posluchač barokem přehlcený. K lehce ospalé atmosféře přispělo jistou měrou i nezvykle dlouhé úvodní slovo, které ještě zpomalovalo nezbytné tlumočení. A v neposlední řadě nutné přecházení od cembala k varhanám a zpět, které posouvalo dialogy k monologům. Ovšem kdo měl dost trpělivosti s těmito drobnostmi a je fanoušek barokní hudby, byl svědkem nevšedního zážitku spojení nástrojů, které nezní často jako sólové nástroje během jednoho koncertu. Posluchač se mohl přenést do tohoto podivuhodného období, které tolik ovlivnilo Olomouc, a všimnout si detailů této pozoruhodné hudby“.¹⁸⁰

Koncertní varhaník Alfred Habermann se zhostil hodnocení závěrečného koncertu ročníku 2021: „[...] Koncert pokračoval interpretovou úpravou Vážných variací, op. 54 pro varhany od Felixe Mendelssohna-Bartholdyho. Podle mého velmi zdařilou transkripci podtrhl Laube i svojí brilantní technikou a ukázal smysl pro výstavbu celé skladby. V rámci sedmnácti variací představil paletu barev nástroje, která dala více vyznít celkové atmosféře díla. Druhá ze tří fantazií od Camilla Saint-Saënsa přináší celou řadu výrazových i registračních možností, kterou Laube plně využil. Celou skladbou se prolínal jeho smysl pro zpěvnost a celistvost skladby. Koncert uzavírala Varhanní sonáta c moll na 94. žalm od Julia Reubkeho. [...] Nathan Laube vystavěl celou skladbu srozumitelně, ukázal množství barev, které místní varhany nabízejí, a kantilénové části prozpíval. Ve fuze ukázal svojí brilantní manuálovou i pedálovou techniku, která vyvrcholila celé dílo. Posluchači si tak odnášeli jedinečný zážitek kombinace výborné hráčské techniky, smyslu pro výstavbu

¹⁸⁰ HAMAJDA, František. Sofistikované dialogy cembala a varhan v chrámu Panny Marie Sněžné. In: *KlasikaPlus.cz* [online]. 15. 9. 2020. © 2024 KlasikaPlus.cz | ISSN 2571-4171. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.klasikaplus.cz/sofistikovane-dialogy-cembala-a-varhan-v-chramu-panny-marie-snezne/>

skladby, práce se zvukovými možnostmi nástroje a v neposlední řadě hudebnosti, kterou interpret představil“.¹⁸¹

Autor této diplomové práce napsal kritiku na zahájení 55. ročníku: „[...] Po úvodních slovech ředitele Moravské filharmonie Jonáše Harmana, dramaturga Karla Martínka a Mons. Josefa Nuzíka, administrátora Arcidiecéze olomoucké, přednesl Moravia Brass Band Canzonu renesančního mistra Giovanniho Gabrieliho. V ní vyniklo střídání jednotlivých sekcí souboru, přesně podle autorovy představy, neboť v jeho době bylo v Benátkách oblíbené užívání dělených sborů i orchestrů, které mezi sebou vedly pomyslný dialog. Pak následovala první skladba pro sólové varhany – pro celý večer bylo typické střídání varhanních kompozic a souborové hry. Málková zahrála Bachovu Fantazii G dur, BWV 572 na původní Englerův hrací stůl v poněkud pomalejším tempu a romantičtěji, než bývá zvykem, přičemž jednotlivé díly kompozice od sebe zřetelně oddělovala. Dále Moravia Brass Band zazářil ve Vivaldiho třívětém Houslovém koncertu č. 9 D dur v transkripci pro sólovou trubku a žestě. Zde vynikla virtuosita Ondřeje Motky i jeho velké dynamické spektrum. Energický entuziasta Chuhei Iwasaki řídil celý ansámbl výraznými gesty, přičemž do svého dirigentského projevu zapojoval i celé ostatní tělo. [...] Kateřina Málková se představila jako spolehlivá interpretka, jejíž doménou je hudba 20. století. Nicméně je otázkou, jestli byly hlavním bodem večera varhany, či žest'ový ansámbl pod vedením Iwasakiho. Bývá zvykem dávat varhanám v programu větší prostor a ukázat bohatší repertoárový průřez; v tomto případě na něj pravděpodobně mnozí čekali. Přímou vzorově se tak stalo v případě inauguračního koncertu opravených varhan z rukou Nathana J. Laubeho, který se konal prvního září toho roku. Nicméně i tento program byl svou podobou pozoruhodný. Generální oprava nástroji velmi prospěla a zvukově se změnil skoro k nepoznání – zní o dost plněji a barevněji než dříve. Navíc oplývá i skutečným čtyřiašedesátistopým rejstříkem, který nemá jinde v Evropě obdoby.

¹⁸¹ HABERMANN, Alfred. Závěrečný koncert Mezinárodního varhanního festivalu Olomouc. In: *KlasikaPlus.cz* [online]. 18. 9. 2021. © 2024 KlasikaPlus.cz | ISSN 2571-4171. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.klasikaplus.cz/zaverecny-koncert-mezinarodniho-varhanniho-festivalu-olomouc/>

Právem ho můžeme považovat za jeden z největších v České republice i Evropě. Je to Královna moravských varhan v té nejlepší kondici“.¹⁸²

¹⁸² VACEK, Petr. Velkolepý návrat Mezinárodního varhanního festivalu Olomouc do svatého Mořice. In: *KlasikaPlus.cz* [online]. 5. 9. 2023. © 2024 KlasikaPlus.cz | ISSN 2571-4171. [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.klasikaplus.cz/velkolepy-navrat-mezinarodniho-varhanniho-festivalu-olomouc-do-svateho-morice/>

5 SONDY DO PROGRAMŮ DALŠÍCH VARHANNÍCH FESTIVALŮ

V této kapitole autor porovnal na základě tvorby diachronních řezů, jež vycházely z výročí stěžejních autorů varhanní hudby, programy tří nejstarších varhanních festivalů v České republice: Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci, Brněnského varhanního festivalu (BVS)¹⁸³ a Mezinárodního varhanního festivalu Audite Organum v Praze (AO).¹⁸⁴ Jelikož měl v případě BVS a AO k dispozici programy pouze od roku 2005 do současnosti, nemohl zpracovat skladatelská výročí před tímto datem. Jubilea J. S. Bacha autor nesledoval, neboť je tento skladatel až na výjimky pravidelnou součástí programů všech varhanních koncertů, takřka vždy je zastoupen alespoň jednou skladbou.

Roku 2006 se připomínalo 250. výročí narození W. A. Mozarta, skladatele, od nějž se hrají především transkripce děl pro varhanní válec (Orgelwälze), flétnové hodiny (Flötenuhr) a skleněnou harmoniku (Glasharmonika). Na MVFO byly ten rok jeho díla zařazeny pouze na čtvrtém koncertu – zazněla *Intrada a fuga C dur K 399* a *Adagio C dur K 356*. V případě BVS nesl celý ročník podtitul „Mozartovské inspirace“, a tak bylo na programu *Adagio a Allegro in f K 594*, *12 variací na „Ah, vous dirai-je, maman“ K 265*, tři Chrámové sonáty, *Adagio C dur K 356*, *Fuga g moll K 154*, *Fuga g moll K 401*, *Suita K 399*, *Lipská gigue K 574*, *Andante F dur K 616*, *Fantazie f moll K 608* a *Strahovská improvizace* dokončená interpretem večera, Jaroslavem Tůmou. Nechyběla ani improvizace na mozartovská témata z publika. Během tohoto ročníku zazněly všechny Mozartovy zásadní opusy. V rámci AO bylo zařazeno pouze *Adagio a Allegro in f K 594*, a to na prvním koncertu v podání Petera Planyavského.

Roku 2009 se poukazovalo na 80. výročí narození P. Ebena. Na MVFO zazněl pouze na pátém koncertu *Prolog z Labyrintu světa a ráje srdce*, *Requiem* z cyklu *Faust*, *Tajemství stvoření* z cyklu *Job* a celá *Suita liturgica*. V rámci BVS byl na programu pouze *Prolog a Sladké okovy lásky z Labyrintu světa a ráje srdce* a *Píseň*

¹⁸³ Jednotlivé programy zde: Brněnský varhanní festival 2023 – 43. ročník. In: *Klub moravských skladatelů* [online]. [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <http://varhany.nomi.cz/festival/>

¹⁸⁴ Zpracováno dle programů tohoto festivalu z let 2005 až 2023, jež autorovi poskytla Irena Chřibková v říjnu 2023.

Ruth, a to na koncertu s podtitulem „Pocta Petru Ebenovi“. Na festivalu AO zněla Ebenova hudba na všech koncertech, neboť nesl podtitul „K poctě Petra Ebena“. Interpreti provedli *Píseň Ruth*, *Moto ostinato z Něždní hudby*, *Okna podle Marca Chagalla* pro trubku a varhany, *Hommage à Buxtehude*, *Versetti*, výběr z cyklu *Faust*, dvě části z cyklu *Laudes*, *Suitu liturgicu*, *Touhu po smrti* z cyklu *Job*, *Prolog z Labyrintu světa a ráje srdce* a *Svatbu v káni* ze *Čtyř biblických tanců*.

Roku 2016 se slavilo 100. výročí úmrtí M. Regera. Na MVFO zaznělo *Gigue*, *Siciliano* a *Fuga* z jeho *Trií op. 47*, dále pak *Chorální fantazie „Ein feste Burg, ist unser Gott“ op. 27*, *Introdukce a passacaglia d moll WoO*, Regerova transkripce klavírní skladby *Sv. František z Pauly kráčí po vlnách* od F. Liszta a improvizace na téma R–E–G–E–R v podání Oliviera Latryho. Na BVS byla jeho hudba zařazena pouze na dvou koncertech z dvanácti, bohužel bez uvedení názvů skladeb. Na AU zazněl výběr z *Trií op. 47*, a to rovněž v podání Pavla Svobody, který hrál ten rok i na MVFO. Dále *Scherzo fis moll č. 7 op. 80* a *Fantazie a fuga na jméno B–A–C–H op. 46*.

Rok 2020 náležel 150. výročí narození L. Vierna, a tak na MVFO zazněly jeho *Najády z Fantazijních kusů op. 55*, výběr ze *Symfonie č. 1 d moll* pro varhany, *Katedrály z Fantazijních kusů op. 55*, výběr ze *Symfonie č. 6 h moll* a improvizace k poctě L. Vierna v podání Pavla Černého. V rámci BVS byla dokonce provedena jeho *Messe solennelle cis moll op. 19* a *Carillon de Longpont ze Skladeb ve volném stylu op. 31*. Na AO bylo na programu pouze jeho *Scherzo z Druhé symfonie e moll op. 20* a tři věty z *Šesté symfonie h moll op. 59*.

Na rok 2021 připadlo 50. výročí úmrtí M. Duprého, významného francouzského virtuosa a skladatele 20. století. Na MVFO zaznělo jeho *Élevation op. 2*, *Čtyři versetty na Ave Maris Stella*, *Ante Terminum z Náhrobku Titelouzova* a *Parafráze na Te Deum*. Na BVS nebyl tento autor zařazen ani jednou skladbou, na AO nesl druhý festivalový koncert podtitul „Pocta Marceli Duprému“. Ten byl svěřen Karlu Martínkovi a provedl na něm *Preludium a fugu č. 1 H dur* a *č. 3 g moll op. 7*, Improvizaci-meditaci na jméno Dupré a *Triptych s názvem Náhrobek Duprého*.

V roce 2022 si hudební veřejnost připomínala 200. výročí narození C. Francka, nejvýznamnějšího autora francouzské varhanní hudby 19. století. Na MVFO bylo zařazeno *Cantabile* a *Pièce Héroïque* ze *Tří skladeb pro velké varhany*, *Pastorale* z

Šesti skladeb pro velké varhany a Chorál č. 2 h moll. V rámci BVS byl na programu Chorál č. 3 a moll, Fantazie A dur ze Tří skladeb, Chorál č. 2 h moll, Pièce Héroïque a dvě části z cyklu L'Organiste. Na AO zaznělo Cantabile ze Tří skladeb, Final a Prière z Šesti skladeb, Chorál č. 1 E dur a Andantino g moll.

ZÁVĚR

Mezinárodní varhanní festival v Olomouci patří mezi ty nejdůležitější a nejstarší varhanní festivaly v České republice. Recenzenti jeho koncertů skoro nikdy nešetřili slovy chvály, přizvání interpreti o něm mají jen vysoké mínění, což dokládají zápisy v kronikách i jejich odpovědi na otázky autora práce.¹⁸⁵ Vysoce si jej cenil též hudební skladatel P. Eben, viz Příloha 4. Plně snese srovnání s Mezinárodním varhanním festivalem v Praze, ačkoli ten pražský je mladší, nachází se v samém srdci české metropole a sestává z více koncertů.

Na 278 koncertech MVFO celkově vystoupilo 202 hráčů, přičemž někteří opakovaně. Mezi nejčastěji zařazované české varhaníky patřil Jaroslav Tůma, jenž vystoupil sedmkrát. Následoval jej Karel Martínek se svými pěti recitály, avšak on mohl poprvé vystoupit až po Schindlerově smrti, když se stal dramaturgem.

V otázce repertoáru lze konstatovat, že v letech 1969 až 1989 měli posluchači možnost slyšet zcela neznámý a velmi pestrý repertoár ze zemí, z nichž daní varhaníci pocházeli. Poté se však postupně začal přibližovat ke stěžejním kusům repertoáru pro královský nástroj. Většinu koncertů rámcově tvořily repertoárové průřezy v chronologickém sledu od baroka po 20. století. Pouze výjimečně tomu bylo jinak, a to tak, že zazněla tvorba pouze jednoho autora. Většina koncertů byla sólových, což bylo charakteristické právě pro Schindlerovu éru, K. Martínek zařazoval i další nástroje, avšak nikoli zpěv, což v případě pražského či brněnského festivalu bylo běžné. Moravská filharmonie Olomouc vystupovala jen výjimečně, a to pouze v roli doprovázejícího tělesa. Určitě nelze říci, že by se po roce 1989 začala více zařazovat duchovní hudba, neboť většinu varhanního repertoáru tvoří obecné hudební formy jako je preludium, toccata, fantazie, fuga, sonáta či symfonie. Vysloveně duchovní hudbu psal O. Messiaen, který se průběžně hrál již od druhého ročníku MVFO. Již v tom prvním však zněly chorálové předehry J. S. Bacha (*Když jsme v nouzi největší BWV 641*) či J. Brahmsa, které přímo odkazují k duchovní hudbě, přičemž podíl tohoto repertoáru je dodnes stejný, tedy objevuje se minimálně. Na programu MVFO byla nejčastěji interpretována hudba J. S. Bacha, jak stojí výše, z českých autorů se nejvíce hrál P. Eben, a to i v podání zahraničních umělců.

¹⁸⁵ Viz Příloha 3.

Při porovnání repertoáru s dalšími festivaly lze konstatovat, že mezi nimi nebyl v této otázce zásadní rozdíl, nicméně v případě MVFO byla pozoruhodná častá spolupráce s profesionálním orchestrem (MFO), což bylo vzhledem k Brněnskému varhannímu festivalu a Mezinárodnímu varhannímu festivalu Audite Organum unikátní. Jubilea skladatelů se v programech odrážely až na výjimky minimálně, viz kapitola 5. Odlišují se mezi sebou zejména svou délkou, počty koncertů, místem konání a přidruženými akcemi – workshopy a masterclassy. Olomoucký festival patří do typu A–2 (koná se ve více kostelích) a B–2 (nesoutěžní) autorovy typologie varhanních festivalů.

Tezi o tom, že A. Schindler vystoupil na zahájení festivalu v roce 1969,¹⁸⁶ se nepodařilo potvrdit pomocí žádného dochovaného pramene. Určitě nehrál sólově na varhany v rámci prvního koncertu, neboť nebyl nikde uveden. Stejně tak tvrzení o tom, že po roce 1971 měli interpreti v Olomouci k dispozici největší varhany v České republice,¹⁸⁷ taky již není dávno realitou. To platilo pouze do roku 1982, než byly zvětšeny varhany ve svatojakubské bazilice v Praze, ačkoli i v době před tímto datem převyšovaly v rámci Československé socialistické republiky svatomořický nástroj počtem píšťal varhany v koncertním sále Reduty v Bratislavě, jež byly roku 1956 postavené závodem Rieger-Kloss – měly 8 471 píšťal.¹⁸⁸ Petra Planého na pozici tehdy nejvýznamnějšího varhaníka města¹⁸⁹ v současnosti (rok 2024) nahradil Karel Martínek, a to zejména díky práci pro MVFO, dalším koncertním aktivitám a výuce varhan na Konzervatoři Evangelické akademie v Olomouci.

Mezinárodní varhanní festival v Olomouci dobře reprezentoval své město nejen v rámci České republiky, ale i v zahraničí, neboť byl zahraničními varhaníky vyhledáván již několik let po svém vzniku. Na jeho koncerty se sjížděla posluchačská obec nejen z České republiky, ale i ze zahraničí, a to zejména ze strany turistů. Skoro vždy byl výborně navštíven a na rozdíl od Dvořákovy Olomouce (dříve Olomouckého

¹⁸⁶ Viz LYKO, Petr. Mezinárodní varhanní festival. In: VIČAR, Jan (ed.). *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 261.

¹⁸⁷ Ibidem, s. 259.

¹⁸⁸ Viz kopie dopisu od Bohumila Plánského z 5. listopadu 1971 adresovaná Ladislavu Kochánkovi, jež je uložena v osobním fondu A. Schindlera M 8–57 v SOkA Olomouc.

¹⁸⁹ Viz LYKO, Petr. Mezinárodní varhanní festival. In: VIČAR, Jan (ed.). *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 261.

hudebního jara, druhého festivalu pořádaného MFO) se stále nepřetržitě konal od svého založení až do roku 2023.

Varhanní umění vyhledávala určitá skupina lidí, a to od mladých přes pracující až k seniorům. MVFO však adekvátně doplňoval kulturní nabídku klasické hudby v Olomouci a můžeme jistě říci, že byl unikátem, neboť v rámci Podzimního festivalu duchovní hudby se varhanní recitály zpravidla nekonaly. S Mezinárodním festivalem pěveckých sborů Svátky písní Olomouc jsme jej srovnávat nemohli, neboť se jednalo o zcela odlišnou kulturní akci, jenž byla spojena se sborovou soutěží.

Důvod, proč se již 55 let uskutečňoval, tkví dle autora práce v zájmu o udržování tradice, činnosti aktivních organizátorů, zájmu ze strany publika a nižší organizační náročnosti. Též ochota jej dotovat a sponzorovat měla podíl na tom, že přetrval.

Můžeme vyslovit přání, aby se tato jedinečná hudební platforma i v budoucnu nadále konala, odolávala ekonomickým protitlakům a stále si zachovávala i dále rozvíjela vysokou uměleckou úroveň. Mohla by se však více otevřít návštěvníkům, a to prostřednictvím workshopů pro rodiny s dětmi, častějších exkurzí po festivalových nástrojích a pravidelných mistrovských kurzů, které jsou s těmito akcemi spojeny.

RESUMÉ

Tato diplomová práce navazuje na studii Petra Lyka *Mezinárodní varhanní festival*, jež se nachází v kolektivní monografii *Hudba v Olomouci 1945–2013*, jejímž hlavním autorem byl Jan Vičar. Danou studii zásadním způsobem rozšiřuje a aktualizuje. Kromě úvodu a závěru, kde se nachází hodnocení této události, ji tvoří pět kapitol. První pojednává o stavu bádání ke zvolenému tématu, druhá definuje pojem „varhanní festival“. Třetí popisuje historii tohoto druhu kulturní události a zahrnuje i autorovu originální typologii varhanních festivalů. Nejzásadnější je čtvrtá, neboť pojednává o celých 55 letech této platformy, přináší okolnosti jejího vzniku, aktualizované životopisy zakladatele festivalu Antonína Schindlera a jeho nástupce Karla Martínka, poznatky o organizační problematice, Englerových varhanách v kostele sv. Mořice, repertoáru a interpretech. Nechybí zde ani festivalová recepce, jež vychází z dohledaných recenzí. Pátá pak přináší diachronní řezy užitě pro programovou komparaci s dalšími dvěma nejstaršími varhanními festivaly v České republice, vytvořené dle výročí stěžejních autorů varhanní hudby. Celkem šest příloh přináší kompletní přepis programů 55 ročníků, rozhovory s dramaturgem a produkční, korespondenci s varhaníky, kteří zde vystoupili, přepis korespondence mezi hudebním skladatelem Petrem Ebenem a A. Schindlerem a fotografické ukázky kronik.

SUMMARY

This thesis is a continuation of Petr Lyko's study of the *International Organ Festival*, which is included in the collective monograph *Music in Olomouc 1945–2013*, whose main author was Jan Vičar. It substantially expands and updates that study. In addition to the introduction and conclusion, which contains an evaluation of the event, it consists of five chapters. The first deals with the state of research on the chosen topic, the second defines the term "organ festival". The third describes the history of this type of cultural event and includes the author's original typology of organ festivals. The fourth is the most important, as it covers the entire 55 years of this platform, providing the circumstances of its creation, updated biographies of the festival's founder, Antonín Schindler, and his successor, Karel Martínek, as well as insights into organizational issues, the Engler organ in St. Moritz Church, repertoire, and performers. There is also a festival reception based on the reviews that have been traced. The fifth presents diachronic sections used for programmatic comparison with the two other oldest organ festivals in the Czech Republic, created according to the anniversaries of the key authors of organ music. A total of six appendices provide complete transcripts of the programs of the 55 seasons, interviews with the dramaturge and production manager, correspondence with organists who performed there, transcripts of correspondence between composer Petr Eben and A. Schindler, and photographic examples of the chronicles.

ZUSAMMENFASSUNG

Die vorliegende Arbeit ist eine Fortsetzung der Studie von Petr Lyko über das *Internationale Orgelfestival*, die in der Sammelmonografie *Musik in Olomouc 1945–2013* enthalten ist, deren Hauptautor Jan Vičar war. Sie erweitert und aktualisiert diese Studie erheblich. Neben der Einleitung und der Schlussfolgerung, die eine Bewertung der Veranstaltung enthält, besteht sie aus fünf Kapiteln. Das erste befasst sich mit dem Stand der Forschung zum gewählten Thema, das zweite definiert den Begriff "Orgelfest". Das dritte Kapitel beschreibt die Geschichte dieser Art von Kulturveranstaltungen und enthält die vom Autor entwickelte Typologie der Orgelfestivals. Der vierte Teil ist der wichtigste, da er die gesamten 55 Jahre dieser Plattform abdeckt und die Umstände ihrer Entstehung, aktualisierte Biographien des Festivalgründers Antonín Schindler und seines Nachfolgers Karel Martínek sowie Einblicke in organisatorische Fragen, die Engler-Orgel in der Kirche St. Moritz, das Repertoire und die Interpreten bietet. Hinzu kommt eine Festivalrezeption auf der Grundlage der nachverfolgten Rezensionen. Der fünfte Teil enthält diachrone Abschnitte, die dem programmatischen Vergleich mit den beiden anderen ältesten Orgelfestivals in der Tschechischen Republik dienen und nach den Jahrestagen der wichtigsten Autoren von Orgelmusik erstellt wurden. Insgesamt sechs Anhänge enthalten vollständige Transkripte der Programme der 55 Ausgaben, Interviews mit dem Dramaturgen und dem Produktionsleiter, Korrespondenz mit Organisten, die dort aufgetreten sind, Transkripte der Korrespondenz zwischen dem Komponisten Petr Eben und A. Schindler sowie fotografische Beispiele der Chroniken.

POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

a) publikace a studie

BLUME, Friedrich (ed.). *Die Musik in Geschichte und Gegenwart: allgemeine Enzyklopädie der Musik. Band 4, Fede-Gesangspädagogik*. Kassel: Bärenreiter, 1955.

BUSCH, Hermann J. a Mathias GEUTING (ed.). *Lexikon der Orgel. Orgelbau–Orgelspiel–Komponisten und ihre Werke–Interpreten*. 3. vyd. Německo: Laaber, 2011. ISBN 978-3-89007-508-2.

GOTTWALD, Jan a kol. *Královna moravských varhan u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Římskokatolická farnost sv. Mořice, 2023.

KAISER, Martin Maxmilian. *Bedřich Antonín Wiedermann: česká varhanní legenda*. [Praha]: VR Atelier, 2022. ISBN 978-80-908697-2-1.

KRÁTKÝ, Jiří a Štěpán SVOBODA. *Nejvýznamnější varhany v České republice*. Brno: CPress, 2019. ISBN 978-80-264-2859-6.

KUČEROVÁ, Judita (ed.). *Proměny Brněnského varhanního festivalu*. 1. vyd. Brno: Klub moravských skladatelů, Masarykova univerzita, 2020. ISBN 978-80-210-9639-4.

LYKO, Petr. Mezinárodní varhanní festival. In: VIČAR, Jan (ed.). *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-3629-6.

LYKO, Petr. *Varhanářská firma Rieger*. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2017. ISBN 978-80-7464-976-9.

MATZNER, Antonín. *60 pražských jar*. Praha: Togga, 2006. ISBN 80-903735-0-X.

MACEK, Petr (ed.). *Slovník české hudební kultury*. 1. vyd. Praha: Editio Supraphon Praha, 1997. ISBN 80-7058-462-9.

METZGER, Heribert. *Die Orgeln im Dom zu Salzburg*. Salzburg: Metropolitankapitel zu Salzburg, 2011.

PLÁNSKÝ, Bohumil (ed.). *Krnov: město královského nástroje = Jägerndorf: die Stadt des königlichen Instrumentes*. Krnov: Město Krnov, 2007. ISBN 978-80-254-0429-4.

SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 1: Varhanáři. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2003. ISBN 80-7275-042-9.

SEHNAL, Jiří. *Barokní varhanářství na Moravě*. Díl 2: Varhany. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2004. ISBN 8024408872.

SLIMÁČKOVÁ-MICHÁLKOVÁ, Jana. *Přehled skladatelů varhanní hudby*. Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2015. ISBN 978-80-7460-089-0.

SCHINDLER, Antonín. *40 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2008*. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, [2008]. ISBN 978-80-254-7468-6.

SCHINDLER, Antonín. *Ladění a intonace pišťalových varhan*. Varhany Krnov, 1985.

SCHINDLER, Antonín. *Varhany Michaela Englera u sv. Mořice v Olomouci*. Olomouc: Vlastivědný ústav, 1966.

SCHINDLER, Antonín. *W. A. Mozart a Svobodné zednářství*. Olomouc, 1998.

TŮMA, Jaroslav. *Bach na Svaté Hoře*. Praha: Arta Music ve spolupráci s AMU, 2022. ISBN 978-80-907714-4-4.

VIČAR, Jan (ed.). *Hudba v Olomouci 1945–2013*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-3629-6.

VIČAR, Jan (ed.). *Varhany a jejich funkce v Čechách a na Moravě 1600-2000: in honorem Jiří Sehnal*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. Kritické edice hudebních památek. ISBN 80-244-0610-1.

VIČAROVÁ, Eva, ed. *Hudba v Olomouci – historie a současnost I: in honorem Pavel Čotek*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2003. Kritické edice hudebních památek. ISBN 80-244-0671-3.

VIČAROVÁ, Eva. *Hudba v olomoucké katedrále 1872–1985*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. Memoria artis. ISBN 978-80-244-3226-7.

VIEWEGHOVÁ, Šárka. *Smetanova Litomyšl: příběh festivalu*. Litomyšl: Smetanova Litomyšl, 2018. ISBN 978-80-904919-7-7.

WOLFF, Christoph. *Johann Sebastian Bach*. Praha: Vyšehrad, 2011. ISBN 978-80-7429-171-5.

b) časopisy a noviny

Hudební rozhledy: měsíčník pro hudební kulturu. Praha: Hudební rozhledy, 1948–2021. ISSN 0018-6996 – vybrané články

Časopis Harmonie: klasická hudba, jazz a world music. Praha: Muzikus, 1993–doposud. ISSN 1210-8081 – vybrané články

Stráž lidu. Obdeník okresního výboru KSČ v Olomouci. Olomouc: Okresní výbor Komunistické strany Československa, 1969–1972. ISSN 1805-0190 – vybrané články

Stráž lidu. Obdeník OV KSČ a Rady ONV v Olomouci. Olomouc: Okresní výbor Komunistické strany Československa, 1973–1992. ISSN 1805-0190 – vybrané články

c) kvalifikační práce

BERÁNKOVÁ, Michaela. *Organizace varhanních festivalů*. Praha, 2018. Bakalářská práce. Akademie múzických umění v Praze, Hudební a taneční fakulta. Vedoucí práce Ing. Roman Bělor.

DYKASTOVÁ, Kateřina. *Přínos Michala Novenka české hudební kultuře*. Olomouc, 2022. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta. Vedoucí práce doc. PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.

HAVELKA, Antonín. *Mezinárodní varhanní festivaly v Olomouci*. Olomouc, 1988. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce prof. PhDr. Vladimír Hudec, DrSc.

CHLUM, Jiří. *Mezinárodní hudební festival "Varhanní duchovní hudba ve Filipově"*. Ústí nad Labem, 2016. Diplomová práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce doc. PhDr. Ivana Ašenbrenerová, Ph.D.

LUDVÍKOVÁ, Jarmila. *Hudební festival Znojmo v historickém kontextu hudební kultury města*. Brno, 2017. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Martin Flašar, Ph.D.

d) programové brožury

Programové brožury MVFO i jednotlivé programy z let 1969 až 2023.

Programové brožury Mezinárodního varhanního festivalu Audite Organum z let 2005 a 2003.

Orlicko-kladský varhanní festival. Program 25. ročníku 2023. Nové Město nad Metují: VH Print Nové město nad Metují, 2023.

Orgelherbst in der Nikolaikirche Leipzig, 3. 8.– 26. 10. 2019. Programová brožura. Nikolaikirche Leipzig, 2019.

18. Internationales Düsseldorfer Orgelfestival, 29. 9. – 6. 11. 2023. Programová brožura. Düsseldorf, 2023.

Svatovítské varhanní večery. Festivalový katalog 2023. Praha: Metropolitní kapitula u sv. Víta, 2023.

e) další prameny a pozůstalost

KALINA TABAK, Ivana. Závěrečná zpráva o realizaci projektu 489 2020. Olomouc, 2020.

KALINA TABAK, Ivana. Závěrečná zpráva o realizaci projektu Mezinárodní varhanní festival Olomouc 2023 (55. ročník). Olomouc, 2023.

Výroční zprávy MFO uložené v archivu Moravské filharmonie Olomouc.

Pozůstalost Antonína Schindlera uložená ve Státním okresním archivu Olomouc pod značkou M 8–57, číslo listu NAD 39.

f) rozhovory

Rozhovor č. 1 s dramaturgem MVFO Karlem Martínkem z pátku 20. října 2023.

Rozhovor č. 2 s produkční MVFO Ivanou Kalinou Tabak z úterý 28. listopadu 2023.

g) internetové zdroje

- *internetové portály klasické hudby* -

KlasikaPlus.cz: Portál o klasické hudbě [online]. Dostupné z: <https://www.klasikaplus.cz/>. ISSN 2571-4171 – vybrané články

OperaPlus: Váš průvodce světem hudby, opery, tance [online]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/>. ISSN 1805-0433 – vybrané články

- *varhanní festivaly* -

Brněnský varhanní festival 2023 – 43. ročník. In: *Klub moravských skladatelů* [online]. [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://varhany.nomi.cz/festival/>

O festivalu. In: *Český varhanní festival* [online]. © 2018– 2022 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://www.ceskevarhany.cz/o-festivalu/>

Úvodní slovo k festivalu. In: *Tereziňský varhanní festival* [online]. [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <http://varhannifestival-terezin.cz/uvod>

Information. In: *International Festival of Organ Music in Oliwa* [online]. [cit. 2023-08-20]. Dostupné z: <https://its-poland.com/attraction/international-festival-of-organ-music-in-oliwa>

About the Festival. In: *Albert Schweizer Organ Festival Hartford* [online], [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.asofhartford.org/about>

The Festival. In: *St Albans Organ Festival* [online], [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://organfestival.com/the-festival/>

The Organs. In: *International Organ Festival Haarlem* [online], [cit. 2023-08-18]. Dostupné z: <https://www.organfestival.nl/en/29/the-organs>

Medzinárodný organový festival Ivana Sokola. In: *Štátna filharmónia Košice* [online]. Copyright Štátna filharmónia Košice © 2018. [cit. 2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.sfk.sk/mofis>

Brněnský varhanní festival 2023 – 43. ročník. In: *Klub moravských skladatelů* [online]. [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <http://varhany.nomi.cz/festival/>

Bulletiny. In: *Štátna filharmónia Košice* [online]. Copyright Štátna filharmónia Košice © 2018 [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.sfk.sk/sk/bulletiny>

2023 Grand Organ Festival. In: *Canadian International Organ Competition* [online]. © 2020 - Techne Creations Ltd. [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://ciocm.org/en/events/2023-grand-organ-festival/>

O festivalu Varhanní Vysočina. In: *Festival Varhanní Vysočina* [online]. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.varhannivysocina.cz/ofestivalu/>

- hesla z *Oxford Music Online* -

SNYDER, Kerala J. Heslo <Abendmusik> In: *Grove Music Online* [online]. 2001 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000000040?rskey=uSFYDZ&result=1>

SNYDER, Kerala J. Heslo <Tunder, Franz> In: *Grove Music Online* [online]. 2001 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000028576?rskey=kz3XiB&result=1>

TOLLEFSEN, Randal H. a Pieter DIRKSEN (rev.). Heslo <Sweelinck, Jan Pieterszoon> In: *Grove Music Online* [online]. 2001 [cit. 2023-08-19]. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000027206?rskey=XUCmxE&result=3>

YOUNG, Percy M., BOWLES, Edmund A., MCGUIRE, Charlie E. a Jeniffer WILSON. Pojem <Festival> In: *Grove Music Online* [online]. 1. srpen 2014 [cit. 2023-08-18]. Dostupné z:

<https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/display/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000049527?rskey=7yN2AD&result=1>

- *varhany* -

Varhany z Václavkova sálu míří do gymnázia. In: *Statutární město Olomouc* [online]. 21. května 2011 [cit. 2023-08-23]. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/10434>

Historie varhan. In: *Varhany v kostele sv. Mořice* [online]. © 2021 Římskokatolická farnost svatého mořice Olomouc [cit. 2023-08-29]. Dostupné z: <https://varhany.moric-olomouc.cz/historie>

TŮMA, Jaroslav. Odborná polemika. Varhany u svatého Mořice v Olomouci. Jaká je čeká budoucnost? In: *OperaPlus: Váš průvodce světem hudby, opery, tance* [online]. 17. prosince 2017 [cit. 2023-08-29]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/odborna-polemika-varhany-u-svateho-morice-olomouci-jaka-ceka-budoucnost/>

- *Karel Martínek* -

Biografie. In: *Karel Martínek/varhaník* [online]. © 2016 by Karel Martinek [cit. 2023-09-03]. Dostupné z: <https://www.karelmartinek.cz/kopie-biography>

Soutěž o varhany v nové katedrále už zná finalisty. In: *Český rozhlas* [online]. 26. listopad 2020 [cit. 2023-09-03]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/soutez-o-skladbu-pro-nove-varhany-ve-svatovitske-katedrale-uz-zna-finalisty-8370062>

h) CD a DVD

Mezinárodní varhanní festival Olomouc – 50 let [CD]. Olomouc: Moravská filharmonie Olomouc, 2018.

25 let Mezinárodního varhanního festivalu [DVD]. Irena Chříbková, 2019.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Soupis všech pořadů zachycujících MVFO, jež pořídila ČST, později ČT.....	35–37
Tabulka 2: Četnost zařazování vybraných skladatelů prostřednictvím jejich děl v letech 1969–2023.....	44

PŘÍLOHA 1 – 55 tabulek s detailními programy jednotlivých ročníků

Metodika zpracování

Autor ověřil jména interpretů i skladatelů, aktualizoval životopisná data a opravil chyby. Názvy skladeb ponechal v naprosté většině v původní podobě, jen občasné anglické verze názvů skladeb J. S. Bacha převedl do češtiny. Cílem bylo přenést informace z programů do tabulek v co nejautentičtější podobě, aby byl patrný vývoj v kvalitě příslušných materiálů i pojmání dat. Dnes, stejně jako v době prvních ročníků MVFO, se překládají cizí názvy skladeb do češtiny, což má svou logiku – málokdo je schopen si je sám přeložit, samozřejmě bez použití digitálních technologií. Posluchači díky tomu daleko lépe rozumí obsahu skladby. V prvních dekadách bohužel často chyběla katalogová čísla jednotlivých děl, a my tak můžeme jen odhadovat, která pravděpodobně zazněla, neboť třeba *Preludium a fuga e moll* pro varhany od J. S. Bacha existuje ve třech naprosto odlišných podobách a se třemi odlišnými čísly: BWV 533, BWV 548 a BWV 555. Dodatky a opravy umístil autor do hranatých závorek.

1. ročník 1969

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 29. září	Dr. Jiří Reinberger, varhany (ČSSR) Moravská filharmonie, dirigent Vít Míčka	F. X. Brixl: Koncert pro varhany a orchestr F dur (1. Allegro moderato, 2. Adagio, 3. Allegro assai) D. Buxtehude: Passacaglia J. S. Bach: Preludium a fuga e moll J. Brahms: 3 chorálové přehry M. Reger: Fantazie a fuga op. 46 na jméno B-a-c-h
Středa 1. října	Prof. Dr. Hans Haselböck (Rakousko)	D. Buxtehude: Preludium a fuga a moll S. Scheidt: Echofantazie N. Bruhns: Preludium a fuga e moll F. Schmidt: Variace a fuga na vlastní téma O. Messiaen: Le Banquet Céleste; Apparition de l'Eglise éternelle J. Langlais: Hymnus „Te Deum“
Pátek 3. října	Prof. Herman Verschraegen (Belgie, Antverpy)	G. Böhm: Preludium a fuga G dur Gherardus Scronx: Echo Pieter Cornet (c. 1562–1626): Fantazie na 8. tón Henrik Isaac: Mezi horou a nížinou Dieudonné Raick: Gavota Mathias van den Gheyn (1721–1785): Preludium a fuga g moll J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll [BWV 542]; Ozdob se, milá duše J. Absil: 3 varhanní skladby (Introduction, Pastorale, Finále) Gabriël Verschraegen: Choral „Puer Nobis Nascitur“; Passacaglia
Pondělí 6. října	Prof. Piet Post (Holandsko, Leeuwarden)	J. P. Sweelinck: Toccata in a J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur; Když jsme v nouzi nejvyšší (chorál) C. Franck: Pièce héroïque L. Vierne: Resignation op. 55 Henrik Andriessen: Téma a variace Piet Post (1919–1979): Missa per Organo in tempore inquietudinis (1969; Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei); Improvizace na dané téma
Středa 8. října	Prof. Jean-Jacques Grunenwald (Francie, Paříž)	F. Couperin: Offertorium C dur L. C. Daquin: Noel č. 10 G dur C. Franck: Pastorale; Chorál č. 3 a moll Ch.-M. Widor: Allegro z 6. symfonie L. Vierne: Adagio z 3. symfonie M. Dupré: Preludium a fuga g moll J.-J. Grunenwald (1911–1982): Jubilate Deo; Improvizace na dané téma

2. ročník 1970

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Středa 23. září	Ferenc Gergely (Maďarsko)	J. Ch. Bach: Preludium a fuga Es dur J. M. Bach: Wenn mein Stündlein vorhanden ist J. B. Bach: Du Friedefürst, Herr Jesu Christ W. F. Bach: Trojitá fuga C. P. E. Bach: Fantazie a fuga c moll J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur F. Liszt: Variace „Weinen, Klagen...“ Z. Kodály: Benedictus a Credo z Varhanní mše F. Gergely: Improvizace na dané téma
Pátek 25. září	Catharine Crozier (USA)	Leo Sowerby (1895–1968): Passacaglia ze Symfonie G dur L. Clérambault: Suita na 1. tónus J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll P. Hindemith: Sonáta č. 1 (Mässig schnell, Lebhaft, Sehr langsam, Phantasie, Ruhig bewegt) O. Messiaen: Chvalozpěv na večerní rosu M. Sokola (nar. 1913): Passacaglia quasi toccata sul tema B-A-C-H
Pondělí 28. září	Józef Serafin (Polsko)	A. Rohaczewski: Canzona 4 A. Zelechowski: Fantazie Jan z Lublina: 3 skladby z tabulatury M. Leopolita: Ricercar J. Podbielkiski: Preludium T. Paciorkiewicz: Sonáta M. Surziński: Toccata T. Machl: Etuda č. 5 F. Nowovejski: 6. symfonie
Středa 30. září	Odile Pierre (Francie)	N. de Grigny: Tři verše hymnu „Pange lingua“ (Prostý zpěv na téma, Pětihlasá fuga, Terciový recitativ na téma) F. Couperin: Tři části mše (Domine Deus, Qui tollis peccata mundi, Offertorium) L. C. D'Aquin [možno také Daquin]: Vánoce v cizině L. Marchand: Dialog v C dur C. Franck: Pièce héroïque L. Vierne: 3. symfonie (Allegro maestoso, Cantilena, Intermezzo, Adagio, Finale) J. Alain: Dva tance M. Dupré: Preludium a fuga H dur op. 7
Pátek 2. října	Alena Veselá (ČSSR)	J. S. Bach: Osmnáct [lipských] chorálů BWV 651–668

3. ročník 1971

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 23. srpna	Christian Collum (NDR – Německá demokratická republika)	J. S. Bach: Toccata a fuga F dur W. A. Mozart: Fantazie F moll Herbert Collum (1914–1982), [otec interpreta]: Fantazie 1969 (6 částí) M. Reger: Introdukce, passacaglia a fuga e moll op. 127
Sobota 28. srpna	Dr. Michael Schneider (NSR – Spolková republika Německo)	J. S. Bach: Passacaglia c moll; Pastorale F dur; Preludium a fuga a moll C. Franck: Preludium, fuga a variace op. 18 M. Reger: II. sonáta d moll op. 60
Čtvrtek 2. září	Sebestyén Pécsi (Maďarsko)	F. Liszt: Preludium a fuga [na] BACH Z. Kodály: Organoedia (Introitus, Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei, Ite missa est) Gábor Lisznyai (1913–1981): Pastorale Erzsébet Szönyi (1924–2019): Preambulum, Ukolébavka, Taneční popěvek Pál Kadosa (1903–1983): Etuda, Smutná píseň, Toccatina Rudolf Maros (1917–1982): Suita (Preludio, Siciliana, Scherzo, Aria, Rondo) Frigyes Hidas (1928–2007): Finale
Pondělí 6. září	Wijnand van de Pol (Itálie)	G. Cavazzoni: Ricercare IV; Ave maris stella G. Frescobaldi: Canzone III; Capriccio sopra la bassa fiamenga; Toccata IX (dal Secondo libro) D. Zipoli: Toccata per l'elevazione; All'offertorio [ze Sonát v tabulaturách] A. Scarlatti: Toccata nel primo tono; Primo tono – Preludio; Partite sull'aria della Folia Virgilio Mortari (1902–1993): Fantasia per Organo Leone Massimo (1896–?): Messa bassa per Organo (Introito, Kyrie, Gloria, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei) Luigi Ferdinando Tagliavini (1929–2017): Passacaglia
Pátek 10. září	Dr. Ferdinand Klinda (ČSSR) Moravská filharmonie, dirigent Vít Micka	J. Haydn: Koncert pro varhany a orchestr č. 1 (Moderato, Largo, Allegro molto); Koncert pro varhany a orchestr č. 2 (Moderato, Adagio, Allegro) J. F. N. Seger: Preludium a fuga C dur B. M. Černohorský: Toccata a fuga J. K. Kuchař: Fantazie g moll [MAB, ed. J. Reinberger] B. A. Wiedermann: Toccata a fuga f moll (k 20. výročí úmrtí skladatele) P. Eben: Finale [z Nedělní hudby]

4. ročník 1972

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 28. srpna	Hugo Lepnurm (Estonská SSR)	D. Buxtehude: Preludium a fuga e moll J. S. Bach: Chorálové předehry Liebster Jesu, wir sind hier a O Lamm Gottes unschuldig; Toccata a fuga d moll „dórická“ Alfred Karindi (1901–1969): Sonáta č. 3 (1944) Edgar Arro (1911–1978): Sedm estonských lidových melodií (3. série, 1970) Ants Sõber (1928–1955): Tři preludia (1966) Gunar Pedraudse (1926–2010): Slavnostní předehra (1970)
Čtvrtek 31. srpna	David Pizarro (USA)	William Selby (1738–1798): Voluntary in A major Norman Coke-Jephcott (1893–1962): Variation, Fugue and Toccata on a National Air („America“) Richard Donovan (1898–1969): Prelude on a American Hymn-Tune „Land od Rest“ Nicholas van Slyck (1922–1983): Metamorphosis III (Prolog, Fugue, Intermezzo, Fugue) Herbert Fromm (1905–1995): Partita on the Hebrew Melody „Baruch Haba“ Daniel Pinkham (1923–2006): When The Morning Stars together sang (evropská premiéra) Samuel Barber (1910–1981): Adagio (transkripce smyčcové verze) Richard Felciano (nar. 1930): God of the Expanding Universe (premiéra v ČSSR) Marcel Dupré (1886–1971): Cortége et Litanie (In memoriam M. Dupré)
Úterý 5. září	André Luy (Švýcarsko)	Hans Kotter (1480–1540): Fantasia in ut; Harmonia in sol; Praeludium in la Fridolin Sicher (1490–1546): In dulci júbilo; Resonant in laudibus N. Bruhns: Preludium a fuga G dur J. S. Bach: [Triová] sonáta č. 3 d moll BWV 527 Bernard Reichel (1901–1992): Variace na „Hospodin jest můj pastýř“ Klaus Huber (1924–2017): In memoriam W. Burkhard (Molto sostenuto, adagietto super Vater unser) Raffaële d’Alessandro (1911–1959): Peludium a fuga op. 45
Čtvrtek 7. září	Joseph Gerstenengst (Rumunsko)	Daniel Croner (1655–1740): Phantasia et Fuga ex G; Toccata a fuga ex E; Fuga sopra „Was mein Gott will“; Toccata et Fuga ex d; Preludium et Fuga ex G; Intonatio Magnificat; Magnificat Matei Kozma (nar. 1929): Toccata Frant. X. Dessler (1898–?): Chorálové předehra „Ringe recht“ Tudor Ciorteia (1903–1982): Večerní píseň Andreas Porfetye (1927–2011): Phantasia super B-A-C-H et incipit lamentatio
Pondělí 11. září	Milan Šlechta (ČSSR), Moravská filharmonie, dirigent Vít Mická	F. Poulenc: Koncert pro varhany, smyčce a tympány g moll C. Franck: Grande pièce symphonique op. 17 L. Vierne: Symfonie č. 3 fis moll pro varhany M. Dupré: Symfonie č. 2 op. 26 cis moll pro varhany

5. ročník 1973

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 16. srpna	Kamila Klugarová (ČSSR)	J. I. Linek: Preambulum C dur F. X. Brix: Preludium F dur; Fuga g moll; Toccata a moll J. F. N. Seger: Preludium C dur; Fuga f moll B. A. Wiedermann: Monolog P. Eben: Nedělní hudba (Fantasie I, Fantasie II, Moto ostinato, Finale)
Pondělí 20. srpna	Původně Rolf Usváli (SSSR), kvůli jeho nemoci Mary E. Skalicki (USA) a Neva Kristeva (Bulharsko) – obě se zúčastnily mistrovského varhanního kurzu vedeným J. Reinbergerem v tom roce	a) Mary E. Skalicki – J. S. Bach: Toccata a fuga F dur; Chorální předehra Nun komm' der Heiden Heiland; Toccata, Adagio a Fuga C dur b) N. Kristeva – J. S. Bach: Partita č. 1 M. Reger: Fantazie a fuga na B-A-C-H
Čtvrtek 23. srpna	Anton Göttler (NSR)	J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur; Partita Sei gegrüßet, Jesu gütig M. Reger: Orgelstücke op. 39 (výběr): Kyrie eleison, Gloria in excelsis, Benedictus, Symfonická fantazie a fuga op. 57
Pondělí 27. srpna	Dr. Hans Haselböck (Rakousko)	L. N. Clérambault: Suite de deuxième ton J. F. Dandrieu: Variace na starou francouzskou píseň J. S. Bach: Fantazie G dur BWV 572 P. Hindemith: Sonáta I. O. Messiaen: La Nativité du Seigneur (výběr): Les Bergers, Desseins éternels H. Haselböck (1938–2021): Improvizace na dané téma
Čtvrtek 30. srpna	Endré Kovacs (Maďarsko)	F. Liszt: Chorálová předehra „Nun danket alle Gott“; Evocatio; Variace na „Weinen, klagen...“ Z. Kodály: Introitus Frigyes Hidas (1928–2007): Sonáta István Koloss (1932–2010): Partita F. Hidas: Toccata

6. ročník 1974

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 26. srpna	Dr. Jiří Reinberger (ČSSR)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565; Partita č. 2 c moll BWV 767; Preludium a fuga e moll BWV 548 B. M. Černohorský: Fuga a moll J. Zach: Fuga c moll F. X. Brixi: Fuga a moll Ivan Řezáč (1924–1977): Dva ritornely Miloš Sokola (1913–1976): Andante cantabile L. Janáček: Postludium [z Glagolské mše] (Koncert byl věnován k interpretovým 60. narozeninám.)
Čtvrtek 2. srpna	Dr. Johannes-Ernst Köhler (NDR)	J. S. Bach: Passacaglia c moll BWV 582; Triová sonáta č. 1 Es dur BWV 525; Koncert dle J. Ernsta von Weimar in G dur BWV 592 M. Reger: [Phantasie über den Choral „Hallelujah! Gott zu loben“] op. 52 č. 3 Helmut Bräutigam (1914–1942): Toccata in c J. E. Köhler (1910–1990): Improvizace
Pondělí 2. září	Ture Olsson (Švédsko)	Otto Emanuel Olsson (1879–1964): Credo symphoniacum (Švédsko) Johann Gustav E. Sjörgen (1853–1918): Dvě legendy (Švédsko) Sulo Salonen (1899–1976): Variace a fuga na lidovou píseň (Finsko) Knut Nystedt (1915–2014): Pastorale (Norsko) Leif Thybo (1922–2001): Preludium – pastorale a fugato (Dánsko) Hilding K. Rosenberg (1892–1985): Fantazie a fuga (Švédsko) J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532 F. Liszt: Fantazie a fuga na BACH
Čtvrtek 5. září	Dr. Feliks Raczkowski (Polsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga c moll BWV 546; Chorálová předehra „Werde munter mein Gemüte“ Anonym (16. století): 3 fantazie z Gdaňské tabulatury August Freyer (1803–1883): Fantazie f moll Mieczyslaw Surzyński (1860–1924): Chaconna c moll; Improvizace Tadeusz Paciorkiewicz (1916–1998): Sonáta fis moll (Allo.–Espr.–Finale) M. Reger: Fuga D dur; Toccata d moll [op. 59 č. 5 ?]
Pondělí 19. září	David Pizarro (USA)	J. S. Bach: Fantazie g moll BWV 542; Trio d moll BWV 583; Fuga g moll BWV 542 J. L. Krebs: Adagio a Allegro c moll Billy Nalle (1921–2005): Chorální předehra ve stylu Bacha (Vše, čím jsi) Healy Willan (1880–1968): Passacaglia a fuga c moll Charles V. Stanford (1852–1924): Preludium na starou irskou píseň E. Elgar: Sonáta II. M. Dupré: Suita op. 62 (Entrée–Canzona–Sortie); Cantilena op. 18 č. 13; Lamento; Antiphon III op. 18 č. 3 C. Franck: Fantazie A dur

7. ročník 1975

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 25. srpna	Victor Dan (Rumunsko)	Daniel Croner (1656–1740): 4 Tabulaturae Achim Stoia (1910–1973): Variace na chorál (Rumunsko) Alfred Mendelssohn (1910–1966): Toccata (Rumunsko) F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta d moll č. VI [pro varhany] J. S. Bach: Toccata a fuga F dur BWV 540; [Triová] Sonáta C dur BWV 529 (Allegro, Largo, Allegro) O. Messiaen: Meditation „Dieu Parmi nous“
Čtvrtek 28. srpna	István Ella (Maďarsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga G dur BWV 541; Preludium a fuga e moll BWV 548 M. Reger: Choralfantasia „Straf mich nicht in deinen Zorn“ op. 40 č. 2 József Soproni (1930–2021): Meditazione con Toccata (Maďarsko) Zsolt Durkó (1934–1997): Assonance (Maďarsko) M. Dupré: Variation sur un Noël op. 20
Pondělí 1. září	Arlette Heudron (Francie)	C. Franck: Chorál č. 3 a moll G. G. Nivers (1632–1714): Suita (Preludium, Fuga, Recitativ, Duo, Bass, Echo dvou sborů, Dialog) O. Messiaen: L'Ascension (3 blíže nespecifikované části) Endré Marchand: Plenum, Fuga, Basse de Trompette, Tierce en Taille, Récit, Fond d'Orgue Jehan Alain: Variation sur un thème de Clément Jannequin; Litanies
Čtvrtek 4. září	Wijnand van de Pol (Itálie)	P. Hindemith: Sonáta č. 1 [pro varhany] O. Respighi: 3 Preludi per Organo (in d moll, in B dur – na téma J. S. Bacha, in a moll na téma J. S. Bacha) A. Schönberg: Variace na recitativ op. 40 [sic!]
Pondělí 8. září	Jiří Ropek (ČSSR)	B. A. Wiedermann: Chorálová předehra; Impetuoso; Nocturno; Toccata a fuga f moll L. Sluka: Via del silenzio (Cesta ticha) J. Ropek (1922–2005): Variace na „Victimae Paschali laudes“ M. Dupré: Lamento O. Messiaen: Dvě meditace z cyklu La Nativité (Les enfants de Dieu, Les Anges) Jehan Alain: Druhá fantazie; Postlude L. Vierne: Carillon de Westminster

8. ročník 1976

Místo konání: kostel sv. Mořice, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 26. srpna	Původně Jevgenija Lisicina (SSSR) – kvůli nemoci nakonec Dr. Jiří Reinberger	J. Pachelbel: Ciaconna d moll J. S. Bach: Partita č. 2 O „Gott, du frommer Gott“ BWV 767 ; Preludium a fuga Es dur BWV 552 C. Franck: Pastorale, Chorál č. 1 E dur
Pondělí 30. srpna	Prof. Johannes Ernst Köhler (NDR)	J. S. Bach: Umění fugy (z I. dílu čtyři jednoduché fugy, tři protifugy, čtyři fugy o více tématech, z II. dílu čtyři dvojhlasé kánonické fugy, dvě zrcadlové fugy, jedna nedokončená čtyřhlasá fuga, jako dodatek Choral „Vor deinen Thron tret ich hiermit“)
Čtvrtek 2. září	Jennifer Bate (Anglie)	Samuel S. Wesley (1810–1876): Introdution & Fugue in C sharp minor J. S. Bach: Partita „Sei gegrüßet, Jesu gütig“ BWV 768 John McCabe (1939–2015): Dies resurrectionis Herber Norman Howells (1892–1983): Rhapsody No. 1 in D flat major Sir Charles H. Parry (1848–1918): Fantasia & Fugue in G major J. Alain: Le jardin suspendu M. Duruflé: Prélude et Fugue sur le nom d'Alain
Pondělí 6. září	Piet Post (Holandsko)	Anthon van Noordt (1620–1675): Variace na žalm 22 J. P. Sweelinck: Echo-fantazie Abraham van den Kerckhoven (c. 1618 – c. 1701): Preludium a fuga Popta von Oevering (? – c. 1781): Suita (Ouverture, Allemande, Sarabande, Courante, Gavotte, Menuet, Gigue) Johann Wagennar (1862–1948): Introdution und Fugue in C H. Andriessen (1892–1981): De profundis Jan Koetsier (1911–2006): Preludium et fuga in C, Preludium et fuga in B, Preludium et fuga in e Marius Monnikendam (1896–1997): Toccata P. Post: Mein junges Leben hat ein End (píseň a 8 variací); výběr pěti částí z Deseti improvizací na staré nizozemské lidové písni
Čtvrtek 9. září	Prof. Ivan Sokol (ČSSR)	Jozef Podprocký (1944–2001): Partita regenschorica (Preambulum, Gaudium, Currenth, Balleth, Sarabande, Fuga) Ilja Zelenka (1932–2007): Šest studií pre organ (premiéra) J. S. Bach: [Triová] Sonáta G dur BWV 530 (Vivace, Lento, Allegro) Juraj Hatrík (1941–2021): Balada o dvou rovnoběžkách (1964) F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta op. 65 č. 1 [pro varhany]

9. ročník 1977

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 25. srpna	Jan Jargoń (Polsko)	Anonym (1546): Varšavská tabulatura (výběr: Toccata tercie toni, Magnificat secundi toni, Quia respexit, Deposuit potentes, Et miseri cordia eus, Suscepit Israel, Gloria Patri) Pietr Żelechowski (c. 1650–1680): Phantasia sopra primo tono Nicolaus Cracoviensis (?–1550): Preambulum, Choral, Preambulum Felix Nowowiejski (1877–1946): Symfonia č. 1 op. 45 (Andante maestoso, Andante cantabile, Finale) Mieczysław Surzyński (1866–1924): Improvizace Jan Jargoń (1928–1995): Triptychon (Improvisation, Adagio cantabile, Fuga) J. S. Bach: Preludium a fuga C dur BWV 547
Pondělí 29. srpna	Neva Kristeva (Bulharsko)	G. Frescobaldi: Toccata et Canzona; Partité sopra la Folia D. Buxtehude: Preludium a fuga g moll; Magnificat N. Bruhns: Preludium e moll J. S. Bach: Preludium a fuga C dur Kürktschinskij: Arie Lev Naumov (1925–2005): Triptych (Improvisation, Chanson, Toccata) D. D. Šostakovič: Passacaglia
Čtvrtek 1. září	André Luy (Švýcarsko)	N. de Grigny: Suite sur le Veni Creator (výběr) C. Franck: Choral en si mineur No. 2 Frank Martin (1890–1974): Passacaille Eric Schmidt: Toccata č. 2 J. Alain: Variations sur un thème de C. Janequin; Le jardin suspendu; Litanies
Pondělí 5. září	Dr. Michael Schneider (NSR)	D. Buxtehude: Preludium a fuga g moll J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur W. A. Mozart: Fantasie f moll J. G. Rheinberger: Sonáta a moll J. Brahms: Preludium a fuga g moll Johann Nepomuk David (1895–1977): Chaconne (1927)
Čtvrtek 5. září	Josef Pukl (ČSSR), Moravská filharmonie, dirigent Vít Micka	F. X. Bixi: Koncert pro varhany a orchestr F dur (Allegro moderato, Adagio, Allegro assai) M. Sokola: Passacaglia [quasi Toccata sul thema] na B-A-C-H; Toccata P. Eben: Finale z Nedělní hudby J. Klička: Koncert d moll pro varhany a orchestr L. Janáček: Postludium [z Glagolské mše]

10. ročník 1978

Místo konání: kostel sv. Mořice, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 24. srpna	Željko Marasović (Jugoslávie)	Franjo Dugan (1874–1948): Fuga f moll O. Mácha: Smuteční toccata Franjo Lučić (1889–1972): Fantazie c moll Klement Slavický: Invocatione Andjelko Klobučar (1931–2016): II. sonáta (Allegro maestoso, Largo, Presto), (Chorvatsko) L. Sluka: Via del silenzio Stanislav Prepek (1901–1982): Improvisata (Chorvatsko) Boris Papandopulo (1906–1991): Passacaglia (Chorvatsko) O. Mácha: Svatební toccata
Pondělí 28. srpna	Markku Heikinheimo (Finsko)	J. Sibelius: Intráda Juoko Linjama (1934–2022): Magnificat Einar Englund (1916–1999): Passacaglia Ch.-M. Widor: Variations (V. symfonie) Gaston Litaize: Prélude et Danse fugueé J. Alain: Le Jardin suspendu L. Vierne: Final (VI. Symfonie)
Čtvrtek 31. srpna	Dr. Peter Schwarz (Západní Berlín)	J. S. Bach: Preludium a fuga a moll BWV 543; Triosonata c moll BWV 526 Rudolf Keltborn (1931–2021): Monumentum (Švýcarsko) D. Buxtehude: Ciaconna c moll W. A. Mozart: Fantazie f moll K 594 M. Reger: Fantazie a fuga na chorál „Jak krásně září jitřenka“ op. 40 č. 1
Pondělí 4. září	Sándor Margittay (Maďarsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga e moll BWV 548; Pastorale F dur BWV 590; Partita c moll BWV 767 F. Liszt: Choral; 2 consolations; Variace na chorál [basso continuo z první věty kantáty], „Weinen, Klagen, Sorgen...“
Čtvrtek 7. září	Ivan Sokol (ČSSR)	F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 2 c moll op. 65; Preludium a fuga G dur op. 37; Sonáta č. 6 d moll op. 65; Preludium a fuga c moll op. 37; Sonáta č. 4 B dur op. 65; Preludium a fuga d moll op. 37; Sonáta č. 5 D dur op. 65; Sonáta č. 3 A dur op. 65; Sonáta č. 1 f moll op. 65

11. ročník 1979

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 30. srpna	Johannes Ernst Köhler (NDR)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538; Chorálové předehra „Schmücke dich, o liebe Seele Johann Nepomuk David (1895–1977): Chaconna a moll J. E. Köhler: Improvizace
Pondělí 3. září	Oleg Jančenko (SSSR)	J. Pachelbel: Preludium, fuga a ciaconna d moll Jurij Bucko (1938–2015): Kontrapunkt z Polyfonického koncertu (Ukrajina) O. Jančenko: Hudba pro varhany J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564; Tři chorálové předehry; Fantazie a fuga g moll BWV 542
Čtvrtek 6. září	Karel Pokora (ČSSR)	František Musil: Sonata solemnis František Michálek: Partita B. A. Wiedermann: Toccata a fuga f moll J. S. Bach: Preludium a fuga e moll BWV 548; Chorálové předehry „Nun komm der Heiden Heland“ BWV 660 a „Vor deinen Thron tret´ ich hiermit“ BWV 668; Passacaglia c moll BWV 582
Pondělí 10. září	Louis Robilliard (Francie)	C. Balbastre: Noël C. Franck: Chorál č. 2 a č. 3 Ch. Gounod: Offertoire pour Grand Orgue Ch. M. Widor: Symfonie č. 5 [pro varhany] (výběr: Allegro vivace, Andante cantabile, Toccata) O. Messiaen: Le Banquet Céleste; Dieu parmi nous L. Robilliard (nar. 1939): Improvizace
Čtvrtek 13. září	David Pizarro (USA)	Horatio W. Parker (1863–1938): Introduction & Fugue E minor K[arl ?] Heeremans: Aria Norman Coke-Jephcott (1893–1962): Fantasia on „America“ F. Tuma [František Ignác Tůma ?]: Suite M. Dupré: Ave Maris Stella (5 versetts) J. S. Bach: Chorálová předehra [správně Chorál z kantáty Herz und Mundt und Tat und Leben] „Jesus bleibet meine Freude“ BWV 147; Preludium a fuga h moll BWV 544

12. ročník 1980

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 28. srpna	Zsuzsa Elekes (Maďarsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga G dur BWV 541; Chorálové přede hry „O Lamm Gottes unschuldig“ BWV 656 a „Schmücke dich, o liebe Seele“ BWV 654; Preludium a fuga Es dur BWV 552 Elek Huzella (1915–1971): Epilog B-A-C-H (Maďarsko) Erzsébet Szöny (1924–2019): Taneční popěvek (Maďarsko) Ferenc Farkas (1905–2000): Toccata (Maďarsko) F. Liszt: Fantazie a fuga [na chorál] „Ad nos ad salutarem undam“
1. září	Prof. Dr. Michael Schneider (NSR)	J. Dunstable: Deo gratias D. Buxtehude: Preludium a fuga F dur J. S. Bach: 4 [různé] chorálové přede hry: Wachet auf..., Ic ruf zu dir..., Nun freut euch..., In dir ist Freude; Preludium a fuga e moll BWV 548 W. A. Mozart: Fantazie f moll K 594 G. F. Händel: Concerto X d moll [transkripce] M. Reger: Fantazie a fuga „Wachet auf, ruft uns die Stimme“
Čtvrtek 4. září	Malcolm Rudland (Anglie)	P. Eben: Laudes (1. část) J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564; Chorální přede hra „Liebster Jesu“ BWV 731; Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538 Frank Bridge: Allegretto grazioso John McCabe: Dies resurrectionis Francis Jackson (1917–2022): Impromptu Edward Elgar: Sonáta in G op. 28
Pondělí 8. září	Původně doc. Leon Bator (Polsko) – nakonec Petr Sovadina (ČSSR)	Sebastian [Aguilera] de Heredia (1561–1627): Ensalada A. Vivaldi–J. S. Bach: Concerto d moll M. Reger: II. sonáta d moll op. 60 O. Messiaen: L'Ascension Zdeněk Pololáník: Sonata bravura P. Eben: Dvě chorální fantazie (Ó Bože veliký, Svatý Václave)
Čtvrtek 1. září	Prof. Jan Hora (ČSSR)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538 Marek Kopelent: Halleluja P. Eben: Faust (výběr: Prolog, Mysterium, Velikonoční sbory, Epilog) Milan Slavický: Monolit (1979) Jiří Teml: Tři ritornely J. S. Bach: Passacaglia BWV 582

13. ročník 1981 (pouze ženy-varhanice)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 27. srpna	Neva Kristeva-Naumov (Bulharsko)	Svetoslav Obretenov (1909–1955): Dvě preludia Michail Pekov (nar. 1941): Sonáta N. Kristeva: Heterofonické miniatury (Improvizave, Píseň, Toccata, Horo) Sergej M. Slonimskij (nar. 1932): Chromatický poem (Rusko) P. Hindemith: Sonáta č. 1 O. Messiaen: Dvě meditace z cyklu La Nativité (Les Ange, Dieu parmi nous)
Pondělí 31. srpna	Ilse Maria Reich (Rumunsko)	Daniel Croner: Magnificat (1682) Tudor Ciortea (1903–1982): Partita na rumunskou lidovou píseň Ede Terényi (1937–2020): Skladba na B-A-C-H (1967) Liana Alexandra (1974–2011): Consonanzen III (1979) a IV (1980) J. S. Bach: Preludium a fuga a moll BWV 543; Triosonáta C dur BWV 529; Passacaglia c moll BWV 582
Čtvrtek 3. září	Kamila Klugarová (ČSSR)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565; Chorální předehra „Ich ruf´ zu dir, Herr Jesu Christ“ BWV 639; Preludium a fuga BWV 532 P. Eben: Faust (Prolog, Mysterium, Kolovrátkář, Velikonoční sbory, Studentské písně, Markétka, Requiem, Valpružina noc, Epilog)
Pondělí 7. září	Elsa Bolzonello Zoja (Itálie)	Anonimi Veneziani (15.–16. stol.): Cinque canzoni a ballo, Pavana in passo e mezzo, El pomo de lo pomaro, De che le morta la mia signora, Todero, Cornetto Bernardo Storace: Ricercar di legaturae, Ballo della Battaglia Bernardo Pasquini: Toccata in re minore; Partita sopra la Aria della Folia da Spagna Benedetto Marcello: Sonata X in sol minore Domenico Scarlatti: Fuga in do minore K 58; Sonata in sol maggiore K 328 Domenico Cimarosa: Sinfonia per organo (Adagio, Allegro spiritoso) Franco Margola (1908–1992): Lentoc e pensoso Bruno Bettinelli (1913–2004): Toccata fantasia Biancamaria Furgeri (nar. 1935): Toccata e ricercare op. 5 (1968) V. Bellini: Sonata per organo (Larhetto–Allegro)
Čtvrtek 10. září	Jeniffer Bate (Anglie)	J. S. Bach: Preludium a fuga h moll BWV 544; Chorální předehra „Nun komm´der Heiden Heiland“ BWV 659; Fantasia na „Komm, heiliger Geist, Herre Gott“ BWV 651 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 6 d moll op. 65 Peter Dickinson (1927–2015): Paraphrase 1 Hebert Norman Howells (1892–1983): Tallis´s Testament P. M. Smith: Scherzo Jennifer Bate (1944–2020): Toccata on a theme of M. Shaw

14. ročník 1982

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 26. srpna	Irma Skuhrová (ČSSR)	J. S. Bach: Fantazie a fuga c moll BWV 537; chorálové předehry „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ BWV 645 a „Nun freut euch liebe Christen g'mein“ BWV 734; Fantazie a fuga g moll BWV 542 Juraj Pospíšil (1931–2007, rodák z Olomouce): Passacaglia a fuga op. 18 Štefan Németh-Šamorínský (1896–1975): Partita profana (1961); Concerto per organo solo (1954; Con moto, Adagio dolente, Allegro non troppo)
Pondělí 30. srpna	Zsuzsa Elekes (Maďarsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga e moll BWV 548; Šest chorálů BWV 645–650 J. Haydn: Pět drobných skladeb pro flétnové hodiny Zoltán Kodály: Organoedia (výběr: Introitus, Kyrie, Gloria) F. Liszt: Legenda č. 1 A dur [„Svatý František z Assisi káže ptákům“] István Koloss (1932–2010): Finale
Čtvrtek 2. září	Boris Romanov (SSSR)	Vladimir Fjodorovič Odojevskij (1804–1869): Razmyšlenie Jurij Bucko (1938–2015): Preludium, Dithyramb, Postludium D. Michajlov (1910–?): Chorální fantazie Marger Zariň (1910–?): Variace na B-A-C-H J. S. Bach: Preludium a fuga h moll BWV 544; Fantazie c moll BWV 562; Fantazie G dur BWV 571; Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564
Pondělí 6. září	Dr. Peter Schwarz (Západní Berlín)	Johann Nepomuk David (1895–1977): Chaconne a moll D. Buxtehude: Fantazie „Wie schön leuchtet der Morgenstren“ J. S. Bach: Triosonata G dur BWV 530; Tři chorální předehry na „Nun komm der Heiden Heiland“ BWV 659, BWV 660, BWV 661 O Messiaen: Messe de la Pentecôte
Čtvrtek 9. září	Martin Haselböck (Rakousko)	J. S. Bach: Preludium a fuga G dur BWV 541 L. van Beethoven: Tři skladby pro varhanní stroj v hodinách (Adagio, Scherzo, Allegro) Gilbert Amy (nar. 1936): Quasi una toccata W. A. Mozart: Adagio a fuga c moll K 546 Cristóbal Halffter (1930–2021): Ricercare para Organo (Španělsko) Franz Schmidt: Variace a fuga na vlastní téma op. 73 (původně místo Schmidta Regerova II. Sonáta d moll op. 60)

15. ročník 1983 (110. výročí narození M. Regera)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 25. srpna	Václav Rabas (ČSSR)	J. S. Bach: Preludium a fuga h moll BWV 544 M. Reger: Consolation [op. 65 č. 4] O. Máchá: Tři toccaty (Smuteční, Vánoční, Svatební) B. M. Černohorský: Fugy D dur, a moll, c moll; Toccata C dur J. Zach: Preludium a fuga c moll L. Sluka: Cesta ticha M. Kabeláč: Fantazie d moll
Pondělí 29. srpna	Leon Bator (Polsko)	Marek Zawirsky (19. století): Postludium Anonym (16. století): Preambulum in d z Tabulatury Jana z Lublina Piotr Żelechovskij (17. století): Fantazie Piotr Maszyński (1855–1934): Kanon h moll Mieczysław Surzyński (1866–1924): Chaconne c moll op. 14 Józef Kromolicki (1882–1961): Etiuda koncertowa g moll M. Surzyński: Improwizacje op. 38 Tadeusz Paciorekiewicz (1916–1998): Toccata 2 Feliks Nowowiejski (1877–1946): Passacaglia e moll M. Reger: Introdukce a passacaglia d moll
Čtvrtek 1. září	Hans Otto (NDR)	G. Muffat: Passacaglia g moll z Apparatus musico-organisticus J. G. Walther: Partita na „Jesu meine Freude“ J. S. Bach: Preludium, Largo a Fuga C dur BWV 545, 529 J. Brahms: Preludium a fuga g moll M. Reger: Toccata a fuga op. 59 Julius Reubke (1834–1858): Sonáta c moll 94. žalm
Pondělí 5. září	Heribert Breuer (Západní Berlín)	J. S. Bach: Alla breve D dur BWV 589; Nun komm der Heiden Heiland BWV 659; Schmücke dich, o liebe Seele BWV 654; Vor deinen Thron tret' ich hiermit BWV 663; Fantasia G dur BWV 572 R. Schumann: Fuga na téma B-A-C-H op. 60 č. 1 F. Mendelssohn-Bartholdy: Preludium a fuga G dur M. Reger: Canzone g moll op. 63 č. 3 J. Brahms: Šest [vybraných] chorálních předeher [z 11 chorálních předeher] op. 122 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 2 c moll
Čtvrtek 8. září	John Scott (Anglie, později USA)	William Byrd (1543–1623): Preludium Ut, re, mi, fa, sol, la John Bull (1562–1628): My Jewel; My Self; Revenant H. Purcell: Voluntary in D minor J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542; Chorální předehera „Kommst du nun Jesu von Himmel herunter“ BWV 650 William Boyce (1711–1779): Voluntary in D minor John Stanley: Voluntary in A minor Samuel Wesley: Air and Gavotte M. Reger: Introdukce a passacaglia d moll B. Britten: Prelude and Fugue on a theme of Victoria Kenneth Leighton (1929–1988): Et resurrexit (Thema, Fantasy, Fugue)

16. ročník 1984 (Rok české hudby)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 27. srpna	Victor Dan (Rumunsko)	J. S. Bach: Toccata a fuga [F dur] BWV 540; Sonáta I BWV 525; Preludium a fuga [Es dur] BWV 552; Aria BWV 1068 Daniel Croner: Tabulaturi Tudor Ciortea (1903–1982): Evening Song (Rumunsko) Alfred Mendelssohn (1910–1966): Toccata (Rumunsko) J. F. N. Seger: Toccata a fuga D dur Miloš Sokola: Passacaglia quasi toccata [sul thema] B-A-C-H P. Eben: Musica Dominicalis (1958)
Čtvrtek 30. srpna	István Baroti (Maďarsko)	J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542 Ján Zimmer (1926–1993): Fantazie a toccata P. Eben: Moto ostinato z [cyklu] Musica Dominicalis M. Sokola: Passacaglia quasi toccata [sul thema] B-A-C-H F. Liszt: Preludium a fuga na [jméno] B-A-C-H Z. Kodály: Preludium István Koloss (1932–2010): Reflexions
Pondělí 3. září	Milan Šlechta (ČSSR)	J. F. N. Seger: Fantazie a fuga d moll J. K. Vaňhal: Fuga B dur Český anonym [z] 18. století: Preludium a fuga D dur J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532 J. B. Foerster: Impromptu op. 135 Petr Fiala (nar. 1943): Toccata drammatica Jiří Dvořáček (1928–2010): Improvizace P. Eben: Laudes
Čtvrtek 6. září	Stanislas Deriemaeker (Belgie)	J. F. N. Seger: Toccata a fuga F dur Peeter Cornet (c. 1570–1633): Salve Regina; O Clemens; Pro fine Gerardus Scronx (počátek 17. století): Echo F dur Abraham van den Kerckhoven (1627–1702): Fantasie c moll č. 131 Matthias van den Gheyn (1721–1785): Morceau fugué C dur Oscar van Durme (1867–1925): Prière E dur C. Franck: Chorál č. 1 E E dur a č. 2 h moll Gabriel Verschraegen (1919–1982, hrál v Olom. ve Václavkově sále před založením MVFO): Scherzo Stanislas Deriemaeker (nar. 1932): Musique pour orgue op. 8 J. N. Lemmens (1823–1881): Fanfare, Cantabile en Finale
Pondělí 10. září	Stefano Innocenti (Itálie)	Bernardo Storace (kolem 1650): Toccata e Canzona; Passacaglia Giovanni Lorenzo Gregori (1668–1742): Koncert B dur D. Scarlatti: Dvě sonáty D dur č. 287 a 288 J. S. Bach: Partita „Sei gegrüßet, Jesu gütig“ BWV 768 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta A dur op. 65 Vincenzo Petrali (1830–1889): Due versetti per il Gloria

17. ročník 1985

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 26. srpna	Leopold Digrys (SSSR, zasloužilý umělec Litevské SSSR)	(Koncert byl věnován 40. výročí osvobození Sovětskou armádou.) J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565 Juljus Juzeliūnas (1916–2001): Koncert pro varhany sólo (1969; Fantasie, Improvizace, Finale; Litva) Edgar Arno (1911–1978): 10 miniatur (Estonsko) Tejsutis Makačinas (nar. 1934): Sonáta č. 1 (1964; Allegro, Andante, Presto; Litva)
Čtvrtek 29. srpna	Erich Piastzki (NDR)	J. S. Bach: Partita č. 3 „Ach was soll ich Sünder machen“ BWV 770; Preludium a fuga C dur BWV 547; Triosonáta č. 6 G dur BWV 530; Ricercare á 6 voci z Hudební obětiny BWV 1079; Tři [různé] chorální předehry „Wo soll ich fliehen hin“ BWV 694, „Liebster Jesu, wir sind hier“ BWV 731 a „Allein Gott, in der Höh sei Ehr“ BWV 731; Passacaglia c moll BWV 582
Pondělí 2. září	Elisabeth Brinsden (Austrálie; vyučovala na konzervatoři v Teplicích hru na varhany), Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Libor Mathausen	J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564; chorální předehra „Vor deinen Thron“ [BWV 668 ?] G. F. Händel: Varhanní koncerty F dur (op. 4 č. 4) a B dur (op. 4 č. 6) E[ugene P.] Gross (1926–2006): Centormedique pro varhany sólo (Austrálie) E Brinsden: Fantazie „Salve Regina“ J. Brahms: Chorálová předehra č. 7 „O Gott, du frommer Gott“ [z op. 122] R. Schumann: Čtyři skicy op. 54 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 1 f moll op. 65 [pro varhany]
Čtvrtek 5. září	Michael Austin (Dánsko)	Francis Jackson (1917–2022): Sonáta č. 1 g moll Niels Wilhelm Gade (1817–1890): Tone Poem č. 1 F dur Carl August Nielsen (1865–1928): Com motto G. F. Händel: Fuga Es dur, Fuga a moll J. S. Bach: Preludium a fuga c moll BWV 546
Pondělí 9. září	Alena Veselá, varhany; zasloužilá umělkyně Zuzana Růžičková, cembalo (Československo)	J. S. Bach: Dogmatické chorály (souhrnné provedení), [BWV 552, 669–689, 802–805; součást 3. dílu Klavírních cvičení]

18. ročník 1986

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 1. září	Mirosława Semeniuk-Podraza (Polsko)	Tabulatura organowa Jana z Lublina (1490–1550): 6 tanců Warszawska tabulatura organowa (16. století): Salve Regina Andrzej Rochaczewski (17. století): Canzon á 4 Piotr Zelechowski (17. století): Fantazie Jan Podbielski (1650–1730): Preludium Mieczysław Surzyński (1866–1924): Elegia op. 30; Improwizacja op. 38 Henryk Jablonski (1915–1989): Tryptyk Bernard Pietrzak (1924–1978): Al fresco Tadeusz Machl (1922–2003): Etidua č. 5 Henryk Nikolaj Górecki: Kantáta op. 26 [1968, pro sólové varhany]
Čtvrtek 4. září	Felician Rosca (Rumunsko)	Valentinus T. Bakfark (1507–1576): Preludium Girolamo Diruta (c. 1546–1624/1625): Transilvánská tokata, Ricercare Daniel Croner: Tokata, fuga, Intonatio sextus versus ex g Ioan Căianu (1629–1687): Doru Popoviči-Diptych (Rumunsko) Goerge Enescu (1881–1955): Preludium a variace ve starém slohu Achim Stojan: Chorální variace Alfred Mendelssohn: Tokata; Canzona Zeno Vancea (1900–1990): Preludium a fuga Sigismund Toduță (1908–1991): Symfonie
Pondělí 8. září	Původně Jean Michel Guerra (Francie), nakonec Vladimír Rusó (ČSSR – Slovensko)	J. S. Bach: Preludium a fuga c moll [BWV 546 ?]; dvě přede hry ze Schüblerových chorálů; Preludium a fuga d moll J. Clérambault: Suita ve 2. tónu V. Rusó (nar. 1946): Fantazie C. Franck: Fantazie A dur; Cantabile; Pièce héroïque
Čtvrtek 11. září	Mari Kodama (Japonsko)	Hikaru Hayashi (1931–2012): Variace na ukolébavku Kosaku Yamady M. Kodama (nar. 1940): Fantazie „Etenraku“ H. Hayashi: Variace na téma „Moon over the ruined castle“ od Rentara Taki Reiko Arima: Miyabi W. A. Mozart: Koncertantní chrámová sonáta C dur; Fantazie d moll F. Liszt: Preludium a fuga na jméno B-A-C-H M. Kodama: Varhanní suita „Čtvero ročních období v Japonsku“
Pondělí 15. září	Věra Heřmanová (ČSSR), Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Libor Mathauser	F. X. Brixi: Koncert pro varhany a orchestr D dur (Allegro moderato, Andante, Allegro) W. A. Mozart: Fantazie f moll K 608 (k 230. výročí narození WAM) M. Dupré: Preludium a fuga g moll op. 7 (ke 100. výročí narození MD) O. Messiaen: La Nativité du Seigneur (části Desseins éternels, Dieu parmi nous) B. A. Wiedermann: Toccata a fuga f moll Sylvie Bodorová (nar. 1954): Pontem video. Koncert pro varhany, smyčce a bicí

19. ročník 1987

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 31. srpna	Oleg Jančenko (SSSR)	D. Buxtehude: Preludium a fuga e moll J. S. Bach: [Trio] Sonáta č. 1 Es dur BWV 525 Boris Tiščenko (1939–2010): Čtyři invence Eduard Aram Chačaturjan (1930–1983): 3 symfonie pro sólové varhany (Arménie) O. Jančenko (nar. 1946): Hudba pro varhany – „Dóm ve Speyeru“
Čtvrtek 3. září	Prof. Dr. Ferdinand Klinda (ČSSR – Slovensko), zasloužilý umělec; Moravská filharmonie Olomouc, dirigent L. Mathauser	J. K. Vaňhal: Koncert C dur pro varhany a orchestr D. Buxtehude: Preludium a fuga g moll P. Eben: Hommage á Buxtehude (československá premiéra!) E. Suchoň: Symfonická fantázia na B-A-C-H pro varhany a orchestr
Pondělí 7. září	Janka Hekimova (Bulharsko)	G. F. Händel: Koncert č. 13 F dur „Kukačka“ (transkripce pro varhany sólo od J. Giulloua) D. Scarlatti: Tři sonáty J. S. Bach: Preludium a fuga G dur BWV 550 J. Guillou (1930–2019): Sonate en trio; Con gradeseexpressione; Allegromente L. Vierne: Larghetto et Finale z 5. symfonie op. 47
Čtvrtek 10. září	Björn Boysen (Norsko)	N. Bruhns: Preludium a fuga e moll J. S. Bach: [Chorálová předehra] Am Wasserflüssen Babylon BWV 635b Arild Sandvold (1895–1984): 6 improvizací na norské lidové písně op. 5 L. Vierne: 4. symfonie g moll op. 32 pro varhany
Pondělí 14. září	Dr. José Enrique Avarra Jarne (Španělsko)	D. Buxtehude: Preludium a fuga d moll J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542 F. Liszt: Preludium a fuga na [jméno] B-A-C-H C. Franck: Piéce hèreique Pater Eduardo Torres (1872–1934): In modo antico Tomas Garbizu (1901–1989): Triptico sobre un tema gregoriano Manuel Castillo (1930–2005): Diferencias sobre un tema de Falla Jesús Guridi (1886–1961): Triptico del Buen Pastor (1954)

20. ročník 1988 (6 koncertů)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 26. srpna	Vladimír Rusó (ČSSR – Slovensko)	Samuel Marckenfelder (1621–1674): Sieh´mein Herr Gott; Primi toni preambulum; Preambulum a 4 voci; Und weil meni Freund; Fantasia octavi toni Josef Pantaleon Roškovský (1734–1789): 5 fug z Musaeum Pantaleoniavum J. S. Bach: Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538; výběr z Neumeisterových chorálů (12 kusů); Preludium a fuga a moll 543 Ján Levoslav Bella (1843–1936): Fantázia-Sonáta Vladimír Rusó (nar. 1946): Toccata
Pondělí 29. srpna	Petr Sovadina (ČSSR)	J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552 F. Couperin: Offertoire sur le Grands jeux Paul de Maleingreau (1887–1956): Symphonie de la Passion op. 20 (1.–4. část), (Belgie) Klement Slavický (1910–1999): Fresky (č. 1–3)
Čtvrtek 1. září	Hans-Günther Wauer (NDR)	Samuel Scheidt (1587–1654): Variace na „Also geth´s, also steh´t´s“ D. Buxtehude: Preludium a fuga fis moll J. S. Bach: Partita „O Gott, du frommer Gott“ BWV 767; Preludium a fuga e moll BWV 548 F. Mendelssohn-Bartholdy: Preludium a fuga G dur [op. 37] F. Liszt: Variace na „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen“ H.-G. Wauer (1925–2016): Improvizace
Pondělí 5. září	Původně Karen de Pastel (Rakousko) – nakonec Gijsbert Lekkerkerker (Holandsko)	J. P. Sweelinck: Variace na píseň „Mein junges Leben ha tein End“ Anthoni van Noordt (c. 1619–1675): Žalm 22 J. S. Bach: Chorální předehra „Erbarme dich mein, o Herre Gott“ BWV 721 Bartholomeus Ruloffs (1730–1801): Schützen marsch Jan Albert van Eijken (1823–1868): Úprava chorálu „Nun ruhen alle Wälder“ Samuel de Lange (1811–1884): Sonáta Hendrik Andriessen (1892–1980): Sonata da chiesa (Thema con variazioni e finale; 1927) Cor Kee (1900–1997): Píseň „Merck toch hoe sterck“ s variacemi
Čtvrtek 8. září	Imtraud Krüger (NSR)	Samuel Scheidt: Modus ludendi pleno Georg Muffat (1652–1704): Toccata sexta J. L. Krebs: Preludium a fuga C dur J. S. Bach: Toccata a fuga F dur BWV 540 Leopold Mozart [a J. E. Eberlin]: Dvanáct měsíců [správně: Der Morgen und der Abend] Jehan Alain: Tři tance
Pondělí 12. září	Miklős Székely (Maďarsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga c moll BWV 546 J. G. Walther: Concerto del Sign. Telemann Giordano Tunioli (nar. 1944): Larvatus Prodeo F. Liszt: Tu es Petrus B. Bartók: Mikrokosmos Frigyes Hidas: Sonáta (1.–3. část)

21. ročník 1989 (6 koncertů)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 28. srpna	Dr. James Welch (USA)	Richard Prouix (1937–2010): Fanfare For Organ J. S. Bach: Toccata a fuga E dur BWV 566; 5 kánonických variací na „Von himmel hoch da komm ich Herr“ BWV 769 Max Reger (1873–1916): Introdukce a passacaglia d moll Camille Saint-Saëns: Preludium a fuga B dur Charles Ives (1874–1954): Variations on „America“ Horatio Parker (1863–1919): Allegretto ze Sonáty es moll Gerald Near (nar. 1942): Chorálová předehra „Jerusalem, My Happy Home“ Dale Wood (1934–2003): Chorálová předehra „Come, Thou Fount of Every Blessing“ Emma Lou Deimer (nar. 1927): Chorálová předehra „O What Their Joy and Their Glory Must Be „ Hubert Nanney (1918–?): Adagio molto espressivo e cantabile Richard Purvis (1913–1994): Toccata Festiva „In Babylone“
Čtvrtek 31. srpna	Kamila Klugarová, varhany (ČSSR); Moravská filharmonie Olomouc, dirigent L. Mathauser	P. Eben: Nedělní hudba (k jubileu autora) J. S. Bach: Preludium a fuga f moll BWV 534; Chorální předehra „Ich ruß zu dir, Herr Jesu Christ“ BWV 639; Partita diverse sopra „Christ, der du bist der helle Tag“ BWV 799 Francis Poulenc (1899–1963): Koncert g moll pro varhany, smyčce a tympány
Pondělí 4. září	Jevgenie Lisicina (SSSR)	J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552; Partita sopra „Sei gegrüßet, Jesu gütig“ BWV 768 Alexandr Glazunov: Fantazie D. D. Šostakovič: Passacaglia [zřejmě z opery K. Izmajlova] Alfred Kalnyň (1879–1951): Fantazie
Čtvrtek 7. září	Jerzy Dziubiński (Polsko)	Anonym: Warszawska tabulatura organowa (výběr: Preludium primi toni, Capriccio et proportia, Canzona primi toni, Fuga Jan Podbielski: Preludium) J. S. Bach: Chorálová předehra „Christ, unser Herr, zum Jordan kan“ BWV 684; Preludium a fuga a moll BWV 534 Tadeusz Paciorekiewicz (1916–1998): Sonáta fis moll Anton Heiller (1923–1979): Tanz-toccata (1970) Max Reger: Fantazie na „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ op. 52 č. 5
Pondělí 11. září	Melanie Pustějovská (ČSSR)	J. S. Bach: Triosonáta č. 1 Es dur BWV 525; Fantazie G dur BWV 572 Max Reger: Sonáta č. 2 op. 60 Gaston Litaize (1909–1991): Prélude et double fugue Jiří Gemrot (nar. 1963): Freska – sonáta-fantazie Otmar Mácha (1922–2006): Svatební toccata B. A. Wiedermann (1893–1951): Toccata a fuga f moll
Čtvrtek 14. září	Piet Kee (Holandsko)	J. P. Sweelinck: Ballo del Granduca; Pavana lachrimae N. Bruhns (1665–1697): Preludium a fuga e moll J. S. Bach: Chorálové předehry „O Mensch, bewein´ dein Sünde gross“ BWV 622 a „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ BWV 645; Preludium a fuga e moll BWV 548 C. Franck: Piéce héroïque J. Alain: Le Jardin suspendu Henrik Andriessen (1892–1980): Passacaglia Piet Kee (1927–2018): Wachet auf, ruft uns die Stimme

22. ročník 1990 (6 koncertů)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30, registrantky Irena Chříbková (sic) a MUDr. Michaela Najdekrová

Datum	Interpret	Program
Pondělí 27. srpna	Jiřina Pokorná (Československo)	Zdeněk Lukáš (1928–2007): Pražské pastorale Miloslav Kabeláč: Fantazie d moll op. 32/1; Fantazie g moll op. 32/2 J. S. Bach: Sonáta G dur BWV 530 C. Franck: Chorál č. 1 E dur, č. 2 h moll, č. 3 a moll
Čtvrtek 30. srpna	Ljerka Očić-Turkulin (Jugoslávie)	J. G. Walther: Concerto del Sign. Meck [v h moll] J. S. Bach: Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538; Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564 C. Franck: Preludium, fuga a variace op. 18 Franjo Lučić (1889–1972): Elegy Franjo Dugan (1874–1948): Toccata in g moll Anđelko Klobučar (1931–2016): The Canticle of Creatures Ch.-M. Widor: Toccata [z 5. symfonie f moll] op. 42 č. 1
Pondělí 3. září	Emilia Dzemjanová (Československo)	J. S. Bach: Passacaglia c moll BWV 582 Alexandre Guilmant (1837–1911): Sonáta d moll op. 1 č. 42 E. Suchoň: Dve prelúdiá v starom slohu Flor Peeters (1903–1986): Vlámská rapsodie op. 37 P. Eben: A Festive Voluntary Ch.-M. Widor: Finale z 8. varhanní symfonie
Čtvrtek 6. září	Zsuzsa Elekes (Maďarsko)	J. S. Bach: Toccata a fuga F dur BWV 540; chorál „Jesus bleibet meine Freude“ [BWV 147] C. Franck: Fantazie A dur Louis James Alfred Lefébure-Wély (1817–1869): Scène Pastorale Desider von Antalfy-Zsiross (1885–1945): Madonna, Scherzo J. Alain: Tri tance
Pondělí 10. září	Mario Duella (Itálie)	J. S. Bach: Preludium a fuga C dur BWV 545; Chorálová předehra „Allein Gott in der Höh sei Ehr“ [BWV ?]; Partita „O Gott, du frommer Gott“ BWV 767; Preludium a fuga h moll BWV 544 A. Scarlatti: Toccata A dur Pellegrino Tomeoni (1729–1816): Post Communio in D major; Elevazione; Post Communio in G major Antonio Vincenzo Petrali (1832–1889): Sonata–Finale z Messe Solenne Gian Luigi Centemeri (1903–1997): Assolo Giuseppe Rosetta (1901–1985): Alleluia
Čtvrtek 13. září	Prof. Dr. Hans Haselböck (Rakousko)	Georg Muffat (1653–1704): Toccata XI z Apparatus musico-organisticus J. S. Bach: Partita sopra „Sei gegrüßet, Jesu gütig“ BWV 768 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 2 c moll op. 56 C. Franck: Andantino g moll H. Haselböck (1928–2021): Improvizace na starou moravskou píseň J. Alain: Choral dorien L. Vierne: Carillon de Westminster

23. ročník 1991 (200. výročí úmrtí W. A. Mozarta)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 29. srpna	Dr. James Welch (USA)	Simon Preston (1938–2022): Alleluyas J. S. Bach: Preludium a fuga c moll BWV 548 Théodore Dubois (1837–1924): Fiat Lux F. Mendelssohn-Bartholdy: Preludium a fuga d moll J. A. Lefébure-Wély (1817–1869): Boléro de Concert Dudley Buck (1839–1909): Variations on „The Star Spangled Banner“ Edwin Lemare (1865–1934): Toccata a fuga d moll Ch.-M. Widor: Allegro z 6. symfonie L. Vierne: Allegro vivace z 1. symfonie George Shearing (1919–2011): There is a Happy Land Joseph Jongen (1873–1953): Toccata
Pondělí 2. září	Arturo Sacchetti (Vatikán)	Marco Enrico Bossi (1861–1925): Suita Res severa magnum gaudium J. S. Bach: Chaconna [zřejmě d moll BWV 1004] (úprava U. Matthey) Oreste Ravanello (1871–1938): Tema e variazioni Ottorino Respighi (1879–1936): Preludio in re; Preludio „Ich habe in Dich gehoffet“; Preludio „Ich hab´ mein Sach“ Ferruccio Busoni (1866–1924): Preludium a dvojitá fuga k chorálu op. 76 (?) J. S. Bach: Concerto BWV 593
Čtvrtek 5. září	Anna Dzioba (Polsko)	Jan Podbielski (1650–1730): Staré polské tance (Corea, Italica, Alia Pozannie, Ad novem santus, Hayduczky) Louis Clérambault (1676–1749): Suita na 2. tón[inu] J. S. Bach: Chorální předehry „Ich ruf zu Dir, Herr Jesu Christ“ BWV 639 a „O Mench, bewein dein Sünde gross“ BWV 622; Preludium a fuga Es dur BWV 552 Mieczyslaw Surzyński (1866–1924): Improvizace na téma „Svatý Bože“ op. 38 L. Vierne: Lamento a Toccata z II. suity Pièces de fantasie op. 53
Pondělí 9. září	Prof. Dr. Christoph F. Lorenz (Německo)	Vincent Lübeck (1654–1740): Preludium d moll J. S. Bach: Chorální předehra „Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“ BWV 655b; Varhanní koncert d moll dle Vivaldiho BWV 596 W. A. Mozart: Veroneser Allegro in G dur K 72a; Fantasie-Toccata in C dur K 395; Strahover Improvisation K 528a Joseph Bonnet (1884–1944): Etude de Concert Douglas News (1918–1993): Gigue de Pan Edward Elgar (1857–1934): Sonáta G dur op. 28
Čtvrtek 12. září	Prof. Rose Kim (Německo)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565 W. A. Mozart: Fantasia in f K 608; „Ach Gott, vom Himmel sieh darein K 620 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 6 op. 65 Alexandre Guilmant: Final z První sonáty op. 42 Ch.-M. Widor: Allegro z varhanní symfonie op. 42 [chybí číslo díla] Maurice Duruflé (1902–1986): Prelude, Adagio et Choral varié sur Veni Creator op. 4 Juliu Reubke (1834–1858): Sonáta c moll 94. žalm

24. ročník 1992

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 31. srpna	Věra Heřmanová (ČSFR)	B. M. Černošský: Toccata C dur Jan Zach (1699–1773): Preludium a fuga c moll J. F. N. Seger (1716–1782): Preludium a fuga C dur Jan Jirásek (nar. 1955): Ad unum (1988) M. Kabeláč: Fantazie d moll (1957) Claude Balbastre (1727–1799): Votre bonté grand Dieu C. Franck: Preludium, fuga a variace op. 18 Léon Boëllmann: Gotická suita op. 25 Olivier Messiaen (1908–1992): L'Acension (výběr: Kristovu majestátu náleží sláva Boha Otce; Duše jášající radostí před slávou Krista, které je i její slávou)
Čtvrtek 2. září	Prof. Dr. Hans Haselböck (Rakousko)	André Raison (c. 1640–1719): Offertorium v 5. tónu [lépe v 5. modu] Anonym (kolem 1600): Suita podle vět z tabulatury: Intráda; Dobrý nový tanec; Co podnikneme večer; Daunce; Corranto; Churf, saský mummrey – tanec; Příchod černochů; Ungaresca; Bassa imperiale J. S. Bach: Partita „Sei gegrüßet, Jesu gütig“ BWV 768 F. Liszt: „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen“ J. Brahms: „O Welt, ich muss dich lassen“; „Herzlich tut mich verlangen“ a „Es ist ein Ros´ entsprungen“ z 11 chorálních předeher [op. 122, bohužel chybí čísla] H. Haselböck (1928–2021): Improvizace
Pondělí 7. září	Georges H. Pantillon (Švýcarsko)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538 Marcel Dupré: Le Tombeau de Titelouze (výběr 7 částí) C. Saint-Saëns: Prelude et fugue [Si majeur] op. 99 no. 2 Bernard Reichel (1901–1992): Chaconne (1978) C. Franck: Chorál č. 2 h moll a Chorál č. 3 a moll
Středa 9. září	David Pizzaro (USA)	John Stanley (1713–1786): Voluntary (Slow, Fast) J. Pachelbel: Canon J. S. Bach: [Triová] Sonáta č. 2 c moll BWV 526 André Fleury (1903–1995): Variations sur un Noël bourguignon G. F. Händel: Concerto X in D minor [chybí jméno upravovatele i opusové číslo] J. L. Krebs: Preludium a fuga B dur F. Alexandre Guilmant: Paraphrase sur un Choer de Judas Macohabée de Händel
Pondělí 14. září	Dr. José E. Ayarra Jarne (Španělsko)	D. Buxtehude: Preludium, fuga a ciaconna [C dur ?] J. S. Bach: Passacaglia M. E. Bossi (1861–1925): Scherzo in sol minore Max Reger: Introdukce a passacaglia [d moll či f moll ?] C. Franck: Preludium, fuga a variace [op. 18] O. Messiaen: Dieu Parmi nous z cyklu La Nativité Jesús Guridi: Variace na baskické téma Manuel Castillo (1930–1993): Sinfonia (věnováno interpretovi koncertu)

25. ročník 1993

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 30. srpna	Heinz Lohmann (Německo)	D. Buxtehude: Preludium, fuga a ciaconna C dur J. G. Walter (1684–1748): Concerto a moll dle Torelliho F. Mendelssohn-Bartholdy: Preludium a fuga d moll op. 37 č. 3 H. Lohmann (1934–2001): Toccata variata 82 Veni sancte spiritus M. Reger: Toccata a fuga d moll op. 129 č. 1 a 2 J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542; Kánonické variace „Vom Himmel hoch, da komm ich Herr“ BWV 769a; Passacaglia c moll BWV 582
Čtvrtek 2. září	Günther Kaunzinger (Německo)	C. Franck: Chorál č. 2 h moll Ch. M. Widor: Symfonie č. 8 op. 42 G. Kaunzinger (nar. 1938): Improvizace na daná témata
Pondělí 6. září	David Titterington (Velká Británie)	Alexandre Pierre F. Boëly (1785–1858): Fantazie a fuga B dur L. Vierne: Pièces de Fantaisie (výběr: Feux-follets, Clair de lune, Toccata) Percy Whitlock (1903–1946): Canzona a Scherzetto ze Sonáty [chybí opusové číslo] Petr Eben: cyklus Faust (výběr: Píseň kolovrátkáře. Studentské písně, Markétka, Valpružina noc) C. Franck: Interlude symphonique z oratoria Rédémption (Vykoupení) [FWV 52]
Čtvrtek 9. září	Kurt Rapf (Rakousko)	J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552 Max Reger: Fantasie „Freu dich sehr, o meine Seele“ op. 30 K. Rapf (1922–2007): Chorální předehry „O Welt, sieh hier dein Leben“ a „Vater unser im Himmelrieche“; Toccata na motiv J. Haydna M. P. Musorgskij: Kartinky (Obrázky z výstavy, upravil sám interpret)
Pondělí 13. září	Yang-Hee Yun (Korea)	N. de Grigny (1672–1703): Premier livre d'Orgue (výběr) J. S. Bach: Preludium a fuga d moll (dórická) [BWV 538] Henri Mulet (1878–1967): Esquisses Byzantines (výběr: Vitrail, Tu es petra et portæ inferi non prævalebunt adversus te) L. Vierne: Carillon de Westminster Sung-Jae Lee: Dodori for Organ Isang Yun (1917–1995): Fragment for Organ

26. ročník 1994 (jen ženy-varhanice)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 5. září	Ruth Spitzenberger (Německo)	D. Buxtehude: Preludium a fuga fis moll J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564 W. A. Mozart: Fantazie f moll [chybí katalogové číslo] Marice Duruflé: Prélude et Fugue sur le nom d'Alain C. Franck: Chorál h moll č. 2 M. Reger: Chorální fantazie a fuga na „Halleluja! Gott zu loben“ [op. 52 č. 3]
Čtvrtek 8. září	Elisabeth Roloff (Izrael)	J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542; chorálová předehra „Schmücke dich, o liebe Seele“ [BWV 654] Alexandre Pierre F. Böely (1785–1858): Fantazie a fuga b moll C. Franck: Pièce héroïque C. Saint-Saëns: Fantazie op. 101 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 6 d moll op. 65 J. Alain: První a Druhá fantazie; Litanie
Pondělí 12. září	Kei Koito (Japonsko)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565; chorální předehry BWV 669–671; [Koncert a moll podle Vivaldiho] BWV 593 C. P. Emanuel Bach (1714–1788): Sonáta D dur [Wq. ?] J. Brahms: Preludium a fuga g moll R. Schumann: Innig op. 56 č. 4 z 6 studií v kánonické formě F. Liszt: „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen“
Čtvrtek 15. září	Imtraud Krüger-Tarr (Německo)	J. L. Krebs (1713–1780): Herzlich lieb hab' ich dich J. S. Bach: Contrapunctus I BWV 1080; Fantazie G dur BWV 572 Giovanni Morandi (1777–1856): Pastorale, Andante, Baletto; Sonáta D dur Peeter Süda (1883–1920): Gigue à la Bach Jekab Medins (1885–1971): Allegro Aivars Kalēis: Improvizace na jméno Alain Margers Zariņš (1910–1993): Variace na B-A-C-H (Lotyšsko)
Pondělí 19. září	Alena Veselá, varhany; Zuzana Růžičková, cembalo (Česká republika)	J. S. Bach: Dogmatické chorály (Třetí díl klavírních cvičení) BWV 552, 669–689, 802–805

27. ročník 1995 (250. výročí postavení Englerových varhan u sv. Mořice v Olomouci,
50. výročí založení MFO)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 4. září	Gillian Weir (Anglie)	Recueil d'Attaignant (Attaignantova sbírka, 16. století): [pravděpodobně výběr skladeb] J. P. Sweelinck: Variace na „Mein Junges Leben hat ein End“ J. S. Bach: Koncert d moll podle Vivaldiho BWV 596 C. Franck: Priére Maurice Duruflé: Scherzo O. Messiaen: Alleluias Sereins z L'Ascension; Offrande et Alléluia final z Livre du Saint Sacrament Henri Mulet (1878–1967): Rosace Guy Bovet (nar. 1942): Salamanca M. Dupré: Variations sur un Noël
Čtvrtek 7. září	Jaroslav Tůma (Česká republika)	W. A. Mozart: Fantazie f moll K 608 M. Reger: Fantazie na chorál „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ op. 52 č. 2 M. Dupré: Ukolébavka z Bretoňské suity O. Messiaen: Transports de joie d'une âme devant la glorie du Christ qui est la sienne z L'Ascension J. Tůma (nar. 1956): Improvizace
Pondělí 11. září	Věra Heřmanová (Česká republika)	N. Bruhns: Preludium a fuga e moll „velké“ F. Couperin: Offertoire sur le grands jeux C. Balbastre (1665–1697): Il est un petit l'Ange C. Franck: Chorál a moll č. 3 L. Vierne: Cathédrales a Toccata z Pièces de Fantaisie op. 53 a 55 P. Eben: Chorální fantazie č. 2 „Svatý Václave“ Klement Slavický: Ecce homo z Fresek pro varhany
Čtvrtek 14. září	Ferdinand Klinda, varhany (Slovensko); Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Otakar Trhlík	G. F. Händel: Koncert B dur op. 4 č. 2, Koncert g moll op. 4 č. 3 Alfredo Castela (1883–1947): Concerto romano pro varhany a orchestr (1925)
Pondělí 18. září	Viktor Lukas (Německo)	F. Couperin: Offertoire J. S. Bach: Toccata a fuga F dur BWV 540 W. A. Mozart: Andante F dur K 616 F. Liszt: Preludium a fuga na [jméno] B-A-C-H Eugène Gigout (1844–1925): Scherzo Herman Berlinski (1910–2001): Hudební žert na Dorfmusikantensextett W. A. Mozarta Max Reger: Gloria in excelsis Deo

28. ročník 1996

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 5. září	Susane Landale (Francie)	C. Franck: Chorál č. 3 a moll Charles Tournemire (1870–1939): Office de l'Assomption O. Messiaen: Prière après la Communion L. Vierne: Symfonie č. 6 h moll
Pondělí 9. září	Petr Planý (Česká republika)	J. S. Bach: Preludium a fuga e moll BWV 548 C. Franck: Prière M. Dupré: Cortége et Litanie op. 19 č. 2; Ecce Dominus venit a Lumen ad revelationem gentium z 6 Antiennes pour le Temps de Noël op. 48 Pavel Čotek (1922–2005): Deux visions (PREMIÉRA!) B. A. Weidemann (1883–1951): Toccata a fuga f moll; Notturmo Ch. M. Widor: Gotická symfonie op. 70 (výběr); Románská symfonie (výběr)
Čtvrtek 12. září	Georges Athanasiadès (Švýcarsko)	J. S. Bach: Pastorale [F dur] F. Liszt: Preludium a fuga na [jméno] B-A-C-H J. Haydn: [Výběr] 5 skladeb pro flétnové hodiny J. Brahms: Preludium a fuga a moll; dvě chorální přede hry [chybí čísla, opusové číslo bude 122]; Preludium a fuga g moll M. Reger: Chorální fantazie na „Wie schön leucht'uns der Morgenstern“ op. 40 č. 1 G. Athanasiades: Suite pour un grand orgue (Prélude, Variations, Toccata)
Pondělí 16. září	Myung-Ja Cho Kim (Korea)	J. P. Sweelinck: Echofantazie [chybí tónina] Georg Böhm (1661–1733): Chorální variace na „Auf meinen lieben Gott“ J. S. Bach: Preludium a fuga c moll BWV 546 Young-Ju Lee (1943–?): Sori č. 8 (Korea) F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 2 c moll op. 56 Alberto Ginastera (1916–1983): Toccata, Villancico y fuga (Španělsko)
Čtvrtek 19. září	Günther Kaunzinger (Německo)	J. S. Bach: Passacaglia a fuga c moll BWV 582 A. Guilmant: Sonáta č. 1 d moll Ch.-M. Widor: Symfonie č. 6 G. Kaunzinger: Improvizace na dané téma

29. ročník 1997

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Pondělí 11. září	Melánie Pustějovská (Česká republika)	J. S. Bach: Passacaglia c moll BWV 582 C. Franck: Grande pièce symphonique Gaston Litaize: Variations sur un Noël Angevin Petr Eben: Čtyři biblické tance pro varhany
Čtvrtek 4. září	Pater Dominikus Trautner, OSB (Německo, první kněz v historii MVFO !)	T. Dubois: Laus Deo; Cantilène religieuse F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 6 d moll op. 65 Joseph Gabriel Rheinberger (1839–1901): Sonáta č. 12 Des dur op. 154 Max Reger: Sonáta č. 2 op. 60 L. Vierne: Andante a Finale z První symfonie d moll
Pondělí 8. září	Rose Kirn (Německo)	Louis-Nicolas Clérambault: čtyři části [blíže nespecifikované] ze Suite du Deuxième ton F. Buxtehude: Preludium e moll BuxWV 142 J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564; Chorální předehra „An Wasserflüssen Babylon“ [BWV 653 ?] F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta A dur op. 65 č. 3 Henri Mullet: Tu es petra et portas [...] z Esquisses Byzantines Jehan Alain: Variace na „Luci Creator“ F. Liszt: „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen“ O. Messiaen: Dieu parmi nous z La Nativité
Čtvrtek 11. září	Jevgenija Semeina (narozena 1983 v Petrohradu, Rusko; nejmaldší hráčka v dějinách MVFO – hrála ve 14 letech)	D. Buxtehude: Preludium g moll J. S. Bach: Preludium a fuga c moll BWV 546 W. A. Mozart: Fantazie f moll K 608 C. Franck: Preludium, fuga a variace op. 18 L. Boëllmann: Gotická suita [op. 25] Ch.-M. Widor: Symfonie c moll op. 13 č. 1 (Koncert natáčela a pak vysílala Česká televize.)
Pondělí 15. září	Michel Estellet-Brun (Francie)	Josef Klička (1855–1937): Fantazie na chorál sv. Václave; Fantazie f moll C. Franck: Chorál a moll č. 3 Franck Martin (1890–1974): Toccata Pedro de Aroso: Batalba E. Gigout: Toccata M. E. Brun (nar. 1943): Improvizace

30. ročník 1998

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:30

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 3. září	Prof. Dr. Hans Haselböck (Rakousko)	Dietrich Buxtehude: Preludium, fuga a ciaccona C dur; Passacaglia d moll; Chorální předehra „Nun bitten wir den Heiligen Geist; Ciaccona e moll; Preludium a fuga g moll H. Haselböck: Improvizace (Introdukce – variace na kostelní píseň „Vládce světa, Bože náš“, Ostinátní zpracování české lidové písně „Hvězdičky, dobrou noc“, Různá zpracování tématu J. S. Bacha, Improvizace na kostelní píseň „Učiň mne pane, nástrojem“ ve stylu J. S. Bacha, Improvizace na sekvenci Audi chorum z 12. století)
Pondělí 7. září	Původně Michelle Hradecká (Česká republika), Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Vít Micka – nakonec Jaroslav Tůma (Česká republika)	J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532; chorálová předehra „Allein Gott in der Höh sei Ehr“ BWV 665 Moravský anonym (18. stol.): Hanácké tance (suitsa) Josef Klička: Legenda D dur Enrico Bossi: Téma s variacemi cis moll op. 115 Max Reger: Fantazie a fuga d moll op. 135b J. Tůma (nar. 1956): Improvizace
Čtvrtek 10. září	Merril N. Davis III. (USA)	O. Messiaen: Boží děti z cyklu La Nativité Aaron Copland (1900–1990): Fanfára pro obyčejného člověka J. S. Bach: Toccata a fuga F dur BWV 540 G. F. Händel: Varhanní koncert g moll č. 1 (Adagio, Andante) [chybí opusové číslo] R. Schumann: Skica č. 1 c moll a č. 4 Des dur ze Čtyř skic pro pedálový klavír op. 58 Igor Stravinskij: Ukolébavka a Finále z baletu Pták ohnivák Sergej Prokofjev: Pochod z opery Láska ke třem pomerančům Gabriel Fauré: Pavane op. 50 Petr Eben: Moto ostinato z Nedělní hudby M. N. Davis III. (1941–2021): Improvizace
Pondělí 14. září	Původně Kei Koito (Japonsko) – nakonec Franz Danksagmüller (Rakousko)	J. S. Bach: Fantazie a fuga c moll BWV 537; Triová sonáta č. 4 e moll BWV 528; Preludium a fuga e moll BWV 548 J. Alain: Variations sur un thème de Clément Jannequin; Le jardin suspendu; Litanies F. Danksagmüller (nar. 1969): Improvizace J. Alain: Tři tance
Čtvrtek 17. září	Günther Kaunzinger (Německo)	Maurice Duruflé (1903–1986): Suite op. 5 (Prélude, Siciliana, Toccata) M. P. Musorgskij (1839–1881): Obrázky z výstavy (úprava pro varhany G. Kaunzinger) G. Kaunzinger: Improvizace

31. ročník 1999

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 6. září	Irena Chřibková (Česká republika); Moravská filharmonie Olomouc, dirigent František Preisler junior	G. F. Händel: Koncert pro varhany a orchestr F dur op. 4 č. 4 P. Eben: Symphonia gregoriana (Koncert pro varhany a orchestr č. 1; 1954; věnováno ke skladatelovým sedmdesátinám)
Čtvrtek 9. září	Lionel Rogg (Švýcarsko)	C. Franck: Chorál č. 2 h moll J. S. Bach: Chorální přede hry „O Lamm Gottes, unschuldig“ BWV 656 a „Allein Gott in der Höh sei Ehr“ BWV 662; Fantazie a fuga g moll BWV 542 O. Messiaen: Desseins éternels; Dieu parmi nous F. Liszt: Funerálie L. Rogg (nar. 1936): Hommage a Maurice Duruflé (1998)
Pondělí 13. září	Philippe Brandeis (Francie)	C. Franck: Grande pièce symphonique Jehan Alain: Lamento M. Dupré: 1. věta Le Monde dans l'attente du Sauveur z Pašijové symfonie M. Duruflé: Suita (Preludium, Siciliana, Toccata) P. Brandeis (nar. 1959): Improvizace na dané téma
Čtvrtek 16. září	Bruno Oberhammer (Rakousko)	J. S. Bach: Závěrečná fuga z Umění fugy BWV 1080 J. L. Krebs: Fuga in B Johann Georg Albrechtsberger (1736–1809): Preludium a fuga in g Christian Heinrich Rinck (1770–1846): Preludium a fuga in B Johann Nepomuk David (1895–1977): 4 [blíže nespecikované] části z Partity na jméno BACH (1964) Günther Andergassen (1930–2016): Fantazie na jméno BACH (1985)
Pondělí 20. září	Emília Dzemjanová (Slovensko); Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Jaroslav Kyzlink	P. F. Boëly (1785–1858): Offertoire pour le jour de Paques L. van Beethoven: Allegro non più molto, Allegretto a Scherzo ze Skladeb pro flétnové hodiny P. Eben: Momenti d'Organo Jean Langlais: Poem of Happiness Eugen Suchoň: Symfonická fantázia na B-A-C-H pre organ, sláčikový orchester a bicie nástroje

32. ročník 2000 (250. výročí úmrtí J. S. Bacha)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 7. září	Eva Bublová (Česká republika)	J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532; chorální předehra „Allein Gott in der Höh sei Ehr BWV“ 622; Preludium a fuga e moll BWV 548; Partita c moll na „O Gott, du frommer Gott“ BWV 767 Klement Slavický: Fresky (1958)
Pondělí 11. září	Jaroslav Tůma (ČR)	J. S. Bach: Partita g moll „Sei gegrüsset, Jesu gütig“ BWV 768; Koncert d moll podle Vivaldiho BWV 596; Preludium a fuga h moll BWV 544 Jesús Guridi (1886–1961): Triptico den buen Pastor (Baskicko) Zdeněk Lukáš: Tusta. Rapsodie pro varhany o té tvrdé kamenité chodské zemi
Čtvrtek 14. září	Rino Rizzato (Itálie)	Giovanni Gabrieli: Canzona G. Frescobaldi: Toccata per l'Eleuatione; Toccata V J. S. Bach: Concert in C BWV 594; chorální přede hry „Vater unser im Himmelreich“ BWV 682 a „Dies sind die heiligen zehn Gebot“ BWV 678; Fantazie a fuga c moll BWV 537 Vincenzo Petrali: Andante per l'Eleuatione Giovanni Morandi (1777–1856): Post Communio Joseph Bonnet (1884–1944): Romance sans paroles; Variations de concert op. 1
Pondělí 18. září	Luisella a Emilio Traverso, varhanní duo (Itálie)	Eugen Thayder (1838–1889): Koncertní variace na píseň „Auld Lang Syrie“ (USA) Franz Berwald (1796–1868): Venkovská slavnost (Švédsko) J. S. Bach: Umění fugy BWV 1080 (výběr) Gaetano Donizetti (1797–1848): Sinfonia d moll Adolph Friedrich Hesse (1809–1863): Fantazie d moll op. 87 John Rutter (nar. 1945): Variace na velikonoční píseň „O Filii et Filiae“
Čtvrtek 21. září	Yoshimi Oshima, flétna; Shizuka Ishikava, housle (Japonsko), Bohuslav Matoušek, housle; Ivo Anýž, viola; Petr Hejný, violoncello; Jaroslav Tůma, varhany a cembalo (ČR)	J. S. Bach: Koncert pro varhany a orchestr BWV 1052; Hudební oběť BWV 1079

33. ročník 2001 (účinkovali varhaníci z partnerských biskupství Olomouckého arcibiskupství, v závorkách je uvedeno jejich konkrétní působiště)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 6. září	Alfréd Bączkowicz (Polsko, Opole)	Jan Podbielski: Preludium Mikulaj z Krakowa: Hayduczki Samuel Schiedt: Echo Nicolaus Bruhns (1665–1697): Preludium a fuga e moll č. 2 John Stanley (1713–1786): Trumpet Tune e Sciliana J. S. Bach: Chorální přede hry „Von Gott will ich nicht lassen“ BWV 658 a „Herr Gott, nun schleuss den Himmel auf“ BWV 617; Preludium a fuga e moll BWV 533 Max Reger: Toccata d moll [pravděpodobně op. 59 č. 5]
Pondělí 10. září	Markus Eichenlaub (Německo, Limburg)	Jeanne Demessieux (1921–1968): Répons pour le Temps de Paques Guy Weitz (1883–1970): Symfonie č. 1 (1932) Siegfried Karg-Elert (1877–1933): Valse mignone op. 142 č. 2 Edward Elgar: Sonáta G dur op. 28 Piotro Yon (1896–1943): Humoresque F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 1 f moll op. 65 Karel František Pitsch (1786–1858): Fantazie a fuga [d moll na smrt F. Mendelssohna-Bartholdyho] J. Demessieux: Te Deum op. 11
Čtvrtek 13. září	Emanuel Amtmann (Rakousko, Graz)	J. S. Bach: Fantazie G dur BWV 572; chorální přede hra „Jesu bleibet meine Freude“ BWV 147 O. Messiaen: Apparition de l’Eglise éternelle Anton Bruckner: Přede hra a fuga c moll Johann Sengstschmid (nar. 1936): Meditation. Hudba zvukových řad Joseph. G. Rheinberger: Sonáta c moll op. 27 Franz Schmidt (1874–1939): Chorální přede hra „O wie selig seid ihr doch“; Intermezzo z opery Notre Dame Jean Françaix (1912–1997): Suite Carmélite M. Dupré: Trois Élevations J.-N. Lemmens (1823–1881): Fanfare
Pondělí 17. září	Imrich Szabó (Slovensko, Bratislava a Trnava)	J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552; chorální přede hra „O Mensch, beweine dein Sünde gross“ BWV 622 F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta A dur č. 3 op. 65 C. Franck: Chorál a moll č. 3 F. Liszt: Modlitba; Preludium a fuga na [jméno] B-A-C-H L. Vierne: Cantilène, Final ze Třetí symfonie op. 28
Čtvrtek 20. září	Gerard Legierse (Holandsko, Scheveningen)	J. Clarke: Trumpet Voluntary J.S. Bach: Chorální přede hry „Wir glauben all an einen Gott“ BWV 740 a „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ BWV 645; Toccata d moll (dórická) BWV 538 J. G. Walther: Concerto del Sign. Vivaldi (Allegro, Adagio, Allegro) A. Guilmant: Marche funèbre et chant séraphique [op. 17] Hendrik Andriessen (1892–1981): Toccata (Nizozemí) J. Alain: Choral dorien

34. ročník 2002

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 5. září	Klaus Linsenmeyer (Německo)	D. Buxtehude: Preludium a fuga e moll BuxWV 142 J. S. Bach: Chorální předehra „Schmücke dich, o liebe Seele“ BWV 654; Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538 C. Ph. Emanuel Bach: Sonáta F dur [chybí Wq.] Zsolt Gárdonyi (nar. 1946): Mozart Changes Jena Langlais (1907–1991): Hymne d'Action de Grace „Te Deum“ Siegfried Karg-Elert (1877–1933): Passacaglia a fuga na BACH op. 150
Pondělí 9. září	Ennio Cominetti (Itálie)	Antonio Vivaldi: Concerto in si minore (transkripce J. G. Walther) Nicoló Moretti (1763–1821): Sonata ad uso Sinfonia Vincenzo Bellini: Sonata in sol maggiore G. Verdi: Offertorio Vincenzo Petrali (1830–1889): Sonata in re maggiore Marco Enrico Bossi: Moto perpetuo di Paganini; Pět skladeb op. 104; Scherzo in sol minore op. 49 č. 2; Studio sinfonico op. 78
Čtvrtek 12. září	Rino Rizzato (Itálie)	P. F. Böely (1785–1858): Fantaisie et fugue C. Franck: Chorál č. 3 a moll A. Guilmant: Invocation op. 18 č. 3; Final z První sonáty op. 42 Ch.-M. Widor: pátá věta Adagio a šestá Allegro ze Druhé symfonie op. 20 T. Dubois: In Paradisum; Toccata in sol maggiore Henri Mulet (1878–1967): Vitrail; Tu es petra et portae inferi z Byzantských skic
Pondělí 16. září	Masaaki Tsukioka (Japonsko)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565; Partita na „Ach was soll ich Sünder machen“ BWV 770; Preludium a fuga D dur BWV 532 Mitsuhiro Hanamura (nar. 1936): Irodori (Gagaku, Intermezzo, Final) F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 1 f moll op. 65
Čtvrtek 19. září	Julian Gembalski (Polsko); Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Piotr Baron (Polsko)	Camille Saint-Saëns: Symfonie č. 3 c moll op. 78 [„Varhanní“] Norbert Linke (1933–2020): Paradise Lost. Koncert pro varhany a orchestr (1998)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 4. září	Jaroslav Tůma (ČR)	J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552 Robert Schumann: Fuga č. 1 Langsam ze Šesti fug na jméno BACH op. 60 Bedřich Antonín Wiedermann: Toccata a fuga f moll; Dvě chorálové předehry: Anděl Gabriel a Ó, hlavo plná trýzně Petr Eben: Nedělní hudba (1958)
Pondělí 8. září	Julian Gembalski (Polsko)	François Couperin: Offertoire sur les grands jeux J. Gembalski: Barokní partita na téma české církevní písně (improvizace) J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532; Chorální předehry: „An Wasserflüssen Babylons“ BWV 653 a „Von Gott will ich nicht lassen“ BWV 658 Charles-Marie Widor: Allegro ze VI. symfonie op. 42 J. Gembalski: Simphonia improvisata à 5 movimenti (improvizace): I. Introduction – Grave, II. Allegro fantastico, III. Adagio dolce, IV. Scherzo, V. Finale-Toccata
Čtvrtek 11. září	Naji Hakim (Francie)	Naji Hakim (nar. 1955): Ouverture Libanaise Jean Langlais: La Nativité Olivier Messiaen: Dieu parmi nous César Franck: Pastorale J. S. Bach: Toccata a fuga F dur [BWV 540] N. Hakim: Le Tombeau d'Olivier Messiaen; Par me vir, par ma mort; Je rends grâce a mon Dieu; Christ avec le Saint-Esprit dans la gloire du Père N. Hakim: Improvizace
Pondělí 15. září	Gregory d'Agostino (USA)	J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564; Fuga g moll BWV 578; chorálová předehra „O Mensch, bewein' derin' Sünde gross“ BWV 622; Fuga G dur BWV 577 Guy Bovet (nar. 1942): Salamanca Robert Elmore (1913–1985): Rumba Billy Strayhorn (1915–1967): Lotus Blossom Samuel Barber (1910–1981): Sonáta: Fuga L. J. A. Lefébure-Wély: Bolero de Concert op. 166 J. Guillou (1930–2019): Hyperion – Rhetoric of Fire Ch.-M. Widor: Allegro vivace z Páte symfonie f moll [op. 42 č. 1]
Čtvrtek 18. září	Věra Heřmanová (ČR), Moravská filharmonie Olomouc, Ladislav Bilan, tympány; Anastázie Tomečková, harfa; dirigent František Preisler junior	Francis Poulenc: Koncert g moll pro varhany, smyčce a tympány Gabriel Pierné (1863–1937): Prelude op. 29 J. Alain: Le Jardin suspendu L. Vierne: Final z První symfonie op. 14 Původně v programu: Jan Hanuš (1915–2004): Koncertantní symfonie op. 31 pro varhany, harfu, tympány a smyčcový orchestr (Allegro energico, Poco adagio, Allegro con spirito), nakonec ale Koncert pro varhany a ochestr F. X. Brixiho; též sólové skladby byly odlišné od těch uvedených – interpretkou údajně hrála blíže nespécifikovanou hudbu starých francouzských mistrů.

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 6. září	Merrill N. Davis III. (USA)	Richard Strauss: Also sprach Zarathustra op. 30 (Úvodní a závěrečný část.) J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532; chorální předehra „Erbarm dich mein, o Herr Gott“ [BWV 721] J. Alain: Deux danses á Agni Yavishta C. Frank: Preludium, fuga a variace op. 18 J. S. Bach: Chorální předehry „Aus tiefer Not schrei ich zu dir“ BWV 686 a 687 Enjott (Norbert Jürgen) Schneider (nar. 1950): Recitativ a blues Jacques Ibert (1890–1962): Musette (tři části) M. Dupré: Variations sur un vieux Noël (pouze výběr variací – velmi netypické!) Merrill N. Davis III. (1941–2021): Improvizace na dané téma
Čtvrtek 9. září	Tomáš Thon (ČR), Marek Eben, recitace (ČR)	Petr Eben: Labyrint světa a ráj srdce (k 75. narozeninám skladatele)
Pondělí 13. září	D'Arcy Trinkwon (Anglie)	J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542 Ch. H. Rinck: Variace na „God Save the King“ John Ireland: Capriccio Eugène Reuchsel (1900–1988): Promenades en Provence/Procházky po Provence (Sváteční den v Saintes-Marie de la Meer, Mlýn Alphonse Daudeta, Bubeníci na náměstí Vieux Salins, Sluncem ozářené mraky na Cap Nèg) Flor Peeters (1903–1986): Píseň o květinách op. 66 č. 3 Markus Braun: Ondine M. Reger: Fantazie a fuga na B-A-C-H op. 46
Čtvrtek 16. září	Günther Kaunzinger (Německo)	J. S. Bach: Preludium a fuga G dur BWV 541 P. Eben: Čtyři biblické tance E. Elgar: Sonáta G dur op. 28 G. Kaunzinger (nar. 1938): Improvizace na dané téma
Pondělí 20. září	Irena Chřibková (ČR), [velmi pravděpodobně také Moravská filharmonie Olomouc, dirigent N.N.]	CH. Tournemire: Chorální improvizace na „Victimae Paschali Laudes“ W. Albright (1944–1998): Hravé šestnáctky (koncertní ragtime pro varhany) Joseph Jongen (1873–1953): Sonata Eroica op. 94 F. Couperin: Elevation, Tierce en Taille, Dialogue, Récit de Cromhorn Joseph Bonnet (1884–1944): Koncertní variace op. 1 Jan Hanuš (1915–2004): Koncertantní symfonie pro varhany, harfu, tympány a smyčce op. 31

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 5. září	José Enrique Ayarra Jarne (Španělsko)	J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542; chorální předehra „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ BWV 645 J. L. Krebs: Toccata a fuga E dur C. Franck: Chorál č. 3 a moll A. Guilmant: Cantilène Pastorale Jesús Guridi: Tríptico del Buen Pastor (Triptych o dobrém pastýři) Manuel Castillo (1930–2005): Sinfonía para órgano (věnováno J. E. A. Jarnemu)
Čtvrtek 8. září	James Kibbie (USA)	J. S. Bach: Preludium a fuga E dur BWV 566 G. F. Händel: Concerto in F Major, Op. 4, No. 4 Larry Visser (nar. 1962): Čtyři chorálové předehry na „Lobe den Herrn“; Pocta J. S. Bachovi (In Organo pleno, Ornamented Chorale, Trio Chorale, In Organo pleno C. Franck: Chorál č. 1 E dur Jehan Alain: Deux Préludes [Profane] („Wieder an“; „Und jetzt“) Jiří Ropek (1922–2005): Variace na sekvenci „Victimae Paschali Laudes“
Pondělí 12. září	Jaroslav Tůma, varhany; Zuzana Růžičková, cembalo (ČR)	J. S. Bach: Dogmatické chorály (Třetí díl klavírních cvičení) BWV 552, 669–689, 802–805
Čtvrtek 15. září	Naji Hakim (Francie)	N. Hakim (nar. 1955): Le Bien-aimé (1. J'ai trouvé celui que mon cœur aime, 2. Notre joie et notre allégresse, 3. Viens, mon Bien-Aimé, 4. Avant que souffle la brise du jour, 5. Son aspect est celui du Liban, sans rival, comme les cèdres, 6. Ses traits sont des traits de feu, 7. Voici qu'il arrive sautant sur les montagnes, bondissant sur les collines) J. S. Bach: Passacaglia a fuga cmoll BWV 582 Charles Tournemire: Suite Evocatrice (Grave, Tierce an taille, Flûte d'écho, Jeu doux, Caprice) F. Liszt: Preludium a fuga na jméno B-A-C-H J. S. Bach: Chorálová předehra „Liebster Jesu, wir sind hier“ [BWV 633 nebo 634 ?] N. Hakim: Bach'orama –Orgelfantasie über Themen von Johann Sebastian Bach N. Hakim: Improvisation
Pondělí 19. září	Reitze Smits (Holandsko)	G. F. Händel: Předehra k ódě Alexander's Feast [úprava od R. Smitse ?] G. F. Händel: Sonáta F dur (Adagio, Allegro, Adagio, Fuga – Allegro) J. S. Bach: Chorálová předehra „An Wasserflüssen Babylon“ [BWV 653]; Preludium a fuga D dur BWV 532 R. Smits (nar. 1956): Improvisation F. Mendelssohn-Bartholdy: Preludium a fuga e moll (úprava pro varhany R. Smits); Andante s variacemi [D dur]; Předehra k oratoriu Paulus (úprava pro varhany W. T. Best a R. Smits)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 7. září	Petr Planý (ČR), Moravské smyčcové kvarteto	Jacob Obrecht: Salve regina Giuseppe Guami (1540–1611): Canzone Český anonym: Fuga d moll Jacques Boyvin (1653–1706): Premier livre d'orgue – Premier ton (Grand plain jeu, Fugue grave, Récit de Cromhorne, Grand dialogue) J. S. Bach: Fantazie a fuga c moll BWV 562 Jan Grossmann (nar. 1949): „Petr – skála“ (dedikováno Petru Planému, 1987), kvintet pro varhany a smyčcové kvarteto (I. Lentissimo, II. Allegro assai, Molto vivace) Eugèn Reuchsel (1900–1988): Promenades en Provence (výběr: „Visions à l'Abbaye de Sénanque“, „La Foi en Dieu“, „La Joie en Dieu“) Leoš Janáček: Adagio; Postludium z Glagolské mše
Pondělí 11. září	Mario Perestegi (Chorvatsko)	J. S. Bach: Koncert G dur BWV 592 C. Saint-Saëns: Tři rapsodie op. 7 Franjo Dugan (1874–1948): Toccata g moll; Fuga- Cromatica c moll Anđelko Klobučar (1931–2016): Songs of creatures of St. Francis (Sun, Fire, Moon i Stars, Glorify the Lord) Jehan Alain: Litanies JA 119 Maurice Duruflé (1902–1989): Prelude et Fugue sur le nom d'Alain
Čtvrtek 14. září	Justin Bischof (USA)	Improvizace (Hommage à J. S. Bach, Hommage à A. Vivaldi, Hommage à M. Reger, Hommage à O. Messiaen, Fantazie a fuga; Symfonie: Allegro maestoso, Scherzo, Adagio, Finale – Vivace)
Pondělí 18. září	Gerhard Weinberger (Spolková republika Německo)	W. A. Mozart: Intrada a Fuga C dur K 399 (zpracoval F. Lehrndorfer); Adagio C dur K 356 Karl Höller (1907–1987): Choralpassacaglia na píseň "Die Sonn' hat sich mit ihrem Glanz gewendet" Herald Genzmer (1909–2007): Druhá sonáta (Moderato – Choral „Du grosser Schmerzensmann“ – Toccata) J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564 M. Dupré: Prélude et Fugue Si majeur op. 7 č. 1 M. Reger: Fantazie na chorál „Wie schön leucht's uns der Morgenstern“ op. 40 č. 1
Čtvrtek 21. září	Kateřina Chroboková (ČR), Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Petr Šumník	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll (dórická) BWV 538 Peter Graham (nar. 1952): Dolcissima mia vita... (1987) Percy W. Whitlock: Scherzetto ze Symfonie c moll William Bolcom (nar. 1938): Free fantasie on „O Zion Haste“, „How Firm a Foundation“ z Gospel Preludes Eric Skoczec (1908–1945 ?): Koncert pro varhany a orchestr

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 6. září	Georges Athanasiadès (Švýcarsko)	Augustinus Franz Kropfreiter (1936–2003): Partita Mauritiana D. Buxtehude: Preludium a fuga fis moll J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552 J. Brahms: Preludium g moll; „Herzlich tut mich verlangen“ a „O Welt, ich muss dich lassen“ [z 11 chorálních předeher op. 122] Marcel Dupré: Variations sur un Noël op. 20 O. Messiaen: Le Banquet céleste G. Athanasiadès (nar. 1929): Suite pour un grand orgue (Preludium, Variace, Toccata)
Pondělí 10. září	Pavel Kohout (ČR)	D. Buxtehude: Toccata F dur BuxWV 157 J. S. Bach: Chorální partita „Sei gegrüßet, Jesu gütig“ BWV 768; Koncert G dur BWV 592 F. Mendelssohn-Bartholdy: Preludium a fuga c moll op. 37 č. 1 B. A. Wiedermann: Notturmo F. Liszt: Fantazie a fuga na chorál „Ad nos, ad salutarem undam“
Čtvrtek 13. září	Petr Čech (ČR)	J. S. Bach: Passacaglia a fuga c moll BWV 582 C. Franck: Grande pièce symphonique op. 17 Petr Eben: Nedělní hudba
Pondělí 17. září	Roberto Bertero (Itálie)	J. S. Bach: Preludium a fuga a moll BWV 543 Pierre Cochereau (1924–1984): Gigue D. Scarlatti: Sonata in E W. A. Mozart: Fantazie K 608 B. Bartók: Sonatina (výběr částí, upravil R. Bertero) Samuel Barber (1910–1981): Adagio Erik Satie: Gnossienne č. 1 Percy Fletcher (1879–1932): Festival Toccata C. Debussy: Arabeska č. 1 Maurice Duruflé: Toccata
Čtvrtek 20. září	Gerhard Weinberger a Beatrice-Maria Weinberger (Německo)	Ramón Ferreñac (1763–1835): Sonáta G dur (čtyřruční) J. Christian Bach: Duetto F dur op. 18 č. 6 A. F. Hesse: Variace A dur na vlastní téma pro čtyři ruce Harald Genzmer (1909–2007): Introdukce a chorální variace na „Nun bitten wir den heiligen Geist“ pro čtyři ruce N. Hakim: Rapsody for Organ Duo Peter Wittrich: Toccata na chorál „Nun danket all und bringet Ehr“ M. Ravel: Bolero (úprava pro čtyři ruce G. Weinberger)

40. ročník 2008 (tři francouzské hvězdy varhanního umění)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 4. září	Karel Paukert (ČR/USA)	k. Paukert (nar. 1935): Zdravice Olomouci (improvizace) Karel Husa (1921–2016): Frammenti (1987; věnováno K. Paukertovi) Greg d'Alesio (nar. 1963): Albion II (pro el. pásku a varhany; USA) Ch. Ives: Variace na kostelní píseň „Amerika“ J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532 F. Liszt: Preludium a fuga na [jméno] B-A-C-H C. Franck: Preludium, fuga a variace op. 18 Jehan Alain: Postlude pour l'Office de Complies op. 21 M. Dupré: Preludium a fuga H dur op. 7 č. 1
Pondělí 8. září	Olivier Latry (Francie)	Ch. Tournemire (1870–1939): Chorální improvizace na „Victimae paschali laudes“ M. Duruflé: Scherzo J. Alain: Fantazie I, Fantazie II M. Dupré: Preludium a fuga g moll op. 7 č. 3 Jean-Louis Florentz (1947–2004): Chant de Fleurs a Le rempart de la croix z cyklu Laudes Thierry Escaich (nar. 1965): Évocation II O. Latry (nar. 1962): Improvizace
Čtvrtek 11. září	Reitze Smits (Nizozemí)	F. Poulenc: Sonáta (Prélude, Rustique, Final) D. Mihalud: Stvoření světa (Prélude, Fugue, Romance, Scherzo, Final) F. Mendelssohn-Bartholdy: Vážné variace op. 54; Preludium a fuga d moll op. 35 č. 2 [v brožuře chybně D dur] R. Schumann: Toccata op. 7 R. Smits (nar. 1956): En Taille a Grand Jeu z Five Light Pieces (Autorem transkripce byl velmi pravděpodobně R. Smits.)
Pondělí 15. září	Jean Gillou (Francie)	A. Vivaldi – J. S. Bach: Koncert C dur [Grosso Mogul] BWV 594 J. Guillou (1930–2019): Dětské scény op. 28 C. Franck: Chorál h moll č. 2 F. Liszt: Prometheus (transkripce J. Gillou) J. Guillou: Improvizace na dané téma
Čtvrtek 18. září	Naji Hakim (Francie)	N. Hakim (nar. 1955): Salve Regina J. S. Bach: Preludium a fuga e moll [BWV 548, či 533 ?] N. Hakim: Glenalmond suite C. Franck: Prière O. Messiaen: Le vent de l'Esprit N. Hakim: Skaskøbing preludiuer (12 částí) N. Hakim: Improvizace

41. ročník 2009

Místo konání: kosle sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 3. září	Irena Chřibková (ČR), členové Moravské filharmonie Olomouc, dirigent Petr Šumník (ČR)	L. Vierne: Symfonie č. 2 e moll op. 20 J. S. Bach: Koncert a moll [podle Vivaldiho] BWV 593 Miloslav Kabeláč (1908–1979): Symfonie č. 3 in F op. 33 pro varhany, žestě a tympány
Pondělí 7. září	Gunther Rost (Rakousko)	M. Dupré: Skica č. 1 ze Dvou skic op. 41 J. S. Bach: Koncert d moll podle Vivaldiho BWV 596 M. Dupré: Skica č. 2 ze Dvou skic J. S. Bach: Preludium a fuga h moll [z Dobře temperovaného klavíru] BWV 869 L. Vierne: Symfonie č. 6 op. 59
Čtvrtek 10. září	Jaroslav Tůma (ČR)	J. S. Bach: Passacaglia c moll BWV 582 Zdeněk Pololáník (nar. 1935): Sonata laetitiae Marco Enrico Bossi: Thème et Variations cis moll op. 115 L. Vierne: Carillon de Westminster op. 54 č. 6 Wilhelm Middelschulte (1863–1943): Bachova ciaccona d moll pro housle sólo upravená pro varhany
Pondělí 14. září	Bernadetta Šušavská (Slovensko)	C. P. Emanuel Bach: Sonáta a moll Wq 70/4 L. Janáček: Mládí (transkripce od Bernharda Haase) M. Dupré: Variations sur un Noël op. 26 D. Scarlatti: Sonáta D dur K. 145 a Sonáta d moll K. 141 Julius Reubke (1834–1858): Sonáta c moll 94. žalm
Čtvrtek 17. září	Tomáš Thon, varhany (ČR); Schola Gregoriana Pragensis, um. vedoucí David Eben	Petr Eben: Prolog z Labyrintu světa a ráje srdce; Requiem z cyklu Faust; Tajemství stvoření z cyklu Job – tyto tři skladby proloženy zpěvem souboru Schola G. Pragensis; Suita liturgica

42. ročník 2010 (260. výročí úmrtí J. S. Bacha a 325. výročí narození G. F. Händela)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 6. září	Kateřina Chroboková (ČR), Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Petr Šumník	J. S. Bach: Koncert d moll pro varhany a orchestr BWV 35, 165, 35 (sestavený z různých vět) Jehan Alain: Radosti (Joies) a Boje (Luttes) ze Tří tanců; Le Jardin suspendu; Litanies F. Poulenc: Koncert pro varhany, smyčce a tympány g moll
Čtvrtek 9. září	Marek Kozák (ČR)	F. Mendelssohn-Bartholdy: Vážné variace op. 54 C. Franck: Chorál č. 1 E dur E. Gigout: Scherzo E dur L. Vierne: Claire de lune M. Duruflé: Preludium a fuga na jémno ALAIN op. 7 M. Kozák (nar. 1993): Improvizace
Pondělí 13. září	Joachim Grubich (Polsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga a moll BWV 543 G. F. Händel: Koncert d moll op. 7 č. 4 Mieczysław Surzyński (1866–1925): Improvizace Marian Sawa (1937–2005): Sekvens W. Lutosławski: Bukoliki C. Franck: Chorál h moll č. 2 O. Messiaen: Dieu parmi nous
Čtvrtek 16. září	Drahošlav Gric (ČR)	J. S. Bach: Koncert d moll podle Vivaldiho [BWV 596] C. Franck: Preludium, fuga a variace op. 18 Ch.-M. Widor: Final z Šesté varhanní symfonie op. 42 č. 2 O. Messiaen: Le Banquet Céleste August Gottfried Ritter (1811–1885): Sonáta č. 1 d moll M. Reger: Chorální fantazie na „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ op. 52 č. 2
Pondělí 20. září	Gunther Rost (Rakousko)	J. S. Bach: Goldbergovy variace BWV 988 R. Schumann: Dvě fugy z Šesti fug na jméno B-A-C-H op. 60 [bohužel chybí konkrétní čísla] Max Reger: Fantazie a fuga na B-A-C-H op. 46

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 5. září	Aleš Bárta, varhany (ČR), Antonín Hradil, housle; Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Alfonso Scarano (Itálie)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565; Chorál „Jesus bleibet meine Freude“ BWV 147 F. Liszt: Preludium a fuga na jméno B-A- C-H Roberto di Marino (nar. 1956): Koncert pro varhany a smyčce T. Vitali – O. Respighi: Ciacona pro housle, varhany a smyčce O. Respighi: Suita G dur pro varhany smyčce
Čtvrtek 8. září	Johannes Gebhardt (Německo); Jan Příbyl, trubka	J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542 M. Duruflé: Suite op. 5 William Bolcom (nar. 1938): Shall We Gather at the River (Fantasia) a What a Friend We have in Jesusu z Gospel Preludes for Organ Richi Beirach (nar. 1947): ELM (úprava J. Gebhardt) Volker Bräutigam (1939–2022): „Nun freut euch, lieben Christen g´mein“ z Drei Jazzverwandte Choralvorspiele Miles Davis: Four Victor Young (1900–1956): Stella by Starlight Ástor Piazzolla: Libertango (úprava J. Gebhardt)
Pondělí 12. září	Georgij Kurkov (Ukrajina)	J. S. Bach: Preludium a fuga D dur BWV 532; Chorálová předehra „Nun komm, der Heiden Heiland“ BWV 659; Concerto a moll BWV 593 F. Liszt: „Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen“ F. Liszt: Orpheus G. Kurkov (nar. 1954): Diesix (Preludio – Moderato)
Čtvrtek 15. září	Zuzana Ferjenčíková (Slovensko)	F. Liszt: Orpheus (arr. J. Gillou) L. van Beethoven: Grande Sonate pathétique op. 13 č. 8 (arr. Z. Ferjenčíková) Jehan Alain: Deuxième Fantaisie, Lamento F. Liszt: Prometheus (arr. J. Gillou)
Pondělí 19. září	Karel Martínek, varhany (ČR), Tomáš Jamník (violoncello), členové Moravské filharmonie Olomouc, dirigent Petr Šumník	M. Dupré: Preludium a fuga H dur op. 7 č. 1; Sonáta a moll pro violoncello a varhany op. 60; Variace na starou vánoční píseň op. 20 J. Alain: Variace na téma C. Jannequina M. Dupré: Poème héroïque op. 33 J. Alain: Le Jardin suspendu; Litanies K. Martínek (nar. 1979): Improvizace na téma písně ke sv. Mořici

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 6. září	Petr Rajnoha, varhany (ČR); Anastázie Tomečková, harfa; Ladislav Bilan, tympány; Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Petr Šumník	CHVALTE BOHA HARFOU A CITAROU, CHVALTE HO BUBNEM STRUNAMI... J. S. Bach: Koncert G dur BWV 592 Josef Klička (1855–1937): Koncertní fantazie c moll Maurice Duruflé: Preludium, adagio, a variační chorál na téma „Veni Creator“ Jan Hanuš: Koncertantní symfonie pro varhany, harfu, tympány a smyčce op. 31
Pondělí 10. září	Martin Jakubíček (ČR)	SVĚT TRANSKRIPCÍ – KONCERT PŘEVÁŽNĚ NEVARHANNÍCH SKLADEB ZAHALENÝ DO VARHANNÍHO HÁVU Luis de Milán (c. 1500–1560): Fantasia H. Purcell: A New Scotch Tune Anonym (17. století): Vietorisův kodex – Suita J. S. Bach: Arioso BWV 156 J. N. Hummel (1778–1837): Preludium a fuga c moll J. B. Lully: Suita (transkripce divertimenta Idylle sur la Paix) Jan Zwart (1877–1937): Preludium a chorál „Alle Roem is uitgesloten“ (Nizozemí) N. Paganini: Cantabile L. J. Alfred Lefébure-Wély (1817–1869): Sortie [Es dur ?] G. Gershwin (1898–1937): Summertime; Úryvek ze symfonické básně Američan v Paříži M. Jakubíček (nar. 1965): Improvizace na témata z publika
Čtvrtek 13. září	Ernst Wally (Rakousko)	MLADÝ VARHANÍK SVATOŠTĚPÁNSKÉHO DÓMU V ROLI INTERPRETA I SKLADATELE J. S. Bach: Fantazie G dur BWV 572 Engelbert Humperdinck (1854–1921): Abendsegen z opery Hänsel und Gretel (arr. E. Lemare) E. Wally (nar. 1976): Fantasia super Salve Regina L. Vierne: Clair de lune Milan Slimáček (nar. 1936): Fantazie na téma B-A-C-H (2005) Denis Bédard (nar. 1950): Suite pour orgue
Pondělí 17. září	Justin Bischof (USA)	UMĚNÍ IMPROVIZACE J. Bischof (nar. 1967): Fantazie a fuga na BACH; Svatomořická mše (pocta L. Marchandovi); Toccata a fuga na REGER; Livre des Oiseaux; Symfonie na téma z publika (Allegro, Scherzo brillante, Adagio meditativo, Finale sinistro)
Čtvrtek 20. září	Monika Melcová (Slovensko/Francie)	SLOVENSKÉ STOPY V PAŘÍŽI... L. Marchand (1669–1732): Plein jeu; Tierce en taille; Dialogue J. S. Bach: Kantáta Christ lag in Todesbaden BWV 4 (upravil Juan Maria Pederó) Bert Matter (nar. 1937): Fantazie na „Une jeune fillette“ Ch.-M. Widor: První věta Allegro ze Šesté symfonie op. 42 č. 2 M. Melcová (nar. 1974): Improvizace na jméno PETR EBEN

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 5. září	Adriano Falcioni (Itálie), Moravská filharmonie Olomouc, dirigent Petr Šumník	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll WV 565 L. Vierne: Carillon de Westminster Ch.-M. Widor: Toccata z Páté symfonie f moll op. 42 č. 1 Flor Peeters (1903–1986): Koncert pro varhany a orchestr op. 52 (1944) (Koncert se konal u příležitosti národního zahájení Dnů evropského dědictví.)
Pondělí 9. září	Marek Vrábel (Slovensko)	Alexandre P. F. Boëly: Offertoire pour le Jour de Pâques J. S. Bach: Preludium a fuga e moll BWV 548 Ján L. Bella (1843–1936): Fantázia-Sonáta d mol M. Vrábel (nar. 1973): Improvizace na důležité téma Ch.-M. Widor: Symfonie č. 5 f moll op. 42 č. 1 (výběr: Allegro vivace, Adagio, Toccata)
Čtvrtek 12. září	Michael Bártek, varhany (ČR); Vladimír Kiseljov, živá malba sv. Václava	POCTA SVATĚMU VÁCLAVU (podtitul) Petr Eben: Chorální fantazie č. 2 – Svatý Václav Josef Suk: Meditace na staročeský chorál Svatý Václav (pro varhany upravil František Pícka) Josef Klička: Velká koncertní fantazie na chorál Svatý Václav op. 65 Jitka Snížková (1924–1989): Středověká reminiscence č. 2 Stanislav Mach (1906–1975): Fantazie na chorál svatováclavský Vítězslav Novák (1870–1949): Svatováclavský triptych op. 70 (výběr: Ciacona – Andante, Fuga) P. Eben: A Festive Voluntary. Variations na Good King Wenceslas
Pondělí 16. září	Drahomíra Matznerová, varhany (ČR); Miroslav Laštovka, trubka (ČR)	B. A. Wiedermann: Toccata a fuga f moll J. S. Bach: Chorální předehra „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ BWV 645 pro trubku a varhany Max Reger: Chorální fantazie na „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ op. 52 č. 2 William Bolcom (nar. 1938): What a friend we have in Jesus z Gospel Preludes Ástor Piazzolla (1924–1992): Ave Maria pro trubku a varhany Johann Mathias Michel (nar. 1962): Intrada; Choral „Grosser Gott, wir loben dich“; Choral „Raphael“; Choral „In my lord“; Choral „Hilf meines Lebens“ Maurice Duruflé: Toccata ze Suity op. 5 Emil Viklický (nar. 1948): Variace na píseň „Over the Rainbow“ pro trubku a varhany
Čtvrtek 19. září	Thierry Escaich, varhany (Francie); Ladislav Bilan mladší, bicí nástroje	Ch. Tournemire (1870–1939): Chorální improvizace na „Victimae paschali laudes“ T. Escaich (nar. 1965): Improvizovaná parafráze na chorální téma C. Franck: Chorál č. 2 h moll T. Escaich: Improvizace – Preludium a fuga v romantickém stylu na dané téma L. Vierne: Romance a Final ze Symfonie č. 4 g moll op. 32 O. Messiaen: Verset pour la fête de la Dédicace T. Escaich: Ground II pro varhany a bicí nástroje T. Escaich: Improvizace – Preludium a variace na populární téma

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 4. září	Pavel Černý, varhany (ČR); členové Moravské filharmonie Olomouc, dirigent Petr Šumník	(Zahajovací koncert k Roku české hudby.) Jiří Rópek (1922–2005): Pocta anonymovi. Suita pro žesťové sexteto a varhany Jan Dismas Zelenka (1679–1745): Symphonie à concertanti a moll ZWV 189 (úprava pro varhany Robert Hugo a Pavel Černý) Antonín Dvořák: Preludium a fuga D dur Josef Klička: Legenda h moll op. 98 Leoš Janáček: Postludium z Glagolské mše B. Martinů: Vigilie M. Kabeláč: Fantazie d moll op. 32/1
Pondělí 8. září	Philippe Lefebvre (Francie)	C. Franck: Chorál a moll č. 3 P. Lefebvre (nar. 1949): Improvizace na témata A. Dvořáka L. Vierne: Allegro a Chorál ze Symfonie č. 2 op. 20 P. Lefebvre: Improvizace na témata B. Smetany M. Duruflé: Preludium a fuga na jméno Alain op. 7 P. Lefebvre: Improvizace na témata L. Janáčka
Čtvrtek 11. září	Ben van Oosten (Nizozemí)	Ch.-M. Widor: Marche américaine op. 31 (úprava pro varhany M. Dupré) L. Boëllmann: Suita č. 2 op. 27 C. Saint-Saëns: Bénédiction nuptiale op. 9 L. Vierne: Symfonie č. 3 fis moll op. 28
Pondělí 15. září	Martin Sander (Německo)	Heinrich Schiedemann (c. 1595–1663): Alleluja, laudem dicite Deo nostro J. S. Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564; chorální předehra „Allein Gott, in der Höh sei Ehr“ BWV 676 P. Eben: Laudes O. Messiaen: L'Ascension (výběr: 2. a 3. část) M. Reger: Chorální fantazie na „Hallelujah! Gott zu loben, bleibe meine Seelenfreund“ op. 52 č. 3
Čtvrtek 18. září	Petr Čech, varhany, Alena Čechová, housle (ČR)	(Zahajovací koncert Spolku pro komorní hudbu při MFO.) J. Klička: Fantasie na motivy symfonické básně „Vyšehrad“ od Bedřicha Smetany Gustav Jensen (1843–1895): Arioso & Rondo patetico op. 40 pro housle a varhany (Německo) M. E. Bossi: Adagio As dur op. 84 pro housle a varhany O. Mácha: Elegie pro housle a varhany Hermann Schroeder (1904–1984): Preludium, canzona a rondo pro housle a varhany F. Liszt: Fantazie a fuga na chorál „As nos, ad salutarem undam“ S. 259

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, Reduta – velký koncertní sál MFO;
začátky vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 3. září	Karel Martínek, varhany (ČR); Jumping Drums, umělecký vedoucí Ivo Batoušek	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565 (úprava pro varhany a bicí nástroje od I. Batouška) L. Vierne: Andantino a Toccata z Pièces de Fantaisie op. 51 a 53 I. Batoušek (nar. 1972): Ticho bubnů Miloš Sokola (1913–1976): Toccata K. Martínek (nar. 1979): Intermezzo (Improvizace na BACH) K. Martínek a I. Batoušek: Žalm 150. Improvizovaná suitsa pro bicí nástroje a varhany (5 částí)
Pondělí 7. září Reduta – velký koncertní sál MFO	KATT – Kateřina Chroboková (ČR)	J. S. Bach: Toccata a fuga d moll BWV 565 Arvo Pärt: Pari intervallo KATT (nar. 1977): Bogorodiče djévo O. Messiaen: Prière après la communion KATT: Inside The Apple (výběr: Earth, This Day, My Mother, Faraway, Slavkof, Veni Sancte Spiritus) J. S. Bach: Toccata d moll „dórická“ BWV 538
Čtvrtek 10. září	Jean-Pierre Leguay (Francie)	F. Couperin: Offertoire sur le Grands jeux ze Mše pro farnosti Jean Titelouze (1562/3–1633): Ave Maris Stella (4 versety) J.-P. Leguay (nar. 1939): Préludes XI, XII, XIII, XIV; Et puis, et puis encore? (výběr: Tiento, Double II, Molto lento) C. Franck: Pastorale op. 19 Ch. Tournemire: Paraphrase-Carillon z cyklu l'Assomption J.-P. Leguay: Improvizace
Pondělí 14. září	Carsten Klomp (Německo)	J. S. Bach: Godbergovy variace BWV 988 (úprava pro varhany C. Klomp, nar. 1965)
Čtvrtek 17. září	Henryk Gwardak (polský rodák, Alandské ostrovy)	J. S. Bach: Preludium a fuga c moll BWV 546 F. Mendelssohn-Bartholdy: Symfonie č. 4 A dur “Italská” op. 90 – 3. věta Con moto moderato (úprava H. Gwardak) J. G. Rheinberger: 2. věta Adagio non troppo – Allegro ze Sonaty fis moll op. 111 č. 5 Thomas Åberg (nar. 1952): Fantasy in a (Švédsko) Ludwig Thuille (1861–1907): Varhanní sonáta a moll op. 2 (Preludium, Andante, Fuga) Georgi Mushel (1909–1989): Toccata [z Uzbekistánské suity] Pierre Cholley (nar. 1962): Rumba sur les grands jeux
Pondělí 21. září	Marek Stefański, varhany (Polsko), Agnieszka Radawan- Stefańska, varhany (Polsko); Camerata Moravia, umělecký vedoucí Vít Mužík	G. F. Händel: Koncert pro varhany a orchestr F dur op. 4 č. 4 Mieczyslaw Surzyński (1866–1924): Improvizace na polskou duchovní píseň „Svatý Bože“ op. 38 J. S. Bach: Fuga sopra il Magnificat BWV 733; Meine Seele erhebt den Herren BWV 648 Joseph Gabriel Rheinberger: Dvojitá fuga c moll „Vater unser“ op. post. morth. Gustav Adolf Merkel (1827–1885): Fantasia op. 113 b

48. ročník 2016 (100. výročí úmrtí Maxe Regera)

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 5. září	Pavel Svoboda (ČR)	J. S. Bach: Toccata E dur BWV 566; chorální předehra Schmücke dich, o liebe Seele BWV 654; Concerto d moll BWV 596 J. Pachelbel: Partita Was Gott tut, das ist wohlgetan M. Reger: Tria op. 47 (Gigue, Siciliano, Fuga) T. Escaich: Évocation II
Čtvrtek 8. září	Giampolo Di Rosa (Itálie)	J. S. Bach: Ricercare à 6 z Hudební obětiny BWV 1079 M. Reger: Chorální fantazie na „Ein feste Burg ist unser Gott“ op. 27 L. van Beethoven: Sonáta C dur č. 21 op. 53 „Valdštejnská“ (pro varhany upravil G. Di Rosa) G. Di Rosa (nar. 1972): Improvizace
Pondělí 12. září	Władysław Szycmański (Polsko)	A. G. Ritter (1811–1855): Sonáta e moll op. 19 Ernst Köhler (1799–1847): Téma s variacemi (Německo) P. Eben: Momenti d'organo (výběr – blíže bohužel nespecifikovaný) M. Reger: Introdukce a passacaglia d moll W. Szycmański (nar. 1955): Passion prelude Pierre Cochereau (1924–1984): Scherzo symphonique Konstanty Gorski (1859–1924): Fantazie f moll (Polsko)
Čtvrtek 15. září	Olivier Latry (Francie)	J. S. Bach: Sinfonia z Kantáty č. 29 „Wir danken dir, Gott“ (upravil M. Dupré) F. Mendelssohn-Bartholdy: Vážné variace op. 54 (upravil Reitze Smits) F. Liszt: Svatý František z Pauly kráčí po vlnách (upravil M. Reger) Gabriel Fauré: Sicilienne (upravil L. Robilliard) C. Debussy: Potopená katedrála (upravil L. Roques) J. S. Bach: Passacaglia a fuga c moll BWV 582 O. Latry (nar. 1962): Improvizace na téma R-E-G-E-R
Pondělí 19. září	Sergio Orabona (Itálie)	(Zahajovací koncert Spolku pro komorní hudbu při MFO.) J. S. Bach: Fantazie g moll BWV 542/1; chorální předehra „Wenn wir in höchsten Nöthen sein“ BWV 641; Fuga g moll BWV 542/2 R. Schumann: Studie č. 4 a 5 ze Šesti studií ve formě kánonu op. 56 Vincenzo Petrali (1830–1889): Versetto per il Gloria; Marcia per dopo la Messa L. Vierne: Allegro maestoso a Cantilène ze Třetí symfonie fis moll op. 28 Alexandre Guilmant (1837–1911): Sonáta č. 1 d moll op. 42

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 4. září	Franz Lörch, varhany (Německo); Ondřej Jurčeka, trubka (ČR)	G. F. Händel: Suita D dur pro trubku a varhany [autor transkripce ?] J. S. Bach: Fantazie g moll BWV 542/1 G. P. Telemann: Dvanáct hrdinských pochodů Roland Leistner-Meyer (nar. 1945): Fantazie na chorál „Ó Ježíši Kriste, světlo mého života“ J. B. Loillet (1980–1730): Suita B dur pro trubku a varhany J. S. Bach: Jesus bleibet meine Freude [BWV 147 ?] M. Reger: Ježíši, má jistota [chorální předehra ?] Jeremiah Clarke: Suita D dur pro trubku a varhany
Čtvrtek 7. září	Tuomas Pyrhönen (Finsko)	J. S. Bach: Preludium a fuga e moll BWV 548 M. Ravel: Má matka husa (výběr, autor transkripce ?) L. Vierne: Clair de lune T. A. Vodakovic (?-?): Katedrála Joonas Kokkonen (1921–1996): Lux aeterna (Finsko) T. Pyrhönen (nar. 1969): Improvizace na české téma Pēteris Vasks (nar. 1946): Te Deum (Lotyšsko)
Pondělí 11. září	Edward Geest (Belgie)	J. Pachelbel: Preludium d moll [katalogové číslo ?] Jean Adam Guilain (1680–1739): Suite de deuxième ton J. S. Bach: Fantazie „Přijď, Duchu svatý“ BWV 651 C. Franck: Preludium, fuga a variace op. 18 A. Bruckner: Preludium a fuga c moll Hendrik Andriessen (1892–1981): Chránová sonáta L. Vierne: Divertissement Ch.-M. Widor: Adagio [chybí opus a číslo] O. Messiaen: Narození Páně (výběr z cyklu) Camil van Hulse (1897–1988): Toccata D dur (Belgie, USA)
Čtvrtek 14. září	Baptiste-Florian Marle-Ouvrard (Francie)	J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552 B.-F. Marle Ouvrard (nar. 1982): Improvizace – Symfonická báseň C. Debussy: Clair de lune (úprava od ?) P. Eben: Finale z Nedělní hudby B.-F. Marle-Ouvrard: Improvizace
Pondělí 18. září	Irena Chřibková, varhany (ČR); Ladislav Bilan, bicí nástroje	OSUDOVÉ SEDMIČKY (Skladatelé, které spojuje sedmička v datu narození nebo úmrtí.) D. Buxtehude: Preludium C dur BuxWV 137 P. Eben: Krajiny patmoské pro varhany a bicí A. Guilmant: Allegro con fuoco ze Šesté sonáty h moll [op. 86] Jaromír Weinberger (1896–1967): Dedications Josef Klíčka: Fantasie na motivy symfonické básně „Vyšehrad“ od Bedřicha Smetany Henri Mulet (1878–1967): Carillon-Sortie

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Pondělí 3. září	Karel Martínek, varhany; členové MFO, dirigent Petr Šumník	NA POČEST 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKÉHO STÁTU E. Gigout: Grand Choeur Dialogué pro varhany, žestě a tympány (arr. P. Walton) L. Janáček: Sinfonietta op. 60 (arr. Bert van Stam roku 2014) L. Vierne: Prélude z Pièces de Fantaisie, 1. suite Ch.-M. Widor: 1. věta Allegro ze Symfonie č. 6 g moll op. 42 č. 2 P. Eben: Chorální fantazie II „Svatý Václave“ K. Martínek: Improvizace na témata Svatováclavského chorálu a české státní hymny
Čtvrtek 6. září	Paolo Oreni (Itálie)	VIRTUÓZNÍ MLADÍ J. S. Bach: Toccata a fuga F dur BWV 540 W. A. Mozart: Adagio a fuga c moll K 546 (arr. Jean Guillou) F. Liszt: Prometheus (arr. Jean Guillou) Ch.-M. Widor: 1. věta Allegro vivace ze Symfonie č. 5 f moll op. 42 č. 1 P. Oreni (nar. 1979): Improvizace na daná témata
Pondělí 10. září	Thomas Ospital, varhany (Francie); Pavel Hekela, recitace (ČR)	POCTA TVŮRCI O. Messiaen: Bůh mezi námi [Dieu parmi nous] z cyklu Narození Páně C. Debussy: Andantino ze smyčcového kvartetu op. 10 (arr. A. Guilmant); Štýrská tarantella (arr. T. Hirsch) T. Ospital (nar. 1990): Stvoření světa – improvizace na texty knihy Genesis
Čtvrtek 13. září	Aleš Bárta, varhany; Roman Fojtíček, saxofony (ČR)	DIALOG DVOU SVĚTŮ J. S. Bach: Fuga sopra il Magnificat BWV 733 Leonardo Vinci: Sonáta [saxofon a varhany ?] J. S. Bach: Chorální předehra „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ BWV 645 Eugène Bozza (1905–1991): Aria Sonáta [saxofon a varhany ?] F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 1 f moll op. 65 Marcel Proust (nar. 1960): Soir Sonáta [saxofon a varhany ?] L. Boëllmann: Gotická suite op. 25 Vladimír Wimmer: Druhá píseň pro saxofon a varhany Otmar Mácha: Svatební toccata
Pondělí 17. září	Bernadetta Šuňavská (Slovensko, Německo)	VEČER TRANSKRIPČÍ William Byrd: Zvony J. J. Froberger: Nárek nad hrobem pana Blanchrochera A. Vivaldi-J. S. Bach: Koncert C dur BWV 594 I. Stravinskij: Symfonie pro dechové nástroje (arr. B. Šuňavská, nar. 1977) D. D. Šostakovič: Preludium a fuga b moll op. 87 č. 16 a Preludium a fuga B dur op. 87 č. 21 (arr. B. Šuňavská) F. Liszt: Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen
Čtvrtek 19. září	Daniel Roth (Francie)	SETKÁNÍ PAŘÍŽSKÝCH MISTRŮ Ch. M. Widor: Final a Choral ze Sedmé symfonie op. 42 č. 3 L. Vierne: Scherzo z Druhé symfonie č. 2 e moll op. 20 C. Franck: Chorál h moll č. 2 D. Roth (nar. 1942): Čtvrtá a desátá část z Livre d'orgue pour le Magnificat M. Dupré: Preludium a fuga f moll op. 7 č. 2 a Preludium a fuga g moll op. 7 č. 3 D. Roth: Improvizace

Místo konání: kostel sv. Mořice v Olomouci, katedrála sv. Václava v Olomouci;
začátky vždy od 19:00

Datum a místo konání	Interpret	Program
Čtvrtek 5. září, kostel sv. Mořice	Richard Brasier (Velká Británie)	VARHANNÍ OHŇOSTROJ Charles Hubert Parry: Toccata a fuga „The Wanderer“ John Field: Nocturno č. 5 B dur William Henry Harris (1883–1873): Flourish for an Occasion J. S. Bach: Partita „Sei gegrüßet, Jesu gütig“ BWV 768 C. Saint-Saëns: Preludium a fuga č. 2 B dur op. 99 Joseph Jongen (1873–1953): Scherzetto Flor Peeters: Toccata, fuga a hymnus na „Ave Maris Stella“ op. 28
Pondělí 9. září, katedrála sv. Václava	Maurice Clerc (Francie)	HUDBA FRANCOUZSKÝCH ROMANTIKŮ C. Franck: Chorál a moll č. 3 Ch.-M. Widor: 3. věta Cantilène ze Symfonie č. 10 op. 73 „Románské“ L. Vierne: 1. věta Allegro ze Symfonie č. 2 e moll op. 20 Jean Langlais (1907–1991): Píseň radosti z Devíti kusů pro varhany; Nativité ze Tří evangelijních poem; Hymnus díkuvzdání Tebe Bože chválíme ze Tří gregoriánských parafrází op. 5 Gaston Litaize (1909–1991): Allegretto a Andantino z 24 liturgických preludií Ch. Tournemire: Chorální improvizace na „Victimae paschali laudes“
Čtvrtek 12. září, katedrála sv. Václava	Michał Markuszewski (Polsko)	POLSKÉ VARHANNÍ DIALOGY M. Markuszewski (nar. 1980): Preludium pro organo pleno (improvizace v barokním stylu) Toruňská tabulatura (ed. Johannes Fischer): Zacheň mě, můj Bože Varšavská tabulatura (17. století): Canzona in D Feliks Nowowiejski (1877–1946): Preludio festivo z Varhanní symfonie č. 2 g moll op. 45 M. Markuszewski: Cantilène (improvizace v romantickém stylu) August Feyer (1801–1883): Koncertní variace na téma ruské písně Alekseje Lvova op. 2 (Polsko) Mieczysław Surzyński (1866–1924): Elegie fis moll op. 30 (Polsko) Felix Borowski (1872–1956): Slavnostní pochod ze Suity č. 1 pro varhany (Anglie, USA) Tadeusz Machl (1922–2003): Etuda č. 5 Augustyn Bloch (1929–2006): Fantazie pro varhany
Pondělí 16. září, kostel sv. Mořice	Pavel Svoboda, varhany (ČR); Barocco sempre giovanne, umělecký vedoucí Josef Krečmer	DIALOG SMYČCŮ A VARHAN J. C. F. Fischer (1656–1746): Le Journal du Printemps op. 1 – Suita č. 1 a moll; Ciaconna in F pro varhany sólo J. S. Bach: 1. věta Allegro z Koncertu F dur BWV 978 A. Vivaldi: Koncert G dur op. 3 č. 3 pro housle a basso continuo z cyklu L'estro armonico J. G. Walther: Koncert h moll LV 33 podle Vivaldiho [pro varhany] W. A. Mozart: Andante F dur K 616 Michel Corrette (1707–1795): Variace na francouzskou píseň „Où s'en vont ces gays bergeres?“ A. Vivaldi: Koncert e moll pro housle, smyčce a basso continuo RV 275 W. A. Mozart: Chránová sonáta č. 10 F dur K 244 a č. 6 B dur K 212 Marc-Antoine Charpentier (1643–1704): Noël „Où s'en vont ces gays bergeres?“ H. 534 A. Vivaldi: Koncert d moll pro housle, varhany a smyčce RV 541 (úprava Vincenta Bouchera)
Čtvrtek 19. září, kostel sv. Mořice	Giampolo Di Rosa (Itálie)	MAGICKÉ JMÉNO BACH F. Liszt: Fantazie a fuga na jméno B-A-C-H R. Schumann: Šest fug na B-A-C-H op. 60 G. Di Rosa: Improvizace na téma B-A-C-H

52. ročník 2020 (150. výročí narození Louise Vierna a 10. výročí úmrtí A. Schindlera)

Místo konání: katedrála sv. Václava, kostel Panny Marie Sněžné v Olomouci; začátky vždy od 19:00

Datum a místo konání	Interpret	Program
Čtvrtek 3. září, katedrála sv. Václava	Karel Martínek, varhany (ČR); žesťový soubor MFO	PERLY VARHANNÍ TVORBY Siegfried Karg-Elert (1877–1933): Triumfální pochod op. 65 č. 59 pro varhany a žesťové nástroje J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll BWV 542 L. Vierende: Najády z 24 fantazijních kusů op. 55 M. Dupré: Hrdinská poema [Poème héroïque] op. 33 pro varhany a žesťové nástroje T. Escaich (nar. 1965): Pět versetů na Victimae paschali laudes L. Vierende: Varhanní symfonie č. 1 d moll op. 14 (výběr, blíže nespecifikovaný) K. Martínek (nar. 1979): Improvizace
Pondělí 7. září, katedrála sv. Václava	Původně Nathan J. Laube (USA) – kvůli covidovým restrikcím nakonec Pavel Černý (ČR)	BACH OČIMA ROMANTIKŮ J. S. Bach: Sinfonia z Kantáty „Wir danken dir, Gott, wir danken dir“ BWV 29 (upravil Alexandre Guilmant) Charles-Marie Widor: Árie e moll z Bachova Mementa (Parafráze na Dobře temperovaný klavír) Felix Mendelssohn-Bartholdy: Varhanní sonáta č. 3 A dur op. 65 Clara Schumann (1819–1896): Fuga č. 2 E dur ze Tří fug na témata J. S. Bacha Karel František Pitsch (1786–1858): Fantasie a fuga (Na smrt Felixe Mendelssohna-Bartholdyho) Pavel Černý (nar. 1970): Improvizace na číslo 1750 – pocta Louisi Vierendeovi F. Liszt: Preludium a fuga na jméno B-A-C-H S. 260/R381
Čtvrtek 10. září, katedrála sv. Václava	Timur Chaliullin (Rusko)	RUSKÉ INSPIRACE L. Vierende: Katedrály z 24 fantazijních kusů op. 55 Aleksandr T. Grečaninov (1864–1956): Tři kusy pro varhany op. 159; Hymnus svobodného Ruska (1917 – rok Ruské revoluce, upravil T. Chaliullin) Sergej I. Tanějev (1856–1915): Chorální variace A dur T. Chaliullin (nar. 1987): Toccata pro pedál sólo; Fantazie „Řád a chaos“; Variace na tatarskou lidovou píseň D. D. Šostakovič: Passacaglia z opery Lady Macbeth Mcenského újezdu op. 29; Valčík pro orchestr č. 2 c moll (upravil T. Chaliullin) P. I. Čajkovskij: Květinový valčík z baletu Louskáček (upravil T. Chaliullin) M. P. Musorgskij: Velká brána kyjevská z cyklu Obrázky z výstavy (upravil T. Chaliullin)
Pondělí 14. září, kostel Panny Marie Sněžné	Bernhard Klapprott, cembalo a varhany (Německo)	DIALOGY CEMBALA A VARHAN Dialog I J. S. Bach: Preludim z Anglické suity č. 2 a moll BWV 807; Preludium a fuga A dur BWV 536 Dialog II J. Pachelbel: Ciacona d moll D. Buxtehude: Passacaglia d moll BuxWV 161 Georg Muffat: Passacaglia d moll z Apparatus musico-organisticus Dialog III J. S. Bach: Anglická suita č. 3 g moll BWV 808; Preludium a fuga G dur BWV 541
Čtvrtek 17. září, katedrála sv. Václava	Vincent Dubois (Francie)	VIVE LA MUSIQUE FRANÇAISE! J. S. Bach: Preludium a fuga Es dur BWV 552 C. Franck: Cantabile ze Tří kusů pro varhany Ch.-M. Widor: 1. věta Allegro vivace ze Symfonie č. 5 f moll op. 42 č. 1 L. Vierende: Varhanní symfonie č. 6 h moll op. 59 (výběr, blíže nespecifikovaný) C. Saint-Saëns: Danse macabre op. 40 M. Dupré: Preludium a fuga g moll op. 7 č. 3 T. Escaich: Evokace č. 2 V. Dubois (nar. 1980): Improvizace na jméno Louis Vierende

53. ročník 2021 (50. výročí úmrtí M. Duprého)

Místo konání: kostel Panny Marie Sněžné, katedrála sv. Václava; začátky vždy od 19:00

Datum a místo konání	Interpret	Program
Čtvrtek 2. září, kostel Panny Marie Sněžné	Michaela Káčerková, varhany (ČR); Smyčcový komorní orchestr MFO	BAROKNÍ LESK VARHANNÍCH KONCERTŮ F. X. Bixi: Koncert pro varhany a orchestr č. 1 C dur J. J. Froberger: Fantasia sopra ut, re, mi, fa, sol, la FbW 201 J. S. Bach: Partita č. 4 e moll „Ach soll ich Sünder machen“ BWV 770 F. X. Bixi: Koncert pro varhany a orchestr č. 3 D dur J. C. Kerll: Passacaglia d moll J. C. F. Fischer: Chaconne F dur F. X. Bixi: Koncert pro varhany a orchestr č. 8 D dur
Pondělí 6. září, katedrála sv. Václava	Eugenio Maria Fagiani (Itálie)	NA ITALSKÉ VLNĚ J. S. Bach: Ciaconna z Houslové partity č. 2 d moll BWV 1004 (upravil F. Busoni, U. Matthey) O. Respighi: Aria g moll P. 32 (upravil I. Fuser) F. Liszt: Sposalizio z cyklu Léta putování. Druhý rok S. 161 (upravil D. Walter) E. M. Fagiani (nar. 1972): Victimae Paschali Laudes op. 96 M. Dupré: Élevation op. 2 M. E. Bossi: Rédemption z Pěti kusů pro varhany op. 104; Intermezzo lirico As dur
Čtvrtek 9. září, katedrála sv. Václava	Frédéric Blanc, varhany (Francie); Svatomichalská gregoriánská škola Brno, umělecký vedoucí Josef Gerbrich	GREGORIÁNSKÝ CHORÁL INSPIRUJÍCÍ Ch. Tournemire: Improvizace na Te Deum (rekonstruoval M. Duruflé); Communion & Fantaisie, Final ze sbírky Liturgie Zjevení Páně (l'Orgue mystique) op. 55 M. Dupré: Čtyři versety na „Ave Maris Stella“ z cyklu Patnácti versetů na Mariánské nešpory op. 18; Te lucis ante terminum z Náhrobku Titelouzova op. 38 J. Langlais: Mors et Resurrectio ze Tří gregoriánských parafrází op. 5; Parafráze Salve Regina z 54 kusů op. 6; Incantation pour un Jour Saint André Fleury (1903–1995): Offertorium Ave Maria M. Duruflé: Chorál s variacemi na téma „Veni Creator“ op. 4
Pondělí 13. září, katedrála sv. Václava	Franz Josef Stoiber (Německo)	TAJEMSTVÍ VARHANNÍ IMPROVIZACE J. S. Bach: Preludium a fuga e moll BWV 548; chorální předehra „Wachet auf, ruft uns die Stimme“ BWV 645 M. Reger: Te Deum a Benedictus z 12 kusů pro varhany op. 59 F. J. Stoiber (nar. 1959): Improvizace I – Preludium, variace a fuga; Improvizace II – Chorální sonáta (obě improvizace barokního typu)
Čtvrtek 16. září, katedrála sv. Václava	Nathan J. Laube (USA)	BOŽÍ VELIKOST VE VARHANNÍ HUDBĚ M. Dupré: Parafráze na „Te Deum“ op. 43 Jeanne Demessieux (1921–1968): Attende Domine a Hosanna Filio David z 12 chorálních předehar na gregoriánská témata op. 8 F. Mendelssohn-Bartholdy: Vážné variace op. 54 (arr. Nathan J. Laube) C. Saint-Saëns: Fantazie č. 2 Des dur op. 101 Julius Reubke: Sonáta c moll 94. žalm

54. ročník 2022 (200. výročí narození C. Francka)

Místo konání: katedrála sv. Václava v Olomouci, začátky vždy od 19:00

Datum	Interpret	Program
Čtvrtek 1. září	Karel Martínek, varhany; Ladislav Bilan starší a Ladislav Bilan mladší, bicí nástroje (ČR)	ZAHÁJENÍ FESTIVALU ZA ZVUKU VARHAN A BICÍCH NÁSTROJŮ F. Couperin: Offertoire sur les grands jeux ze Mše pro kláštery Peirre Cochereau (1924–1984): Bolero na téma Charlese Raqueta pro varhany a bicí nástroje (zaznamenal syn J. M. Cochereau) M. Dupré: Preludium a fuga H dur op. 7 č. 1 C. Franck: Cantabile a Pièce héroïque ze Tří skladeb pro velké varhany K. Martínek (nar. 1979): Improvizovaná mše Salve Regina (Introit, Alleluia, Offertorium, Communio a Ite, Missa est)
Pondělí 5. září	Karol Mossakowski, varhany (Polsko, Francie); Pavel Hekela, recitace (ČR)	MYSTÉRIUM VARHANNÍ IMPROVIZACE F. Mendelssohn-Bartholdy: Preludium a fuga h moll op. 35 č. 3 (upravil K. Mossakowski) C. Franck: Pastorale e moll op. 19 F. Liszt: Preludium a fuga na jméno B-A-C-H K. Mossakowski (nar. 1990): Cesta Izraelitů do zaslíbené země. Improvizovaná suita na texty Starého Zákona
Čtvrtek 8. září	Markéta Schley Reindlová (ČR, Německo)	HUDBA ČESKÝCH A NĚMECKÝCH MISTRŮ F. Mendelssohn-Bartholdy: Sonáta č. 4 B dur op. 65 pro varhany J. Brahms: „Schmücke dich, o liebe Seele“ a „Herzlich tut mich erfreuen“ z 11 chorálních předeher op. 122 Johann Christian Heinrich Rinck (1770–1846): Preludium g moll op. 120 P. Eben: Touha po smrti a Tajemství stvoření z cyklu Job Miloslav Kabeláč: Fantazie g moll op. 32/2 Max Reger: „Werde munter, mein Gemüte“ a „Seelenbräutigam“ z 52 chorálových předeher op. 67; Introdukce a passacaglia f moll op. 63
Pondělí 12. září	Gunnar Idenstam (Švédsko)	SEVERSKÉ INSPIRACE Francesca Caccini (1587–1640): Lasciatemi qui solo (arr. G. Idenstam) Johann Helmich Roman (1694–1758): Suita z Golovinmusiken (arr. G. Idenstam; Maestoso, poco Adagio, Andante, Allegro) J. S. Bach: Preludium c moll BWV 546/1; chorálová předehra „Schmücke dich, o liebe Seele“ BWV 654; Fuga c moll BWV 546/2; Polonéza C dur ze sbírky Andraese Hööka (arr. G. Idenstam); Polonéza G dur ze Småland (arr. G. Idenstam); Hymn after Finn Karin (švédská lidová píseň, arr. G. Idenstam); Oh Kristus valgus oled saa (estonský chorál, arr. G. Idenstam) G. Idenstam (nar. 1961): „Peaceful Organ“ – cyklus improvizací pro neklidnou dobu
Čtvrtek 15. září	Ben van Oosten (Nizozemsko)	VARHANY JAKO ORCHESTR – PERLY VARHANNÍHO SYMFONISMU Joseph Guy Marie RopartZ (1864–1955): Introdukce a Allegro moderato C. Franck: Chorál č. 2 h moll L. Vierne: č. 2 Impromptu a č. 6 Carillon de Westminster z 24 fantazijních kusů op. 54 C. Franck: Prière op. 20 ze Šesti skladeb pro velké varhany Alexandre Guilmant: Koncertantní kus op. 54

55. ročník 2023 (100. výročí narození G. Ligetiho)

Místo konání: Chrám sv. Mořice v Olomouci, Katedrála sv. Václava; začátky vždy od 19:00

Datum a místo konání	Interpret	Program
Pondělí 4. září, kostel sv. Mořice	Kateřina Málková, varhany (ČR); Ondřej Mořka, trubka; Moravia Brass Band, dirigent Chuhei Iwasaki	VELKOLEPÝ NÁVRAT VARHANNÍHO FESTIVALU DO CHRÁMU SV. MOŘICE Giovanni Gabrieli (1557–1612): Canzon duodecimi toni a 10, Ch.178 Johann Sebastian Bach: Piece d'Orgue (Fantazie G dur) BWV 572 Antonio Vivaldi: Koncert č. 9 D dur RV 230 Arvo Pärt (nar. 1935): Pari intervallo (verze pro varhany) Heinrich Ignaz Franz Biber (1644–1704): Sonata Sancti Polycarpi Arvo Pärt: Trivium Pavel Josef Vejvanovský (1640–1693): Sonata sancti Petri et Pauli Philip Glass (nar. 1937): Finale z III. dějství opery Satyagraha (arr. M. Riesman) Ondřej Mořka: Dopis svatého Mořice (světová premiéra)
Čtvrtek 7. září, kostel sv. Mořice	Axel Flierl (Německo)	FRANCOUZSKO-NĚMECKÉ DIALOGY Charles Gounod: Marche Pontificale Marco Enrico Bossi (1861–1925): Ave Maria op. 104 č. 2; Elévation op. 94 č. 1 Louis J. A. Lefébure-Wély (1817–1869): Sortie Es dur Johann Sebastian Bach – Maurice Duruflé: Chorál „Ertöt' uns durch dein' Güte“ z Kantáty BWV 22 Johann Sebastian Bach: Toccata, adagio a fuga C dur BWV 564 Johann Sebastian Bach – Maurice Duruflé: Chorál „Wohl mir, dass ich Jesum habe“ z Kantáty BWV 147 Léonce de Saint-Martin (1886–1954): Méditation sur le Salve Regina du 1er Mode op. 12 Maurice Duruflé: Préludim a fuga na jméno Alain op. 7
Pondělí 11. září, katedrála sv. Václava	Pavla Salvová a Jan Rotrekl, varhanní duo (ČR)	HUDBA PRO ČTYŘI RUCE A ČTYŘI NOHY Felix Mendelssohn-Bartholdy: Symfonie č. 4 A dur „Italská“ op. 90 – 1. věta Allegro vivace (arr. J. Rotrekl) Olivier Messiaen: Méditations sur le Mystère de la Sainte Trinité (výběr, arr. P. Salvová) Peter Warlock (1894–1930): Capriol suite (arr. J. Rotrekl) Henri Mulet: Esquisses Byzantines (výběr, arr. J. Rotrekl) Petr Eben: Mutationes pro dvoje varhany
Čtvrtek 14. září, kostel sv. Mořice	David Cassan (Francie)	KDYŽ HRANICE MEZI KOMPOZICÍ A IMPROVIZACÍ MIZÍ... David Cassan (nar. 1989): Improvizované variace na českou duchovní píseň ve stylu Johanna Sebastiana Bacha Louis Vierne: Varhanní symfonie č. 3 fis moll pro varhany op. 28 David Cassan: Improvizovaný Triptych na dané téma
Pondělí 18. září, kostel sv. Mořice	Balázs Szabó (Maďarsko)	MAX REGER JUBILUJÍCÍ Max Reger: Suita č. 1 op. 16 (výběr) Maurice Duruflé (1902–1986): Toccata ze Suity pro varhany op. 5 Juan Bautista José Cabanilles (1644–1712): Tiento Llano de 6° tono WSC 57 Johann Sebastian Bach: Toccata E dur BWV 566 György Ligeti (1923–2006): Hungarian Rock (1978) Max Reger: Fantazie a fuga na B-A-C-H op. 46 (Tento koncert natáčel Český rozhlas Olomouc.)

PŘÍLOHA 2 – rozhovory

Rozhovor č. 1 s dramaturgem MVFO Karlem Martínkem

(telefonickou formou, pátek 20. října 2023)

1. Co pro Vás znamená MVFO?

Znamená pro mě hodně, jsem s ním spojený celý svůj život. Narodil jsem se během jeho 10. ročníku. Můj otec mne na některé koncerty brávil a já svatomořické varhany zbožňoval. Potom, co jsem se seznámil s panem A. Schindlerem a začal působit jako pomocný varhaník, pomáhal jsem mu s organizačními záležitostmi v otázce festivalu. On sám na festivalu nevystupoval. Nakonec mi jeho vedení i předal, což pro mne byla životní událost. Pro mne festival dodnes znamená úžasnou možnost setkávat se s varhaníky, vybírat je a spoluutvářet dramaturgii jednotlivých koncertů. Můj život je s ním zkrátka těsně spojen a každý ročník je pro mne významnou událostí.

2. Jak vzpomínáte na Antonína Schindlera? Co pro Vás znamenal?

Varhany u sv. Mořice pro mne byly sen. První setkání s nimi a panem Schindlerem mi zprostředkovala moje profesorka z gymnázia, během kterého jsem si mohl krátce zahrát. Antonín Schindler byl velmi schopným varhaníkem a nedostižným improvizátorem, což mne velmi inspirovalo. Obdivoval jsem ho. Časem jsme se sprátelili a nakonec mi i nabídnul tykání, na což se těžko zvykalo. Byl významnou osobností Olomouce a hybatelem zdejšího dění, zastával pozici organologa a kampanologa – zvonkohra na olomouckém orloji je jeho dílem. Rád na něho vzpomínám a myslím, že měl velký význam pro utváření mé osobnosti, a tudíž i podíl na tom, kde jsem nyní.

3. Svěřil se Vám někdy, jak se mu podařilo zde v Olomouci prosadit konání varhanního festivalu v době normalizace?

Často o tom mluvil. Vše souviselo s rekonstrukcí svatomořických varhan. Představitelé tehdejšího režimu ji schválili s podmínkou, že v případě konání varhanního festivalu na ně bude možné hrát veškerý repertoár, nejen duchovní, ale i světský, a že zde budou vystupovat i umělci ze Sovětského svazu. Na provádění sakrálních skladeb se nemělo upozorňovat, spíše měly být upozad'ovány. Nicméně hodnocení Schindlerovy osobnosti se stalo ambivalentní – někteří lidé mu dnes vyčítají, že s tehdejším režimem

spolupracoval víc, než musel. K varhanám občas brával představitele tehdejší moci a ukazoval jim je. Například i slavného sovětského skladatele Dimitrije Kabalevského, z čehož se dochovaly i fotografie.

4. Jak se dle Vás proměnil MVFO od doby, kdy jste jej převzal po A. Schindlerovi? Co jste inovoval a co naopak zachoval?

Chtěli jsme zachovat obecný formát, tedy pět koncertů v pondělky a čtvrtky během září. Též se snažíme udržet jeho vysokou úroveň. Já se na rozdíl od A. Schindlera snažím zařazovat i další nástroje či recitaci k varhanám – Schindler pořádal především čistě sólové varhanní recitály. Stále je podstatnou složkou koncertů i improvizace, ta nesmí v žádném ročníku chybět. Během jednoho koncertu se dokonce i jednou živě maloval obraz! V souvislosti s rekonstrukcí svatomořických varhan se musel festival přesunout do jiných kostelů. I během letošního ročníku se jeden koncert konal mimo kostel sv. Mořice, ačkoli nemusel – to mi někteří zazlívají a říkají, že by se to nemělo dělat, neboť je dle nich spojený pouze s chrámem sv. Mořice. Naopak jiným to nevadí a kvitují to. Mně ale bylo líto ignorovat i další krásné varhany v Olomouci.

5. Jaké jsou Vaše dramaturgické záměry?

To je záležitost, která není nijak pevně daná. Často se snažíme daný ročník nějak charakterizovat. Těžko se však dají všechny koncerty nějak tematicky propojit. Nelze říci, že by každý měl jen jednu linku. Sledujeme hlavně výročí skladatelů, hudba Johanna Sebastiana Bacha nesmí nikdy chybět. Hlavním naším cílem je pestrost.

6. Kdo vybírá varhaníky? Pouze vy?

Výlučně já sám, nicméně občas přijde požadavek z filharmonie – viz první koncert 55. ročníku. Nicméně nikdo mi nic nenařizuje. Hlavně musím splnit rozpočtový plán – nemohu tedy pozvat výlučně jen světové hvězdy s vysokými honoráři. Zařazuji i mladé varhaníky a snažím se, aby přijeli vynikající hráči z různých zemí světa. Chtěl jsem například pozvat lotyšskou varhanici Ivetu Apkalnu, nicméně její finanční požadavky pro nás byly neúnosné. Jinak jsou varhaníci v otázce honorářů v podstatě nenároční. Málokterý má svého manažera a zřejmě i proto tomu tak je. Naše filharmonie je jako pořadatelka poměrně štedrá, a proto si myslím, že zde mají v rámci naší republiky nadstandardní finanční podmínky.

7. Zasahujete jim do programu, či je necháte hrát, co oni sami chtějí?

Zasahuji, ale úplně minimálně. Nicméně už výběr samotného interpreta indikuje jejich program – v případě Thomase Ospitala bylo jasné, že improvizace bude klíčové číslo jeho programu a tak dále. A. Schindler si vždy nechal poslat více návrhu programů a pak si vybral. Já si nechám zaslat jeden. Hlídám též, aby se skladby během jednoho ročníku neopakovaly. Dnes postupně paradoxně sílí tendence omezovat program ze strany církve. Dříve je schvaloval hudbymilovný biskup Hrdlička, se kterým se výtečně spolupracovalo. Dnes je situace jiná a daleko obtížnější, neboť má tento úkol v dikci jiný kněz, který hudbě moc nerozumí. Bylo nám například řečeno, že Bach byl vlastně protestant, tak proč ho hrát...? Ale málokdy byl v otázce celého ročníku zásadní problém s repertoárem. Pamatuji si však, že nemohla zaznít transkripce Wagnerova Prstenu Nibelungova, kterou chtěl hrát Michael Bártek. Též byl problém se skladbou Bitva u Prahy, kterou chtěl zařadit Martin Jakubíček, neboť do kostela pochopitelně nepatří skladby s válečnou tematikou. Naopak Hrdinská poema od Marcela Duprého jim nevadila, a to zpracovává téma bitvy u Verdunu. Tudiž tedy vždy záleží na tom, co o daných skladbách schvalovatelé ví.

8. Jaké jsou Vaše další vize budoucnosti MVFO? Bude se konat pouze v kostele sv. Mořice, jako za A. Schindlera?

Mým kýženým modelem je, aby se například čtyři koncerty konaly u sv. Mořice a jeden jinde. Dlouho byl uzavřený kostel u sv. Michala, kde je také pěkný nástroj. V kostelech na Hejčíně i v Hodolanech jsou nově opravené varhany, nicméně tato místa už jsou hůře dopravně dostupná, a proto se tam bojíme koncerty pořádat. Návštěvnost je vynikající i přesto, že se v našem městě koná mnoho koncertů a některé se i časově překrývají, což je škoda. Nicméně si vůbec nemůžeme stěžovat na nezájem publika a doufáme, že tomu tak bude i nadále. Zahajovací koncert letošního ročníku byl enormně navštíven zejména z důvodu jeho návratu do kostela sv. Mořice, lidé byli zvědaví na opravené svatomořické varhany.

9. Jak se Vám spolupracuje s Páterem Hanáčkem, proboštem kostela sv. Mořice?

Otec Hanáček je vynikající organizátor a jeden z nejschopnějších knězů v Olomouci. U svatého Mořice působí již přes 30 let. Nicméně bývá dost nekompromisní a neústupný. Deset let jsem byl u sv. Mořice regenschorim a z osobních důvodů přešel zpět do katedrály sv. Václava.

10. Jaký máte názor na varhany u sv. Mořice?

Englerův nástroj má obrovskou hodnotu. Podoba jejich poslední takzvané rekonstrukce mne velmi mrzí – málo se připravila a jednalo se spíše o opravu a obnovu funkčnosti stávajícího instrumentu, která byla možná až díky získání grantu. Nicméně lepší by bylo nejdříve vymyslet návrh a pak teprve obstarávat finance. V tomto případě to bylo naopak. Moc se neřešila ani jejich zvuková stránka. V jejich velkolepé dispozici mi obecně chybí základní rejstříky, jež jsou součástí skoro všech normálních varhan – chybí zde Salicionál, Gamba, Voix céleste, Hoboj. Naopak jiné rejstříky jsou zde dublované, a tudíž zbytečné. Během opravy doplněný Unterstaz 64' považuji za zbytečný luxus. Jiné a větší nástroje mají tuto stopovou polohu řešenou akusticky, a to spojením kvinty se základním tónem dvaatřicetistopé polohy. Kupodivu se doposud nevyřešilo stále vysoké ladění nástroje – není tudíž možné hrát skladby se symfonickým orchestrem, kde zejména dřevěné dechové nástroje k nim není možné doladit. Já osobně navrhoval rekonstruovat Englerův nástroj do původní podoby z roku 1745 a dole v kostele nad vchodem do sakristie postavit nový moderní nástroj, nicméně tento návrh neprošel.

Děkuji za rozhovor.

Rozhovor č. 2 s produkční MVFO Ivanou Kalinou Tabak

(úterý 28. listopadu 2023)

1. V čem spočívá Vaše práce pro MVFO? Kdy jste s ní začala?

Mezinárodní varhanní festival organizuji jako produkční od roku 2019. Karel Martínek, co by externí dramaturg pouze tohoto festivalu, vybírá umělce, domlouvá s nimi program a honoráře. Při jejich příjezdu do Olomouce je pak jejich průvodcem a asistuje jim při zkouškách před koncerty. Moje práce spočívá v psaní žádostí o granty a sestavení festivalové brožury z hlediska anotací. Dále zajišťuji smlouvy s umělci, schválení programu olomouckým arcibiskupstvím, pronájem kostelů, židli, zajištění potřebného personálu a všechny s tím související náležitosti. Večerní programy pro návštěvníky v současnosti píše paní Alena Maršíková Michálková, dříve jsem je psala já a před tím pan Martínek. Nyní u nich provádím pouze redigování.

2. Jedná se o náročnou činnost? Kolik Vám zabere celkového pracovního času během roku?

Po ukončení každého ročníku se píše žádosti o granty na další rok. Souběžně s tím ještě probíhá vyúčtování toho proběhlého a tvoří se jeho závěrečná zpráva. Po ukončení sezony filharmonie se začne připravovat festivalová brožura a poté řešíme smlouvy, zajišťujeme ubytování pro umělce a tak dále. Přibližně se jedná o dva měsíce práce v rámci celého roku. Nejintenzivnější je to samozřejmě během těch tří týdnů, kdy samotný festival probíhá.

3. Co Vám za dobu Vašeho působení v souvislosti s MVFO utkvělo v paměti?

Utkvělo mi to, že se jedná o oblíbenou hudební platformu v Olomouci, na kterou jsou lidé zvyklí a mají ji rádi. Má tradici i své určité společenské místo na mapě našeho města. Část filharmonického publika potkávám i na varhanních koncertech, část chodí cizí. Velká část z nich je dle mého názoru věřících.

4. Máte nějaké nápady na jeho další rozvoj?

Myslím, že by nebylo od věci reprízovat některé koncerty v Olomouckém kraji, tedy působení festivalu rozšířit i za hranice města Olomouce. Vnímám také určitou programovou strnulost, některé večery by se mohly zatraktivnit – třeba vizuálně. Umělkyně se jménem KATTA [Kateřina Chroboková, poznámka P. Vacka] představuje

možnou cestu, která ovšem nemusí všem vyhovovat. Mohli bychom vylepšit propagaci, která určitě není dostatečná.

5. Považujete jej za přínosný pro kulturu Olomouce i celé republiky?

Určitě ano. Tento festival má velmi dobré renomé, kterého by se dalo využít pro vylepšení jeho finančního zajištění, které je už nyní solidní.

6. Jaká je návštěvnost během posledních let?

Mohu zhodnotit posledních pět let, tedy období svého působení. Náš festival nebyl jako jeden z mála přerušen z důvodů restrikcí v souvislosti s pandemií onemocnění Covid-19, návštěvnost se v tu dobu o něco snížila a u několika koncertů jsme ze zmíněných důvodů museli nahradit interprety. Též se snížila návštěvnost během doby, kde se festival konal mimo kostel sv. Mořice, a to z důvodu rekonstrukce svatomořických varhan, na něž jsou mnozí zvyklí. Letošní ročník byl díky dokončení zmíněné opravy a návratu festivalu do kostela sv. Mořice navštíven přibližně dvojnásobně oproti tomu minulému.

7. Jak je MVFO financován?

Je dotován přibližně z padesáti procent Olomouckým krajem, aktuálně mu běží tříletá dotace. Těší se též přízni Ministerstva kultury i Státního fondu kultury. Moravská filharmonie coby pořadatel přispívá také, neboť je to její povinností vyplývající z žádostí o dotace. Další příjem máme ze vstupného, které je dle mého názoru nízké.

8. Vyplatí se pořádání MVFO Moravské filharmonii, či ne?

Varhanní festival není drahý. Nijak na něm netratíme a ani nesmí být nijak ziskový, což vyplývá z dotačních titulů. Varhaníci jsou finančně značně nenároční, kterýkoli jiný umělec je dražší. Jejich honoráře se pohybují v rozmezí 20 000 Kč až 2 500 Euro. Moravské filharmonii určitě stojí za to jej pořádat.

Děkuji za rozhovor.

PŘÍLOHA 3 – korespondence s varhaníky

Zaslané otázky:

1. Jak hodnotíte Mezinárodní varhanní festival v Olomouci? Je dle Vás významný i v celosvětovém měřítku?
2. Jaký máte názor na Englerovy varhany v kostele sv. Mořice? (dle adresáta případně i na nástroj bratří Riegrů v katedrále sv. Václava)

Odpověď Jana Rotrekla (22. 9. 2023)

Dobrý den, celosvětové měřítko asi hodnotit nedokážu, ale rozhodně má festival význam evropský, jak délkou trvání, tak dramaturgií a tím, kdo na něm vystupuje. U sv. Mořice jsem nehrál, takže hodnotit nemůžu. Varhany v katedrále, ač by potřebovaly zrestaurovat, jsou naprosto mimořádné už tím, že je nástroj nepostižený pozdějšími změnami a dohromady s opravdu mohutnou akustikou katedrály to dle mého názoru patří k nejlepším romantickým nástrojům u nás.

Odpověď Pavla Svobody (23. 9. 2023)

1. Mezinárodní varhanní festival Olomouc je bezpochyby významnou kulturní událostí už díky své historii a aktivitě pana Antonína Schindlera, na kterou navazuje Moravská filharmonie Olomouc jako současný pořadatel s dramaturgem Karlem Martínkem. Význam v celosvětovém měřítku se obtížně hodnotí, neboť v zahraničí jistě najdete mnoho varhaníků, kteří v Olomouci hráli (tedy festival a varhany znají) a také najdete řadu varhaníků, kteří o něm nikdy neslyšeli. Myslím ale, že Olomouc patří minimálně mezi nejvýznamnější festivaly ve střední Evropě, možná v celé Evropě. A to není málo!

2. Pokud vím, jedná se o jeden ze dvou třímanuálových nástrojů tohoto stavitele. Wrocław má krásné Englerovy varhany nedávno zrekonstruované, stejně tak v Olomouci proběhla velká oprava. V Olomouci je však jiná situace. Varhany byly v minulosti podstatně zvětšeny a díky novým hlasům a obrovskému elektrickému

hracímu stolu (který lze dnes vlastně také považovat za památku) umožňují hru široké literatury včetně romantické a soudobé hudby. Nemám ambice zde hodnotit, zda je současná koncepce stroje dobře či nikoli - to obnáší odbornou a nelehkou debatu. Myslím ale, že posluchači festivalových koncertů tak nejsou o žádný styl ochuzeni. Na stranu druhou to s sebou nese jistá omezení pro původní barokní nástroj, který je v podstatě přizpůsoben novější dostavbě. K opravdovému restaurování barokního stroje tedy v Olomouci nedošlo. Každopádně je to úžasné místo s krásnou akustikou. Je dobře, že je nástroj využíván a pravidelně prezentován veřejnosti.

Odpověď Drahomíry Matznerové (24. 9. 2023)

Mezinárodní festival v Olomouci hodnotím jako významný varhanní festival světové úrovně. Englerovy varhany svoji barevnou dispozicí dávají možnost hrát hudbu všech stylů. Nejvíce vyniknou v romantické a moderní tvorbě.

Odpověď Franze Josefa Stoibera (25. 9. 2023)

1. I cannot estimate, how important the Organ Festival in Olomouc is! But I think to celebrate and to promote the organ and the organ culture in our time every organ festival is important!
2. I played the organ in the cathedral: an important and interesting organ which needs a restoration!

Odpověď Jana Hory (30. 9. 2023)

1. Mezinárodní varhanní festival v Olomouci je vznikem nejstarší z varhanních festivalů na našem území. Zasloužil se o jeho prosazení varhaník od sv. Mořice Antonín Schindler ve složitých poměrech totalitního režimu, který následkem vypjatého státního ateismu koncertům v kostelích naprosto nepřál. Přesto se následkem vytrvalého Schindlerova přesvědčování příslušných funkcionářů prosadil a přes všechny překážky trvá dodnes. Vždy byl festival s mezinárodní účastí a

obecenstvem bohatě navštěvovaný. Od začátku na něm vystupovali i varhaníci ze západu a začátek září a Olomouc byl a je ve varhanním světě u nás pojem. Vzhledem k zákazu veřejných produkcí v kostelích se prosadily varhanní koncerty později pouze v Praze a až od roku 1964. Zda je festival významný v celosvětovém měřítku je možná příliš silné slovo, ale u nás důležitý je.

2. Autor rozšíření původních barokních třimanuálových Englerových varhan Antonín Schindler podlehl myšlence rozšířit nástroj na pětimanuálový kolos za přispění firmy Rieger-Kloss. Bohužel původní hrací stůl byl celé dlouhé roky vyřazen z provozu, čehož jsem velmi litoval. Snad až teď po rekonstrukci varhanářskou firmou Anton Škrabl budeme moci rozlišit původní Englerův nástroj a jeho trochu bombastickou přístavbu.

Odpověď Aleše Bárty (3. 10. 2023)

1. Mezinárodní varhanní festival Olomouc se řadí bezesporu k významným evropským varhanním festivalům, a to vzhledem k bohaté, více než padesátileté tradici, ale i portfoliem významných světových umělců, kteří obohatili festivalový program.

2. Varhany Michaela Englera z roku 1745 se staly skvělým základem pro úspěšnou přestavbu na pětimanuálový nástroj s pedálem, která znamenala výrazné rozšíření repertoárových možností při dramaturgii varhanních koncertů.

Odpověď Kateřiny Chrobkové (9. 10. 2023)

Pro mě měl olomoucký varhanní festival zásadní význam, protože jsem tam, jako dítě, slyšela svůj první varhanní koncert a to mi změnilo život. Díky tomu jsem začala hrát na varhany a nakonec pak i na olomouckém festivalu sama vystupovala. Je skvělé, jak se podařilo panu profesorovi Antonínu Schindlerovi vybudovat festival s takovou tradicí, která stále pokračuje. Původní Englerův nástroj je krásný.

Odpověď Ireny Chřibkové (9. 10. 2023)

1. Mezinárodní varhanní festival v Olomouci je bezesporu významným festivalem již 55 let. Tento samotný fakt svědčí o jeho kvalitách a nezastupitelném místě ve městě Olomouci, na Moravě, v naší republice a zcela jistě i v celosvětovém měřítku. Pro samotné město Olomouc je to důležitá společenská událost. Na festivalu vystupují renomovaní umělci z celého světa.

Já osobně s vděčností vzpomínám na všechny mé koncerty na tomto festivalu, kterých bylo několik a vždy se zajímavým programem, ať už to byla Ebenova Symphonia gregoriana nebo Koncertantní symfonie od Jana Hanuše (obojí ve spolupráci s Moravskou filharmonií a dirigentem F. Preislerem j.) nebo mé sólové recitály či ve spojení s perkusionistou v Krajinách patmoských Petra Ebena.

2. Varhany u sv. Mořice poskytují mnoho možností interpretace skladeb od baroka po soudobou hudbu. Já osobně jsem volila spíše díla romantismu a hudbu 20. století. Nástroj je disponovaný bohatou škálou nejrůznějších rejstříků, které jistě ocení každý varhaník, v poslední době i Setzery, které zvyšují komfort samotné hry.

Odpověď Pavla Černého (11. 10. 2023)

1. Za dobu trvání představil festival celou řadu významných světových osobností, ale pečuje i o českou varhanní scénu. Podobných festivalů je ve světě velké množství a je těžko hodnotit, jak si mezi nimi tento stojí. Protože má ale dlouhou tradici, hostil i elitu a u nás patří k nejvýznamnějším, reprezentuje naši republiku i navenek.

2. Oba jsou to výjimečné nástroje. Englerovy varhany jsou unikát a vzácnost. Jejich přestavba a rozšíření sice umožnilo vznik festivalu, kde se hraje hudba všech epoch, ale zároveň se ztratila velká část autenticity původních varhan. Ta má dnes, po pokroku v náhledu na historické varhany, mnohem větší váhu než tehdy. Prozatím je v Olomouci silnější myšlenka zachovat tradici festivalu, jak jej dnes známe. Proto byly aktuálně varhany opraveny ve stávající, rozšířené podobě. Zároveň lze pozorovat

v západních zemích jasný trend úcty k historicky jedinečným nástrojům a věřím a doufám, že se tento, podle mého soudu bohužel trend i u nás prosadí. Projevem tohoto trendu je upřednostňování původní myšlenky autora, což vede k restaurování do původní podoby, je-li to možné. Domnívám se, že kdyby byly Englerovy varhany restaurovány do původní podoby, staly by se jedním z nejvýznamnějších historických nástrojů ve střední Evropě.

Naproti tomu varhany v Dómu sv. Václava nebyly nikdy přestavěny. Naopak, tuším v 80. letech minulého století, byly varhany nástupnickou firmou Rieger-Kloss pietně restaurovány. V době, kdy se varhany běžně přestavovaly a přizpůsobovaly požadavkům doby, byl tento projekt výjimečný a z dnešního hlediska chvályhodný. Proto se tyto varhany dnes těší veliké úctě a oblibě u interpretů. Jejich krása a jedinečnost je nesporná. Patří do zlatého fondu romantického varhanářství v naší zemi.

Odpověď Tomáše Thona (15. 10. 2023)

1. MVFO je zavedený festival s mimořádně dlouhou tradicí. Je spojen takřka výhradně s varhanami v kostele sv. Mořice, které jsou složitě hodnotitelné. Vyznačoval se promyšlenou dramaturgií a výběrem význačných varhaníků; pod vedením A. Schindlera vázaných na soutěžní úspěchy a interpretační prestiž. Vzhledem k povaze varhan může být hodnocení ambivalentní; pro některé projekty je dramaturgicky vhodnější, pro jiné méně, což je dáno složitým vývojem nástroje s jeho rekonstrukcemi a rozšířením.

2. Neznám ještě současný stav nástroje po opravě slovinskou firmou. Nicméně uvedeno trochu již na konci první otázky. Nástroj lze těžko považovat za Englerův ve smyslu zvukového hodnocení. Došlo k různým posunům – změny výšky ladění, intonace, tlaků ve vzdušnicích, úpravou píšťal..., dále k rozšíření nástroje o další stroje, které nenavazují na "Englerův" zvuk nástroje. U současné opravy převážila metoda nástroje monumentálního s návazností na jeho dřívější rozšíření firmou Rieger-Kloss. Původní barokní koncepce je tak tzv. "upozaďena". Jde však o velmi složitou společenskou záležitost, kdy rozhodnutí, jak s nástrojem "technicky" nakládat, odpovídá spíše preferencím vlastníků a již méně památkově – historizujícímu přístupu.

To však nelze v několika větách dobře postihnout. Vhodná by byla konfrontace s přístupy u Englerova nástroje (zničeného) ve Vratislavi v Polsku ve velmi nedávné době znovu postaveným.

Odpověď Petra Planého (13. 2. 2024)

1. Ano. Dle mého názoru je významný i v celosvětovém měřítku, a to především výběrem špičkových interpretů se světovým renomé, kteří zde vystupují.
2. Současné velké varhany v kostele sv. Mořice již nejsou původním Englerovým nástrojem, neboť byly rozšířeny firmou Rieger-Kloss v minulém století. Celkově se ale jedná o významné varhany v kontextu varhanářství českých zemí.

PŘÍLOHA 4 – přepis části korespondence z osobního fondu A. Schindlera M 8–57 v SOkA Olomouc

1a

Vážený pan

V Olomouci dne 4. listopadu 1992.

prof. Petr Eben

Hanfíkova 19.

150 00 Praha 5, Motol

Vážený příteli!

V roce 1993 bude mít „můj“ MEZINÁRODNÍ VARHANNÍ FESTIVAL jubileum „25 let“ trvání. Činím proto dotaz, zda bys nebyl ochoten tento cyklus koncertů zahájit na mořických varhanách – které znáš? Termín by byl 30. srpna 1993 v 19.30 hod. V kladném případě bych potřebné ostatní věci /smlouvy apod./ zařídil. Přeji hodně zdraví a pohody a srdečně zdravím

[Antonín Schindler]

1b

Praha 19. XI 1992

Milý pane kolego a příteli,

moc jsi mě potěšil svým milým dopisem i pozváním, je to pro mě nejlepší důkaz toho, že se Ti mé vystoupení na Tvých varhanách líbilo, když mi nabízíš tak velice čestné umístění na jubilejním festivalu.

Bohužel mému přijetí Tvé laskavé nabídky brání 2 okolnosti:

1) Improvizace si připravuji vždycky se spoustou motivického materiálu; teď nemám nic nového než onen Komenského labyrint a nebylo by vhodné ho opakovat, když už jsme ho s Markem v Olomouci provedli.

2) Jsem právě týden od 22. do 29. VIII v Anglii na Dartington Summer School, (kde také učil Stravinskij i Britten aj.) takže bych nebyl včas zpátky.

Kdybych se jednou ještě pustil do nového tématu, rád Ti to ohlásím, ale myslím si, že už se svou koncertní činností přestanu, abych se věnoval více kompozici.

Ale i tak jsem Ti opravdu moc vděčný za toto milé uznání!

Přeji spokojený adventní a vánoční čas,

srdečně

Petr Eben

2

Praha 6. března

Vážený příteli,

Váš dopis mi udělal velkou radost. Vážím si toho, že jste na Váš významný festival zařadil moje skladby – moc mě to těší.

Tak rád bych byl při tom – vím, že to budou krásná provedení; bohužel nevím, zdali to mé zdraví dovolí. Nejsem již pánem svého těla.

Posílám Vám texty, které by mohly být uvedeny v programu, třeba i ve zkrácené verzi.

Přeji Vám mnoho úspěchů ve Vaší práci a také vše dobré.

Váš Petr Eben

3a

Váž. pan prof.

Antonín Schindler

Opletalova 10.

77200 OLOMOUC

Milý příteli,

posílám Vám upřímný pozdrav do Vašeho krásného města, které mi připravilo tak jedinečný zážitek při mém posledním koncertě.

Dnes se však na Vás obracím s otázkou, která by se týkala Vašeho festivalu v r. 1997. Požádala mě o to Irena Chřibková, která už výborně hrála řadu mých skladeb u Sv. Jakuba. Nyní se tam chystá také festival (svatojakubský) a naplánovali tam koncert z mých skladeb, kde by se provedla varhanní skladba se zvláštností, která se u nás ještě neobjevila (jen v Německu a Švýcarsku se to zatím takto konalo). Napsal jsem jako jednu ze svých posledních varhanních skladeb cyklus „Biblické tance“. Jsou to čtyři části: David před archou úmluvy, Tanec Šulamit, Tanec Jeftovy dcery a Svatba v Káně [sic]. Trvá to skoro půl hodiny. Ta zvláštnost je ovšem v tom, že se to dá provádět s choreografií, a to by u Jakuba plánovali. Na doporučení Pavla Šmoka, který sice o to měl zájem, ale z časových důvodů se toho nemůže ujmout (chystá se do USA) to přijal Petr Tyc. Když ovšem při setkání u sv. Jakuba naznačil přibližné výdaje (pro kostýmy, osvětlování, choreografii a honoráře – patrně dvou tanečnicků) velice se u minoritů zalekli a nejsou si jisti, jestli by na to měli dost peněz. Proto přišel pan Tyc s dalším návrhem: řekl, že by se cena samozřejmě velmi snížila, kdyby se tohoto projektu účastnil ještě další festival.

Celkový program by mohl být velmi zajímavý a neobvyklý: řekli jsme si, že by v první polovině mohla zaznít moje „Okna“ na Marca Chagalla pro varhany a trubku, a to tak, že při každé ze čtyř vět by se promítl příslušný obraz z diapozitivu (Ruben – Isaachar – Zebulon – Levi) z jeruzalémských oken. Teď byl tento cyklus takto proveden v sále Martinů na AMU a vypadalo to velmi pěkně a zaujalo to posluchače. V druhé půlce by pak byly ony čtyři Biblické tance s taneční choreografií.

Nechci na Vás ani v nejmenším naléhat, pouze Vám to popisuji. Kdybyste ovšem o to měl zájem, byla by paní Chřibková moc ráda, protože by jí to umožnilo tento projekt provést a samozřejmě by to i mě velmi potěšilo.

Tak Vás prosím, abyste si to rozmyslel a dal mi brzy vědět, protože se už má chystat program Svatojakubského festivalu a bez propojení dvou nebo snad i tří těchto koncertů by to asi nebylo vůbec možné.

Srdečně Vás zdravím

Váš

Petr Eben

3b

V Olomouci 12. 4. 1996

Vážený pan

prof. PETR EBEN

HANFÍKOVA 19.

150 00 PRAHA – Motol

Vážený příteli,

obdržel jsem od Vás ct. dopis, ve kterém navrhuje jako festivalový koncert své nové skladby spolu se skladbou „OKNA“. Psala mi v tomto směru již pí. Chřibková a musel jsem jí odpovědět jako Vám, že plánuji náš festival tři roky dopředu atd.....že to tedy v rámci festivalu není možné.

Projednal jsem Váš ct. dopis ale také s naším biskupem Msgr. Hrdličkou, který má na starost hudbu v arcidiecézi a který je také velkým ctitelem Vaší hudby. Jeho názor je, že by rozhodně ta hudba zde zaznít měla /“Biblické tance“/, ale bez choreografie /!/. Myslím, že „udat“ tu choreografii bude na normálních farách obtížné, protože je všeobecný názor, že tanec do kostela nepatří, a proto si myslím, že je-li to realizovatelné, tak jedině na „klášterní půdě“, která se částečně vymyká normálním diecézním nařízením /mají svého představeného a nejsou podřízeni biskupovi/, zde je však ještě otázka nákladů. Musíte předem vědět, co to stojí /mimo Prahu ještě + cestovné a dopravné pro rekvizity/. Pokud tedy jde o můj festival, беру vše na vědomí /ale bez choreografie! / a zařadím dle možností. Je zde ještě jiná věc, náš festival je jen čistě varhanní – tedy bez dalších jiných sólistů, ale to se dohodneme, až to bude akutní.

Ještě jednou díky za milou vzpomínku. Až pojedete „kolem“, tak se dle možnosti zastavte na kus řeči. S přáním všeho dobra a srdečným pozdravem

[Antonín Schindler]

P. S.

Mám nové tel. číslo do bytu – 068/5224870 !

**PŘÍLOHA 5 – přepis zápisu z osobního alba A. Schindlera z jeho osobního fondu
M 8-57 v SOkA Olomouc**

PF 1999

... velmi [se] těším na provedení mého varhanního koncertu a samozřejmě rád přijedu.

Na všechna olomoucká provedení mám krásné vzpomínky a Vaše varhany jsou jedny z nejkrásnějších.

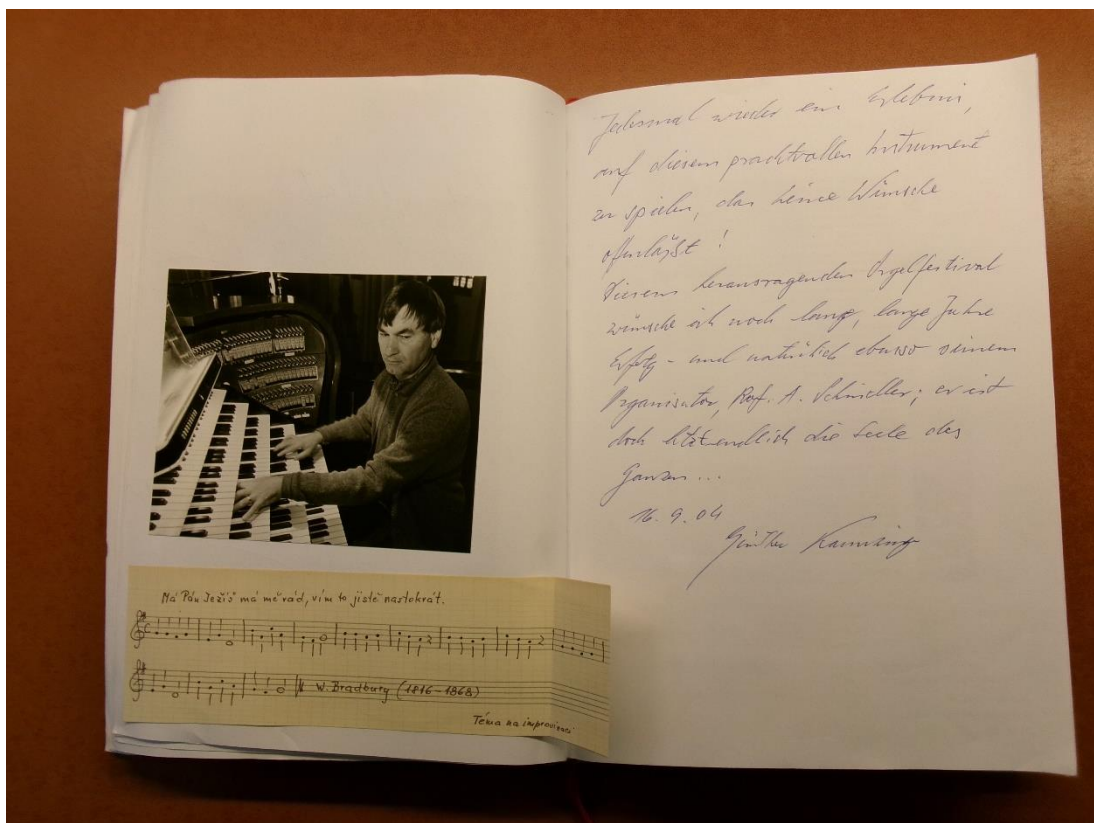
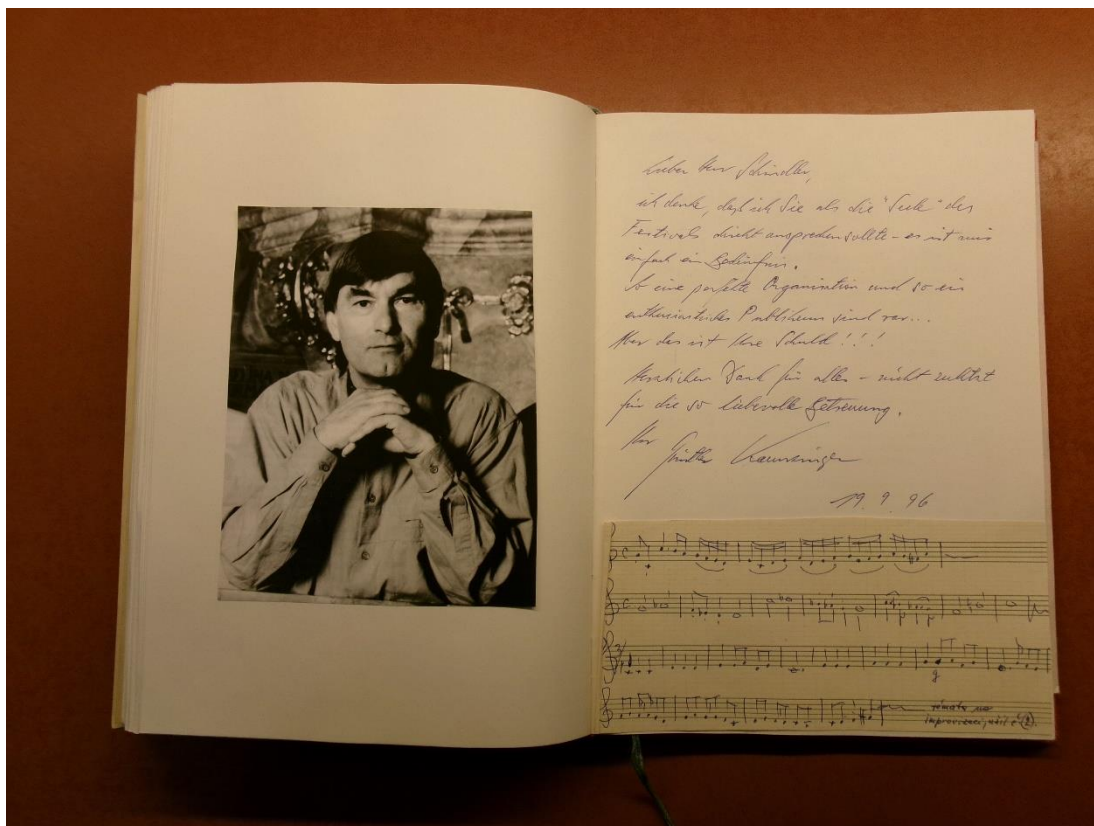
Přeji Vám hodně síly a pevné zdraví pro uskutečnění všech Vašich uměleckých plánů.

Srdečně

Váš Petr Eben

PŘÍLOHA 6 – fotografické ukázky

A) Tři fotografie z kronik varhan sv. Mořice. Státní okresní archiv Olomouc, fond Antonín Schindler (zn. M 8-57, NAD 39), neuspořádáno.

B) Plakát 1. ročníku MVFO 1969. Státní okresní archiv Olomouc, fond Antonín Schindler (zn. M 8–57, NAD 39), neuspořádáno.

MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC

NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA ZÁSLUHY O VÝSTAVBU

STÁTNÍ SYMFONICKÝ ORCHESTR

MEZINÁRODNÍ VARHANNÍ FESTIVAL
INTERNATIONALER ORGELFESTIVAL
FESTIVAL INTERNATIONAL D'ORGUE

OLOMOUC 1969

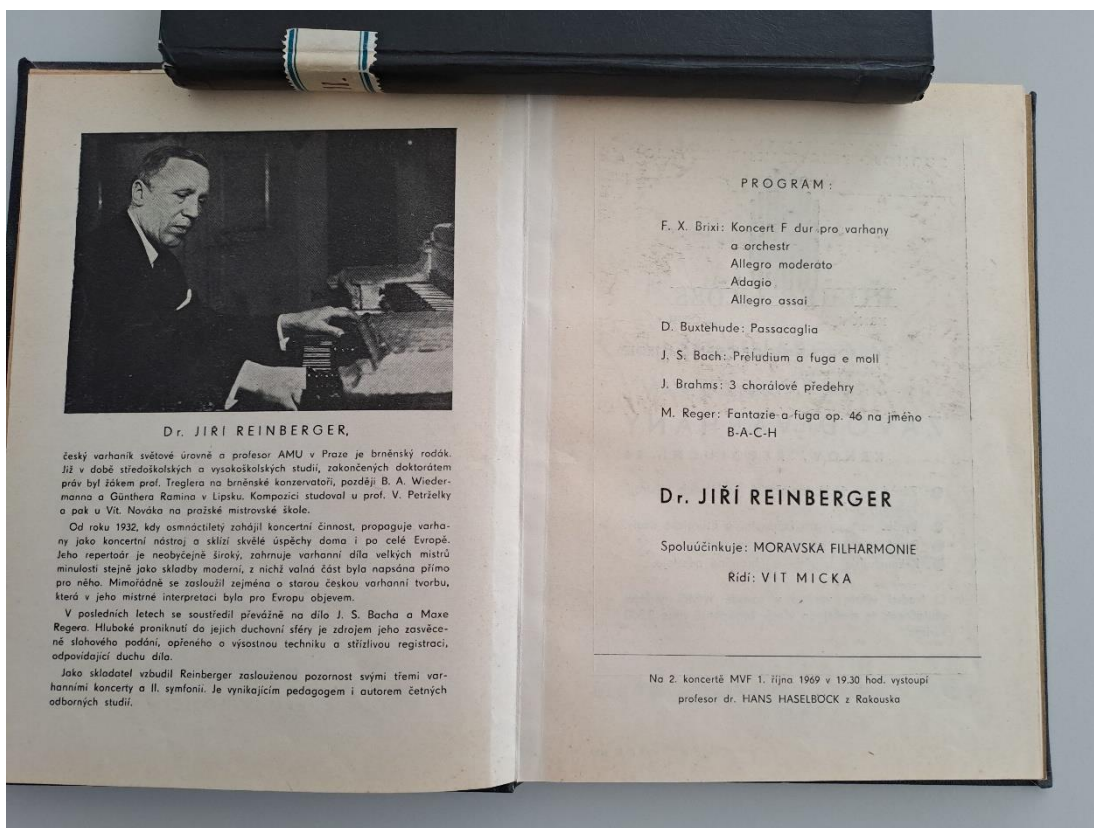
<p>1 Pondělí 29. září 1969</p> <p style="font-size: x-small;">prof. dr. JIRÍ REINBERGER (ČSSR - Praha)</p> <p>F. A. Brückner: Koncert F dur pro varhany a orchestr D. Buxtehude: Passacaglia J. S. Bach: Preludium a fuga e moll M. Reger: Fantazie a fuga op. 46 na jméno RACH Moravská filharmonie řídí VÍT MICKA</p>	<p>4 Pondělí 6. října 1969</p> <p style="font-size: x-small;">prof. PIET POST (Holandsko - Leeuwarden)</p> <p>J. P. Sweelinck: Toccata in a J. S. Bach: Preludium a Tripelfuga in Es Když jsme v největší nouzi C. Franck: Pièce Héroïque L. Vienne: Adagio ze 3. symfonie H. Andriessen: Téma a variace P. Post: Misa pro Organo in tempore incertitudine (1969) Kyrie-Christe-Credo-Sanctus-Benedictus-Agnus Dei Improvizace na dané téma</p>
<p>2 Středa 1. října 1969</p> <p style="font-size: x-small;">prof. dr. HANS HASELBÖCK (Rakousko - Wien)</p> <p>D. Buxtehude: Preludium a fuga e moll - S. Schöldt: Echofantazie N. Brückner: Preludium a fuga e moll F. Schmidt: Variace a fuga na vlastní téma O. Messiaen: Le Banquet Céleste Apparition de l'Église éternelle J. Langlais: Hymnus „Te Deum“</p>	<p>5 Středa 8. října 1969</p> <p style="font-size: x-small;">prof. JEAN-JACQUES GRUNENWALD (Francie - Paris)</p> <p>F. Couperin: Offertorium C dur L. C. Daquin: Noël 4. 10 G dur C. Franck: Pastorale Choral 2. 3 a moll Ch. M. Widor: Allegro ze 6. symfonie L. Vienne: Adagio ze 3. symfonie M. Dupré: Preludium a fuga e moll J. J. Grunenwald: Jubilate Deo Improvizace na dané téma</p>
<p>3 Pátek 3. října 1969</p> <p style="font-size: x-small;">prof. HERMAN VERSCHRAEGEN (Belgie - Antwerpen)</p> <p>G. Böhm: Preludium a fuga G dur - Ch. Schronox: Echo P. Corset: Fantazie na 8. 16n H. Isaac: Mezi horou a nálnou - D. Rataj: Gavota M. van den Gheyn: Preludium a fuga g moll J. S. Bach: Fantazie a fuga g moll Ondob se milá dítě J. Abél: 3 varhanní kusy - Introdukce - Pastorale - Finále G. Verschraegen: Choral „Puer nobis nascitur“ Passacaglia</p>	

Ceny předplatného: jednotné vstupné 50 Kčs, studující (na potvrzení) 25 Kčs - Vstupné na jednotlivé koncerty: sedadla à 12 Kčs, studující à 6 Kčs - Zjistěte si již nyní předplatitelské průkazy
 Pisemné přihlášky přijímá: Moravská filharmonie, Olomouc, náměstí Míru 23 - telefon 4512

OLOMOUC - CHRÁM SV. MOŘICE V 19.30 HODIN

M 14, NAD 39, 1969

C) Program prvního koncertu v historii MVFO. Archiv Moravské filharmonie Olomouc, Horní náměstí 424/23, 779 00 Olomouc.

ANOTACE

- 1. Jméno a příjmení autora:** Petr Vacek
- 2. Název katedry a fakulty:** Katedra Muzikologie, Filozofická fakulta
Univerzity Palackého v Olomouci
- 3. Název diplomové práce:** 55 let Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci 1969–2023
- 4. Jméno vedocího diplomové práce:** Doc. PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.
Doc. Mgr. Jana Spáčilová, Ph.D.
- 5. Počet znaků:** 166 485
- 6. Počet příloh:** 6
- 7. Počet titulů použité literatury:** 72
- 8. Klíčová slova:** mezinárodní varhanní festival, Olomouc, varhany, hudební festival, Antonín Schindler, Karel Martínek
- 9. Anotace diplomové práce:** Tato diplomová práce navazuje na studii Petra Lyka s názvem *Mezinárodní varhanní festival*, jež se nachází v kolektivní monografii *Hudba v Olomouci 1945–2013*, jejímž hlavním autorem byl Jan Vičar. Danou studii však zásadním způsobem rozšiřuje a aktualizuje. Diplomovou práci tvoří celkem pět kapitol. V první autor nastiňuje stav bádání ke zvolenému tématu, druhá definuje pojem „varhanní festival“ a třetí uvádí historii tohoto druhu kulturní platformy u nás i v zahraničí. Čtvrtá je stěžejní, neboť popisuje celých 55 let festivalu z hlediska jeho historie, okolností vzniku, Englerových varhan v kostele sv. Mořice, provedeného repertoáru, přizvaných interpretů a přináší i recepci této kulturní události. Pátá obsahuje programovou komparaci s dalšími dvěma nejstaršími varhanními festivaly v České republice. Závěr pak obsahuje hodnocení Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci, a to v kontextu Olomouce i celé České republiky. Velmi podstatnou složku práce tvoří i šest příloh.